

stran 72

Glasilno prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIII - številka 6 / 2007

O komu/čemu pišemo?

Skupščina Rotary kluba Grosuplje je za novega predsednika izvolila Borisa Peterko.

stran 62

Romano čačipe - namišljene podobe

stran 14

Uigrani – že 20 let

20 let delovanja Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje

Grosuplje, 18. maja 2007 – V avli Osnovne šole Louisa Adamiča so člani orkestra in zaposleni v Glasbeni šoli Grosuplje slovesno proslavili 20-letnico delovanja pihalnega orkestra. S svojo prisotnostjo pa so med drugim praznovanje počastili tudi vsi dosedanja živeči dirigenti orkestra, kar nekaj nekdanjih članov orkestra in njihovih staršev, nekaj občinskih svetnikov in župan Janez Lesjak. Program je povezoval Igor Ahačevič.

Jože Miklič

V Dobrepolju in v Stični so že desetletja pred ustanovitvijo Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje imeli svoji godbi, Grosuplje pa kot sedež občine le-tega ni premoglo. Zato so o ustanovitvi orkestra sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja začeli razmišljati tudi v grosupeljskih kulturnih krogih. Nato je Glasbena šola Grosuplje v celoti prevzela skrb za ustanovitev, organizacijo in strokovno vzgojo kadrov. S tem delom je začel takratni ravnatelj šole prof. **Marjan Sajovic**, ki je za novoustanovljeni orkester napisal vrsto priredb, da so mladi glasbeniki lahko sploh sledili skupnemu delu. Nato je orkester posegal vedno bolj po zahtevnejših skladbah.

Vladimir Rozman je kot takratni tajnik kulturne skupnosti in organizator kulturnih dejavnosti v nekdanji občini Grosuplje dal pobudo za ustanovitev Zavoda za kulturo in izobraževanje, pod katerega je spadala tudi Glasbena šola Grosuplje. Na prireditvi ob 20-letnici orkestra pa je dejal, da so bile na začetku ob ustanovitvi orkestra same težave, saj ni bilo denarja.

Nadaljevanje na strani 46

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN SCOTT USA
 Delovni čas za stranke: od ponedeljka do petka od 7. do 9. ure
 in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
 super ugodne cene starih modelov
 HH GHOST TBS BH BIKES
 YELLOW CAR
Sprinter CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Vaša zvesta znanka **VINSKA KLET TROŠT** na Obrtniški 2 v Grosupljem vas vabi na **VELIKO PRODAJNO AKCIJO VINA SAVIGNON.**
Plačš 4 litre, dobiš jih 5.

Dnevi sauvignona! Na zdravje, stari prijatelji!

Ministrstvo za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

Ves svet, prezali božji vrt je naša last in nam odprt! Hoj, bratje, na koló!

(odlomek, Slovenski kolesar, Anton Hribar Korinjski, 1864-1953)

P RVO NEDELJO V MESECU JUNIJU SO FANTJE IZ KOLESARSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE ORGANIZIRALI ŽE TRADICIONALNI 9. KOLESARSKI MARATON TREH OBČIN. TEKMOVANJE POTEKA PO OBČINAH GROSUPLJE, DOBREPOLJE IN IVANČNA GORICA. NAŠA EKIPA JIH JE OBISKALA DAN PO ODLIČNO IZPELJANI PRIREDITVI.

»**L** etos smo z udeležbo še posebej zadovoljni. Sodelovalo je 750 kolesarjev. Po mnenju nekaterih je maraton na 100 kilometrov primerljiv z maratonom Franja. Najzahtevnejši del proge je vzpon na 600 metrov visok Korinj,« nam še vedno poln vtisov razloži predsednik Kolesarskega društva Grosuplje, Toni Hren.

Tradicija organiziranega kolesarstva je v Grosuplju prisotna že dobrih trideset let. Posebno prelomnico predstavlja leto 1989. Takrat so Karlo Cerjak, Franc Škerlj, Franc Gliha, Jože Nered, Pavel Štraudohar in Zvone Omersel prejeli Bloudkovo priznanje, ki je najvišje priznanje za delo na področju športa v Sloveniji. Leta 2003 je bilo društvo ocenjeno kot najboljši organizator kolesarskih prireditvev v državi.

foto: Franc Vranč, Marjan Polšek

Predstavnika Kolesarskega društva Grosuplje Toni Hren in Andrej Jerman

Tudi za nadaljevanje te tradicije ni bojazni. Danes je v društvo vključenih že 130 članov.

Poleg tega, da je Pekarna Grosuplje že dolgoletni generalni sponzor Kolesarskega društva Grosuplje,

njihovi slastni izdelki predstavljajo zaslužno malico na koncu vsakega kolesarskega podviga. In prav gotovo so po vseh prevoženih kilometrih dobrote iz Peکارne Grosuplje še posebej iskane in toplo sprejete.

Kolesarjenje ima v Grosupljem že dolgoletno tradicijo.

Množica udeležencev na 9. Maratonu treh občin

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

**Ob občinskem prazniku
občine Grosuplje
in
ob praznovanju dneva
državnosti
Republike Slovenije**

**želimo vsem krajanom
in krajanom veselo in
ponosno praznovanje obeh
praznikov.**

**Obenem pa vabimo vse
na kulturne prireditve,
ki bodo organizirane v ta
namen v občini Grosuplje.**

**predsednik
Krajevne skupnosti Grosuplje
Anton Žitnik**

**Župan
in delavci občinske
uprave
Občine Grosuplje
vsem občankam
in občanom
čestitamo
ob dnevu državnosti
in občinskem prazniku.**

**Naj bo praznik naše mlade
države zaznamovan
s ponosom vsakega
posameznika. Bodimo srečni,
da smemo živeti tukaj in
sedaj, kajti tu je najlepše.**

**Vsem občankam in občanom
iskrene čestitke, praznujmo
skupaj z našo Slovenjo in
občino Grosuplje!
Občinski odbor SLS in
Nove generacije Grosuplje**

Vsem občankam in občanom čestitamo ob 25. juniju,
dnevu državnosti in občinskem prazniku.

Občinski odbor LDS Grosuplje

**SLOVENSKA
DEMOKRATSKA
STRANKA
Občinski odbor Grosuplje
Ljubljanska 66, Grosuplje**

Tel./fax: 01/786-36-42
E-pošta: grosuplje@sds.si
Uradne ure: vsak torek od 17. do 19. ure.

*Oj mati moja domovina,
ljubezen moja ti edina,
ti moja skrb in bolečina,
Bog čuvaj dobrotljivi te,
Bog živi te, Bog živi te!
(Simon Gregorčič)*

**Vsem občankam in občanom,
prijateljem in članom stranke
čestitamo
ob DNEVU DRŽAVNOSTI
in ob OBČINSKEM PRAZNIKU.**

Dobitnikom priznanj in nagrade Občine
Grosuplje, pa tudi vsem nominiranim za
priznanja in nagrado iskreno čestitamo.
OO SDS Grosuplje

Začetek postopka državnega lokacijskega načrta za nadvoz Sever

9. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 30. maja 2007 - Občinski svet Občine Grosuplje daje pobudo Ministrstvu za okolje in prostor za začetek postopka državnega lokacijskega načrta nadvoz Sever, ki je tako državnega kot lokalnega pomena. Občina ima v sprejetem Proračunu za leti 2007 in 2008 zagotovljena sredstva za izdelavo strokovnih podlag in za pripravo državnega lokacijskega načrta.

Jože Miklič

Iz gradiva in obrazložitev točke

Obrazložitev točke je na seji občinskega sveta podala vodja urada za prostor **Mojca Lovšinova**. Na prejšnji seji so svetniki zaradi premalo informacij točko zavrnili z dnevnega reda, zato je župan namesto nje podal nekoliko celovitejšo informacijo o grosupeljski cestni problematiki in reševanju le-te.

Gre za izgradnjo nadvoza preko železniške proge s priključnimi cestami, ki se začne na Adamičevi cesti približno na sredini pod delom naselja, ki je poimenovano Pod gozdom. Cesta nato prečka z nadvozom železniško progo in se priključi na Kadunčevo cesto in do območja, ki je opredeljen kot OLN Jedro (cestne povezave v GC Jug).

Zaradi razvoja proizvodnih, storitvenih in trgovskih dejavnosti v jugozahodnem delu naselja se je povečal promet težkih tovornih vozil skozi naselje in njegov center, kar poleg hrupa in onesnaževanja zraka ustvarja dodatno gnečo in nevarnost v prometu. Med centrom naselja in območjem obstoječih proizvodnih, storitvenih in trgovskih dejavnosti poteka enotirna regionalna železniška proga Ljubljana - Metlika - državna meja, preko katere je v območju železniške postaje na njeni severni strani zgrajen nivojski signaliziran prehod. Čez ta prehod poteka motorni promet po lokalni cesti Grosuplje - Brezje do območja proizvodnih, storitvenih in trgovskih dejavnosti in stanovanjske soseske Sončni dvori ter do naselja Brezje.

V Nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture iz leta 2005 predvideva razvoj primestnega in regionalnega potniškega prometa, pa tudi tovornega prometa. Zaradi tega preučujejo možnost izgradnje drugega železniškega tira in preureditev železniške postaje v Grosupljem, ki se bi razširila proti severu, na območje sedanjega nivojskega prehoda. Iz navedenega je potrebno prehod preko železnice reševati izvennivojsko in zunaj območja železniške postaje. V nadaljnjem razvoju mesta Grosuplje se planira izgradnja zahodne obvozne ceste, ki bi samo mesto razbremenila tranzitnega prometa. Trasa planirane zahodne obvoznice tudi poteka čez železnico in je smotrno njeno križanje z železnico poenotiti z lokacijo novega nadvoza.

Novi izvennivojski prehod - nadvoz - naj bi bil določen na lokaciji, ki bi upoštevala:

- izgradnjo drugega železniškega tira,
- razširitev železniške postaje v Grosupljem,
- izgradnjo bodoče obvozne ceste mesta in njeno križanje z železnico,
- ustrezno lokacijo novega križišča na regionalni cesti R3-646 (Adamičevi cesti),
- ter vse ostale tehnične elemente in pravila projektiranja.

Občina Grosuplje je v letu 2005 naslovila pobudo na Ministrstvo za promet za rešitev problematičnega nivojskega križanja lokalne ceste z železniško progo med Grosupljem in Brezjem z namenom čimprejšnje rešitve z državnim lokacijskim načrtom. V jeseni 2006 so se začeli pogovori na Ministrstvu za okolje in prostor. V Odločbi ministra za promet z dne 16. 2. 2006 pa je občini naloženo, da naj do 31. 12. 2009 zgradi nadvoz na progi Ljubljana - Metlika. Postopek bo vodila država, občinski svet pa mora sprejeti Sklep o pobudi za načrtovanje državnega lokacijskega načrta ter tudi o načinu financiranja.

Razprava in sprejem sklepa

Franc Štibernik (LDS) je (ponovno) opozoril na obstoječe križišče Pod gozdom, ki pa ga ta načrt ne rešuje. Premik križišča proti Mercatorju pa se je »zgodil« na pobudo državne institucije Agencije za železniški promet (tako trdi Štibernik), čeprav so načrti za širitev železnice obstajali že pred več kot dvema desetletjema. V načrtovanje pa bi bilo treba vključiti tudi vse potrebne elemente in informacije o razvoju Grosupljega, da bi se samo načrtovanje čim bolj prilagodilo razmeram in potrebam. Zato bi tudi državne institucije morale reševati to kri(o)žišče in naj se ga zato vključi v ta državni lokacijski načrt, kar sta podprla tudi **Dušan Hočevar** (SDS) in **Janez Dolinšek** (SLS).

Župan **Janez Lesjak** pravi, da občina sama ne more posegati na državne ceste, lahko pa da pobudo. Jasno pa je, da bi to križišče, tudi če bi ga vključili, morala financirati Občina. Občinski svet pa se bo moral o vsem tem odločati še dvakrat in pri vsakem odločanju ima možnost tudi ustaviti postopek, če rešitev ne bi bila ustrezna.

Svetniki so nato sklep o začetku postopka podprli z 19 glasovi, nihče ni bil proti.

“Kdo naj kaj umakne?”

9. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 30. maja 2007 - Podjetje GPG NALOŽBE je predlagalo umik vodne vrtine, občinski svetniki pa umik točke z dnevnega reda, ker bi radi pridobili več informacij, predno se odločijo za ali proti opredelitvi v zvezi s peskokopi za Polico.

Že v zadnji številki Grosupeljskih odmevov smo zapisali, da je **Janez Dolinšek** (SLS) izpostavil problematiko nameravanega odprtja peskokopa v Klancih za vasjo Polica. Na mizo pa so svetniki z gradivom prejeli Zahtevek za umik vodne vrtine v prostorski enoti PPC I/5 - Polica, pod katero je to območje poimenovano. Družba GPG NALOŽBE je kot lastnik zemljišča (in ostalih parcel v okolici), na kateri se nahaja vodna vrtina in zaščiteno območje, zahtevalo, naj se umaknejo omejitve, ker menda niso pri vzpostavitvi omejitev dali nobenega soglasja.

To pot je bil Janez Dolinšek ponovno jasan in je predlagal umik točke z dnevnega reda predvsem zato, ker želijo pridobiti več informacij v zvezi s tem.

Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da je odbor za prostor menil podobno kot Dolinšek in da bi tudi sam želel imeti več informacij v zvezi s tem. Ker pa predstavnik do začetka seje ni prišel, da bi pojasnil več o nameravani eksploataciji, so svetniki točko umaknili z dnevnega reda.

Jože Miklič

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov – ter odgovori

9. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 30. maja 2007

Pregledno urediti občinsko »zakonodajo«!

Janez Pintar (SDS) je najprej pohvalil urejanje internetne strani Občine. Že pred nekaj meseci pa je dal tudi pobudo, da naj bi se objavili tudi vsi veljavni odloki in sklepi Občine Grosuplje, vendar ločeno po posameznih področjih, saj bi bili tako lahko bolj pregledni in bi jih zainteresirani občani lažje uporabljali. Dotaknil se je tudi vprašanja, kako predstaviti uradno (ali neuradno) prečiščena besedila, saj se mnogi odloki in drugi dokumenti večkrat spreminjajo oziroma dopolnjujejo in tako s časom postajajo nepregledni.

Marko Podvršnik je povedal, da so veseli pohval in da imajo vzdrževalci portala naročeno sprotno vzdrževanje aktualnih strani o statistiki naselij, kulturnih prireditvah in podobnem. Kar se tiče urejanja predpisov in odlokov, jih bodo še izpopolnjevali. Razmišljajo pa tudi o objavi nekaterih obrazcev, ki bi jih lahko občani izpolnili kar doma in nato samo oddali na ustrezno mesto. Glede odlokov v čistopisu se bodo še dogovorili.

Popravek in opravičilo!

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov smo zaradi naglega prepisovanja podatkov na sami seji občinskega sveta v članku Mnenja trem kandidatom na strani 6 napravili nenamerno napako pri navajanju izobrazbe pri dveh kandidatkah za ravnateljke javnih zavodov. (Podatki so bili takoj po sprejemu točke nato »umaknjeni iz javnosti« na ta način, da je občinska služba kopirano gradivo svetnikom pobrala nazaj.)

Ena kandidatka je pisno zahtevala popravek v časopisu, druga pa nas je vljudno opozorila na napako in dejala, da popravka ni potrebno objavljati. **Obema se iskreno opravičujemo.**

Popravek: Pri ge. Darji Zorec bi moralo pisati dipl. vzgojiteljica predšolskih otrok, svetovalka.

Odgovorni urednik Jože Miklič

Bo Grosuplje dobilo plinovod?

Janez Pintar (SDS) je vprašal tudi, kakšno je zanimanje investitorjev za gradnjo plinovoda od Lavrice preko Škofljice, Šmarja - Sapa do Grosuplje.

Župan **Janez Lesjak** je v zvezi s plinovodom pojasnil, da potekajo priprave za osnutek odloka za oskrbo s plinom v občini Grosuplje. Na tej podlagi se lahko sklene tudi koncesija. Trenutno se kažejo trije možni izvajalci, a o tem bomo raje poročali, ko bodo zadeve vseeno nekoliko bolj jasne.

»Telefonska centrala v Šmarju

je očitno preobremenjena,« je navajal **Janez Pintar** (SDS) in baje je Telekom ne zna nadgraditi. Problem Šmarčanov pa je, da ne morejo na primerni ravni spremljati predvsem televizijskih programov. Zato sprašuje, kako je z »alternativo« - kabelsko televizijo.

Župan **Janez Lesjak** meni, da bi z občine lahko dali le pobudo, naj bi se ti problemi čim prej rešili. S kabelsko televizijo pa tudi Občino zgodba preseneča. Očitno se je interes kabelskih operaterjev zmanjšal, pa tudi zakonodaja se je na tem področju precej zaostrela.

Električni mrki v občini Grosuplje

Janez Pintar (SDS) je opozoril tudi na problematiko samodejnega izklapljanja električnega toka, ko se že ob skoraj vsaki nevihti pojavijo prekinitve v občini Grosuplje. Meni, da so te prekinitve prepogoste in pri tem napravil primerjavo, ko je živel še v hribovski vasi Dražgoše, v 30. letih ni bilo toliko prekinitvev, kolikor jih je zdaj v enem letu.

Župan je obljubil, da se bodo obrnili na Elektro za informacijo. Glede na to, da imamo elektro vozlišče v občini, pa meni, da ne bi smelo prihajati do tako pogostih izpadov.

Arhitekta knjižnice sta prejela odličje, streha pa pušča.

Petovprašanje je **Janez Pintar** (SDS) namenil nekaterim pomanjkljivostim pri gradnji knjižnice in pri tem še posebej omenil, da streha pušča. Kako je s popravili?

Župan pravi, da je seznam napak poleg puščajoče strehe še kar dolg in da ga bodo izvajalci morali odpraviti v reklamacijskem roku. Razščiščujejo pa tudi, kdo je povzročil zamude pri gradnji.

Kipi Lučke Koščakove so (bili) že spet »skriti« v visoki travi.

Janez Pintar (SDS) je menil, da bi morala biti okolica okoli kipov vsaj pokošena in primerno urejena. Omenil je, da je kar nekaj kipov, ki so bili postavljeni v zadnjem času (Black & Decker, Boštanj...), so zelo primerno urejeni, za nekatere pa nihče ne poskrbi.

Župan trdi, da je vzdrževalec okolice dolžan tudi za pravočasno košnjo visoke trave.

Zapiralni čas grosupeljskega pokopališča

Anton Perme (SLS) je pripomnil v zvezi z zapiralnim časom na pokopališču Resje. Meni, da tako drastičen ukrep ni primeren, saj naj bi se varovalo s senzorji ali kamerami samo poslovljni objekt, samo pokopališče pa ne.

Župan: Težko je reči, kako se bodo stvari odvijale. Na vaških pokopališčih je drugače kot v mestnih. Prav slednje se kaže tudi na grosupeljskem pokopališču. Po prvi kraji bakrenih žlebov na novem poslovljnem objektu v Grosupljem so se odločili, da ob objektu postavijo elektronska varovala in pokopališče ponoči zaprejo. Strinja pa se, da je na pokopališču treba narediti red v skladu s pieteto do umrlih.

Podrobneje je to problematiko pojasnil tudi direktor JKP Grosuplje **Tomaž Rigler**. Ob zapiranju pokopališča se je tam občasno nahajalo samo nekaj občanov, ki so ob sušnih dnevih zalivali rože na grobovih. Meni, da bi bilo prav, če se ponoči pokopališče zapre tudi zaradi varovanja nagrobnikov in druge drage opreme na pokopališču, odpiralni čas pa naj bi bil prilagojen dolžini dneva.

Kdo gradi šolo v Žalni?

Svetnica **Mojca Globokar Anžlovar** (SDS) je vprašala, kdo je izbrani izvajalec gradnje šole v Žalni, kdo je bil projektant in kdo bo nadzorni ter koliko je končni znesek pogodbe. Še vedno pa tudi ni javno pojasnjen datum, kdaj se bo zaključila gradnja in kdaj bodo lahko začeli s poukom v šoli.

Župan: Investitor je bil potrjen v drugem krogu izbora. Pouk pa naj bi se začel septembra ali oktobra prihodnje leto. Svetniki pa bodo dobili celotno »kronologijo« v zvezi s postopki in načrti ter javnim naročilom o izbiri izvajalca.

Jože Miklič

Regionalizacija Slovenije

V Sloveniji se pripravlja regionalizacija, kar pomeni, da bomo dobili tretjo, vmesno stopnjo oblasti med lokalno in državno ravni. To razmišljanje se je sicer začelo že s pripravami na preoblikovanje občin v letu 1995 (strokovne podlage so se pripravljale že nekaj časa prej). Zdaj je Vlada RS pripravila sveženj zakonov, ki pa jih bo moral po javni razpravi sprejeti še Državni zbor RS.

O tej problematiki se je v mnogih medijih že precej poročalo, a je bilo večinoma precej splošno. V glavnem pa tudi ugotavljamo, da do zdaj ni bilo pravega zanimanja za uvedbo regij ne na lokalni ne na državni ravni. Kljub temu pa bo morala biti Slovenija primerljiva z Evropo tudi v delitvi oblasti.

Jože Miklič

V Grosupeljskih odmevih se želimo vključiti v nekoliko bolj dejavno informiranje naših občanov o tem. Zato smo se obrnili na nekatero poznavalce problematike in delujoče v institucijah, na katere bo uvedba pokrajin nedvomno tudi vplivala tako po vsebinski kot organizacijski plati. Na zastavljena vprašanja, ki smo jih poslali na 22 elektronskih naslovov, smo prejeli spodaj navedene odgovore, na katera je v zvezi s to tematiko odgovorilo šest oseb. Naj jih na kratko predstavim:

- dr. **Lojze Gosar** – nekdanji direktor Urbanističnega inštituta Republike Slovenije in eden izmed vodilnih geografov pri pripravi strokovnih podlag za uvedbo novih občin v letu 1995, v katerih je bila predvidena tudi regionalizacija Slovenije, a se le-ta takrat ni izvedla,

- **Janez Lesjak** – župan občine Grosuplje že v tretjem zaporednem mandatu,

- **Zdenka Cerar** – podpredsednica Liberalne demokracije Slovenije (LDS), predsednica Občinskega odbora LDS in občinska svetnica v Občini Grosuplje,

- dr. **Peter Verlič** – državni sekretar na Ministrstvu za promet in občinski svetnik v Občini Grosuplje,

- **Tomaž Rigler** – direktor Javnega Komunalnega podjetja Grosuplje, ki s svojimi dejavnostmi sega v več občin in

- **Pavle Štrubelj** – predsednik Občinskega odbora Slovenske ljudske stranke Grosuplje.

Nekateri na vprašanja niso odgovorili, nekateri pa med svojimi odgovori niso odgovarjali na posamezna zastavljena vprašanja.

Ker sem prepričan, da se bomo s tem področjem v naslednjih mesecih (in letih) še srečevali, vabim vse, katerim smo že poslali vprašanja, naj se oglasio. Vabim pa tudi vse druge, ki menijo, da imajo tehtne ideje, predloge, pobude in podobno, da se dogovorimo o morebitnih objavah v našem časopisu.

Vsem, ki so nam posredovali svoje odgovore se najlepše zahvaljujem.

Koliko ste seznanjeni s to problematiko?

Dr. **Lojze Gosar**: Za bolj objektivno presojo problematike regionalizacije v Sloveniji je po mojem mnenju potrebno najprej osvetliti nekatera širša vprašanja:

Pojmu »pokrajina« je nova slovenska ustava dala tudi upravno oziroma politično razsežnost. Kljub vsemu temu ne bi smeli izgubiti izpred oči prvotnega pomena izraza pokrajina. S. C. Kolme je leta 1972 napisal: »... razumemo, da so naše pokrajine, naši spomeniki, gradovi in gozdovi, nič manj kot naš jezik, bistvo naše kulturne identitete in temelj naše občestvene osebnosti«. B. Charbonneau pa je celo rekel: »Pokrajina je obleka, s katero je ljudstvo obleklo zemljo, na kateri prebiva... Pokrajina je obraz dežele, družbe, trajna priča njenega dela in sanj«.

Ko ugotavljamo, da ni tako malo ljudi, ki jim je zemlja samo še vir dohodka, in da se meščani, ki se v stanovanju, v katerem stanujejo, ne počutijo doma, nove betonske džungle, izgubo občutka za kulturne vrednote, razvrednotenje pokrajinskih kvalitet, dobimo vtis, da se je človek ločil od prostora. Ni torej čudno, da je M. Serres že leta 1986 zapisal: »Človeštvu grozi izkoreninjenje. Izgublja občutek za svoj kraj in za svoj jaz, ločeno je od svoje domače dežele in sveta kot celote. Gre za množično emigracijo iz prostora k vabljuvim simbolom, iz pokrajine v sliko, od jezika k šifram in iz kulture v znanost. Ta emigracija, ki zapušča vse, bo kmalu bivala v digitalnih shemah, sporočilih in številkah. Človeštvo brez zemlje, izkoreninjeno ter slepo za vse, kar smo nekoč imenovali resničnost.

Ob vsem tem razmišljanju pa lahko zaključimo, da ima vsak človek in vsaka skupina ljudi oziroma družba pravico do geografskega okolja (ki je hkrati milje, pokrajina ali regija), ki je ugodno za njegov razvoj in njegovo vsestransko ravnotežje. Ob dejstvu, da v nekem območju, geografskem okolju žive ljudje, lahko pojem človekovih pravic v prispodobi prenesemo tudi na »pravice območij.«

Občutljivost povprečnega državljan

presega gospodarske razmere in odvisnosti: želi pač živeti in se gibati v taki prostorski enoti, ki je za njega še pregledna. Le tedaj se lahko tudi kot oseba uresniči in se počuti kot del celote. Ta ugotovitev pa naj bi bila tudi izhodišče za naše razmišljanje o regionalizaciji Slovenije.

Janez Lesjak: Za tiste, ki jih problematika zanima ali jih mora zanimati, je informacij in predstavitev dovolj. Z vzpostavitvijo pokrajin, od 6 do 14 (drugi nivo lokalne samouprave) in z določitvijo kohezijskih regij 2 ali 3 (obveznost do EU) se seznanjam in sodelujem že od samega začetka. Žal pa ugotavljam, da niti v strokovni javnosti, še manj med državljani, te stvari niso jasne in razčiščene. Že samo stalno mešanje nazivov pokrajine ali regije povzroča popolno zmedo. Sam stojim na stališču, da naj se naziv pokrajina uporablja za ožji (lokalni), regija pa za širši (EU) del organiziranosti, tako bomo vsaj vedeli, o čem se pogovarjamo.

Zdenka Cerar: Mnenja glede delitve Slovenije na 14 pokrajin so v LDS različna, pogojena s pogledi subjektivne in objektivne narave glede na to, od kod prihajajo.

Tomaž Rigler: Problematiko spremljam preko medijev in spletnih strani ministrstva, tako da lahko rečem, da sem tekoče seznanjen.

Pavle Štrubelj: Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je pripravila predlog zakona o pokrajinah. Smo pred izredno pomembnim trenutkom nadaljnega razvoja naše mlade samostojne države, saj se z uvedbo pokrajin prenaša velik del nalog iz državne pristojnosti na novo ustanovljene pokrajine. S tem bo uvedena vmesna stopnja oblasti med državno in lokalno oblastjo. Od organiziranosti, predvsem pa od homogenosti in dobrega vodenja pokrajine bo odvisen nadaljnji razvoj vseh občin, združenih v pokrajini.

Ali menite, da je gradivo (delitev Slovenije na 14 pokrajin) ustrezno?

Členitev Slovenije na 14 regij

Dr. Lojze Gosar: Na vprašanje skušam odgovoriti le posredno, in sicer z vidika različnih ravni samouprave in njenega odnosa do državne uprave:

Če gledamo na to vprašanje s stališča potreb splošne blaginje, pripada državi, a tudi vsem nižjim upravnim območjem (pokrajina, okraj, občina) toliko veljave in pravic, kolikor jim jih gre po njihovem naravnem in družbenem pomenu.

Lahko bi tudi rekli, da kolikor so razne teritorialne enote zasnovane po stvarnih življenjskih razmerah in potrebah, če so geografsko zaključene enote, spadajo sociološko v isto vrsto z državo. Državi gre prednost edino, kolikor so njeni interesi važnejši od zgolj lokalnih interesov in koristi.

V državi, ki je zasnovana resnično v korist ljudstva in tako tudi deluje, torej ni mesta za razlikovanje med državno upravo in tako imenovano samoupravo v običajnem demokratičnem smislu, temveč je tu vsa, državna in lokalna uprava, hkrati državna in samoupravna.

Zares zadovoljiva razmejitev med državno upravo in samoupravo stvarno ni mogoča. Posebno v medobčinskih območjih, pa naj bodo to pokrajine ali okraj, je to popolnoma izključeno. Tu namreč prevladujejo ravno take zadeve, ki nimajo zgolj lokalnega, pokrajinskega ali okrajnega značaja, pa

jih prav zaradi tega ni mogoče prisoditi izključno niti samoupravi niti ne državni upravi.

Bistvo problema je namreč v vprašanju, kako storiti, da se bodo vse take zadeve, ki nimajo niti zgolj širšega, n. pr. državnega ali regijskega (pokrajinskega ali okrajnega), niti zgolj ožjega, lokalnega značaja, tako upravljale, kakor zahtevajo lokalne koristi, hkrati pa širši, posebej regionalni (pokrajinski ali okrajni) in zlasti še državni interesi. Samo tedaj, če bomo to dosegli, bomo lahko rekli, da smo problem javne uprave dobro rešili.

Upoštevač samoupravno načelo in medsebojno dopolnjevanje državne uprave in lokalne uprave, pa gre vsaki, tudi najnižji teritorialni enoti, toliko oblasti in pravic, kolikor jih potrebuje za samostojno urejanje svojih zadev. Pri tem je temeljnega pomena načelo subsidiarnosti, po katerem naj nižja upravna raven ne prepušča višji ravni v urejanje zadev, ki jih lahko sama enako dobro ali še bolj opravi.

Janez Lesjak: Kar se gradiva tiče, je zadovoljivo, kar lep kup se ga je že nabralo. Ocenjujem tudi, da je strokovno vendar žal še vedno preveč pod vplivom političnih lobijskih in interesov. Stojim na stališču, da bi moralo biti pokrajini čim manj, od 6 pa največ do 8, nadaljnje drobljenje na več kot 12 pokrajin pa je popolnoma neprimerno

in neproduktivno. To nas bo gromozansko veliko stalo, in ponavljale se bodo iste težave kot sedaj pri skrajno razdrobljenih občinah (nemogoče interesno in finančno usklajevanje pri večjih skupnih projektih).

Zdenka Cerar: Enotno je stališče, da razdelitev ni najbolj ustrezna in da bi vlada morala utemeljiti pravilnost svojih stališč z ustreznimi simulacijami, na podlagi katerih bi se lahko zagovarjalo delitev kot optimalno. Gre pa seveda za politično odločitev, o kateri sta tako strokovna javnost kot politika zelo različnih mišljenj. Večinoma se zagovarja stališče, da bi naj bilo število pokrajin manjše-tako mislim tudi sama.

Tomaž Rigler: Mislim, da gre za preveliko drobljenje, ki že sedaj povzroča veliko preveč taktiziranja in preigravanj posameznih lokalnih sredin. Sam se zavzemam za 7-8 pokrajin.

Dr. Peter Verlič: Osebo pozdravljam ustanovitev in delitev Slovenije na pokrajine.

Ali menite, da je uvrstitev občine Grosuplje v Osrednjo slovensko regijo s skoraj 500.000 prebivalci ustrezna?

Dr. Lojze Gosar: Mislim, da je predlog, da občina Ljubljana postane samostojna pokrajina, smiseln, kar tudi pomeni, da občina Grosuplje spada v del kolobarja občin, ki obdajajo Ljubljano.

Vsekakor pa velja, da bo Ljubljana lahko resnično zaživelca le, če bo kot glavno mesto države imela resnično vrhunsko vlogo. Le tako bo pripomogla k sožitju in dopolnjevanju s svojim zaledjem, pri čemer bo še vedno imela vodilno vlogo in celo pridobila na pomenu.

Janez Lesjak: Glede umestitve občine Grosuplje v to ali ono pokrajino stojim na stališču, da je vsekakor bolje biti nerazvita občina v razviti pokrajini, kot razvita občina v nerazviti pokrajini. Toliko o možnostih za pridobivanje sredstev in tendencah po nadaljnji cepitvi sedaj ponujenih pokrajin. Sedanja umestitev občine v Osrednjeslovensko pokrajino odgovarja teritorialnemu, zgodovinskemu, tradicionalnemu, gospodarskemu, kulturnemu in vsakršnemu drugemu principu dela, življenja in ostalih odvisnosti naših prebivalcev in prostora. V primeru, da bo sedanji organizaciji pokrajin sledila tudi reorganizacija sedanjih upravnih enot, pa je to še toliko bolj pomembno. Saj si ne znam predstavljati, da bi naši občani svoje upravne probleme morali reševati v Kočevju ali Novem mestu.

Zdenka Cerar: Mislim, da je uvrstitev občine Grosuplje v osrednjeslovensko regijo, ki je sorazmerno velika, primerna.

Tomaž Rigler: Menim, da bi morali iz Osrednje slovenske regije izločiti Ljubljano, nakar bi takšna regija štela okoli 200.000 prebivalcev. Sedež bi moral biti v Ljubljani.

Pavle Štrubelj: Po predlogu vlade naj bi se Slovenija delila na 14 pokrajin, od največje Osrednjeslovenske pokrajine, v kateri je trenutno predvidena tudi občina Grosuplje, ki naj bi združevala 498.000 ljudi, pa do najmanjše Zasavske pokrajine, v kateri naj bi živel 45.600 ljudi.

Dr. **Peter Verlič:** Z vidika razvoja cestne in železniške infrastrukture in dnevnih potovanj

naših občanov je občina Grosuplje vsekakor bolj umeščena v Osrednjeslovensko pokrajino. S tega ozira bi snotraj tako oblikovane pokrajine lahko v prihodnje obetali boljšo ureditev javnega prometa in prometne infrastrukture.

Ali menite, da lahko občina Grosuplje pričakuje kakšne ugodnosti od te delitve in če, naštejte katere?

Zdenka Cerar: Kakšne ugodnosti občina Grosuplje lahko pričakuje od te delitve in ali jih bo sploh imela pa je odvisno od izvedbe financiranja pokrajin, ali bo predvidena regionalizacija dosegla svoj temeljni cilj – decentralizacijo – ali ne.

Tomaž Rigler: Zagotovo bi se obljublanske občine med seboj veliko lažje dogovarjale. Prestolnica ima namreč zelo specifične lastnosti, ki za pristimne občine ne morejo biti sprejemljive. Med ugodnosti štejem skupni razvoj podeželja, organizacijo skupnih delov izvajanja gospodarske javne infrastrukture...

Ali poznate regionalizacijo v Evropi oziroma v sosednjih državah in ali menite, da je sedanji predlog Vlade RS primerljiv s tem in ali upošteva med drugim tudi kulturna, zgodovinska, geografska, upravna in druga izhodišča za primerno obvladovanje?

Dr. **Lojze Gosar:** Slovenija kot celota je še najbolj primerljiva s pokrajinami v drugih evropskih državah.

V zadnjih letih je bila aktualna tudi zamisel o delitvi Slovenije na dve ali tri kohezijske regije, Slovenija pa naj bi na ta način lažje pridobila pomoč iz strukturnih skladov EZ. Zamisel o kohezijskih regijah je sprejemljiva predvsem v primeru, da jih ne povezujemo z vprašanjem členitve Slovenije na pokrajine. Z vidika regionalizacije, o kateri tu govorimo, torej ne more biti problematična.

V dosedanjih večletnih razpravah o regionalizaciji je bilo veliko premalo ali skoraj nič pozornosti usmerjene v usklajevanje želja o tem, kakšno upravno razdelitev si prebivalci posameznih območij Slovenije želijo. Ne moremo in tudi ne smemo si zapirati oči pred dejstvom, da bo končna odločitev vsekakor tudi izraz političnega kompromisa. Če teh dejstev ne bomo pravočasno upoštevali, bo končna odločitev manj primerna.

Janez Lesjak: Z regionalizacijo v državah EU sem bolj ali manj seznanjen. Dejstvo je, da zaradi naše teritorialne majhnosti nismo primerljivi, saj so regionalne organiziranosti EU držav izredno različne, predvsem pa zgodovinske in tradicionalne. Po pravilu so te regionalne enote veliko večje, kot pri nas. Evropski praksi se bodo približale šele naše kohezijske (dve ali tri) regije.

Zdenka Cerar: Čeprav ni mogoče trditi, da vlada pri svojem predlogu ni upoštevala kulturnih, zgodovinskih in geografskih

izhodišč, pa so ta v Sloveniji tako specifična, da z regionalizacijo v drugih evropskih državah enostavno ni moč potegniti primerjave.

Tomaž Rigler: Delno poznam ureditev v nekaterih sosednjih državah. Sedanji predlog ni primerljiv s sosednjimi, saj znatneje drobi drugi nivo uprave, s tem še dodatno slabi lokalno samoupravo (občine) in posredno krepi državne upravne institucije. Menim, da je potreben temeljit premislek.

Pavle Štrubelj: Podobno ureditev imajo v Nemčiji na Bavarskem. Tamkajšnji okraji (Landkreis) imajo svoje korenine že v letu 1852, ko je bilo ustanovljenih 240 okrajnih uradov, leta 1972 pa se njihovo število zmanjšalo na 71. Danes imajo bavarski okraji od 71.000 do 283.000 prebivalcev.

Katere pristojnosti bo povaših informacijah imela regija in katere bi morala imeti?

Dr. **Lojze Gosar:** Večja mesta s svojimi silnicami segajo daleč v zaledje in tudi v sosednje regije, zato moramo posamezna območja obravnavati enakopravno, ne glede na to, za kakšno raven gre, mednarodno ali lokalno. Tako se koncept sodelujočih mest in regij najbolj približa novemu pojmovanju regionalnega razvoja ter omogoča izmenjavo različnih funkcij najvišjih ravni, in sicer tako, da bo koristilo vsem. Tekmovanje med centri bo sicer vedno obstajalo, kar je tudi prav, vendar pa bo postajalo vedno bolj dopolnjujoče in sodelujoče.

Janez Lesjak: Pristojnosti pokrajin bodo predvsem na področju institucij širšega kulturnega in izobraževalnega značaja (srednje šole, muzeji, gledališča idr.), delno prostor (gospodarstvo in kmetijstvo) in komunalna dejavnost pokrajinskega značaja (vodovodi, deponije). Verjetno pa bo morala pokrajina prevzeti tudi naloge sedanjih upravnih enot.

Zdenka Cerar:

Tomaž Rigler: Regija naj bi po podatkih prevzela del državnih pristojnosti s področja urejanja prostora, izvajanja gospodarskih javnih služb, regionalne politike, družbenih dejavnosti (šolstvo).

Pavle Štrubelj: Da bomo lažje razumeli pomembnost odločitve, kako se bomo organizirali v novo ustanovljeni pokrajini, naj navedem delovna področja, ki bodo prenešana iz državne ravni na pokrajine. To so področje regionalnega razvoja, okolje in prostor, promet, gospodarstvo, kmetijstvo, visoko šolstvo, področje vzgoje in izobraževanja ter športa, zdravje, delo, družina in socialno varstvo, kultura, zaščita in reševanje. Znotraj naštetih področij so podrobno določene posamezne naloge.

Dr. **Peter Verlič:** Mnenja sem, da je mnogo zadev veliko lažje reševati od »spodaj navzgor«, kot pa obratno.

Če se osredotočim zgolj na področje prometa in prometne infrastrukture, menim,

CONTINUIT d.o.o.

Zanesljiv

RAČUNOVODSKI SERVIS
vam nudi:

- kvalitetno in strokovno opravljene računovodske storitve in davčne obračune
- vse storitve v zvezi z zaposlovanjem delavcev in urejanjem ustreznih dokumentacije

Za več informacij smo vam z veseljem na razpolago.

mobitel: 031-341997

el.pošta: continuit@gmail.si

da je npr. 6000 km veliko državno cestno omrežje zelo težko obvladovati zgolj z enega mesta. Reševanje cestne problematike znotraj pokrajin bo lažje, predvsem pa bodo projekti bližje razvojnim potrebam ljudi znotraj pokrajine in verjamem, da bo enako tudi pri drugih pokrajinskih projektih.

Najmanjša pokrajina je Zasavska in bo štela 46.000 prebivalcev. Med manj kot 100.000 prebivalci velike spadajo še Spodnjėsavska, Koroška, Posavska, Savinjsko-Šaleška in Notranjska. Kako naj bi se na primer reševalo problematiko nerazvitih regij?

Janez Lesjak: Ob določitvi stopnje nerazvitosti pokrajin znotraj regij bo potrebno določiti nivo (procent) razvojnih sredstev, ki jih bo posamezna pokrajina ali občina lahko dobila za svoje projekte. Vendar tu prihaja do velikih nelogičnosti, saj nerazvite občine, ki imajo tudi največje potrebe, že sedaj ne morejo zagotoviti obvezne participacije pri pridobljenih sredstvih, kar jih posledično izloči iz možnosti črpanja. Že dosedanja praksa je pokazala, da so sredstva iz evropskih skladov sposobne črpati samo močne – razvite občine. Zato bo potrebno razmišljati predvsem o načinu subvencioniranja ali kreditiranja teh projektov na nivoju pokrajine ali države.

Tomaž Rigler: Menim, da bi morala vlada v okviru ministrstev za lokalno samoupravo in gospodarstvo ustanoviti posebno operativno službo za pripravo dokumentacije za sredstva skladov EU. Tako bi lahko načrtno združevala kader, državna sredstva in razvojne potencialne EU za demografijo.

Pavle Štrubelj: Prizadevati se bo treba, da bo pred končnim sprejetjem zakona v državnem zboru prišlo do usklajevanj, saj naj bi bile pokrajine kolikor je le mogoče med seboj primerljive tako po velikosti, kakor tudi po številu prebivalcev.

Od kod naj bi se financiralo regije in ali bodo imele svoj proračun in ustrezne poleg političnih tudi strokovne službe ter v kakšnem obsegu?

Dr. Lojze Gosar: Treba bo sprejeti v marsičem nove poglede na načine dela, upravljanja in sodelovanja. Sodelovanje na regionalni ravni je na primer dejavnost, ki se sama po sebi ne more prav razvijati, če nima zavestne politične in strokovne podpore.

Janez Lesjak: Ustanovitev pokrajin bo našo družbo vsekakor precej stalo. Sedanje napovedi, da bodo bodoče pokrajine kadre in sredstva črpale iz obstoječih kadrov v občinah in državnih institucijah, katerih delo in pristojnosti bodo prevzele, je sicer lepo zamišljeno, v praksi pa ne bo izvedljivo. Ti kadri so predvsem iz lokalnih okolij in se ne bodo odločali za premestitve v oddaljene

lokacije. Poleg tega bo v občinah ostajalo še veliko presežnega kadra. Očitno se bo sredstva za delovanje pokrajin poizkušalo zagotoviti iz prihodkov lokalnih skupnosti, kjer pa že sedaj za vse obveznosti in naloge, ki bodo občinam še ostale, le-teh ni dovolj.

Zdenka Cerar: Ker pa predlog vlade ne predvideva samostojnih virov financiranja regij in na nek način vnaša v ta sistem uravnilovko, tako velike razlike v velikosti pokrajin glede na število prebivalcev, kot so v Sloveniji predvidene, ne bodo mogle zagotoviti potrebne neodvisnosti pri odločanju in tudi ne tehtnih razvojnih iniciativ. Predlagani sistem namreč postavlja pokrajine v neposredno odvisnost od države oz. vsakokratne politike na oblasti.

Tomaž Rigler: Regije naj bi se financirale iz dohodnine domicilnih prebivalcev, iz dela davkov in prispevkov prebivalcev regije ter okoljskih taks in drugih dajatev, vezanih po teritorialnem načelu.

Pavle Štrubelj: Za svoje delovanje bodo pokrajine potrebovale lastna sredstva. Predlog zakona določa sledeče vire financiranja. To so prihodki od dela davka na dohodke pravnih oseb in deleži dohodnine in trošarin ter drugi viri, kot so plačila za storitve javnih služb, prihodki od premoženja, dodatna sredstva države in skladov Evropske unije ter zadolževanje. Predlog zakona predvideva tudi izravnano neenakomernega priliva prihodkov.

Vaša stališča oziroma razmišljanja, ki jih nismo zajeli v zgoraj navedenih vprašanjih!

Janez Lesjak: Dejstvo je, da se nam mudi, da smo že v veliki zamudi, zato moramo pokrajine nemudoma vzpostaviti. O organiziranosti mora odločiti predvsem stroka in že na tem dogovornem nivoju imamo velike težave. Kako bo stekla sama

organizacija in aktiviranje teh institucij, pa ni možno predvideti. Bo pa težko, kajti največje težave so v malenkostih.

Tomaž Rigler: Oblast naj skozi diskusijo, oprto na realne finančne vire in oceno stroškov, skrbno prouči vsa dejstva in nato predlaga takšno organizacijo regij, ki bo povsči najširšem številu občin. Vsekakor bi morala zmanjšati število regij in ne ponoviti napak pri drobljenju občin.

Pavle Štrubelj: Na kratko vas želim seznaniti z organi oblasti v pokrajini. Po predlogu zakona je predviden kot najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine Pokrajinski svet, ki je sestavljen iz članov, ki jih s svobodnim in tajnim glasovanjem volijo volilci s stalnim prebivališčem na območju pokrajine. Število članov je odvisno od števila prebivalcev pokrajine in šteje od 33 do 55 članov, volijo se za dobo 5 let. Izvršilni organ pokrajinskega sveta je predsednik pokrajine, ki ga izvoli pokrajinski svet izmed svojih članov. Predsednik je poklicni funkcionar in ima enega ali več podpredsednikov. Svet občin je posvetovalni organ pokrajinskega sveta, ki ga sestavljajo župani občin z območja pokrajin. Upravne naloge za pokrajino opravlja pokrajinska uprava, organizirana v pokrajinskih upravnih organih. Direktor pokrajinske uprave je imenovan s strani predsednika pokrajine.

V predlogu zakona o volitvah v pokrajinski svet sem se razveselil tudi določbe, ki govori o enakomerni zastopanosti spolov v pokrajinskem svetu. Predlog zakona navaja, da morajo biti kandidatne liste sestavljene tako, da pripada vsakemu od spolov najmanj 40 % mest na kandidatni listi, na prvi polovici razporejeni izmenično po spolu. Torej bomo že na prvih volitvah pokrajinskih svetov, ki bodo leta 2008, pokazali, da nam je za resnično enakopravnost spolov v politiki.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Iz poročila o delu Upravne enote Grosuplje v letu 2006

Ocenjujemo, da je bilo poslovanje upravne enote v letu 2006 uspešno. Zadalí smo si cilj, da bomo rešili 98 % vseh zadev, dejansko pa smo jih rešili 97,9 %. V zakonitem roku smo rešili 99,8 % zadev, imeli 6 obnov postopka in 4 razveljavljene ali odpravljene upravne akte. Zabeležen je le en zaostanek, nerešenih pa je ostalo 256 zadev. Opravili smo tudi 27.198 drugih upravnih nalog, kar je za 43 % več kot v letu 2005.

Rezultati ankete o zadovoljstvu strank so zelo dobri, najboljši od doslej izvedenih anket. Zaznavanja strank so večja od njihovih pričakovanj. Boljši so tudi od povprečja RS. Na vseh oddelkih se je v primerjavi z letom 2005 povečalo zadovoljstvo strank, kar pomeni, da je tudi na nivoju celotne UE višja ocena, in sicer kar za 0,5 ocene. V primerjavi z drugimi UE (povprečje RS) je v UE Grosuplje zadovoljstvo strank večje za 0,29 ocene. Pri vseh trditvah so pričakovanja strank manjša, kot pa je dejansko stanje, v nasprotju s preteklimi leti, ko je bilo ravno obratno.

Barometer kakovosti nekoliko niha, ven-dar smo po oceni vedno v prvi polovici upravnih enot. Tudi anketa o zadovoljstvu zaposlenih je prinesla zadovoljive rezultate.

Opravili smo četrto samoocenitev po CAF-u, v letu 2003 smo dosegli oceno 3,67, v letu 2004 oceno 3,88, v letu 2005 pa 3,93. V letu 2006 je ocena minimalno padla in sicer je bila 3,85. Po pridobitvi certifikata kakovosti ISO 9001:2000 smo v letu 2006 uspešno prestali redno presojo sistema kakovosti, brez ugotovljenih neskladij, le z nekaj priporočili.

V letu 2006 so stranke v knjigo pripomb in pohval zabeležile 15 pohval in nobene pripombe. Če smo lahko razbrali njihov naslov, smo se jim za pohvalo zahvalili.

Uspešno smo prešli na uporabo spletne aplikacije MPZT + Blagajna in se pripravili na uporabo nove valute evro. Nadaljevali ali na novo pričeli izvajati projekte: GERK, e-VEM, MRVL, novi register potnih listin, tujcev in državljanstev, mesečno spremljanje zadovoljstva strank itd.

Predvsem v drugi polovici leta 2006, po obisku državnega sekretarja mag. Romana Repa v okviru vladnega obiska osrednje Slovenije, je bilo veliko aktivnosti v zvezi s poslovnimi prostori upravne enote. Potekali so dogovori za začasno preselitev, ki je bila kasneje opuščena, zato so bile aktivnosti preusmerjene v pospešitev postopkov za pridobitev nove poslovne stavbe. Dosežena je bila novelacija investicijske dokumentacije in ponovna uvrstitev v prioriteto reševanje. Dobili smo zagotovilo, da bo v letu 2008 zgrajena nova poslovna stavba, na katero čakamo že 8 let.

Okolje in prostor

Pri izvajanju zakonodaje s področja dela

MOP-a ostajajo enake potrebe po spremembi zakonodaje kot v letu 2005, saj še ni bilo sprejetih sprememb zakona-ZUreP-1 glede postopkov razlastitve in omejitve lastninske pravice nepremičnin s služnostjo in določil zakona in pod-zakonskega akta k zakonu glede vsebine lokacijske informacije za potrebe gradnje objektov.

Izpeljane in sprejete še vedno niso spremembe zakona o graditvi objektov-ZGO-1 in njegovih izvršilnih predpisov v smislu zmanjšanja obsega potrebne projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja - glede na vrsto objektov (zahtevne oziroma manj zahtevne objekte). Prav tako je potrebna sprememba določb ZGO-1, ki so podlaga za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja (vplivno območje). Potrebna je sprememba podzakonskega akta pravilnika, ki določa, kateri objekti so enostavni, manj zahtevni oz. zahtevni objekti oziroma pogoje, pod katerimi se lahko gradi enostavne objekte brez gradbenega dovoljenja, ki je nedorečen, v marsikateri določbi nerazumljiv, kar je velik problem pri njegovem izvajanju. Prav tako bi bilo potrebno spremiti določilo ZGO-1, ki predpisuje priloge k vlogi tako, da bo nedvoumno jasno, kdaj je vloga po ZGO-1 formalno popolna (katere so predpisane sestavine PGD projekta). Uskladiti je potrebno pojme v zakonu ZGO-1 in pravilniku, to je izvršilnem predpisu, ki določa način in pogoje za izdelavo projektne in tehnične dokumentacije (pojem vsebina projektne dokumentacije oziroma pojem sestavina projektne dokumentacije).

Potrebno je nadomestiti občinske prostorske akte, ki so zastareli, pomanjkljivi in kot taki povzročajo upravnim enotam težave pri odločanju o dopustnosti gradnje v postopku izdaje gradbenih dovoljenj. Zaostriti pa je tudi nadzor pri sprejemanju novih prostorskih aktov občin kot tudi pri spremembah obstoječih, ki so večkrat prav tako nejasni, nedorečeni in nerazumljivi, sprejeti kot prej veljavni prostorski dokumenti občin, kar povzroča nemalo težav upravnim enotam.

Projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja je slabo pri-pravljena, nestrokovna, v večini primerov pomanjkljiva, investitor jo mora v postopku dopolnjevati, kar podaljšuje postopke izdaje gradbenih dovoljenj. Zato je potrebno, da obe zbornici ZAPS in IZS več storita za izobraževanje svojih članov ter, da pooprta nadzor nad kvaliteto njihovega dela.

Še vedno je neusklajena zakonodaja ZGO-1 in drugih zakonov glede rokov za izdajo projektnih pogojev in soglasij k projektne dokumentaciji za izdajo gradbenega dovoljenja z drugimi zakoni (npr. z zakonom o vodah in ZGO-1).

Poenostaviti bi bilo potrebno tudi postopke za vračilo preveč plačane gradbene takse v primeru, da se gradbeno dovoljenje ne izda (zavrnilna odločba). Ta postopek je preveč dolgotrajen, stranka preveč časa čaka na vračilo.

Smiselno bi bilo popraviti določila ZUP-a, to je predpisan rok 5 dni, v katerih mora stranka biti obveščena, ali je vloga popolna (za zahtevne objekte in obsežne vloge - izdajo gradbenega dovoljenja za več objektov ali celo sosesko, za gradnjo tele-komunikacijske, komunalne in prometne infrastrukture, kjer potekajo trase vodov oz. cest preko številnih parcel in obsega priložene projektne dokumentacije, je predpisan rok bistveno prekratek.

Razmisliti bi bilo potrebno tudi o zajemanju podatkov v upravni statistiki po programu Lotus notes glede tega, kdaj je zadeva rešena na I. stopnji - ta podatek glede realizacije je nerealen in popolnoma neprimerljiv med seboj, če npr. primerjamo dva oddelka kot je npr. UNZ - skoraj vsi skrajšani postopki, kjer stranka takoj dobi tisto, za kar je z vlogo zaprosila, in oddelek za Okolje, prostor in gospodarstvo - ko se šteje, da je zadeva rešena, ko je povratnico o vročenem gradbenem dovoljenju, pošta vrnila na UE, ki je še daljši od tistega, ko je stranka gradbeno dovoljenje dejansko prejela. Da ne omenimo primerov, ko je stranka spremenila bivališče ali je stranka v tujini in se vročitev še podaljša in s tem tudi rok, ko se šteje, da je zadeva rešena.

Kot v letu 2005 ponovno predlagamo, da se organizirajo bolj pogosto izobraževanja in posveti o zakonodaji za upravne enote s področja dela MOP-a, ker jih je premalo.

Denacionalizacija

Število nerešenih zadev na področju kmetijstva se je zmanjšalo, po stanju na dan 31. 12. 2006 je še 19 nerešenih zadev, 9 zadev v pritožbenem postopku. Razlogi, zaradi katerih zadeve še niso rešene, so enaki kot v preteklem letu: prepočasno sklepanje sporazumov s strani SKZG RS, nestrinjanje SOD-a s postavljenjo višino zahtevka vlagatelja, neažurnost cenilcev ali celo pomanjkljive cenitve, ki jih je potrebno dopolnjevati.

Delo, družina in socialne zadeve (obča uprava)

Priznanje statusa in pravic vojnim invalidom, vojnim veteranom in žrtvam vojnega nasilja

Pri izvajanju zakonodaje s področja žrtev vojnega nasilja in vojnih invalidov ni bilo težav. Kar precejšnje težave pri reševanju zadev pa je povzročila sprememba

Javni natečaj za izbiro najboljših turističnih spominkov občine Grosuplje v letu 2007

Občina Grosuplje razpisuje javni natečaj za izbor najboljšega turističnega spominka za območje občine Grosuplje v letu 2007.

1. Na natečaju lahko sodelujejo samo spominki, ki prepoznavno in izvirno predstavljajo:

- mesto, kraj,
- kulturno in naravno dediščino ter sodobno ustvarjalnost,
- turistično dejavnost,
- so prvič javno predstavljeni na tovrstnem natečaju.

2. Strokovna komisija bo izbrala tri najboljše spominke in jim podelila naziv »Grosupeljski turistični spominek 2007«.

3. Strokovna komisija bo pri ocenjevanju upoštevala naslednje kriterije:

- likovno estetsko vrednost,
- dediščinska vrednost,
- izvirnost ali poznavanje smernic v razvoju turizma,
- turistično promocijsko vrednost kraja
- produkcijo in trženje.

4. Na osnovi sklenjenih pogodb o odstopu avtorskih pravic bodo nagrajenim avtorjem izplačane denarne nagrade:

prva nagrada: 1000 EUR

druga nagrada: 400 EUR

tretja nagrada: 200 EUR

5. Vzorce bo ocenjevala petčlanska strokovna komisija. Člani strokovne

komisije izberejo izmed sebe predsednika, ki koordinira delo komisije. Zapisnik podpišejo vsi člani komisije.

Predvidena sestava strokovne komisije: predstavnik razpisovalca, etnolog, umetnostni zgodovinar, predstavnik Turistične zveze Grosuplje in ekonomist.

6. Strokovna komisija za ocenjevanje turističnih spominkov pred ocenjevanjem pregleda prispele izdelke in idejne osnutke ter izloči tiste, ki ne ustrezajo pogojem razpisa.

Zmagovalnim spominkom, ki jih izbere in razvrsti strokovna komisija, se podelijo priznanja in denarne nagrade.

Strokovna komisija za ocenjevanje lahko prerazporedi nagrade, da se vrednost nagrad sorazmerno spremeni. Strokovna komisija se lahko odloči, da ne podeli prve, druge ali tretje nagrade. Vse odločitve sprejme z večino glasov.

Ko strokovna komisija ugotovi in razvrsti zmagovalne spominke, pripravi obrazložitev ter z rezultati seznanji zainteresirane, konča svoje delo, nakar se razpusti.

Strokovna komisija za ocenjevanje je popolnoma avtonomna in odloča sama z večino glasov. Na odločitve komisije niso možni ugovori.

7. Na natečaj Občine Grosuplje se lahko prijavi fizične ali pravne osebe.

8. Spominke za natečaj bomo sprejemali na sedežu Občine Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje do 20. septembra 2007.

9. Vsakemu vzorcju mora biti priložena kuverta s podatki:

- ime, priimek, rojstni datum, naslov in telefonska številka avtorja,
- ime izdelka,
- kratka opisna predstavitev izdelka,
- 2 fotografiji spominka v velikosti 15 cm x 10 cm,
- podpisana izjava, da izdelek še ni v prodaji doma ali v tujini,
- podpisana izjava, da je spominek avtorsko delo izdelovalca.

10. Nagrajeni spominki ostanejo v arhivu Občine Grosuplje. Z odkupom avtorskih pravic se Občini Grosuplje dovoljuje uporaba nagrajenih spominkov za promocijske namene občine Grosuplje.

11. Razglasitev rezultatov natečaja bo javna, hkrati z razstavo vseh spominkov, ki bodo prijavljeni na natečaju. Nagrade se izplačajo v 30 dneh po razglasitvi rezultatov.

Občina Grosuplje si pridružuje pravico, da se posamezna nagrada ne podeli ali se podeljeni naziv odvzame, če se naknadno ugotovi, da avtor ne izpolnjuje vseh pogojev razpisa.

Za vse informacije se obrnite na naslov: Občina Grosuplje, Taborska c. 2 1290 Grosuplje. Kontaktna oseba: Uroš Perme, 788 87 74.

Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak

➤ Zakona o vojnih veteranih glede zbiranja ustreznih dokazil za priznanje statusa in pomanjkanja konkretnih navodil pristojnih ministrstev, kar smo že predstavili pod točko A.III.2.

Nekaj težav imamo še s pravočasnim pridobivanjem pisne dokumentacije iz Zgodovinskega arhiva Slovenije. Sodelovanje z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve je na splošno zadovoljivo. Tudi z drugimi državnimi organi je sodelovanje dobro, kot na primer z Davčno upravo, Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, muzeji, Arhivom Republike, razen, kot smo že omenili, z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, kjer na dokumentacijo čakamo tudi po več mesecev.

Omenimo naj še, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve z vsemi

odločbami, poslanimi v revizijo, soglašalo, razen z eno zadevo. Ko smo formalno pomanjkljivost odpravili, smo tudi na to odločbo dobili soglasje.

Obnova in vzdrževanje vojaških grobov in grobišč

V letu 2006 smo iz Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prejeli osnove za register vojnih grobišč v Republiki Sloveniji za našo upravno enoto. Podatke smo posredovali Zvezi združenj borcev Grosuplje, da pregleda dokumentacijo in sporoči, ali je v redu oziroma popravi določene podatke. Do sedaj nam kljub urgenci tega še niso posredovali. Ko bomo prejeli odgovor, bomo podatke posredovali MDDSZ, da bo izdalo odločbo o vpisu v register vojnih grobišč v RS.

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi državnimi organi na lokalni ravni

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi državnimi organi na lokalni ravni je dobro. Predvsem so težave na okolju in prostoru, saj lokalne skupnosti prepočasi ali nestrokovno sprejemajo in spreminjajo prostorske dokumente, postopki sprejemanja in spreminjanja prostorskih dokumentov so komplicirani in dolgotrajni, prav tako je težava tudi, da občine ne razpolagajo s komunalno opremljenimi zemljišči, kar zavira hitrejši razvoj občin in vlaganje v nove investicije.

Za objavo izbral Jože Miklič

O priznanju občini Grosuplje

O priznanju »Modri trak najhitrejših občin«

Na Dnevni županov, 13. aprila 2007, je Županska akademija podelila priznanje »modri trak najhitrejših občin«. Prejela ga je občina Logatec, ki je prva na »lestvici razvojnega potenciala slovenskih občin, ki meri naklonjenost občine do razvojnih hotenj, v katerih se enakopravno srečujejo vsi dejavniki uspeha in človeške sreče« - kot piše na priznanju.

Občina Grosuplje je bila v tem ocenjevanju razvrščena na 3. oziroma celo na 2. mesto. Oznaka priznanja se naslanja na nekdanjo tradicijo, ko so parnikom, ki so najhitreje prečkali Atlantik, podeljevali priznanje »Modri trak«.

O županski akademiji

Županska akademija je skupna iniciativa dveh podjetij, ki vodi v razvoj institucije, v okviru katere so potekala srečanja, izmenjava izkušenj, izobraževanje županov in javni dogodki. Skrbela je za krepitev vpliva županov ter za rast njihovega splošnega ugleda v javnosti.

Župani naj bi v njej našli strokovnega pomočnika tako pri širših razvojnih vprašanjih kot tudi pri praktičnih rešitvah. Eden od njenih ciljev je tudi krepitev vpliva slovenskih županov čez mejo in evropska izmenjava znanja in medsebojnih izkušenj.

Kako je nastala Županska akademija?

V tej iniciativi se povezujeta podjetji AIST iz Ljubljane ter SIRIUS iz Ptuja. Iniciativo vodita:

- Jože Vilfan, podjetnik, v javnosti znan po svojem uredniškem in novinarskem delu (urejanje Revije za razvoj in Podjetnik), po ustanovitvi priznanja Podjetnik leta ter po predlogih kompleksnih razvojnih projektov: Slovenija v vrhu sveta, Ljubljana – evropska prestolnica, Created in Slovenia.

- Milan Krajnc Pavlica, podjetnik, strokovnjak za projektno in krizno vodenje ter specialist za reorganizacijo podjetij in občinskih uprav; se ukvarja tudi z osebnim svetovanjem.

Priznanje »najhitrejši občini« in lestvica razvojnega potenciala slovenskih občin, občina Grosuplje je zasedla 3. mesto.

Županska akademija se je prvič pojavila v javnosti na Dnevni županov, 13. aprila 2007 na Bledu, ko je izročila priznanje »modri trak najhitrejših slovenskih občin« občini Logatec,

ki je dosegla prvo mesto na lestvici razvojnega potenciala slovenskih občin. Lestvica temelji na 15 kazalnikih – polovica se jih nanaša na gospodarsko uspešnost, polovica pa na človeške vire oziroma demografski potencial in izobraževanje.

O metodologiji, s katero so pripravili lestvico razvojnega potenciala slovenskih občin

Lestvica temelji na kazalnikih, ki skupaj predstavljajo tako imenovani "indeks". Prav izbira kazalnikov je ključna pri sestavljanju takšnih lestvic, ker gre za vprašanje, kaj sploh hočejo »izmeriti« v resničnem svetu (kateri podatki jih zanimajo), kako pomemben je kakšen podatek in kaj hočejo s tem povedati. Pri izbiri kazalnikov so se naslonili na najboljše svetovne modele, v največji meri pa na delo inštituta R. Huggins & Associates, ki med drugim pripravlja dva indeksa, iz katerih potem sledita dve lestvici, in sicer Svetovna lestvica konkurenčnosti regij glede na znanje in Evropska lestvica konkurenčnosti regij. (Kot zanimivost lahko pravijo, da je v tej drugi lestvici, objavljeni decembra 2006, med 118 evropskimi regijami Slovenija na 76. mestu.) Upoštevajoč ta dva vzora in še nekatere druge (metodologijo priznanja EFQM za poslovno odličnost) so ob upoštevanju razpoložljivih baz podatkov, ki so na voljo pri Statističnem uradu Republike Slovenije in pri UMRJU, izbrane kazalce grupirali in jim dali ustrezno težo. Vse občine so dobile pri vsakem kazalniku rang (od 1 do 193), nato smo te range sešteli z utežmi (posamezni rangi imajo v končnem seštevku težo od 5 do 17,5 %). Manjše število točk pomeni višjo uvrstitev. Na koncu so upoštevali še faktor popravkov – 5 točk, ki so ga dobile tiste občine, v katerih so občinske uprave odgovorile na vprašalnik (s tem so posredno merili administrativno urejenost občinskih uprav).

1. LESTVICA RAZVOJNEGA POTENCIALA SLOVENSkih OBČIN

1. Logatec, 2. Trzin, **3. Grosuplje**, [zadnji trije] 191. Sveti Andraž v Slov. gor., 192. Grad, 193. Hodoš/Hodos

Lestvica, če ne bi upoštevali odziva občin na ankete

1. Trzin, **2. Grosuplje**, 3. Mengeš ... 191. Sveti Andraž v Slov. gor., 192. Grad, 193. Hodoš/Hodos

2. GOSPODARSKI KAZALCI

1. Koper/Capodistria, 2. Piran/Pirano, **3. Grosuplje** ... 191. Grad, 192. Hodoš/Hodos, 193. Sveti Andraž v Slov. gor.

3. ČLOVEŠKI FAKTOR

1. Slovenske Konjice, 2. Šmartno ob Paki, 3. Vipava, ... **17. Grosuplje** ... 191. Grad, 192. Hodoš/Hodos, 193. Kostel.

4. DOHODNINA

1. Trzin, 2. Ljubljana, 3. Šempeter – Vrtojba, 4. Škofljica, ... **10. Grosuplje** ... 191. Rogašovci, 192. Hodoš/Hodos, 193. Kuzma.

Dohodnina: je nadomestni kazalnik za BDP, vezan na ozemlje, na katerem ljudje prebivajo (ne pa nujno delajo).

5. KMETOVALCI

Prvi trije: 1. Jesenice, 2. Ljubljana, 3. Maribor. (32. Škofljica), **56. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Gornji Petrovci, 192. Hodoš/Hodos, 193. Šalovci.
Število kmetovalcev/1000 prebivalcev: na osnovi vseh raziskav gre za negativno korelacijo (manjše število kmetovalcev pomeni višjo razvitost).

6. PRIHODEK PODJETIJ

Prvi trije: 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Novo mesto. **25. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Trnovska vas, 192. Kobilje, 193. Hodoš/Hodos.
Bruto promet podjetij/prebivalstva: govori o gospodarski uspešnosti.

7. ZAPOSLENI

Prvi trije: 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Novo mesto. **21. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Solčava, 192. Osilnica, 193. Hodoš/Hodos
Število zaposlenih/1000 prebivalcev: končni cilj razvoja je ustvariti čim več delovnih mest, s čim višjo dodano vrednostjo.

8. M² POSLOVNIH PROSTOROV

Prvi trije: 1. Dobrovnik/Dobronak, 2. Komenda, 3. Kostel. **41. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Cerkvenjak, 192. Sveti Andraž v Slov. gor., 193. Hodoš/Hodos.
Gradbena dovoljenja za nestanovanjske objekte v m²/1000 prebivalcev: širitev poslovne dejavnosti v bližnji prihodnosti.

9. M² STANOVANJ

Prvi trije: 1. Lenart, 2. Izola/Isola, 3. Hoče – Slivnica. **10. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Hrastnik, 192. Trzin, 193. Ribnica na Pohorju.
Nova stanovanja v m²/1000 prebivalcev: investicije v možnost bivanja, v bistvu je to vmesni kazalnik glede na človeški dejavnik.

10. SAMOSTOJNI PODJETNIKI

Prvi trije: 1. Piran/Pirano, 2. Šempeter – Vrtojba, 3. Mengeš **48. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Šalovci, 192. Zavrč, 193. Hodoš/Hodos

Nagrada in priznanja Občine Grosuplje za leto 2007

Za nagrade in priznanja Občine Grosuplje v letu 2007 je pravočasno prispelo 13 predlogov (nekaj med njimi je bilo predlogov za dve različni priznanji oziroma nagrado). Kar 6 je bilo predlogov za nagrado Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje, 1 predlog je bil namenjen za priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje, 3 predlogi za priznanje Občine Grosuplje s srebrnim znakom Občine Grosuplje in 3 predlogi za priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom Občine Grosuplje.

Svetniki so se na zaprti seji in nato na tajnem glasovanju opredelili, da dajo nagrado z zlatim znakom **Alojziju Kastelicu**, priznanje z zlatim znakom so dodelili **Skupini Slapovi**, priznanje s srebrnim znakom bo prejela **Ana Pavčič**, bronasto priznanje pa bo dobilo **Strelesko društvo Grosuplje**.

Obrazložitve in utemeljitve predlogov za nagrado in priznanja bomo zapisali po podelitvi nagrade in priznanj.

Vsem nagrajencem uredniški odbor Grosupeljskih odmevov iskreno čestita, prav tako pa tudi vsem nominirancem.

Nominirani za nagrado in priznanja

Nagrada z zlatim znakom:

- **Janez Virant**, ki ga je predlagalo JKP Grosuplje,

- **Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana**, ki ga je predlagalo Društvo civilnih invalidov vojn za Slovenijo Ljubljana,

- **Alojzij Kastelic**, ki sta ga predlagala N.Si in Občina Grosuplje,

- **Jakob Müller in Jožica Narat**, ki ju je predlagal Drago Samec, **Jakoba Müllerja** pa je predlagala tudi SLS.

Občina Grosuplje je za priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje predlog naslovila na **Skupino Slapovi**.

Za priznanje Občine Grosuplje s srebrnim znakom Občine Grosuplje pa so bili predlagani:

- **Ana Kastelec**, ki jo je predlagala Občine Grosuplje,

- **Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana**, ki ga je predlagalo Društvo civilnih invalidov vojn za Slovenijo Ljubljana,

- **Ana Pavčič**, ki sta jo predlagali SLS in Nova generacija SLS.

Predlogi za priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom občine Grosuplje so:

- **Jože Krašovec**, ki ga je predlagala LDS,

- **Ana Pavčič**, ki sta jo predlagala SLS in Nova generacija SLS,

- **Strelesko društvo Grosuplje**, ki ga je predlagala Občina Grosuplje.

Iz gradiva za 9. redno sejo Občinskega sveta Občine Grosuplje povzel Jože Miklič

➤ *Številos.p.: podjetniška in iniciativa prebivalcev na področju malega gospodarstva.*

11. 6-7 STOPNJA IZOBRAZBE

Prvi trije: 1. Bovec, 2. Odranci, 3. Trzin. (110. Škofljica, 122. Dobrepolje),

131. Grosuplje

Zadnji trije: 191. Grad, 192. Hodoš/Hodos, 193. Kostel

12. 4-5 STOPNJA IZOBRAZBE

Prvi trije: 1. Kobilje, 2. Turnišče, 3. Dobrovnik/Dobronak **140. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Gorenja vas – Poljane, 192. Idrija, 193. Cerkno

13. NARAVNI PRIRASTEK

Prvi trije: 1. Trzin, 2. Komenda, 3. Vodice.

14. Grosuplje

Zadnji trije: 190. Solčava, 191. Bistrica ob Sotli, 192. Hodoš/Hodos, 193. Šalovci
Demografski potencial (občina kot magnet za priseljevanje, rodnost, bodoči »delavci«, ki so danes v vrtcih in osnovnih šolah) + potencial v nekoliko daljši prihodnosti (poroke na 1000 prebivalcev) + psihološka stabilnost prebivalstva, merjeno skozi razmerje poroke/ločitve.

14. POROKA - LOČITEV

Prvi trije: 1. Vipava, 2. Borovnica, 3. Črna na Koroškem **49. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Kostel, 192. Cankova,

193. Hodoš/Hodos

Demografski potencial (občina kot magnet za priseljevanje, rodnost, bodoči »delavci«, ki so danes v vrtcih in osnovnih šolah) + potencial v nekoliko daljši prihodnosti (poroke na 1000 prebivalcev) + psihološka stabilnost prebivalstva, merjeno skozi razmerje poroke/ločitve.

15. ŠTEVILO ŠTUDENTOV

Prvi trije: 1. Šmartno ob Paki, 2. Horjul, 3. Litija **24. Grosuplje**

Zadnji trije: 191. Osilnica, 192. Šmartno pri Litiji, 193. Šalovci
Izobraževanje na srednji in višjih ravneh, ki se v mednarodnih lestvicah štejejo za glavni »adut« prihodnosti.

16. ŠTEVILO DIJAKOV

Prvi trije: 1. Oplotnica, 2. Mirna Peč, 3. Žetale (18. Ivančna Gorica), **88. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Gornji Petrovci, 192. Kostel, 193. Osilnica

Izobraževanje na srednji in višjih ravneh, ki se v mednarodnih lestvicah štejejo za glavni »adut« prihodnosti.

17. ŠTEVILO OTROK V OSNOVNI ŠOLI

Prvi trije: 1. Vransko, 2. Velika Polana, 3. Gorenja vas – Poljane **51. Grosuplje**
Zadnji trije: 191. Hodoš/Hodos, 192. Osilnica, 193. Zavrč

18. ŠTEVILO OTROK V VRTCU

Prvi trije: 1. Trzin, 2. Horjul, 3. Ljubljana (21. Dobrepolje), 24. Grosuplje
Zadnji trije: 191. Žetale, 192. Trnovska vas, 193. Sveti Andraž v Slov. gor.

19. ŠTEVILO ZAKONSKIH ZVEZ

Prvi trije: 1. Zavrč, 2. Sodražica, 3. Podlehnik.

15. Grosuplje

Zadnji trije: 191. Kostel, 192. Cankova, 193. Hodoš/Hodos

Demografski potencial (občina kot magnet za priseljevanje, rodnost, bodoči »delavci«, ki so danes v vrtcih in osnovnih šolah) + potencial v nekoliko daljši prihodnosti (poroke na 1000 prebivalcev) + psihološka stabilnost prebivalstva, merjeno skozi razmerje poroke/ločitve.

Sodelovanje z mediji

Ob pripravi lestvice, ki temelji na 16 statističnih kazalnikih, so želeli iz Županske akademije pridobiti tudi subjektivno oceno prebivalcev v občinah. K sodelovanju so povabili lokalne medije in jih zaprosili, da se pogovorijo z občani ali naredijo ustrezne ankete. Dobili so odgovore iz 21-ih od 193 občin. Grosupeljski odmevi se k sodelovanju nismo odzvali, ker je bilo povabilo s strani Županske akademije oddano prepozno.

Podatke zbral po internetni strani Županske akademije Jože Miklič

Romano čačipe – namišljene podobe

Četrtek, 17. 5. 2007 – Romi – manjšina v grosupeljski realnosti

Civilna iniciativa mladih je ob podpori Mestne knjižnice Grosuplje, Zveze Romov Slovenije, Mirovnega inštituta, Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske, Študentskega kluba Groš, Radia Zeleni val, Rotary cluba Grosuplje, Fakultete za socialno delo, Filozofske fakultete in Odvetniške pisarne Čeferin izpeljala tridnevni simpozij Romano čačipe – Namišljene podobe. Večino dela so opravili: Ana Podvršič, študentka francoskega jezika in sociologije kulture, mag. Simona Žnidarec Demšar, asistentka Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani, Janja Novljan, univerzitetna diplomirana pedagoginja, zaposlena na OŠ Louisa Adamiča Grosuplje in Gregor Steklačič, absolvent geografije.

Simpozij sta otvorila Roma **Martin** Brajdič v romščini in **Klavdija** Hudorovič v lepi slovenščini.

Za uvod je **Gregor Steklačič** predstavil romska naselja v grosupeljski občini: Smrekec 1 in 2, Oaza in Pri Nikotu. Starostna piramida je obratna kot pri večinskem prebivalstvu, več je mladih, ker je večja rodnost. Redki Romi dosežejo visoko starost, najstarejši Rom je star 67 let. Etnične opredelitve so različne: Rom, pol Rom, pol Slovenec. Trenutno v romskih naseljih živi 183 prebivalcev, vsi ne pripadajo etnični romski skupnosti. Zavedanje o upravnih postopkih pri Romih je slabo, saj večinoma nimajo prijavljenega kraja bivanja. Otroci ne hodijo radi v šolo, ker ne znajo jezika in ker jih učenci ne sprejmejo. Formalno imajo vse pravice, samo v življenju se jih le malo uresničuje.

Direktor vladnega urada za narodnosti **Stane Baluh** je navedel nekaj zakonskih podlag, ki urejajo odnose z Romi. Vendar

zakoni so le mrtve črke na papirju. Ni dovolj, da različnost samo opazimo in toleriramo, moramo jo tudi sprejeti. Vsak človek ima pravico do bivanja, do svoje kulture, do izobraževanja.

Programska direktorica Centra za medijsko politiko **Brankica Petkovič** je spregovorila o manjšinah in medijih. Romi nimajo dostopov do medijev, ker ne obvladajo jezika, ker se ne znajdejo. Če se Romi pojavijo v medijih, jih predstavljajo kot grožnjo vsem nam. Če je že govor o Romih, najmanj govorijo o sebi Romi sami.

Dr. **Vera Klopčič** z Inštituta za narodnostna vprašanja je predavala na temo Rasizem do Romov v zgodovini in sodobnosti. Romi so bili vedno izključeni iz družbe, živeli so na njenem robu. Romi želijo sodelovati v javnem življenju, zato je tako spoznavanje prvi korak k napredku. Od leta 1971 so se opredelili za Rome, imajo svojo himno in zastavo ter svoj jezik. Priznani so kot narod. Ime Cigan je za nekatere žaljivo, drugi pa so na to ime ponosni, saj pomeni tudi način življenja. Rasizem večinskega naroda je doktrina, prepričanje, da je na podlagi prirojenih lastnosti nek narod privilegiran, drugi pa zaničevan. Že šolski program je tako naravnani, saj v prvih berilih srečujemo stereotipe, da je Rom tat in tako privzgapamo rasizem. Mnogi Romi, ki so se želeli zaposliti, so spremenili priimek, da so jih sploh sprejeli.

Magister sociologije **Gorazd Kovačič** je govoril o tem, da je multikulturalnost brez enakosti segregacija. Romi imajo na formalni ravni enake pravice, na neformalni ravni pa jih ne sprejemamo. Zato ni čudno, da so vedno v podrejenem položaju. Njihova življenjska doba je krajša za okoli 20 let glede na večinsko prebivalstvo zaradi slabšega dostopa do zdravstvenih služb, slabša je izobrazba. V Grosupljem Romov ne vključujemo v javno življenje, nimajo niti romskega svetnika. Ta bi lahko pomagal

SLIKE LEVO OD VRHA NAVZDOL:

- Prof. Brankica Petrovič, dr. Vera Klopčič in mag. Gorazd Kovačič.

- Podžupan občine Grosuplje Dare Gabrijel in ena od organizatork posvetovanja Ana Podvršič.

- Dr. Janez Krek.

- Bruno Brajdič, romski pomočnik na OŠ Louisa Adamiča, in Živa Antauer.

- Prisotni v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje.

reševati konflikte. Romski otroci hitro opustijo šolanje, slabše izobraženi težje dobijo delo, če ga že dobijo, je to slabše plačano. Vzpostaviti moramo dialog z Romi, jim omogočiti dvojezičnost v šoli in javnem življenju. Romi imajo drugačen odnos do dela in to bi morali upoštevati.

Ravnatelj Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje in podžupan občine Grosuplje **Dare Gabrijel** je poudaril, da občina le ni tako brezbrizna do Romov. V šolo Louisa Adamiča hodi 22 romskih otrok, za naslednje leto je vpisanih 32. S posebnim kombijem jih vozijo v šolo in pri pouku pomaga romski pomočnik, da premosti začetno nepoznavanje jezika. Občina ureja tudi romska naselja, vendar to ne gre tako hitro, saj so pogosto posredi neurejena lastninska razmerja. Nekateri predavatelji so občini očitali, da ni storila dovolj za integracijo Romov v prostor. Vendar Civilna iniciativa mladih je le naredila prvi korak.

Petek, 18. 5. 2007. – Romi in romščina

Romski otroci nimajo možnosti, da bi uveljavili svoj jezik kot učni jezik v šoli. O tej temi je spregovoril dr. **Janez Krek**, docent za filozofijo na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani in Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem. Ukvarja se z etničnimi vprašanji tolerance v filozofiji in s področjem vrednot in vzgojnih konceptov, državlanskega izobraževanja, večkulturnosti in sistemskih rešitev v izobraževalnih sistemih. Izpostavil je slabo vključenost romskih otrok v predšolsko vzgojo, kar bi jim omogočilo lažji prehod v šolo. Tu bi se naučili obeh jezikov, romskega in slovenskega, socialnih vzorcev, saj ob vstopu v šolo pride v ospredje izobraževanje in ne vzgoja in socializacija. Romski jezik in kulturo hitro porinemo na raven folklore. To je premalo. Romi nimajo svoje države, da bi zastopala njihove interese. Če bi bolje obvladali romščino, bi se tudi večinskega jezika hitreje in bolje naučili.

Vzroki za slab uspeh v šoli so: neprisotnost

pri pouku, nepoznavanje slovenskega jezika in nedelavnost. Romske starše je treba prepričati, da je potrebno otroke pošiljati v šolo, izobraževanje pa razširiti z vsebinami, ki se tičejo romskega življenja, da bo otrokom bližje, omogočiti dodatno učno pomoč in do neke mere prilagoditi standarde. Romski otroci niso otroci s posebnimi potrebami, le jezikovno pregrado in predsodke moramo premagati.

Živa Antauer je absolventka primerjalnega jezikoslovja in primerjalnega slovanskega jezikoslovja in je sodelovala pri projektu standardizacije jezika Romov v Sloveniji in vključevanja romske kulture v vzgojo in izobraževanje. Je avtorica slovarja romskega jezika za področje Prekmurja. Preletela je zgodovino romskih preseljevanj. Po jezikovnih podobnostih so ugotovili, da so se Cigani preselili iz Indije na področje Bizanca v 7. in 8. stoletju in se potem pomikali naprej. Druga veja, Sinti, so se selili po severnem delu Evrope in se naselili v Nemčiji. Kot nomadi s posebnimi življenjskimi navadami niso bili nikjer zaželeni. Največje preganjanje so doživeli med drugo svetovno vojno, ko so masovno umirali v taboriščih, a so šele pred kratkim dobili status žrtev holokavsta.

Beseda Cigan izvira iz grščine in pomeni nedotakljivi. V Londonu, 8. aprila 1971, so na svetovnem kongresu izbrali svojo himno, zastavo in skupno ime Romi.

V Indiji ni romskega jezika. Razvil se je šele, ko so se preselili, najbližje osnove pa kaže jezik hindi. Obstaja okoli 1370 različnih romščine, poznajo pa tudi mnogo različnih dialektov. Ko so se selili, so s seboj prinesli tudi jezikovne posebnosti držav, skozi katere so potovali. Ko so prišli v drugo jezikovno okolje, niso več vedeli, kako uporabljati stari jezik, pa so privzeli jezik novega okolja. Pokazala je tudi primerke zapisov romščine z latinskimi črkami, vendar bo standardizacija težko uspela, saj se dolenjski in prekmurski Romi med seboj ne razumejo. Predavanje pa je poslušal tudi Sint z Gorenjske, ki je povedal, da je njihova romščina spet drugačna in drugih slovenskih Romov ne razume.

SLIKE DESNO OD VRHA NAVZDOL:

- Prostoroljca Brane Škrjanec in Nataša Rajh ter direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek.

- Particija Pavlič in Gregor Steklačič.

- Skupina Romov skupaj z mag. Simono Žnidarec Demšar na okrogli mizi v soboto, 19. maja, ko so spregovorili o romskih bivanjskih razmerah.

- Župan Janez Lesjak, predsednik romske zveze Jožek Horvat Muc, romski svetnik Bojan Tudija in dr. Miran Komac.

- V razpravo se je vključil tudi občinski svetnik Janez Dolinšek.

Bruno Brajdič, romski pomočnik na Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje, je rojen v naselju Oaza in tam že ves čas živi. Leto dni je zaposlen preko javnih del. S strahom je stopil v šolo, vendar ga je kolektiv lepo sprejel. S kombijem pripelje otroke v šolo in ves čas ostane v razredu, da pomaga učiteljici premagovati jezikovne težave. Tako se romski otroci ne čutijo odrinjene in hodijo v šolo. Vesel je, da je zaposlen in da lahko pomaga romskim otrokom, samo plača je le malo višja, kot je bila preje socialna podpora.

Omizje so nato zasedle direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek, prostovoljka Nataša Rajh in Brane Škrjanec, zaposlen na CSD na eni strani, na drugi pa Patricija Pavčič in Gregor Steklačič.

Predstavili so nam delo različnih inštitucij na Grosupljem, ki imajo možnost pomagati Romom pri njihovem vključevanju v življenje kraja.

Direktorica **Roža Kek** je povedala, da obiskuje knjižnico v Grosupljem 34 % vseh prebivalcev občine Grosuplje, vendar le 7 % Romov. Prvič so organizirano vstopili v knjižnico, ko jih je v okviru izobraževanja odraslih pripeljala prostovoljka Zlata Kastelic. Večina ni znala ne brati ne pisati, moški so se zanimali za računalnike, ženske pa za revije o kuhanju, o zdravju, o otrocih. Mlajši Romi prihajajo v knjižnico, vendar le ponekaj, avdiovizualno gradivo (kasete, videokasete, DVD). Gradiva v romščini ni veliko. Zaradi prezaposlenosti samih knjižničark in nepoznavanja jezika je sprejela iniciativo mladih za ta simpozij pod pogojem, da to ne bo le enkratni dogodek, ampak da bodo mladi prostovoljci v knjižnici na voljo Romom ob določenem času, da jim bodo pomagali pri opismenjevanju.

Brane Škrjanec s Centra za socialno delo je predstavil projekt za predšolske romske otroke Mali svet – Tikno them, ki so ga na pobudo staršev Romov izvajale prostovoljke Fakultete za socialno delo. Ugotovili so, da je zgodnje učenje socialnih veščin in slovenskega jezika pomembno pred vstopom v šolo. Vrtec Kekec je prostovoljcem odstopil del inventarja, igrač in opazili so napredek pri otrocih. Rezultati prvih aktivnosti dela z romskimi predšolskimi otroki so pokazali, da zanimanje otrok in staršev za nadaljevanje skupnega dela narašča, da so oblike dobrega sodelovanja otrok v lokalni skupnosti možne, to dokazuje tudi spremljevalni program

simpozija, saj organizatorji programa poročajo o vključevanju tudi najmlajših, kar potrjuje, da bi integracijski program za predšolske otroke v prihodnosti lahko kmalu zaživel.

Nataša Rajh je kot prostovoljka posredovala izkušnje prostovoljk pri sodelovanju z romskimi otroki v okviru omejenega programa. Zadnji dve leti pa prostovoljke z delavnicami v obeh OŠ v Grosupljem, v OŠ Stična in OŠ Ivančna gorica poskušajo "razbijati predsodke". S programom promocije strpnosti poskušajo spregovoriti o izključenih skupinah in širiti idejo multikulturalnosti in kulturne raznolikosti. Z igranjem vlog poskušajo preveriti, kako bi učenci ravnali, če bi se sami znašli v takem položaju. Program poteka v 3. in 8. razredu.

Patricija Pavlič – direktorica Centra za kulturo in izobraževanje Trebnje – je predstavila izobraževanje odraslih. V Grosupljem je oddelek za izobraževanje Romov, vendar uspeh v teh oddelkih ni visok. Romi znanja ne uvrščajo med vrednote, ne zdi se jim uporabno. Zelo malo žensk je vključenih v to izobraževanje, te pa z vzgojo vplivajo na svoje otroke in morda tudi zato tak negativen odnos do šole.

Gregor Steklačič je predstavil terensko raziskavo o zaposlenosti Romov v Grosupljem. Večina je nezaposlenih, preživljajo se s socialno pomočjo, zbirajo staro železo, redko kateri tudi s sezonskim delom pri kmetih. Nekoč so veliko nabirali tudi zelišča in gobe, vendar z uvajanjem novih zakonov o omejevanju nabiranja različnih plodov v gozdovih ta dejavnost čedalje bolj upada. Le trije so redno zaposleni. Romi bi radi delali, tudi tečajev bi se udeležili, da bi pridobili znanje za delo. Vendar, če se pišeš Brajdič ali Hodorovac, nimaš možnosti.

Borut Hrovatin je bil vesel, da se vendar nekaj premika na področju sodelovanja z Romi. Ravnateljica VVZ Kekec, Majda Fajdiga, je ponudila možnost za sodelovanje z Romi. Otroci iz vrta bi se srečali z romskimi otroki v njihovih naseljih, romski otroci pa bi obiskali vrtec. Lahko bi zaposlili tudi romsko pomočnico, da bi pomagala pri jezikovnih težavah.

SLIKE DESNO OD VRHA NAVZDOL:

- Harmonikar Devo – Teo Brajdič je skupaj s Primožem zaigral na frajtonerico nekaj zelo zahtevnih Miheličevih skladb.

- Trebušna plesalka Tijana Tudija.

- Mlade Romkinje so zaplesale v živopisnih oblekah po pravih romskih ritmih.

- Po končani prireditvi pa so Romkinje postregle še z več vrstami peciva, kakršnega pečejo, kadar praznujejo.

SLIKE LEVO OD VRHA NAVZDOL:

- Prireditev Hilo Romano veseli sta začela Martin Brajdič in Sonja Hodorovac.

- Utrinka iz otroške igrice o lepem zajčku.

- Romski otroci so zaplesali nekaj folklornih korakov na slovensko narodno glasbo.

Sobota, 19. 5. 2007 - Etnična delitev prostora bivanja – infrastruktura romskih naselij v Grosupljem.

Okroglo mizo tretjega dne simpozija Romi v Grosupljem je vodil dr. **Miran Komac**, doktor politologije, izredni profesor, zaposlen na Inštitutu za narodnostna vprašanja. Raziskuje medetnične odnose med manjšinami in večinskim prebivalstvom v Beneški Sloveniji in Reziji.

Na oder pa so sedli na eno stran predstavniki oblasti: Janez Lesjak, župan občine Grosuplje, Jožek Horvat Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije, Bojan Tudija, svetnik v občinskem svetu občine Novo mesto in podpredsednik Zveze Romov Slovenije, vodja enote Novo mesto; na drugi strani pa predstavniki vseh štirih romskih naselij, ki jih je občina Grosuplje registrirala, priznala in tudi rešuje njihovo problematiko, ter magistra Simona Žnidarec Demšar, magistra sociologije – socialnega dela v skupnosti, v raziskovalnem delu pa se posveča vprašanju neenakosti, socialne pravičnosti in etnično občutljivega socialnega dela. Zaposlena je kot asistentka na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani in je aktivistka v boju proti socialni izključenosti Romov.

Magistra **Simona Žnidarec Demšar** je za uvod povedala, da Romi v Grosupljem nimajo niti osnovnih pogojev za življenje in da jim je kršena pravica do primerne bivanja: zasebnosti, dostopa do osnovne infrastrukture in varnosti. Nihče ne bi smel čutiti strahu pred nasilnim preseljevanjem. Tudi izbira za bivanje izven romskih naselij ne zavisi le od odločitve in možnosti posameznega Roma, temveč pogosto od sprejemanja ali zavračanja večinske družbe. Če hoče Rom živeti zunaj romskega

naselja, mora pogosto zatajiti svoje lastno identiteto.

Zaostrovanje razlik se začne vsakič, ko se v jeziku večinske družbe hoče Rom »civilizirati«, to pa jim prepričuje pa večinska družba.

Hočemo, da se Romi civilizirajo, če pa to hočejo, jih ne sprejmemo v svojo sredo.

Dokler se bodo ohranjali odnosi, ki Rome vzdržujejo v položaju državljanov nizkega sloja brez lastninskih pravic, bomo zavestno zaostrovali etnični konflikt in evidentirano sovraštvo do Romov.

Absolvent geografije **Gregor Steklačič** je prikazal še drugi del ankete, ki je pokazal življenjske razmere Romov, kakršne so v večini naselij, izjeme so le v Oazi, kjer je okolica urejena, prav tako notranjost hiš. Kar 40 % Romov jemlje vodo iz skupnih pip, le redki imajo vodo napeljano v hiše. Električne nima nobena hiša, 84 % si pomagajo z agregati. Sanitarije in kanalizacijo imajo delno urejeno z greznicami v Oazi. Vse težave pa izhajajo iz neurejenih lastniških odnosov, je povedal župan **Janez Lesjak** in na zemljevidu pokazal štiri priznana romska naselja v Grosupljem: Oaza, Pri Nikotu, Smrekec 1 in 2, in orisal pot, kako je do teh romskih naselij prišlo. Analiziral je sedanje stanje in povedal, kaj občina dela in kaj je še pripravljena storiti za dvig bivanjske kulture Romov v teh štirih naseljih.

Leta 1998 je vladal velik odpor večinskega prebivalstva do Romov, in so jih hoteli celo izseliti. Občinski svet se je odločil, da bo naselja združil na lokacijah, ki so v lasti občine. Iz Rojnika so jih domačini že preselili v Grosuplje v industrijsko cono, naselje za železniško postajo je bilo na privatnem zemljišču. Dogovorili so se o preselitvi, postavili so dve ločeni naselji Smrekec 1 in 2. ➤

➤ Glede lastništva pa je povedal, da večina Oaze leži na občinski zemlji, ostale parcele se trudijo odkupiti od privatnih lastnikov in od Javnega sklada kmetijskih zemljišč, prav tako stanje je v naselju Pri Nikotu. Zemljišče za naselje Smrekec 1 in 2 pa je občina odkupila, zato bi jih lažje infrastrukturno opremili, toda župan se sprašuje, kdo je dolžan to storiti, občina ali država. Po osamosvojitvi je država naredila veliko napako, da ni popisala romskih naselij in ta ozemlja izvzela iz denacionalizacijskih postopkov.

Kar se občinskega romskega svetnika tiče, pa je župan ugotovil, da je občina Grosuplje pomotoma prišla na seznam, saj imajo mnoge druge občine večje število Romov na svojem ozemlju. Občinski svet ni sprejel spremembe občinskega statuta, ko bodo dobili vse zahtevane odgovore od države, bodo sprejeli tudi romskega svetnika v občinski svet.

Jožek Horvat Muc je poudaril, da državni in evropski zakoni zagotavljajo enakopravnost vseh ljudi, vsi imajo pravico do bivanja. Res je neurejeno lastništvo velik problem, še večji pa je, da Rom ne more kupiti hiše ali stanovanja, kjer bi rad. Vzpostaviti je treba dialog, ki bo prinesel rezultate na daljši rok. K boljši komunikaciji med občinskimi službami in Romi bi pripomogel tudi romski svetnik.

Bojan Tudija je pokazal nekaj pozitivnih primerov iz Novega mesta. V Šmihelu živi 26 romskih družin. Tudi pri njih je bilo pred leti podobno kot v Grosupljem – ljudje so jih hoteli izseliti. Pa so sedli skupaj in ugotovili, da je upoštevanje pravil za obe strani koristno. Tudi Romi so ugotovili, da je tudi zanje dobro, da ne kurijo plastike in gum, da se ne streljajo v naselju, da se ne vozijo z neregistriranimi avtomobili. In uspeli so vzpostaviti red, ki se ga vsi držijo. Romi nimajo izobrazbe, ne znajo jezika, težko si sami pomagajo. Zato jim mora občina pomagati, vendar ne tako, da samo daje. Tudi Romi morajo

prispevati svoj delež.

Občinski svetnik **Janez Dolinšek** je podprl župana, da se občina res trudi, da bi uredila razmere v romskih naseljih, samo za vse in takoj ni denarja. Marsikaj je povezano tudi z upravnimi postopki, ki trajajo leta. Vsi se zavzemamo za iste pravice, vendar bodo tudi Romi morali začeti spoštovati predpise pravne države, spoštovati privatno lastnino, red in mir. Domačini smo navajeni živeti z Romi, novi priseljenci pa so veliko bolj netolerantni in samo od občine zahtevajo, da naredi red. Za vse pa tudi občina in župan nista pristojna, so še druge službe in organi, ki bi morali opraviti svoj del odgovornosti. Ljudje pa so vedno bolj nastrojeni proti kršiteljem.

Besedo so dobili tudi predstavniki romskih naselij. Spraševali so predvsem, kdaj bosta napeljeni elektrika in voda v naselja. Župan je z zakoni dokazoval, da morajo najprej dobiti cel kup soglasij, predvsem pa ni mogoče nič ukrepati, dokler so naselja grajena "na črno".

Včasih so se v dvorani dvignili jezni glasovi, pa jih je dr. Miran Komac z umirjeno in trezno besedo znal pomiriti. Prav tako je ustavil mnoge napade na župana, saj za vse res ni odgovoren on sam, pomoč je treba iskati tudi pri drugih službah. Vsi sogovorniki pa so na koncu ugotovili, da se zavedamo, da ne bomo vseh problemov rešili že jutri, vzpostavili pa smo dialog, si odkrito povedali, kar nas teži na eni in drugi strani.

Dive hilo romano veseli

Okoli Osnovne šole Louisa Adamiča v Grosupljem je v soboto večer vrvelo avtomobilov in ljudi. Grosupeljski Romi so se zbirali na svoji prvi kulturni prireditvi Dive hilo romano veseli.

Martin Brajdič, ki smo ga že spoznali v podobni vlogi v knjižnici, je v dolenski romščini pozdravil vse obiskovalce, goste in sponzorje. Gospa Sonja Hudorovac, ki je vodila celotno prireditev, je v lepo slovenščino, ki bi ji jo lahko marsikdo

zavidal, prevedla uvodni pozdrav in na oder pozvala gospoda Jožka Horvata Muca, predsednika Zveze Romov Slovenije, da je z nagovorom pospremil prvo romsko prireditev v Grosupljem.

Najprej so nastopili najmlajši in ob pomoči prostovoljk Ermine Bosnić in Vesne Jovandarič, ki je sprejela tudi vlogo dobre vile, zaigrali igrico o lepem zajčku, ki ni maral mišk, ker so grde in umazane. Nauk zgodbe je, naj ne sodimo drugih po zunanosti, niti po tem, kar drugi rečejo o njih. Dolgo in zahtevno besedilo so otroci obvladali in korajžno so odigrali svoje vloge ter poželi buren aplavz. Prav tako suvereno so odplesali Ob bistrem potoku je mlin.

Burno odobravanje v dvorani so požela dekleta, ki so prišla na oder oblečena v živopisana krila in zaplesale ob zvokih romske glasbe. Blago so same izbrale, oblačila pa jim je sešila šivilja ga. Majda Kastelic. Dolgo so vadile, včasih dvomile vase, če bodo sploh uspeli, vendar so ob podpori mentorice vztrajale in ta večer so imele kaj pokazati.

Harmonikar Devo – Teo Brajdič je instrument podedoval od očeta in se sam naučil igrati. Nekaj posebnih prijemov mu je pokazal Primož in na odru sta skupaj zaigrala dve skladbi. Na poskočno polko so v parih zaplesala tudi dekleta.

Mlada gostja iz Novega mesta, Tijana Tudija, je prav virtuozno odplesala trebušni ples.

In zopet so na oder prišle plesalke, ki so nas s kolom popeljale v svet romskih večerov pod prostim nebom ob glasbi in plesu.

Ob koncu prireditve so se Romi zahvalili vsem prostovoljcem in članom civilne iniciative mladih, ki so jim pomagali, da smo slišali tudi njihov glas in spoznali njihovo kulturo.

V soboto dopoldne so se ženske zbrale okoli Martine Bujič in zvečer so se predstavile tudi s svojo kulinariko. Prireditve je v vseh pogledih uspela. Pogovarjali smo se o romski problematiki in vsi preživeli.

Dr. Miran Komac, moderator zadnje, sobotne okrogle mize, je zaključil večer z zanimivo primerjavo. Nezaželenega otroka se lahko znebiš ali pa se odločiš, da ga boš obdržal. Ko enkrat otroka imaš, ga moraš vzgojiti in izučiti, postaviti na lastne noge, drugače ga imaš vse življenje na grbi kot otroka, za katerega je treba skrbeti. Romi so tu, med nami. Najti moramo poti in načine, da bomo lahko preživeli drug ob drugem in drug z drugim.

Romi so se vsem mentorjem in voditeljem okroglih miz na simpoziju zahvalili z rožicami.

Sem Romkinja...

Sem Romkinja, ki prebiva na polju v majhnem naselju, ki se imenuje Oaza. Tukaj živim že 6 let, v katerih se je že marsikaj spremenilo. In sicer vodovod, kanalizacija in seveda kulturne prireditve. Tisto, kar pa je življenjsko potrebno, česar pa še ni, pa je elektrika.

Kot ste že seznanjeni smo s pomočjo prostovoljcev – s študentkami organizirali 1. kulturni program Romov v Grosupljem Dive hilo romano veseli. Začetek priprave za ples je bil, ko sem z dvema prostovoljkama odšla po romskih naseljih spraševati dekleta, če bi bile pripravljene sodelovati. Strinjalo se je večina deklet. Tako sem z ostalimi dekleti imela en mesec in pol srečanja vsak teden v Družbenem domu. Kot sama Romkinja sem bila zelo vesela velike publike na prireditvi in to, da so na simpoziju sodelovali tako Romi kot Civili. Meni in ostalim Romom je bilo pri simpoziju najbolj zanimivo:

1. dan- Romi – manjšina v grosupeljski realnosti: govora Brankice Petković in magistra Gorazda Kovačiča.

2. dan- Romi in romščina

Prekmurska romščina je drugačna od naše. Skupaj z Živo Antauer smo ugotavljali razlike. Živa je pokazala besede po romsko, mi pa smo ji povedali po naše. In predavanje dr. Janeza Kreka, ki je govoril, da malo romskih otrok redno obiskuje šolo. O zaposlovanju Romov v Grosupljem pa imam tudi svoje mnenje. Srednjo šolo sem končala v Ljubljani. Službo je težko dobiti, ker sem Romkinja in prihajam iz romskega naselja. Če si umazan Cigan, še ne pomeni, da nisi nič sposoben in da si neumen.

To so tudi videli Civili, ki so na prireditvi ocenili, da Romi niso, kar so si predstavljali, ampak da smo s 1. kulturnim programom naredili naš prvi korak in pokazali naše sposobnosti. Naj omenim še to, da smo dobili veliko pohval, ki smo jih bili zelo veseli.

En teden po končanem programu je pa postala taprava beda pri meni in pri ostalih Romih. Čutimo pomanjkanje aktivnosti, ki jih želimo še naprej nadaljevati. Mislim, da je dobro, da na začetku ustanovimo romsko društvo. Društvo bi nam omogočilo, da bi lahko še naprej imeli ne samo plesne aktivnosti, ampak tudi druge npr. športne aktivnosti, kuharske delavnice, likovno-glasbene...

Z ostalimi prostovoljci vabimo vse Rome, da se nam pridružite pri ustvarjanju naslednje kulturne prireditve. Vabljeni ste tudi Civili, da bi pomagali pri vseh aktivnostih.

Iskrica: Romano čačipe

Grosupeljski občinski politiki že vrsto let samovoljno preprečujejo, da bi v občinskem svetu tudi Romi imeli svojega svetnika, čeprav jim zakon Republike Slovenije to zagotavlja in čeprav je veljavnost zakona potrdilo Ustavno sodišče. V tretjem sklicu občinskega sveta so se odločili, da ustanove statutarno-pravno komisijo – vodi jo diplomirana pravnica – ki naj prouči pravne možnosti postopka za potrebno spremembo občinskega statuta, najvišji občinski uslužbenec pa je v izjavi za javnost na podlagi popisa prebivalstva postregel z ugotovitvijo, da Romov na Grosupljem uradno tako rekoč ni. Z neformalno resničnostjo se politiki, pa čeprav samo občinski, pač ne morejo ukvarjati, a ne?

Ko sem na prvem sestanku sveta krajevne skupnosti Grosuplje – bilo je še lani, proti zimi – predlagal, da se Romom nasuje pot v Smrekec in sploh, da skupaj obiščemo njihovo največje naselje, sem jih zlasti od obeh strani slišal, da se z Romi ne more pogovarjati, saj nimajo nikakršne organizacijske strukture niti nobenega formalnega predstavnika. Predsednik je

oba predloga – tako kot vse druge – sicer sprejel, vendar ju je takoj tudi pozabil, in to toliko laže, ker ju tajnik sploh ni zapisal.

Da mladi ne spadajo ne med zakonokaze ne med noje ne med pikozbirce, so dokazale tri + eden, ki so skupaj s svojimi prijatelji v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje organizirali tridnevni romski simpozij: predstavili so rezultate svoje raziskave romskih naselij na Grosupljem in v okolici, objavljene strokovnjakinje in strokovnjaki so spregovorili o odnosu slovenske večine, slovenske politike in slovenskih medijev do romske manjšine ter o izobraževanju, romskem jeziku in problemih zaposlovanja, simpozij pa se je zaključil z vročo okroglo mizo in s kulturno prireditvijo naših Rominj in Romov v avli osnovne šole L. A.

S simpozijem je bila predstavljena romska resnica, romano čačipe. Z njim so Romi kot lokalna skupnost in kot posamezniki stopili v naš javni prostor, v našo resničnost. Stopili so dostojanstveno in kulturno, zato smo popolnejši in bogatejši.

Jakob Müller

Iskrica: Roški zmagovalci

Kočevski Rog je simbol slovenskega partizanstva in slovenskega domobranstva. V roških gozdovih je bil 1942–43 sedež partizanskega političnega in vojaškega vodstva, ki je s KP na čelu vodilo narodnoosvobodilni boj in 5. maja 1945 v Ajdovščini inavguriralo narodno vladno. Po roških jamah paležijotudipomorjenislovenski domobranci in drugi vojaki protirevolucije, ki so se borili za parlamentarno demokracijo, človekovo pravico do svobodnega javnega mišljenja, izražanja in združevanja ter za zakonsko zaščiteno lastnino.

Ker sintagma nob ni leksikalizirala zlih sil, katerih naj bo narod osvobojen, so jo narodnjaki mogli razumevati kot osvoboditev od okupatorjev, komunisti pa so jo razumeli tudi kot osvoboditev od razrednih izkoriščevalcev: lastnikov tovarn, trgovin, hiš, zemlje. Da bi razredno osvoboditev zanesljivo dosegli, je vodstvo OF že septembra 1941 monopoliziralo nob: vsi, ki bi se borili proti okupatorjem izven Organizacije, so bili razglašeni za narodne izdajalce, te pa je treba neusmiljeno pobiti. Zato so partizanske enote, narodna zaščita, VOS in OZNA vseskozi morale dejanske in potencialne politične nasprotnike, to pa so bili množično zlasti kritični katoliki: izobraženci, kmetje, duhovniki.

Zaradi teh pobojev in zaradi zavedanja, da komunistom narodna osvoboditev pomeni družbeno revolucijo, so se vojaško organizirali tudi protirevolucionarji, ki

nikoli niso sprejeli političnih ciljev ne nacionalsocialistov ne fašistov, so pa z njimi v boju proti partizanom taktično sodelovali, verjeli v zmago zahodnih zaveznikov in računali na njihovo podporo pri povojni državni ureditvi.

Maja 45 je slavilo zmago vodstvo nob. Da bi dokončno eliminiralo domobranske nasprotnike, jih je ukazalo zmetati v kraške jame, protitankovske jarke in opuščene rudniške jaške ter jih živalsko zagrebsti. Nato je v naslednjih desetletjih uresničevalo revolucijo: odvezemalo premoženja, eksperimentiralo s partijsko lastnino in zapiralo ter preganjalo drugače misleče.

Po dveh generacijah se je socializem kot predokus komunizma izkazal kot velika idejna in gospodarska zabloda ter se – tudi zaradi evropskih žametnih sprememb in romunske svinčene suite – sesul. Zveza komunistov je izgubila položaj političnega hegemonu in se lahko odločeno odpovedala vsemu, kar je utemeljevalo njene vojne zločine ter njena povojna politična, gospodarska in duhovna nasilja. Uveljavljenaje parlamentarna demokracija, človekova pravica do svobodnega javnega mišljenja, izražanja in združevanja, lastnina je zakonsko zaščitena.

Vojaškazmagaleta1945jenedvomnopripadla partizanski strani, politični zmagovalci pa so očitno slovenski domobranci in drugi slovenski protirevolucionarji.

Jakob Müller

Vodstvo okrogle mize: Boris Peterka, Slavica Perme in Boris Čibej.

Grosuplje, 24. maja 2007 - Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo pod novim vodstvom Borisa Peterke, ki deluje na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, je v 1. nadstropju pivnice Anton organiziralo okroglo mizo z naslovom Statusna vprašanja veteranov vojne za Slovenijo. Na okrogli mizi sta sodelovala Slavica Perme (višja socialna delavka, višja referentka II, s pooblastilom za vodenje dejanj, ki dela na Upravni enoti Grosuplje v Oddelku za občno upravo, druge upravne naloge in skupne zadeve) ter podpredsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Jože Čibej, ki je z digitalno projekcijo udeležencem okrogle mize predstavil možnosti po lani sprejetem in popravljenem Zakonu o vojnih veteranih. Udeleženci okrogle mize so nato izpostavili tudi nekaj vprašanj.

G. Jože Čibej je najprej predstavil navedbe dopoljenega in spremenjenega zakona o vojnih veteranih, po katerih se lahko uveljavlja status vojnega veterana in si jih lahko preberete v posebnem okvirčku. Tem osebam pripadajo pravice različnega varstva: veteranski dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo, letni prejemek, zdravstveno varstvo, zdraviliško in klimatsko zdravljenje, brezplačna vožnja, pogrebina in priznanje pokojninske dobe. Poleg tega zakon določa tudi postopek za uveljavljanje pravic, način urejanja evidence ter način zagotavljanja sredstev.

Nekatere pravice je posameznim osebam ta zakon razširil glede na predhodno sprejeti zakon, nekatere pa je celo skrčil, kar nedvomno povzroča slabo voljo in različne interpretacije ljudi, ki so bili predvsem udeleženi v različnih (javnih) nalogah, potrebnih za obrambo domovine in osamosvojitve Slovenije. Iz tega razloga je bilo na okrogli mizi postavljenih tudi nekaj vprašanj, za katera je vodstvo okrogle mize obljubilo, da bo poskrbelo za posredovanje teh vprašanj na pristojne organe. Zanimivo v tem zakonu pa je, da razlikuje med veterani na zmagoviti strani v 2. svetovni vojni ter veterani iz vojne za Slovenijo.

Predsednik Boris Peterka je nato

Statusna vprašanja veteranov vojne za Slovenijo

Jože Miklič

predstavil še nekaj dejavnosti Združenja veteranov vojne za Slovenijo v bližnji prihodnosti in omenil, da bodo v jesenskem času nadaljevali s podobnimi okroglimi mizami.

Kdo lahko dobi status vojnega veterana?

Status vojnega veterana lahko dobijo osebe, ki so od 26. 6. 1991 do 18. 7. 1991 opravljale naloge pri obrambi Republike Slovenije kot:

- pripadnik teritorialne obrambe,
- policist,
- operativni delavec kriminalistične in obveščevalno varnostne službe,
- pripadnik enot za zveze republike in občin,
- oborožen pripadnik narodne zaščite,
- član Predsedstva RS in član republiške koordinacijske skupine in podskupine,
- oseba, ki je v obdobju od 17. 5. 1990 do 25. 6. 1991 opravljala dolžnosti organizatorja manevrske strukture narodne zaščite ter oseba, ki je po odločitvi organizatorja manevrske strukture narodne zaščite v tem obdobju opravljala naloge narodne zaščite, med katere je potrebno šteti tajno zbiranje, varovanje in hrambo orožja, streliva in vojaškega materiala oziroma vojaških ali obrambnih dokumentov v zasebnih oziroma neuradnih prostorih ali lokaciji ter izvajanje obveščevalne in proti-obveščevalne dejavnosti,
- delavec organov za notranje zadeve, ki je ob osamosvojitvi RS v času od 26. 6. 1991 do 18. 7. 1991 kot pripadnik policijskih enot opravljal naloge, povezane z borbennimi dejstvi in delovanjem zvez policije, kriminalistične službe in varnostno-obveščevalne službe,
- pripadnik bivše Jugoslovanske ljudske armade, ki je po nalogu pristojnih organov RS od 17. 5. 1990 do 18. 7. 1991 izvajal vojaške, obveščevalne in protiobveščevalne naloge v korist RS,
- pripadnik policijskih enot, organizator manevrske strukture narodne zaščite,
- delavec upravnega organa, pristojnega za obrambne zadeve,
- delavec, odgovoren za obrambne priprave v katerem od republiških

upravnih organov,

- oseba, ki je sodelovala v pogajanjih s predstavniki takratne JLA - »Pogajanja 91«,

- delavec upravnega organa, pristojnega za notranje zadeve, ki je bil odgovoren za obrambne priprave in oborožen opravljal upravne in strokovne naloge,

- oseba, ki je bila po odredbi policije vključena v opravljane njenih nalog, ki so se nanašale na postavljanje in varovanje barikad in drugih ovir,

- oseba, ki je po odredbi republiškega sekretarja za notranje zadeve opravljal naloge tajne hrambe oborožitve, streliva, minsko-eksplozivnih sredstev, opreme ali dokumentacije policije, tajne namestitve policijskih enot ter oseba, ki je bila v času oboroženih spopadov po odredbi republiškega sekretariata za notranje zadeve vključena v izvajanje oskrbe policijskih enot na terenu,

- pripadnik ali pripadnica oskrbe enote republiške koordinacijske skupine,

- pripadnik službe za opazovanje in obveščanje, ki je opravljal obrambne naloge v vizualni opazovalnici,

- član ali članica republiškega, mestnega in občinskega štaba civilne zaščite, član njihovih specializiranih enot pa ob pogoju, da je opravljal obrambne oziroma zaščitno-reševalne naloge v času oboroženih spopadov,

- voznik ali voznica ali zdravstveni delavec v reševalnih vozilih nujne medicinske pomoči ali kot član operativnega sestava gasilske organizacije, ki je opravljal naloge zaščite in reševanja neposredno med oboroženimi spopadi,

- obveznik ali obveznica delovne dolžnosti v podjetjih za distribucijo električne energije, v železniškem gospodarstvu, v PTT podjetjih, v cestnih podjetjih, v podjetju za opravljanje in v zdrževanje cest, Aerodromu Ljubljana in RTV Slovenija - oddajniki in zveze, ki je dejansko izvajal naloge po odločitvah republiške koordinacijske skupine in koordinacijskih podskupin, skladno s smernicami predsedstva RS o ukrepih za pripravljenost,

- predstojnik ali predstojnica zbirnega

centra ali delavec zbirnega centra, ki je po odredbi predstojnika opravljal naloge varovanja zbirnega centra, varovanja in nadzora vojnih ujetnikov v zbirnem centru,

- delavec carinske službe, ki je izvajal operativne naloge po odločitvah in navodilih republiške koordinacijske skupine,

- oseba, ki je kot predstavnik Izvršnega Sveta Skupščine Republike Slovenije vzdrževala stike z Mednarodno nadzorno komisijo v času izpolnjevanja njenega mandata v RS na podlagi Brionske deklaracije in oseba, ki je pomagala pri vzdrževanju stikov Mednarodne nadzorne komisije z državnimi organi RS.

Komu po tem zakonu še pripada status veterana?

Poleg navedenih oseb v gornjem okvirčku pa je vojni veteran po tem zakonu tudi:

- oseba, ki je sodelovala v bojih za obrambo slovenske severne meje v letih 1918 in 1919 (borec za severno mejo) in slovenski vojni dobrovoljec iz vojn 1912-1918 (vojni dobrovoljec), in ji je status borca za severno mejo ali vojnega dobrovoljca priznan z odločbo pristojnega državnega organa,

- državljan Republike Slovenije, ki je bil kot pripadnik bivše jugoslovanske vojske v vojni od 6. 4. do 17. 4. 1941 odpeljan v ujetništvo;

- borec in drug udeleženec narodnoosvobodilne vojne (NOV) Slovenije, ki mu je čas udeležbe v NOV do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju všteti v pokojninsko dobo v dvojnem ali dejanskem trajanju ali mu je bilo na tej podlagi podeljeno državno odlikovanje, oziroma, ki udeležbo v NOV Slovenije dokaže z drugo javno listino,

- državljan Republike Slovenije, ki mu je čas udeležbe v NOV v drugih delih nekdanje Jugoslavije do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju všteti v pokojninsko dobo v dvojnem trajanju,

- državljan Republike Slovenije, ki mu je čas, prebit v oboroženih formacijah antifašističnega gibanja ali v oboroženem antifašističnem boju v drugih deželah in v zavezniških vojskah do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dvojno šteti v pokojninsko dobo,

Vojni veteran je tudi pripadnik narodno revolucionarne organizacije – TIGR v obdobju od septembra 1927 do 13. 5. 1941.

Udeleženci so aktivno prisluhnili okrogli mizi.

Veteranski dodatek

10. člen

Mesečni znesek veteranskega dodatka se določi v odstotku od razlike med osnovo in deležem prejemkov na družinskega člana (v nadaljnjem besedilu: razlika) in znaša:

- 100 % razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 in 1942 neprekinjeno do 15. 5. 1945, borca za severno mejo in vojnega dobrovoljca ter odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem;

- 90 % razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1943 – pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 neprekinjeno do 15. 5. 1945 ter organizatorja narodne zaščite;

- 80 % razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1943 – po 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 in od leta 1944 neprekinjeno do 15. 5. 1945;

- 60% razlike za druge vojne veterane. Veteranski dodatek ne more znašati manj kot 10 % osnove.

11. člen

Za odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem po tem zakonu se šteje vojni veteran – prejemnik odlikovanja častni znak svobode Republike Slovenije, prejemnik reda za izredne zasluge in prejemnik zlatega reda za zasluge ter reda narodnega heroja, če je odlikovanje prejel za dejanja in zasluge v vojni ali vojaški agresiji na Republiko Slovenijo.

Izjava za javnost avtorja tega prispevka: »Zakaj smo se pa mi boril'«

Podpisani pod tem člankom sem član Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo v Grosupljem, nimam pa statusa vojnega veterana in zaradi tega ne uživam nobenih pravic in dodatkov kot vojni veteran.

Vse naloge, ki sem jih izvajal v zvezi z obrambo Slovenije v času pred agresijo in med njo, sem opravljal kot podpredsednik

Skupščine občine Grosuplje, član predsedstva iste skupščine in predsednik Krajevne skupnosti Mlačevo po navodilih pristojnega občinskih oddelka za obrambo in občinskega štaba za civilno zaščito, o katerih nenazadnje pričajo tudi ohranjeni (ter nekateri objavljeni) dokumenti, video gradivo in zapisniki. Mnogo aktivnosti in »inštrukcij« različnih skupin prebivalstva (dežurstva v KS, kurirske službe, zveze z občinskimi organi in občinskim štabom za civilno zaščito, aktiviranje gasilskih in reševalnih ekip...) v zvezi s tem je bilo potrebno opraviti po dogovoru sveta krajevne skupnosti ter tudi po lastni presoji, predvsem pa sem jih napravil s srcem in ljubezni do domovine.

26. 7. 1991 sem zato prejel od Odseka za obrambo in zaščito Oddelka za splošne zadeve Občine Grosuplje posebno Zahvalo, na kateri piše, da se mi iskreno zahvaljujejo za pomoč in vzpodbudo, katero sem po svojih močeh nudil v preteklih dneh negotovosti in vojnih groženj. Letos sem na občnem zboru Združenja prejel tudi Priznanje za vestno delo v združenju in ohranjanju spomina na priprave in osamosvojitveno vojno leta 1991 kot urednik in soustvarjalec zbornika, ki ga je Združenje izdalo ob 15. obletnici vojne za Slovenijo. Za vse to delo (tako v pripravah na obrambo in osamosvojitve Slovenije kot tudi v času vojne in po njej) nisem prejel nobenega izplačila ali drugega nadomestila in ga tudi nikoli nisem pričakoval – sodelovanje pri tem delu mi je (bilo) v čast in ponos. Prepričan pa sem, da je še precej ljudi, ki so branili domovino in gledajo na osamosvojitve podobno kot jaz. Boli pa nas, da mnoge koristi, ki jih je prinesla osamosvojitve Slovenije, zdaj med drugim uživajo tudi tisti, ki si jih niso zaslužili ali pa so delali celo proti osamosvojitvi in bi jim po našem mnenju morali pogledati pod prste, kako so do le-teh koristi sploh prišli. Pri tem bi morali več povedati tudi tisti, ki so bili na odgovornih mestih in zdaj previdno molčijo.

Srečanje Društva poslovnih žensk Slovenije - F.A.M.

Grosuplje, 23. maj 2007 – V dvorani Tam.Tam Kongo Hotel & Casino v Grosupljem je Društvo poslovnih žensk F.A.M. - Association of Female Managers s sedežem na Perovem, organiziralo majsko srečanje. Osrednja tema srečanja je bila okrogla miza Portreti žensk v 19. in 20. stoletju na Slovenskem s predstavitvijo zbornika s 129 bibliografijami uspešnih žensk, rojenih pred letom 1920. V društvo je včlanjenih okoli 140 žensk, ki v slovenskem prostoru zasedajo visoke položaje v gospodarstvu, športu, kulturi, znanosti, šolstvu, javni upravi, politiki in še kje. V kulturnem programu je nastopil Ženski pevski zbor Lastovke, članice Društva podeželskih žena Sončnica Grosuplje pa so poskrbele za sladke dobrote.

Jože Miklič

Majsko srečanje v Grosupljem

Uvodoma je na srečanju zapel Ženski pevski zbor Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar. Nato je sledil pozdrav podpredsednice društva F.A.M. Jane Tolja, ki je še posebej predstavila nove članice. Za njo so prisotne pozdravili Darija Fedran iz družbe Kongo Hotel & Casino d.d., župan občine Grosuplje Janez Lesjak in načelnica Upravne enote Grosuplje Nevenka Dolgan. Za vse, kar je bilo potrebno v zvezi z organizacijo samega srečanja, pa je poskrbela članica F.A.M. Silvia Lippai. Na srečanju sta se predstavili tudi podjetji ADACTA SKUPINA, ki se ukvarja s specifičnimi računalniškimi rešitvami za poslovna okolja ter ALDDEA d.o.o., ki je pooblaščen distributer in sistemski partner DELL inc.

Predstavitve zbornika Pozabljena polovica

V zborniku, ki ga bo izdala Založba Tuma (Tanja Tuma), bo predstavljenih 129 portretov žensk, rojenih pred letom 1920, ki so zdaj že vse pokojne, a so tako ali drugače zaznamovale Slovenijo. Med njimi so pisateljice, pesnice, glasbenice, igralka, likovne ustvarjalke, družboslovke, političarke, zdravnice, pravnice, športnice... O njih sta spregovorili predsednica uredniškega odbora, dr. Alenka Šelih in članica

tega odbora dr. Tanja Rener. Poleg njih sta v uredniškem odboru sodelovali še dr. Milica Antič Gaber in Alenka Puhar.

Okroglo mizo je vodila dr. Manca Košir, sodelovale pa so še dr. Andreja Kocijančič - rektorica Univerze v Ljubljani, Zdenka Cerar - občinska svetnica in podpredsednica LDS, Milena Zupančič - gledališka igralka in predstavnica Unicefa v Sloveniji, ter Irena Avbelj - padalka in potapljačica, ki so s svojimi argumenti prepričevale prisotne o svojem vrhunskem delu in doprinosu k uveljavljanju ter prepoznavnosti Slovenije v svetu.

Sodelujoče na okrogli mizi so sproščeno predstavile nekaj svojih pogledov na to področje, ob nastajajoči knjigi pa so se predvsem dotaknile tistih velikih žensk, ki so jih srečale na svojih poklicnih ali osebnih poteh ter so jih skušale orisati v njihovih dominantnih vlogah. Tako je bila na primer omenjena dr. Ljuba Prenner - odločna odvetnica. Ženska s klobukom in v hlačah, ki je napisala tudi kriminalko iz svoje prakse in ki je načelno znala ločevati lopove od lažnivcev, kot jo je prikazala po anekdotno-komični sodni situaciji ga. Zdenka Cerar. Takih primerov pa je bilo nanizanih še kar nekaj.

Na trenutke se je v zraku razprava sprehajala med nasprotujočimi si poli - na eni strani je bila poudarjena prevelika mačistična vloga moškega, na drugi strani

pa je bilo tudi nekaj feminizma. Taka sta v bistvu že po naravi ženska in moška narava, a je vendarle večina sodelujočih v okrogli mizi ugotavljala, da lahko le oba pola skupaj ustvarita in ustvarjata pravo mero sožitja ter se dopolnjujeta in skupaj prispevata več kot vsak zase.

Morda je prav k takemu povzetku okrogle mize pripeljalo vprašanje župana Janeza Lesjaka, ki je dejal, kakšno sporočilo bo imela prihajajoča knjiga. Zdenka Cerarjeva pa je iz pravosodja povedala, da so se za delo na tem področju odločale v zadnjih letih večinoma ženske. Na koncu pa je ob predaji cvetja sodelujočim na okrogli mizi župan še s kančkom humorja dodal: »Pustite moškim še kaj malega v tem svojem prodoru in nikar ne postanite moški!«

Podobno je nato ugotavljala voditeljica okrogle mize Koširjeva, da je lahko problem za takšno izhodišče tudi točkovanje v šolah, ko so na primer dekleta v puberteti bolj pridne, fantje pa nekoliko manj resni, a zato nič manj pametni, pa zaradi teh točk nato ne pridejo do potrebnih izobrazb in kvalifikacij. Je pa res, da primerov pozitivnega dopolnjevanja še ne tako dolgo nazaj tudi v slovenski zgodovini ni bilo prav veliko in bi si želeli, da bi se to razmerje tudi danes na marsikaterem področju izboljšalo. Drastično nasprotujočih si odnosov med moškimi in ženskami pa, pravi Milena Zupančič kot

Za začetek so zapele pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke.

Za sladke dobrote je poskrbela »Sončnica«.

predstavnica Unicefa, je tudi v svetu še ogromno, še posebej tam, kjer so prisotne razne humanitarne in politično/vojaške krize.

Vsi, ki jih življenje teh odločnih in uspešnih žensk zanima, komaj čakamo, da bomo lahko knjigo vzeli v roke. Na koncu so se v sproščenem druženju ob ponudbi Hotela Kongo & Casino in ogledu njihovega krajšega oglasnega sporočila ter sladkih radostih Društva podeželskih žena Sončnica pomudile še kar nekaj časa.

Kratka predstavitev društva

Začetki delovanja društva F.A.M. segajo v leto 1996. Okrog leta 1997 pa so začele preko Agencije za management delovati kot Klub poslovnih žensk. Ko je njihovo delovanje preraslo ta okvir, so se preoblikovale v društvo.

Namen društva je, da povezuje članice, še zlasti v managementu in vpliva na oblikovanje pogojev gospodarjenja ter nudi članicam podporo pri zaščiti njihovih poklicnih interesov v okviru društva ter priteguje članice k sodelovanju v raznih koristnih dobrodelnih ali podobnih dejavnostih, pomembnih za celotno slovensko družbo. Trdijo, da poslov brez pravih znanstev ne moreš sklepati, saj posameznik sam nima ključnega vpliva, večji krog ljudi pa lahko ideje lažje uresničuje. V društvu so članice različnih znanj, mnenj in opredelitev, ki ne iščejo vedno le skupnih stališč, ampak s svojo širokostjo vplivajo na odpiranje novih tem kot podlago poslovni bodočnosti.

V društvu skrbijo za organizacijo rednih mesečnih in občasnih srečanj zaradi druženja članic, izmenjave medsebojnih izkušenj, medsebojne pomoči ter poslovnega sodelovanja, oblikujejo stališča v skladu z interesi članic o zadevah s področja delovanja društva in jih posredujejo pristojnim organom in odpirajo nove teme kot podlago za nadaljnje diskusije družbe, spremljajo in opozarjajo članice na nova dogajanja s področja zakonodaje,

Župan Janez Lesjak z vodstvom okrogle mize Društva poslovnih žensk F.A.M.

managementa in drugih področij, pomembnih za članice, jih spodbujajo k njihovemu spoznavanju in pridobivanju novih znanj, pomagajo članicam pri medsebojnem sodelovanju ter sodelovanju strokovnjakov na razvoju njihove osebnosti in pri uveljavljanju managerske poslovne etike, izvajajo razne druge neprofitne dejavnosti, ki pomenijo izvrševanje ciljev društva in za članice koristne aktivnosti: organizacija strokovno-izobraževalnih posvetov, predstavitev strokovne literature, novih proizvodov ...

V svojem delovanju se ukvarjajo s poslovno, kulturno, družabno, športno, rekreativno, dobrodelno, storitveno-strokovno pomočjo in svetovalnim delom, podajajo mnenja, naročajo in izvajajo študij, lobirajo in se izobražujejo. Društvo poslovnih žensk je društvo zaprtega tipa (samo za članice), povezuje pa se s sorodnimi društvi in klubi doma in v tujini.

Predsednica društva je od 29. 3. 2006 dalje ga. Aleša Kandus, predsednica uprave

d.d. Medex, njena prva namestnica in prva podpredsednica je ga. dr. Milena Sedovnik, pomočnica generalnega direktorja za kadre, organizacijo in informatiko v d.d. Autocommerce Ljubljana, druga namestnica oz. druga podpredsednica pa ga. Jana Tolja, dipl. politologinja, sicer direktorica MENNYACHT d.o.o. Portorož. Društvo vodi ga. Silvia Lippai, diplomirana upravno pravna organizatorica, ki je obenem tudi ustanoviteljica in zastopnica društva.

Društvo ima svoj 15-članski programski svet, tričlanski nadzorni odbor in tričlansko častno razsodišče. Deluje po pravilih društva, poslovniku in kodeksu društva.

Darija Fedran pozdravlja prisotne.

Utrinek z okrogle mize.

**Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.**

⇒ **PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:**

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ **ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:**

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS

na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Izlet na Soško in Goriška Brda

Območna organizacija Socialnih demokratov Grosuplje je v soboto, 19. 5. 2007, organizirala prijeten izlet za vse članice in člane ter simpatizerke in simpatizerje naše stranke. Povabljeni so bili prav vsi, iz vseh treh občin - Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.

Pot nas je peljala do Kobarida, Muzeja 1. svetovne vojne, kjer smo si v spremstvu vodiča ogledali film in zbirko s takratne Soške fronte. Ogled muzeja je v vsakem izmed nas pustil vtis o nesmiselnosti vojne, ki je divjala po naši deželi.

Nato smo se odpravili v Goriška Brda, kjer so nas v prelepem gradu Dobrovo pogostili s kosilom. Nadvse prijetno je bilo srečanje z našimi strankarskimi kolegi z goriškega konca. Sledil je kratek ogled gradu in okolice. Domačini so nas lepo presenetili z okusnimi češnjami, saj vemo, da je maj mesec češenj.

Polni novih spoznanj in sklenjenih prijateljstev smo se s polno košaro češenj odpravili proti domu.

Jeseni pripravljamo nov izlet. Obiskali bomo zgodovinski spomenik v eni izmed pokrajin naše prelepe dežele.

Izlet je bil zelo uspešen, izmenjali smo si marsikatero misel in idejo, ki nam v prihodnje lahko tudi koristi.

Predsednik
Območne organizacije Socialnih demokratov Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje

Miloš Jovanović

Krjavelj, Malnar in Sosed petič zapored potrdili odličnost na ocenjevanju kakovosti kruha GZS

Grosuplje, 17. maj 2007 – Pekarna Grosuplje je tudi letos, na sedmem ocenjevanju kakovosti kruha Sekcije za pekarstvo pri Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij GZS, požela najvišje priznanje in zlata odličja za kakovost svojih treh paradnih kruhov - Krjavlja, Malnarja in Sosea.

Ocenjevanje kakovosti kruha je namenjeno vsakoletnemu preverjanju kakovosti slovenskih pekovskih izdelkov. Letos je na ocenjevanju sodelovalo 18 pekarskih podjetij, ki so prijavila 69 različnih pekovskih izdelkov, od tega 44 vrst kruha, 11 vrst pekovskega peciva in 14 vrst finega pekovskega peciva.

Neodvisna strokovna komisija, katere člani so predavatelji pekarstva z Biotehniške fakultete, strokovnjaki iz pekarske industrije in strokovnjaki kontrolnih institucij, je na začetku aprila preverila kakovost vsega prijavljenega kruha in peciva. Ocenjevalni kriteriji so vključevali senzorične lastnosti pekovskih izdelkov – vonj in okus, zunanji videz in obliko izdelka, videz in lastnosti sredice ter skorje.

Pekarna Grosuplje je tudi letos na ocenjevanje prijavila svoje tri najbolj prepoznavne kruhe: Krjavlja, Malnarja in Sosea, z namenom, da bi preverila in potrdila njihovo kakovost. Nagrade je že petič zapored požela za vse tri hlebce,

ki zaradi svojih lastnosti zadovoljujejo raznolik spekter potrošnikov. Malnar je kruh iz najboljše pšenične bele moke, s posebno hrustljivo zlato skorjo. Sosea odlikuje posebna mešanica pšenične in ržene moke in bogastvo različnih semen, predvsem bučnih. Krjavelj pa je temni hlebec, pripravljen iz pšenične in ržene moke. Vse tri odlikuje priprava po tradicionalnem in dolgotrajnem postopku z dodajanjem kislega testa, ki pripomore k boljši aromi, bolj sočni sredici in daljši svežini.

»Skozi leta smo kakovost naših najbolj priljubljenih hlebcev vseskozi izpopolnjevali, obenem pa ostali zvesti tradicionalnim postopkom peke. Zadovoljni smo, da lahko vrhunsko kakovost Krjavlja, Malnarja in Sosea vsako leto preverimo pri neodvisnih ocenjevalcih in jo tudi potrdimo. Najpomembnejše merilo pa ostaja zadovoljstvo naših potrošnikov,« je ob novici o treh zlatih priznanjih povedal Štefan Plankar, direktor Pekarne Grosuplje.

Slavnostna podelitev priznanj proizvajalcem nagrajenih kruhov in pekovskega peciva je bila danes na Gospodarski zbornici Slovenije. Kakovost vseh nagrajenih izdelkov pa bo komisija ponovno preverila z nenapovedanim ocenjevanjem izdelkov z maloprodajnih polic.

za Pekarno Grosuplje, studio Kernel

15 letnica AVTEK d.o.o.

V petek, 8. junija 2007, je AVTEK d.o.o., zastopnik najuglednejšega in največjega svetovnega proizvajalca gradbene mehanizacije in dizelskih motorjev CATERPILLAR v Sloveniji, proslavil 15-letnico obstoja. Ob tej priložnosti smo povabili svoje stranke in poslovne partnerje na prireditve, kjer smo jim prikazali aktualno ponudbo strojev in storitev, ki jih nudimo na slovenskem trgu. Obiskovalci so si lahko ogledali predstavitve nove spletne strani, preizkusili pa so se na simulatorju dela na grederju in pravem mini bagru CAT 302,5CR. V najsodobnejši delavnici so si lahko ogledali predstavitev izvedbe "Pogodbe o servisiranju", na informacijski točki pa so zvedeli podrobnosti o pravkar vpeljanem najemu strojev in pa CAT FINANCIAL leasingu.

Na sami prireditvi smo podelili tudi priznanja in nagrade najboljšim strojnikom v Sloveniji, ki so se merili na Prvenstvu strojnikov CAT 2007 konec marca. Najboljši strojnik v Sloveniji je Borut Čefarin iz ajdovskega Primorja d.d..

V zabavnem delu prireditve, ki jo je povezovala Bernarda Žarn, je goste zabavala Alenka Godec z svojim ansamblom, ki se je za to priložnost preimenoval v AVTEK BAND. Alenka in Bernarda sta se seveda preizkusili tudi v upravljanju bagra in dosegli zelo (s)podobna časa.

Marjan Cukrov, direktor

Mestna knjižnica Grosuplje
Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

in
Javni sklad za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

objavljata v Plečnikovem letu

literarni natečaj

z naslovom

Arhitektura besede : Pišemo s Plečnikom.

»Dovoli, predraga, da Ti kar s svinčnikom povem, da bi nikomer tako rad ne ustregel, kot Tebi!« (Jože Plečnik, 24. september 1947) Pred natanko šestdesetimi leti je Plečnik s temi besedami začel eno od svojih pisem. Plečnik se ni izražal samo skozi arhitekturo, ohranjene je tudi veliko njegove korespondence. Skoznje lahko zaslutimo, kakšen človek je bil.

Tudi naš natečaj vabi vse generacije k pisanju pisem - v treh temah:
- pismo Plečniku
- pismo prijatelju/ljubljeni osebi
- odprto pismo.

Pismo naj bo oddano v kuverti z vašimi kontaktnimi podatki.
Izdelke oddajte najkasneje do 15. septembra 2007.

Pisma bo prebrala strokovna komisija in v vsaki kategoriji izbrala najzanimivejša pisma, ki bodo nagrajena s knjižnimi

nagradami in predstavljena na zaključni prireditvi v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine v ponedeljek, 24. septembra 2007, ob 19. uri v knjižnici.

Izdelek ni omejen v dolžini, niti v vsebini, napisan je lahko v elektronski obliki, pisan na roko, pisalni strojal ali računalnik, lahko ste izvirni tudi pri obliki.

Pisma oddajte osebno v knjižnici v Ivančni Gorici ali po pošti na naslov organizatorjev. Lahko pošljete tudi na:

oi.ivančna.gorica@jskd.si

ali

sikivančna@gro.sik.si

Dodatne informacije:

**Ksenija Medved (01/7878-121),
Barbara Rigler (01/7869-070).**

Naj se vaša domišljija sprosti na papirju!

Povezovanje zavarovanih območij – iskanje razvojnih priložnosti znotraj območij zavarovanja

Petek, 18. maj 2007. - V počastitev Evropskega dneva parkov je Center Grajski vrt Boštanj v predavalnici Knjižnice Grosuplje organiziral posvet, na katerem je poskušal prikazati krajinske parke kot območja, kjer so z zakonom zavarovana naša naravna bogastva, hkrati pa so znotraj teh območij tudi priložnosti za razvoj.

Marija Samec

V Sloveniji imamo precejšnje število zavarovanih območij, za katera je treba zagotoviti kakovostno upravljanje. Upravljanje območij ni pomembno le zaradi ohranjanja naravnih vrednot in območij Nature 2000, pač pa tudi zato, ker bi upravljalci zavarovanih območij morali predstavljati poleg te, že omenjene varstvene komponente v zavarovanem območju, tudi razvojni steber, informacijski in podporni center prebivalcem, ki bivajo v ali ob meji zavarovanega območja.

Župan občine Grosuplje **Janez Lesjak** je pozdravil srečanje in poudaril, da je vesel, da pobude o parku niso zastale. V zavest ljudi vedno bolj prodira zavest o pomembnosti takih območij. Občina podpira taka prizadevanja, vendar pa mora ujeti ravnovesje med pritiski za pozidavo na eni strani in za zaščito območja na drugi strani.

Stane Peterlin, starosta naravovarstvenikov, se je sprehodil skozi zgodovino nastajanja krajinskih parkov v svetu in pri nas. Krajinski park je območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost. Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju krajinskega parka. Glede na temeljno poslanstvo, ki naj bi ga opravljal krajinski park, je za upravljalca najprimernejša oblika koncesija, javno-zasebno partnerstvo ipd.

Poleg okoljskega ministrstva morajo tudi drugi vladni resorji, ki so pristojni za kmetijstvo, turizem in regionalni razvoj, spoznati priložnost, ki jo dajejo krajinski parki za doseganje njihovih ciljev. Za smotrno porabo namenskih sredstev, uspeh programov in doseganje sinergijskih učinkov naj bi država uveljavila mehanizem obveznega usklajevanja resorskih programov. Za te namene so krajinski parki skoraj idealen okvir.

Vrnimo parkom privlačnost in njihovo izvirno poslanstvo: ...for the benefit and enjoyment of the people (Yellowstone, 1872), je zaključil Stane Peterlin, ki je tudi uspešno vodil celotno posvetovanje.

Mag. **Tina Mikuš** je predstavila stanje širših zavarovanih območij (naravnih parkov) v Sloveniji. V Sloveniji je razglašanih veliko

število širših zavarovanih območij (42 krajinskih parkov, 3 regijski in 1 narodni).

Od naštetih imajo narodni in vsi 3 regijski upravljalci, medtem ko večina krajinskih parkov (38), nima upravljalca območja. Potrebna je čimprejšnja novelacija vseh aktov o zavarovanju krajinskih parkov in tudi drugih širših zavarovanih območij, ki so bili sprejeti pred letom 1999 in 2004. Načrt upravljanja naj bo obvezen za vsa širša zavarovana območja in naj se o njem in o njegovih vsebinah razmišlja že v času procesa ustanavljanja.

Z zakonom naj se uredi status (zagotovljena finančna sredstva in kadrovski okvir) za 'park v ustanavljanju', s katerim bi lahko zagotovili uspešen proces ustanavljanja in kasneje upravljanja nekega zavarovanega območja. Občine, ki imajo namen ponovno oživiti svoje zavarovano območje, naj takoj vzpostavijo stik z deležniki na terenu (lastniki zemljišč, domačini, domačimi nevladnimi organizacijami) in drugimi javnimi institucijami, ki so deležniki v prostoru. Meje morajo biti dobro, natančno določene skupaj z lastniki zemljišč.

Zavarovana območja niso samo stvar enega resorja, saj že po definiciji predstavljajo zavarovanje narave in človeka, ki tam živi.

“Ne varujmo samo narave, ampak spoštujemo tudi način prilagoditve življenja človeka na nekem območju, ki ga je le-ta sprejel, da je lahko tam ostal.”

Mag. **Julijana Lebez** Lozej z Ministrstva za okolje in prostor je predstavila Life + kot edini finančni instrument EU, namenjen izključno okolju.

Na letne razpise se lahko prijavijo države članice, predložijo nacionalne prioritete in posredujejo komisiji vse projektne predloge s področij narave in biotske raznovrstnosti, okoljske politike in upravljanja ter okoljskega informiranja in komuniciranja.

Skupni proračun je 2 milijardi evrov za celotno EU, od tega minimalno 78 % za naravo in okolje ter biotsko raznovrstnost, posebej poudarjajo nadnacionalne projekte. Slovenija lahko dobi okoli 4,2 milijona evrov za leto 2007.

Alma Vičar z Ministrstva za okolje in prostor je predstavila evropske sklade kot finančno priložnost za varstvo narave. V zadnjih 20

letih se je v svetovnem merilu površina naravne krajine in divjine, ki ni bila vključena v zavarovana območja, zmanjšala za polovico, v evropskem merilu je ogroženih 45 % vrst metuljev in 80 % dvoživk, v Evropi smo izgubili 70 % mokrišč, izgubljammo biodiverzitetu (biološka raznovrstnost) in krajino, ki je naša identiteta, pa tudi gospodarski temelj. Več evropskih skladov financira izvajanje naravovarstvenih projektov, posebej poudarjajo čezmejno in medregionalno sodelovanje.

Tudi **Margarita Jančič** je predstavljala pobude in možnosti za transnacionalno teritorialno sodelovanje v okviru programov INTERREG IIB, ki podpirajo cilje Lisbonske in Goethenburške strategije: povečevanje konkurenčnosti in privlačnosti območij sodelovanja, prispevati k trajnostnemu razvoju in teritorialni koheziji.

Katarina Groznik Zeiler iz Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je predstavila aktivnosti te službe za razvoj na območjih varstva narave.

Zavarovana območja v družbi in prostoru ni mogoče spregledati. Odločitev o zavarovanju območja pomeni odločitev za trajnostni

Starosta slovenskih ekologov Stane Peterlin je bil med organizatorji posvetovanja. - Foto D. Samec

razvoj. Zavarovano območje ni namenjeno le ohranjanju narave in kulture, namenjeno je tudi kakovostnemu življenju domačinov.

Razpisali so Sredstva kohezijske politike za razvojne projekte na območjih varstva narave 2007-2013 za izgradnjo in urejanje infrastrukture za obisk območij varstva narave (npr. informacijski centri, opazovalnice, razgledišča, učne poti, kolesarske poti, parkirišča, urejanje prometa), za lokalno-regionalne projekte trženja in razvoja izdelkov ter storitev, ki prispevajo k ohranjanju biotske pestrosti (npr. oblikovanje blagovnih znamk za širša območja varstva narave, oblikovanje standardov, izbor ter promocija, podpora skupnemu trženju izdelkov in storitev, razvoj in promocija turističnih destinacij, ki temeljijo na varstvu narave) in za projekte, ki prispevajo k izvajanju ukrepov na območjih Natura 2000. Večje možnosti imajo projekti, ki upoštevajo sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave ter z upravljavcem območja varstva narave, znotraj katerega se projekt pripravlja, projekti, v katerem sodeluje več lokalnih skupnosti, in tisti, ki vsebinsko dopolnjujejo projekte nacionalnega pomena.

Mag. **Mateja Tomlin Vučkovič** z Direktorata za turizem je predavala o zavarovanih območjih in turizmu. Turizem pospešuje regionalni razvoj, povečuje ekonomsko vrednost naravne in kulturne dediščine in omogoča povečanje družbene blaginje. Razvojni načrti in usmeritve slovenskega turizma 2007-2011 so, da bo Slovenija bo postala razvita turistična destinacija z raznoliko in kakovostno turistično ponudbo, s poudarkom na krajših počitnicah, z izoblikovanimi atraktivnimi in raznolikimi integralnimi turističnimi proizvodi bo postala tudi zaželena destinacija za daljše počitnice.

Dr. **Boštjan Kos** je poudaril pomen ohranjanja kmetijske dejavnosti na zavarovanih območjih Slovenije. Izbrati je potrebno primerno ekološko pridelavo, urediti varovanje voda, določiti čas košnje, spravila, omejiti število živali zaradi obremenitve narave. Kmetijska dejavnost preprečuje zaraščanje območij, ohranja habitate in varuje biotsko raznovrstnost, zato se jo splača obdržati znotraj zavarovanih območij.

Jelena Kladnik z Ministrstva za okolje in prostor, Sektorja za zavarovana območja je poudarila, da je kakovostna krajina priložnost zavarovanih območij. Je vrednota, ki jo je potrebno ohranjati, saj je del naše kulturne dediščine, naše rabe in naravnih danosti. Kakovost krajine merimo z njeno pestrostjo, prepoznavnostjo in ohranjenostjo. Vsako spreminjanje v enolično pokrajino je slabo. Projekti, ki izhajajo iz načrtov za varovanje kulturne krajine, so financirani iz EU.

Avugust Lenar iz Logarske doline je ob opisal turizem v tej zaščiteni dolini. Tudi s plačevanjem parkirnine so ljudem dopovedali, da je naravo potrebno varovati. V službe za varstvo narave so vključile vse domačine. Strokovna in materialna pomoč lastnikom

zemljišč je učinkovitejša od omejevanja. Razvili so naravi prijazen in domačinom koristen turizem.

Dr. **Alexis Zrimec** - IFB d.o.o. in **Tina Mikuš** - Center Grajski vrt Boštanj sta predstavila Pomen javno-zasebnega partnerstva pri procesu ustanavljanja zavarovanega območja na primeru Radenskega polja. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (ZJZP) omogoča zasebno vlaganje v javne projekte in/ali javno sofinanciranje zasebnih projektov, ki so v javnem interesu.

Radensko polje je slikovito kraško polje s tremi vodami in osamelcem, z visokovredni habitati pod zaščito Nature 2000 in ohranjeno kulturno krajino s tradicionalnim načinom kmetovanja. Bližina Ljubljane in prometnic, hitra rast prebivalcev, možnost zaposlitve in trženja lastnih izdelkov, višja tržna vrednost prostora so zanimivi izzivi za zasebno vlaganje v naravovarstveno, turistično in komunalno infrastrukturo.

Leon Kebe je predstavil pilotni primer kupovanja zemljišč po Zakonu o ohranjanju narave na zavarovanih območjih. Kot sodobni Martini Krpani so z iznajdljivostjo dosegli marsikaj, določili so prednostni nakup zemljišč na zaščitenem območju Cerkniškega jezera.

Nataša Šalaja je predstavila urejanje Škocjanskega zatrepja, ki je bil dolgo zanemarjen, zdaj pa so postavili opazovalnice za ptice, uredili ogledne poti in vzpostavljajo tudi vso potrebno infrastrukturo. ob pomoči evropskih sredstev.

Andrej Medved je svojo predstavitev začel z mislijo: Kjer kosci ne kosijo, kosci (ptice) ne preživijo. Razložil je projekt, ki so ga izvedli na travnikih za ohranitev te redke ptice. Odkupujejo travnike in se z okoliškimi kmeti dogovarjajo, kdaj smejo kositi in kako.

Anamarija Slabe z Inštituta za trajnostni razvoj iz Ljubljane je predstavila zavarovano območje kot vir dodane vrednosti za kmetije, mala podjetja in trajnostni turizem ter pomen

in načini certifikacije. Ekometovanje je dobra možnost za zavarovana območja. Identificirati je treba deležnike in akterje, se dogovoriti o interesih in možnostih za sodelovanje, pa tudi za izvajanje vseh drugih ustreznih kmetijsko-okoljskih ukrepov in izbrati sistem certifikacije ekološkega kmetijstva (znamki Biodar in Demeter). Označeno "ekoživilo z (našega) zavarovanega območja" bo tako imelo dodano vrednot.

Marjeta Keršič Svetel - ZARIS - Visoka šola za turizem in gostinstvo Ljubljana pa je govorila o povezavi naravne in kulturne dediščine. Narava je skupek kaotičnih pojavov, mi pa jo skušamo kultivirati. Poudarila je pomen nesnovne kulturne dediščine: naravne stare vrste sadja, dreves - lastnosti genskega potenciala, živa dediščina, izkustveno znanje, ki se ne da postaviti v muzej, ustno izročilo in jezik. Ohranjanje naravne dediščine ni naravoslovni, ampak kulturni problem.

Posvet naj bi pomeni začetek povezovanja zavarovanih območij in nudenja medsebojne pomoči pri upravljanju zavarovanih območij. Občine, ki imajo na svojih območjih razglašena zavarovana območja, morajo aktivno sodelovati pri zagotavljanju trajnostnega razvoja teh območij. S primeri dobre prakse so želeli pokazati deležnikom iz območja Grosupljega in še posebej Radenskega polja, da je Krajski park Radensko polje tudi velika razvojna priložnost, saj ta območja predstavljajo ohranjeno naravo, hkrati pa so to tudi območja trajnostnega razvoja, ki temeljijo na naravi prijaznem turizmu, sonaravnem kmetovanju, ki si pomaga tudi z dopolnilnimi dejavnostmi, kot sta domača obrt in kmečki turizem.

Popoldne so bili vsi udeleženci posveta povabljeni v Center Grajski vrt Boštanj predstavitev rastočega naravovarstvenega centra, ogled ekološke razgradnje avtomobilov in sprehod po Radenskem polju.

Spomladanska čistilna akcija zelenih patrolj

Tudi to spomlad smo se člani Konjeniškega kluba Grosuplja zbrali na aprilski čistilni akciji Zelenih patrolj. Odločili smo se, da bomo počistili okolico vodnega zajetja - Črna dolina pri Perovem. Člani smo se zbrali kar v lepem številu in bili smo prijetno presenečeni, saj ni bilo veliko odpadkov, tako da smo se posvetili urejanju objekta vodnega zajetja, katero je bilo tako zaraščeno, da ga skoraj ni bilo videti.

(Fotografija desno: Po očiščenju zarasti).

Vanja Lukman-Tome

Kipar Jože Trontelj in vojvodinja Virida Visconti - Gospa s Pristave

Stična, sobota, 2. junija in
nedelja 3. junija 2007.

Ob 600-letnici smrti dobrotnice ljudstva Viride Visconti, vojvodinje milanske, soproge Leopolda III. in matere zadnjega, po starem običaju ustoličenega koroškega vojvoda Ernesta Železnega, je Muzej krščanstva na Slovenskem iz Stične pripravil razstavo o njenem življenju. Vsako leto na dan njene smrti, 31. maja, v samostanu opravljajo posebne molitve in obrede, kot si je zaželela v zapuščini.

Po smrti moža se je odločila, da bo živela v samotni na Pristavi in na steni cerkve sv. Lamberta so v nedeljo, 3. junija, s slovesno mašo in odkritjem reliefne podobe vojvodinje počastili njen spomin. Po oljni sliki na platnu slikarja Ferdinanda Steinerja je relief izdelal naš slikar in kipar Jože Trontelj.

Marija Samec

Relief Viride na steni cerkve sv. Lamberta na Pristavi nad Stično. – Foto D. Samec

Na Polici ni več spornega vodovoda

Na Polici smo letos praznovali 32-letnico vaškega vodovoda. Začetek organiziranja samooskrbe s pitno vodo v naši vasi sega v leto 1975, ko so vaščani z lastnim delom in denarjem postavili temelj sedanjemu vodovodu.

Danes je to razširjeno vodovodno omrežje, ki oskrbuje s pitno vodo vasi Polica in Gradišče, in s katerim upravlja Društvo za varstvo voda BISTRINA. To zasebno vodovodno omrežje sestavljajo tri zajetja, ena vrtina in 20 kilometrov vodovodnega omrežja. Voda je napeljana do 212 gospodinjstev vasi Polica in Gradišče in podružnične osnovne šole.

Dejavnosti oskrbe s pitno vodo obsegajo:

- upravljanje z objekti in napravami zasebnega vodovodnega omrežja,
- izvajanje potrebnih rekonstrukcij in tehnoloških izboljšav,
- vzdrževanje objektov in naprav zasebnega vodovodnega omrežja,
- zagotavljanje ustrezne kakovosti in zadostne količine ustrezne, zdrave in neoporečne pitne vode,
- razvoj, ki obsega planiranje in gradnjo novih objektov in naprav ter priključevanje novih uporabnikov na omrežje,

Krajani Police in Gradišča se že vsa ta leta zavedamo, da nam varna pitna voda omogoča življenje in predstavlja enega izmed osnovnih pogojev zdravja. Čeprav je voda tako dragocena dobrina, jo prepogosto dojemamo kot nekaj danega. Vendar se ob vsem tem zavedamo, da so potrebni stalni preventivni ukrepi za zagotavljanje ustrezne količine in kakovosti. Za doseg teh ciljev smo oblikovali sistematičen pristop kontrole v vseh fazah, od načrtovanja, zagotavljanja in spremljanja kakovosti pitne vode. Pri spremljanju kakovosti pitne vode smo parametre razdelili na mikrobiološke, kemijske in fizikalne. Zavedamo se tudi, da je ocena posameznega vzorca le odsev trenutka, zato je za oceno dejanskega stanja potrebno stalno spremljanje. Zato naša strokovna skupina v sodelovanju z pristojnimi laboratoriji izvaja redno kontrolo vodnih izvirov, zbiralnikov vode in vrtine v skladu s predpisanimi in sprejetimi določili HACCP-a. Vsi naši vodni viri so na zaščitenem varstvenem območju.

Na podlagi dosedanjih prizadevanj za neoporečno pitno vodo in izvajanj predpisanega monitoringa smo v Društvu za varstvo voda BISTRINA in vsi njeni odjemalci pridobili vodno dovoljenje za neposredno rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo od Ministrstva za okolje in prostor - Agencije Republike

Slovenije za okolje. Že v letu 2006 smo pridobili vpis v zemljiško knjigo celotnega vodovodnega sistema, kar pomeni, da smo pridobili obratovalno dovoljenje in dosegli vpis objektov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. To pa je tudi dokaz, da na Polici ni spornega vodovoda, kot menijo nekateri v občini Grosuplje.

Ne nazadnje ima Bistrina tudi svojo himno, ki so jo pripravili in zapeli Ljudski pevci s Police na letošnjem občnem zboru v marcu mesecu.

Hvalnica Bistrini

**Mi vodo svojo imamo,
Bistrina ji je ime,
iz izvirov se napaja,
če je dovolj vode.**

**Bistrina, Bistrina,
to čista voda je,
Bistrina, Bistrina,
to naš studenec je!**

**Če vode primanjkuje
in žeja nam preti,
pa vklopi se vrtina
in vodo imamo vsi.**

Bistrina, Bistrina...

**Živin'ca je vesela,
ker žeje ne trpi,
pa tud' solata naša
prav dobro nam rodi.**

Bistrina, Bistrina...

**Ker voda velik dar je,
jo cenimo prav vsi,
zato naj žejo našo
Bistrina pogasi!**

Bistrina, Bistrina...

**Društvo za varstvo voda Polica »BISTRINA«,
Marjan Praznikar in Ivo Puhar**

»Grosuplje – kdo bo tebe ljubil?«

Grosuplje, 21. maja 2007 – V občinski sejni dvorani so se zbrali člani sveta Krajevne skupnosti Grosuplje z županom Janezom Lesjakom, večina občinskih svetnikov iz območja grosupeljske krajevne skupnosti, predstavniki političnih strank, obrtne zbornice in komunalnega podjetja. V nekaj več kot dve uri trajajočem razgovoru so nanizali pretežno cestno in komunalno problematiko, ki se nanaša v glavnem na samo naselje, zdaj mesto Grosuplje. S prvim skupnim pogovorom v novem mandatu pa so le nanizali večinoma že znane težave (nekatero se vlečejo že vrsto let) reševanje le-teh pa bo prav tako trajalo še vrsto let.

Jože Miklič

Predsednik **Anton Žitnik** je uvodoma izpostavil po njegovem »izredno skromna« proračuna za območje KS Grosuplje za leti 2007 (nekaj nad 230.000 €) in 2008 (pa samo nekaj nad 200.000 €), saj je med predlaganimi nalogami potrjenih za okoli 30 % manj sredstev. Poleg križišča pri starem podrtem gasilskem domu, Kovinastroju, gradnje »šmarske vpadnice« in Gasilske ceste, je v Grosupljem problematična tudi gradnja več kanalizacij, urejanje parkov in dopolnjevanje javne razsvetljave. Individualna gradnja je skoraj popolnoma zaustavljena. Prav tako je ustavljena gradnja socialnih stanovanj. V Grosupljem živi v zadnjem času tudi okoli 200 tujcev, za katere se niti ne ve, kako in kje živijo.

V nadaljevanju je dejal še, da se Grosuplje nahaja v nekem razvojnem krču in bi ga bilo morda treba presekat z organizacijo dodatnih služb na občini (strateški management), s čemer se nekateri prisotni na srečanju niso strinjali ali pa so predlog sprejeli zelo stoično. Poleg tega je predsednik KS nanizal nekaj kritičnih predvsem grosupeljskih infrastrukturnih točk, ki naj bi se zgradile oziroma obnovile v čim krajšem času. Ker pa v KS Grosuplje spada še nekaj okoliških naselij, je niz naštetih problemov zaradi specifičnih potreb teh krajev še nekoliko daljši. Temu nizanju so dodali svoje pripombe in predloge tudi člani sveta KS. Ob koncu je g. Žitnik dodal, da naj bi občinski svetniki poizkušali ob prvi priložnosti povečati sredstva za urejanje mesta Grosupljega.

Župan **Janez Lesjak** je med drugim dejal, da so apetiti za pozidavo v Grosupljem zelo veliki in na Občini želijo vse te gradnje nadzorovano in prostorsko kolikor toliko sproti urejati, hkrati pa slediti prenovi starih predelov naselja Grosuplje. Za reševanje socialnih problemov meni, da je treba vsakič znova oceniti, kaj je še sprejemljivo in kaj lahko občini povzroča prevelika bremena. Vedno večji so tudi stroški zaradi širjenja javne razsvetljave.

Poleg potreb prebivalcev naselja je treba v Grosupljem skrbeti tudi za občinsko in pravno središče. Najdlje pa se je župan zadržal ob grosupeljski cestni problematiki, o kateri smo precej pisali že v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov. K temu je dodal, če bo gradila vse ceste samo občina s svojim denarjem, bo to trajalo 15

let ali več. Zato se bodo morali v kratkem dogovoriti na državni ravni, katere ceste na območju Grosupljega so v interesu države. Na Občini pa so že začeli s pripravo strokovnih podlag, ki bodo nato upoštevane za pripravo prostorskega plana oziroma strategije razvoja.

Sestanka krajevno skupnostjo se je udeležil tudi direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje **Tomaž Rigler**, ki je pojasnil, da večino sredstev iz amortizacije »vračaj« v Grosuplje. Poleg ostale široke dejavnosti podjetja je omenil tudi kandidiranje za evropska sredstva za gradnjo kanalizacij oziroma čistilne naprave pod Slivniškim hribom. V podjetju pa želijo, da se krajevna skupnost (in občina!), kjer obnavljajo ali gradijo kanalizacije, vključi pri obnovi ulic v njihove načrte s svojimi programi, kot so gradnje javne razsvetljave, pa tudi pločnikov in drugih infrastrukturnih naprav.

Ostali sodelujoči so nato na sestanku iz različnih zornih kotov osvetljevali svoje poglede na razreševanje posameznih točk,

predvsem razvoj cestne, komunalne in druge prostorske infrastrukture. Nekateri so bili v svojih razmišljanjih precej kritični do posameznih grosupeljskih problemov, nekateri »nekoliko bolj dejavni v posameznih političnih sredinah«, pa so dolgeletne grosupeljske probleme želeli obarvati nekoliko tudi s političnim tonom in so trdili, da bi se bilo treba bolj hitro odločati o razreševanju le-teh. Skupna nit vseh razprav pa je pokazala, da je v Grosupljem mnogo (velikih in majhnih) problemov in da bi bilo treba uvesti stalno koordinacijo udeleženih z različnih ravni. Včasih bi bilo morda že dovolj, če bi na sestanek KS povabili občinske svetnike iz Grosupljega ali pa bi se predstavniki KS udeležili javne seje občinskega sveta, pa tudi občasni individualni razgovori v tej smeri ne bi bili odveč.

Vsekakor pa se bodo Grosupeljčani morali v bodoče pogovarjati več in bolj plodno, saj o strategiji celovitega razvoja mesta Grosuplje in njegove neposredne okolice tudi to pot nismo slišali oprijemljivih zaključkov.

bilo je... 1

Stewardesse

Glosa

In prav to pomlad.

Leta 1945 je strmoglavilo v Cerkniško jezero letalo. Med razbitinami, ki jih je zibala voda, je bila tudi škatlica z belim prahom. Bel je, so dejali domačini, sladek tudi. In so ga vsuli v kavo. Potem so teden dni s široko odprtimi očmi zrl v nebo in čakali spanca, kajti poživilo, v odmerjenih količinah, so uporabljali piloti, da na dolgih poletih niso zaspali.

In prav to pomlad.

Leta 2007 so stewardesse območnih izpostav javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti iz osrednje Slovenije pripravile tradicionalno Linhartovo srečanje glumaških skupin, ki so se lotile domačih in tujih dramskih iger, da se kultura ne bi »brez odpora in brez diferenc zlila v amorfno zmes množičnih kultur«, kot pravita v svoji študiji o Pri(è)hodnosti mladine Mirjana Ule in Vlado Mihelj (1993).

Stewardesse letijo z različnimi letali javnega sklada, zveze kulturnih društev, kulturno umetniških društev in imajo polne roke dela s tem, da pomagajo preprečevati globalnemu primitivizmu homogenizacijo.

Za ilustracijo pokličimo na pomoč matematiko – to pomlad je ena sama stewardessa območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti v Cerknici v nekaj dneh v notranjsko letalo, ki je letelo na relacijah pevski zbori - gledališke skupine, vkrcala 2,5 % ljudi od skupno 16.000. Podobno angažirane so bile tudi druge stewardesse v Sloveniji. Polne roke dela nimajo v kapitalsko močnejšem in srednjem razredu, pač pa v kapitalsko slabotnejšem razredu.

Tega stroškovnega problema so se lotile različne evropske družbe praktično. Letalska vozovnica na relaciji Ljubljana - Bruxelles stane manj kot dva evra. Drugi stroški nekaj več kot osemdeset evrov. S to računico imajo probleme vse postsocialistične družbe, ki so sicer slišale, da morajo porabiti čim manj energije za enoto produkta, vendar so preslišale, da je treba uporabo znanja in informacij tudi plačati, ker lepi so Vodnikovci verzi, **kar mat me učila, me mika zapet, kar starka zložila, je lično posnet**, vendar so obresti od tega kulturnega kapitala vsak dan nižje. Zato ugaša tudi veselje do življenja (Jože Javoršek), sicer imenitna predstava Kulturno umetniškega društva Velike Lašče, ki je kot izbrana predstava osrednje regije gostovala 17. maja 2007 tudi v Kulturnem domu v Grosupljem.

Neracionalna poraba javnih sredstev, zgoraj lubenice, spodaj žeja, seveda ni trden temelj narodnemu gledališču, »katero bo

bistrega uma slovenskega vredno« (Fran Levstik, maja 1867). Posebej v okoljih, ki zaradi različnih razlogov nimajo dobrega posluha za občutljive in hitro spremenljive oblike kultur. Gre za razmerja, ki jih je odprl tudi mladi Javoršek - »Umetniki« vplivajo na »navadne« ljudi posredno, preko svoje umetnosti, slednji pa nanje veliko bolj neposredno – poskušajo jih spraviti v red, jim organizirati gospodinjstvo, jim urediti življenje – in jim nenazadnje pokazati, kakšno je tisto pravo »veselje do življenja«, ki bi ga z njimi moral deliti prav vsak« (iz gledališkega lista, Veselje do življenja).

Letalci, ki so padli v Jezero, so preprečili, da bi postala Evropa Hitlerjeva lastnina. Jože Javoršek, mojster stila in polemične besede, partizan, ki je bil leta 1949 na montiranem političnem procesu obsojen na dvanajst let zapora, leta 1952 izpuščen in šele leta 1990 sodno rehabilitiran, je čudna povest o soncu, ki je leglo za oblake. K nam se je vrnil skozi vrata ljudskega gledališča, ki ga sebična birokracija ne mara, lumpenproletariat ne potrebuje, ogroža pa tudi meščansko požrešnost.

Ko ugasnejo odrske luči in začnemo pametovatiorežiji, dramaturgiji, scenografiji, kostumografiji, igralcih idr., pozabimo na stewardesse, to je primerno usposobljene terenske delavke (in delavce) brez katerih bi bilo vse aparte ali govorjenje vstran. Vsaj to priznanje jim je bilo treba dati, da odstopimo od grde navade, da je priznanje rastlina, ki raste ponajveč na grobovih.

In prav to pomlad.

Milan Međen

Veselje do življenja (Cerkniško jezero preden presahne). Foto – jomli.

Tale glosa je nekakšen rezime vseh predstav, ki so bile izbrane med najboljše po izboru selektorice Kim Komljanec v sezoni 2006/2007 v okviru JSKD R Slovenije. Kot je dodal državni selektor, Marko Bratuš, ki je gledal prav vse predstave, ki so nastale v bazični gledališki produkciji v Sloveniji, ponuja osrednja slovenska regija najboljši izbor predstav. In take predstave rodijo take glose. Dopisniku iz Cerknega, ki je na predstavo Laščanov prišel k nam v goste kot gledalec, bi se zagotovo utrnila kakšna zanimiva misel ob pogledu na prepolno

dvorano ob gostovanju Gledališča Koper. Tramvaj poželenja ni komedija, pa je bila dvorana polna. Razveseljivo - in gremo dalje. Za december 2007 že napovedujemo njihovo zadnjo premiero – izvrstno burko s petjem in streljanjem Duohtar pod mus! Dovolj bo že, če povemo, da je režijo čisto opravil Vito Taufer, besedilo je po motivih Jeana Baptista Moličra predelal Iztok Mlakar. Ta tudi poje in ... igrajo še Boris Cavazza, Gregor Zorc, Gorazd Žilavec, Teja Glažar... Obetamo si dve predstavi, polno zasedeni. Pridite še vi! Tole rubriko zaključujemo z besedami Iztoka Mlakarja: »Avtorski večeri so pač drugačna oblika gledališča... Na odru sem sam. Pa vendar imam tu soigralca – občinstvo. Med gledalci in menoj se vzpostavi nekakšno sodelovanje, je smeh in so tišine, nepričakovani odzivi in reakcije občinstva. Le-to je zahtevno, a dober soigralec, ki te lahko ogromno nauči.«

INFO ZKD Grosuplje

bilo je... 2

Nastop Glasbene šole Logatec

24. maja se je v dvorani Kulturnega doma v Grosupljem s pestrim programom predstavila Glasbena šola Logatec. Nastopili so kar trije orkestri. Harmonikarski je nastopil z širokim repertoarjem, ki je obsegal program od Bacha in Händla do tanga in Avsenika. Tolkalni orkester je zaigral nekaj rokarskih in sodobnih bobnarskih skladb. Za konec je Pihalni orkester, ki šteje okoli petdeset članov, pod vodstvom dirigenta prof. Romana Gačnika, zaigral sambo, marš in venček slovenskih ljudskih pesmi. Orkestri, ki so sestavljeni iz zelo mladih članov, so odlično interpretirali raznovrstno glasbo in predstavili program svoje glasbene šole. ZKD Grosuplje je organizirala ta koncert skupaj z Glasbeno šolo Grosuplje, vendar pa je bilo med publiko komaj opaziti kakšnega učenca ali učitelja s te šole. V prihodnje upamo, da se bo takih dogodkov udeležilo večje število mladih glasbenikov iz občine Grosuplje, saj si s tem širijo glasbeno obzorje in spoznavajo tudi glasbo, ki nastaja izven domače občine.

INFO ZKD Grosuplje

bilo je... 3

Otroški in odrasli ex tempore na Muljavi

Na Jurčičevi domačiji na Muljavi sta v mesecu maju potekali dve likovni srečanja: 14. so ustvarjali otroci, 26. in 27. pa odrasli likovni ustvarjalci.

Obe srečanja sta že tradicionalni in za njuno izvedbo z roko v roki poskrbita Javni sklad RS za kulturne dejavnosti območna izpostava Ivančna Gorica in Kulturno društvo Kresnička Muljava.

Otroci, ki so v sončnem spomladanskem dnevu ustvarjali na Muljavi, so za sabo pustili številna dela v akvarelni tehniki in makete Plečnikove arhitekture. Dela so nastajala pod mentorskim vodstvom akademskega kiparja Borisa Prokofjeva in akademske slikarke Joanne Zajc. Prepričljivost tako nastalih podob, ki v različnih barvah krasijo prostore Jurčičeve domačije, kažejo na pomen naše skupne kulturne dediščine ter na nujnost, da se zavest o vrednosti le-te prenaša skozi različne oblike v prihajajoče mlade rodove. Na Muljavi so ustvarjali učenci iz OŠ Brinje Grosuplje (mentor Brane Mejač) Maja Kovač, Špela Ivan, Krištof Stopar, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje in PŠ Šmarje - Sap (mentorici Simona Potokar in Helena Zalokar-Kumar) David Mlakar, Nika Brezovar, Blaž Avsec, Bojana Gašperšič, Tonja Mertelj.

Odrasli likovni ustvarjalci - ljubitelji in akademsko izobraženi, so se posvetili dvema izzivoma. Prvi je bil tema črne barve: Tudi črna je barva. Razpisana tematika ni omejevala ne vsebine, ne sloga, prav tako so v poštev prišle vse tehnike in materiali. Tako je med drugimi deli nastal kolaž z značilnostmi vitraža pod ustvarjalno roko Joanne Zajc in slika Sandi Zalar z motiviko stola s prepričljivim črnim plišem.

Druga tema se nanaša na letošnji mednarodni projekt Dnevoev evropske kulturne dediščine, ki so posvečeni arhitektu Jožetu Plečniku. Številni ustvarjalci so se odzvali tudi na ta izziv. Nastale so podobe Plečnikovih Žal, njegovih cerkva, ljubljanskih mostov, tržnice itd., med drugimi tudi prekrasen zaris kapitela, ločen od stebra, v delu majhnega formata živih barv Svetlane Jakimovske Rodić.

Letošnja selekcija je tako sledila dvema razpisanim tematikama in bo dvojna. Že ob zaključku srečanja je strokovna žirija izbrala štiri likovna dela, katerih ustvarjalci so dobili denarne nagrade. Žirija je v prvi vrsti upoštevala sledenje razpisanim likovnim tematikam in napredovanje posameznih likovnikov skozi leta ter seveda prepričljivost likovnega izražanja. Nagrajena so bila dela Pavla Ščurka, Adele

Petan, Matjaža Bukovca in Jožice Serafin. Pavle Ščurk postopno gradi svojo pot vizualnega ustvarjalca in gradi likovno polje skozi barvne impresije. Nagrajeno delo je abstraktna podoba imaginarne domišljajske pokrajine. Adela Petan je neutrudljiva članica likovnega krožka pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica. Skozi svoje likovno izražanje postopno stopnjuje težavnost zastavljenih problematik gradnje slike. Nagrajeno delo je filigranska interpretacija dvorišča Plečnikove hiše v Trnovem.

Tudi Matjaž Bukovac je zvest udeleženec muljavskega ex tempore in ravno tako eden od lanskoletnih nagrajencev. Letos se je uspešno spopadel z malim formatom in izdelal prikupno podobo cerkve v črni barvi z dodatkom rumene svetlobe.

Jožica Serafin je ustvarila prepričljivo grafiko drevesa, v kateri se je spopadla z različnimi odtenki in učinki črne barve.

Vsa dela izdelana v pretežno črni barvi bodo v juniju predmet strokovnega ogleda akademskega kiparja Zorana Pozniča, ki bo izbral likovna dela na temo: Tudi črna je barva za regijsko razstavo v Trbovljah (15. novembra 2007).

Adela Margita Petan

Območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

Letošnje območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž je potekalo 20. maja na Stari Vrhnikih v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti OI Vrhnika. V prijetnem vzdušju pod sedemdesetletno lipo, na dvorišču stare kmetije, sta našo izpostavo zastopali dveskupini: Pevci ljudskih pesmi Zarja KD France Prešeren Račna in Dobropoljka Veronika Zajec na violinskih citrah. Na naši izpostavi konstantno podpiramo vse skupine, ki ohranjajo slovensko nematerialno kulturno dediščino. Vsi zainteresirani so seznanjeni s številnimi seminarji na tematiko ljudskega izročila, ki jih organizira centralni JSKD RS v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji.

za JSKD RS OI Ivančna Gorica: S.Z.

bilo je... 4

Sožitje med mestom in podeželjem

Na binkoštno nedeljo, 27. maja 2007, je bila v Ljubljani že tretjič zapored privedev v okviru projekta Sožitje med mestom in podeželjem. Privedev se je letos odvijala na dvorišču Ljubljanskega gradu na platoju ob grajskem vodnjaku. Predstavile so se tudi sosednje občine: Ig, Škofljica, Grosuplje in Ivančna Gorica. Vsebinsko vodilo promocijskega dne je bila kulinarika, saj so se udeleženci

predstavili z različnimi tradicionalnimi jedmi ljubljanskega podeželja s poudarkom na ekološko pridelani hrani. Celotno dogajanje je popestril bogat spremljevalni kulturni program. Našo občino so predstavljale članice DPŽ Sončnica s svojimi dobrotami, folklorna skupina (študentje) KD »France Prešeren« iz Račne ter ŽePZ Lastovke KD Teater Grosuplje. Vsi smo bili lepo sprejeti. Tudi zaradi velikega števila poslušalcev. Za vse, ki nas poznate, pa naj samo dodam, da smo »lastovke« te mesece res intenzivne s psmijo v letu – to je bil že naš 10. nastop letos!

Valentina Vehovec

Bilo je... 5

Polno praznovanje dneva državnosti

Dvorana Kulturnega doma Grosuplje, sreda, 20. junij 2007, ob 18. uri

Vse, ki si želite dneve ob prazniku popestriti s kulturnim dogajanjem, obveščamo, da bo to letos možno kar na treh točah in treh različnih dnevih. S praznovanjem bomo začeli že v sredo, 20. junija 2007, ko bomo ta praznik praznovali v občinskem okviru. Ob slavnostni občinski seji bodo podeljena tudi občinska priznanja vsem, ki prispevajo v našo skupnost in utrjujejo ime mesta tudi širše. Vsem dobitnikom nagrad iskreno čestitamo. Ob kulturnem delu programa pa smo posebej izpostavili dve društvi, oz. dva moška pevska zbora – Šmarje in Grosuplje – ki to leto zaokrožujeta z obletnicami, ki kažejo, da je vokalna glasba pri nas že dolgo doma. Prvi delujejo že 60 let, drugi pa že 45 let.

Bilo je ... 6

Iskrene čestitke grosupeljskim pevskim skupinam

V začetku maja smo v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica pripravili dva prijetna glasbena dogodka. Že kar tradicionalno smo morali območno revijo odraslih pevske skupine, razdeliti na dva koncertna večera.

Prvi večer so se v Osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični ob strokovnem spremljanju gospoda Gregorja Klančiča med enajstimi pevske skupine predstavili tudi zbori iz občine Grosuplje: Ženski pevski zbor Lastovke KD Teater Grosuplje z zborovodkinjo Mojco Intihar, Ženski pevski zbor Biser pod vodstvom Polone Štrubelj, Ženski pevski zbor Magdalena in Mešani oktet Polica pod vodstvom Emila Kovačca, Moški pevski zbor Grosuplje KD Vokal Grosuplje, ki jih vodi

► Primož Ceditnik, šmarski Moški pevski zbor z zborovodkinjo Mojco Zajc Jevnikar in Moški pevski zbor Corona pod vodstvom Jerneja Kralja. Gospod Klančič, tudi sam zborovodja, dirigent, organist in uspešen glasbenik, je za regijski nivo predlagal kar tri zборе. Vsi trije prihajajo iz grosupeljske občine.

Ženski pevski zbor Biser, ki deluje v okviru Kulturnega društva Lotos, vodi **Polona Štrubelj**. Klančič je v utemeljitvi k izboru zapisal: »Zbor dokazuje, da se s pravilno zastavljenim delom lahko dosega lepe rezultate. Predstavili ste se sicer z ne prezahtevnim programom, vendar ste ga izvedli zelo dovršeno ./.../ Večjih težav z intonacijo ni bilo zaznati, dinamično podajanje je raznoliko in izrazito, opazno je delo z vokalno tehniko. Skladba Druml'ca je prepričala. Lepo, naravno pripoved je podkrepil širok lok čez celoto. V skladbi Sonce ljubo bi znotraj okvira pripovedi lahko vsebino še bolj poudarili z izrazitejšo deklamacijo in večjim dinamičnim razponom. Pri skladbi Se davno mrači gre v spremembah tempa predvsem za spremembo razpoloženja.«

Drugi izbrani zbor ni presenečenje, prav gotovo pa se opazi sprememba, ki je nastala s prihodom nove zborovodkinje **Mojce Jevnikar Zajc**. **Moški pevski zbor Kulturnega društva Šmarje – Sap** deluje pod njenim vodstvom že dve leti. Selektor je še posebej pohvalil njihovo delo: »Iz pokazanega se odraža resno in vztrajno delo. Zbor se je izkazal z lepim zvokom pa tudi z dovolj dinamičnim podajanjem. Zasluge za to gredo predvsem vztrajni zborovodkinji. Nastop zboru je bil prepričljiv. Delo naj se v začetni smeri nadaljuje. Kot srednjeročni cilj si lahko zastavite tudi izboljšanje vokalno-tehnične pripravljenosti zboru. Program je sestavljen zelo posrečeno. Skladba Igraj kolce je bila odpeta prepričljivo z jasno artikulirano temo ./.../, izbor skladbe Lahko noč je dobra odločitev. Celota je imela lep, primerno romantičen potek in jasno deklamacijo ./.../, skladba Na Vipavskem je bila odpeta sproščeno. Vanjo pa lahko vnesete še kanček več fantazije. To je razgibana freska, ki sili izven običajnih okvirjev z nenehnimi spremembami metruma, tempa in domišljenimi recitativi. V celoti pa me je vaš nastop vsekakor zadovoljil.«

O tretjem zboru, **Moškem pevskem zboru Corona Kulturnega društva Pesem pod vodstvom uspešnega Jerneja Kralja**, ki nas je že večkrat zastopal na regijskih koncertih, je gospod Klančič zapisal: »Predstavili ste se nam z ubranim petjem. Opazi se, da pri delu sledite jasno zastavljenim ciljem, ki so naravnani k čimbolj verni predstavitvi glasbene ideje. Zven zboru je mladosten, glasovi so naravno barviti, v vokalno

tehničnem pogledu primerno veščiči, kar vam omogoča lepo dinamično niansiranje./.../ Skladba Venci veli je imela primerno naravnano dinamičen lok čez celoto. Pripoved je tekla primerno vsebini ljudske pesmi./.../ Skladba Imel sem ljubi dve je prepričala. Izrazito deklamacijo so podkrepili dinamični kontrasti./.../ K Šivičevi skladbi Svobodna Slovenija nimam posebnih pripomb. Mogoče le predlog; zbor je dovolj izurjen, da bi v svoje nastope, posebno te, ki so na nek način reprezentativni, vnesel vsaj kakšno zahtevnejšo skladbo.«

Izbrani trije zbori se bodo lahko prijavi na 2. regijski tematski koncert odraslih pevskih zborov osrednje Slovenije z naslovom Sozvočenja, ki bo potekal 18. novembra v Zagorju ob Savi.

V drugem delu revije, ki je bila v Jakličevem domu na Vidmu dan kasneje, je med devetimi zasedbami nastopila samo ena zasedba iz grosupeljske občine, t.j. Moška pevka skupina Zelen. Revijo je strokovno spremljala gospa Andreja Martinjak, zborovodkinja mešanega komornega zboru Ljubljanski madrigalisti, ki je na tekmovanju za Našo pesem v Mariboru letos prejel zlato plaketo. Za regijsko srečanje malih vokalnih skupin 22. septembra na Novi Štifti pri Ribnici je predlagala dve manjši pevski skupini: **Vokalno skupino Mavrico iz Dobropolja pod vodstvom Vesne Fabjan** in že omenjeno **skupino Zelen, ki jih vodi umetniški vodja Vladimir Brlek**. Gospa Martinjak je v utemeljitvi k drugi skupini zapisala: »Moška pevka skupina Zelen je z izborom skladb in svojim nastopom spet pokazala višji nivo kvalitete. S prvo skladbo so nas prijetno presenetili z mehkim nastavkom, lepim fraziranjem, širokim razponom dinamike in agogike ter intonančno čistostjo. Skupina je lepo sledila zgodbi znotraj skladbe in jo tudi jasno podala poslušalcem. Glede na čist in podprt piano bi si lahko dovolili še širši forte./.../ Zadnja skladba je izzvenela kot „dodatek“ po zahtevnem programu, zato je bila izvedba malenkost prerazpršena v tonu in ubranosti. Sicer pa je zbor potrdil razumevanje skladbe z jasno vodeno linijo glasov in dinamičnostjo. Pevci lepo sledijo zborovodjevi viziji.«

Vsem pevcem, zborovodjem, umetniškim vodjem in spremljevalcem čestitamo za nastop na območni reviji, seveda pa gredo iskrene pohvale še posebej vsem petim izbranim skupinam, ki jim želimo uspešen nastop na obeh regijskih srečanjih.

za JSKD OI Ivančna Gorica: BR

bil je ... 7

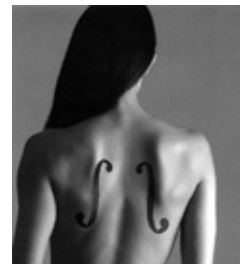
Našim pridnim ekipam društev, ki so se uvrstila na regijska srečanja čestitamo

tudi delavci ZKD Grosuplje. Torej pevci so se izkazali, prav tako Gledališče Hiška in Gledališče GGNeNi, zdaj novo društvo Smila Film, pa otroške Rege in odrasla folklorna skupina KD »France Prešeren«. Big Band si je z koncerti eminentnih tujih jazz glasbenikov tudi pridobil ugled v očeh jazz javnosti. Torej v naslednji sezoni nas čakajo Trubar, Prešeren – z velikima obletnicama. Tako nagrajenim za uspešno delo nam bo šlo zagotovo lažje od rok pri vseh kulturnih dejanjih naslednje sezone!!

INFO ZKD Grosuplje

Polnimo našo dvorano z koncertnimi toni, publika pa bolj počasi kaplja

Zveza kulturnih društev Grosuplje vztrajno gradi Cikel koncertnih večerov s slovenskimi umetniki. Čeprav je odziv publike še vedno pičel. Čeprav imamo eno največjih Glasbenih šol v Sloveniji. Čeprav imamo sicer skromno dvorano, ki pa zaradi svojih dimenzij ponuja polno doživetje glasbe v živo – ni treba nobenih binoklov – umetnika boste čutili čisto blizu. Torej zavihali bomo rokave in vas začeli napadati skoraj vsak mesec z enim dogodkom, ki bo zapolnil glasbeno praznino. V mesecu, ki že diši po počitnicah, samo se odločili, da vas z glasbeno govorico nagovorijo mladi, nadarjeni študentje Glasbene akademije v Ljubljani.

Ponudili smo jim možnost reprize cikla, ki ga oblikuje njihov mentor, predstojnik katedre za komorno igranje, violinist Tomaž Lorenc, in ga sicer izvajajo po ljubljanskih koncertnih odrih. Našo potezo so razumeli kot jasen prispevek k promociji slovenske glasbe in vključitev naše glasbene dejavnosti v širši slovenski prostor. S sodelovanjem, ki ga bomo letos prvič sklenili s Skupno Festival Brežice v vročem poletju, pa bomo posegli tudi širše, v evropski prostor. Za vizijo in načrte, ki so pred nami, je to potrebno. Torej. Tole pisanje je vabilo za vse, ki pogrešate to glasbo in ste morali na njeno poslušanje tja do Ljubljane. Imena (pihalni kvintet Slowind, Mirjam Kalin, MPeZ Viva Brežice..), ki jih bomo gostili tja do konca leta 2007, so v našem mestu prav tako sijoča kot v prestolnici ali v Evropi – če že hočete.

Zdaj pa še nekaj besed o koncertu, ki so ga oblikovali mladi študentje akademije v Ljubljani. Dobili smo tisto, kar smo pričakovali. Živo ustvarjanje glasbe, ki kljub stalnemu ataku medijskega Big Brotherja ostaja enako močna, kadar umetniki resnično delajo glasbo pred očmi gledalca. Tudi izbor skladateljev nam je ponudil lep sprehod po različnih stilih glasbenega ustvarjanja: to je bil dober sprehod od baroka (Georg Philipp Telemann) preko romantike (Joseph

Kreutzer, Sašo Šantl) do začetkov slovenske avantgarde (Primož Ramovš). Za tiste, ki so bili na koncertu, lahko zatrdimo, da jim ni bilo žal. In izkazalo se je, da naše zavezništvo z Glasbeno šolo raste. Obiskovalcev je bilo že več, kot na prvem takem večeru. Zadnja anketa, ki se je osredotočila na kulturno dogajanje v mestu, pravi, da si meščani želijo vsaj 32 % več ponudbe glasbenih kulturnih dogodkov. Ne pozabite, do konca leta 2007 jih bo še kar nekaj.

INFO ZKD Grosuplje

dogaja ...

Koncertni večer »Pod lipo«, nedelja, 24. junija 2007, zvečer

Drugič zapored bodo pod lipo pri Adamičevem spomeniku, v organizaciji KD Lotos, izvrstnih pevk ŽePZ Biser, na koncertnem večeru z imenom »Pod lipo« prepevali na predvečer državnega praznika vsi, ki ustvarjajo vokalno podlago v naši občini. Pevke so pripravile samostojen program, potem pa se jim bodo pridružili še ostali pevci v skupnem programu. Vsak bo zapel za ta večer izbrano pesem. In prav Zdravljica bo tista, ki bo ob koncu programa zaključila druženje. To bo en lep večer s slovensko pesmijo, ki o nas samih pove več, kot lahko to opišemo z besedami. Vsekakor pa nas vsi taki mali dogodki združujejo, zbližujejo in prebujajo zavest o nas samih. Prebujajo občutke skupnosti in značaju naroda, ki mu pripadamo. Taki dogodki pa delajo naše mesto živahno, živo in atraktivno. Na ZKD Grosuplje nam je ob zaključku redakcije sporočila predsednica društva Darija Kastelic: »Lahko povem, da smo gostovale pri Kulturno-humanitarnem društvu ALVADOR iz Kamnika. V soboto, 9. junija 2007, se je odvijalo 11. srečanje pevskih zborov in skupin v Arboretumu Volčji Potok z naslovom »Ko pesem srca vname«. Pevke ŽePZ Biser bodo z vnetimi srci prepevale v tem mesecu še na treh prireditvah. Naj bodo najboljše!

Naravni ambient Polževega s kulturo, druženjem in dobro zabavo, ponedeljek, 25. 6. 2007

Tisti, ki ste željni bolj sproščenega praznovanja, boste lahko uživali prav na praznični dan – ponedeljek, 25. junija 2007, na Polževem, kjer bodo konjeniki atraktivno z dvigom štirih zastav začeli uradni del prireditve s slavnostnim govornikom, predsednikom Državnega zbora R Slovenije Francetom Cukjatijem. Pred uradnim začetkom bo v cerkvi sv. Duha na Polževem maševal škof dr. Anton Jamnik. Potem se bodo predstavila v protokolarnem programu s podelitvijo priznanj šestnajstim veteranom društva občine Ivančne Gorice

in občine Grosuplje (KD Lotos – ŽePZ Biser z zborovodkinjo Polono Šturbej in KD »France Prešeren« Račna z otroško folklorno skupino Rege in mentorico Olgo Gruden), ki delujejo v skupnem okrilju JSKD Območna izpostava Ivančna Gorica. V bolj sproščenem delu pa boste lahko gledali male in velike plesalce folklornih skupin, aktivno preizkušali ravnotežje in še kaj s Teatrom Cizamo ter potem prepevali in tudi plesali skupaj z eno trenutno najboljših slovenskih pevk Nušo Derendo ter našim izjemnimi glasbeniki Big Banda Grosuplje.

Razpis Občine Grosuplje 2007

V juliju bodo znani rezultati razpisa za kulturo občine Grosuplje. Preko ZKD Grosuplje se je na razpis javilo 13 društev. Komisija se sedaj odloča o dotacijah za redno dejavnost društev. V sklopu prijav pa se bo opredelila tudi glede osmih prijav za projekte društev ZKD Grosuplje. Upamo na ugoden rezultat pri dotacijah, le tako bodo lahko društva v polni meri izpolnila svoje programe in popestrila kulturno dogajanje v občini.

Info ZKD Grosuplje

Kandidatura ZKD Grosuplje za status društva v javnem interesu na področju kulture

ZKD Grosuplje pa že pripravlja novo dokumentacijo za pridobitev statusa »Javni interes« na Ministrstvu za kulturo RS, saj so se člani izvršnega odbora zveze odločili, da se v naslednjem letu vključimo v borbo za 0,5 % dohodnine davkoplačevalcev, ki bi želeli podpreti našo dejavnost. Vloga mora vsebovati natančno poročilo o dejavnosti za dve leti nazaj (programsko in finančno dokumentacijo vseh društev in zvez) ter plan celotne dejavnosti za dve leti naprej. Prodornost kulturnega programa, prepoznavnost naših društev v širšem slovenskem prostoru sta predpogoj za odobritev statusa. Potrudili se bomo, da bomo zadostili vsem pogojem in s tem pridobili sredstva, s katerimi bomo v prihodnje še izboljšali našo ponudbo.

Info ZKD Grosuplje

Prenova doma

Kulturni dom Grosuplje je star več kot trideset let, v tem času pa se razen tekočega vzdrževanja notranjosti (beljenje, prenova dotrajane strehe, stranišč...) skoraj ni vlagalo v posodobljanje opreme. Odrska razsvetljava je zelo stara in dotrajana. V zadnjem času se je pojavilo vprašanje varnosti takšne opreme. Tako da bo to poletje, ko kulturni dom ne gosti prireditve, namenjeno prenovi odrske reflektorske konstrukcije (novi nosilci, vitli, jekleni kabli). Prenovila pa se bo tudi električna napeljava

in vsa vrata, ki zaradi starosti ne dosegajo niti varnostnih niti estetskih meril. Kulturni dom je kupil tudi nekaj novih reflektorjev, ki omogočajo bolj kvalitetno izvedbo prireditev, gledaliških in drugih predstav.

Vendar pa vse skupaj ni dovolj in nivo dogodkov v tem domu presega infrastrukturo in izgled prostorov. Backstage je popolnoma neprimeren, poleg tega v istem prostoru potekajo vaje najrazličnejših društev, tako da je potrebno stalno prilagajanje, ker se vaje in prireditve večkrat prekrivajo. Tudi prireditveni prostor je v slabem stanju, na dotrajanost (med predstavo Tramvaj Poželenje) je nabito polna dvorana stalno opozarjala nase z nadležnim škripanjem stolov. Majhni posegi v obnovo doma so sicer dobrodošli, vendar je to premalo in ker je to edina večja dvorana v mestu Grosuplje, ki je primerna za kulturne dogodke (gledališče, koncerte, ...), bi morala tudi z izgledom in funkcionalnostjo nuditi kvaliteto, ki se je v tej sezoni v obliki vrhunskih gostovanj (prej omenjeni Tramvaj Poželenje, pianistka Marina Horak, plesna predstava 1:0 Fičo Baleta, flautistka Jasna Nadles in violončelist Milan Versajkov, v prihajajočih mesecih Festival Ana Desetnica, Skupina Festival Brežice, Dnevi poezije in vina Medana, jeseni pa Douhtar pod mous, SLOWIND, recital Mirjam Kalin, nastop MPeZ Viva Brežice, Teden otroka...) predstavila na odru Kulturnega doma. Vsako mesto, čeprav še tako mlado, mora v svoji ponudbi prebivalcem nuditi tudi vrhunske kulturne dogodke v prostorih, ki zadovoljijo vsaj minimalnim estetskim in funkcionalnim merilom.

INFO ZKD Grosuplje

Internetna stran

ZKD Grosuplje bo čez poletje pripravila internetno stran. V današnjem času računalnikov in internetne komunikacije je takšna stran nujno potrebna. Na njej bomo predstavili vsa društva, ki so vključena v Zvezo kulturnih društev. Poleg tega bo vsebovala podatke o preteklih dogodkih, ki jih je bilo samo v prejšnji sezoni preko 300. Tudi morebitni sponzorji bodo dobili svoj prostor. Po eni strani bo namenjena vsem članom zveze, kjer se bodo dnevno ažurirale informacije o nastopih, pondbah, natečajih, razpisih, seminarjih itd. Po drugi strani pa bo stran namenjena širši publiki, ki jo zanima kulturno dogajanje v občini Grosuplje. Objavljene bodo vse prireditve in drugi dogodki, ki jih organizira ZKD Grosuplje. Če pa želite že sedaj prejemati obvestila o dogodkih na elektronsko pošto, nam posredujte vaš elektronski naslov na grosuplje@kultura.si.

INFO ZKD Grosuplje

➤ napovedujemo

SEVIQC BREZICE

(Semper viva quam creata v prev. Večno živa kot ustvarjena) je novo ime Skupine Festival Brežice, ki letos prvič gostuje tudi v naši in sosednji (Velike Lašče) občini.

Dogodki, ki se odvijajo v njenem okviru, so zagotovilo za odlično glasbeno doživetje z umetniki, ki prihajajo s celega sveta in so najvidnejši izvajalci glasbe na avtentičnih instrumentih. Festival vsako leto »odkriva« atraktivne prostore iz naše bogate dediščine in vnaša vanje kulturne vsebine, ki se časovno prekrivajo z nastankom arhitekture koncertnega prostora. Naša občina letos v tem okviru promovira Tabor Cerovo.

Tabor Cerovo je eden redkih protiturških taborov na Slovenskem, ki se je ohranil do današnjih dni. Cerkvica, posvečena sv. Nikolaju, je nastala okoli 13. stoletja, najverjetneje na ostankih starejše naselbine. V začetku 16. stoletja so kmetje za zaščito pred turškimi vpadi okoli nje zgradili obzidje. Poleg varovanja življenj je tabor služil tudi za shrambo živeža ter drugih dragocenosti kmetov. Po adaptaciji leta 1999 je Tabor Cerovo postal eden najpomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikov v Sloveniji. Z Bachovo glasbeno intimo bo zagotovo dobil nove dimenzije.

N i z o z e m k a
Lidewij van der Voort, solistka in koncertna mojstrica, je predstavnic nadarjenih, iščočih, delovnih, predanih mladihglasbenikov, ki so nadarjenost negovali na najvišji ravni in jo zdaj

nadaljujejo v okolju, ki jih odprto sprejema. Bachova glasba, ki je tako polna povednosti, življenjske izkušnosti, duhovnosti in genialne urejenosti, skozi iskrenost in talent interpretira prisije vedno znova. Violinistka Lidewij se posveča komorni glasbi s poudarkom na repertoarju 17. in 18. stoletja, z baročno specializacijo uporablja danes aktualen način iskanja zgodovinske avtentičnosti izvedbe. Polja tišine, beline in prostora za dušo so bolj na gosto posejana kot v izvedbi s sodobno violino.

Zgodovina interpretacije teh del, ki so alfa in omega vsakega violinista, je izredno zanimiva. K sreči se je Bachov čudoviti rokopis iz leta 1720 ohranil. Vendar pa je v tistem času med Bachovimi znanci in prijatelji že krožilo precejšnje število rokopisnih kopij, preden so sonate in partite končno ugledale luč sveta v tiskani obliki leta 1802 s tipiziranim naslovom 'Übungen für die Violine' (prev. Vaje za violino).

Izvajanje – in celo poslušanje – teh mojstrov in je izredno zahtevno: predstavljajo pravi učbenik s primeri, kako v enoglasnih skladbah ustvariti vtis, da so večglasne, čeprav se to morda zdi čudno. Tako od izvajalca, kot od poslušalca – oba se morata precej potruditi – se pričakuje, da sledita različnim polifonim linijam v tem enoglasnem večglasju. Izvajalec mora najti način, kako ustvariti to iluzijo, jo razkriti in jo napraviti našemu sluhu dostopno. Subtilen stik med navidezno preprostim enoglasjem in globino, ki jo je treba udejanjiti v večglasju in njegovem harmonskem ozadju – to je tisto, kar za vsakega violinista predstavlja življenjsko nalogo.

Lepo povabljeni na Tabor Cerovo v torek, 17. julija 2007. Koncert se bo začel ob 20,30. uri. Zbranost in tihota lepega naravnega okolja in arhitektura tabora bosta zagotovo še posebej inspirirala eno trenutno najboljših violinistk na svetu, zvok njene violine pa tudi vas!

V soboto, 18. avgusta 2007, prav tako ob 20,30 pa boste lahko na Turjaku, v Viteški dvorani gradu, prisluhnili španskim glasbenikom, ki so si nadeli ime Hexacordo.

Ansambel si je za nalogo zadal cilj poustvariti zvoke in glasbeno pokrajino, ki je obdajala določene zgodovinske osebnosti. Prepričani so, da je to najbolj učinkovit način, kako se jim danes lahko približamo in začutimo, kako so čustvovali. V koncertnem programu Skupine Festival Brežice 2007 nam bodo razkrili čutenja in usode treh kraljic španske renesanse. V glasbi, ki je nastajala v času Ivane Beltraneje, Izabele Katoliške in Ivane Blazne se odražajo zmaga po bitki, dvorno veselje in otožnost, hrepenenje po ljubezni, bolečina zaradi izgube.

Elementi, ki jih španski ansambel uporablja z namerjo, da občinstvu čim bolj približa določeno obdobje, so torej trije: skrbna izvedba na instrumentih, ki so kopije historičnih originalov, projekcija umetniških slik, ki prikazujejo osebe in pripovedna povezava.

Koncertni program je posvetilo trem kastiljskim kraljicam, ki so si bile po času življenja sicer blizu, njihove usode pa so zelo različne.

Člani renesančne skupine Hexacordo bodo poustvarili vzdušje in vdahnili življenje harmonijam, melodijam in razpoloženjem 15. in 16. stoletja z vokalom, flautami, krivim rogom, korneti, lutnjo, vielo in tolkali. Hexacordo, ki prihaja iz mesta Cuenca, izvaja glasbo španske renesanse na instrumentih, ki so natančna kopija originalov z vsem s spoštovanjem do sodobnih historičnih in muzikoloških kriterijev.

Torej ne pozabite, da bosta počitniška meseca glasbeno vroča in zanimiva. Lepo povabljeni! Za informacije lahko pokličete Ars Ramovš, Zavod za umetnost, marketing, promocijo in investiranje, Slovenska cesta 1, SI-1000 Ljubljana, T: (+386-1) 242 08 12, E: info@k-ramovs.si, www.festivalbrezice.com

napovedujemo

Dnevi vina in poezije tudi v Grosupljem

V torek, 21. avgusta, bo Grosuplje gostilo literate iz vse Evrope. Srečanje bo potekalo v Mestni knjižnici Grosuplje. Literati bodo pri nas gostovali v okviru Dnevov poezije in vina Medana in s tem se kraj pridružuje drugim mestom v Sloveniji, ki gostijo to prestižno srečanje. Vroči poletni dnevi in prijetno vzdušje prenovljene knjižnice vas bodo popeljali na pesniško popotovanje s priznanimi evropskimi pesniki. Pa ena za pokušino iz lanske kupe poezije Medana 2006!

Ulrika S. Gernes:

Noči Medane

hrup čričkov
pripada tišini
- neločljivi zavezi

lahko izrečeš
karkoli hočeš
tvoje besede bodo utonile
v tej tišini

in ko bodo črički utihnili
boš utihnil
tudi ti
poezija je dejanje.

Prevedel **Andraž Polič**

INFO ZKD Grosuplje

Ko pesem srca vname z Ženskim pevskim zborom Biser

Ženski pevski zbor BISER iz Grosupljava se je odzval prijaznemu vabilu Kulturno humanitarnega društva Alvarador – Kamnik in se je v soboto, 9. junija 2007, udeležil 11. srečanja pevskih zborov z naslovom »Ko pesem srca vname«. Srečanje je potekalo v prijetnem naravnem okolju Arboretuma Volčji Potok in v izjemnem vzdušju, ki so ga pričarali prireditelji in pevski zbori od Čedadada do Monoštra.

Namen srečanja je druženje pevcev in ljudskih godcev, navezovanje stikov ter spoznavanje pesmi, ki jih z dušo in srcem pojejo zamejski Slovenci in zbori iz različnih koncev Slovenije.

Srečanje sta otvorila dva otroška pevška zbora, nato pa se je predstavilo skupaj še 23 različnih pevskih skupin.

Znana škofjeloška pesmica »Po gorah grmi«, ki smo jo sproščeno odpele Biserke, je v daljavi zares priklicala tudi nekaj grmenja v sicer prelep sončen dan. Svoj nastop smo zaključile z nežno prekmursko »Ge mi odiš, lubi dragi« in skupaj z zborovodkinjo Polono Štrubelj pozele dolg

aplavz. Vreme je zdržalo do konca, tako da smo preostanek dneva izkoristile za sprehod po čudovitem parku, kjer smo

tudi v krogu svojih družin nabirale moči za nastope, ki nas še čakajo v mesecu juniju.

Tatjana Lukavečki

Kulturni dom Grosuplje: Program za junij, julij in avgust 2007

sreda, 20. 6. 2007, ob 18. uri, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje
Kulturna prireditev: **OBČINSKI PRAZNIK s slavnostno sejo**; program oblikujejo: MoPZ Grosuplje, ŽePZ Lastovke, MoPZ Šmarje Sap... **za izven**

KINO, četrtek, 21. 6. 2007 ob 18.00, ZKD Grosuplje;
SPOZNAJTE ROBINSONOVE, animirana otroška komedija

KINO, petek, 22. 6. 2007 ob 20.00, ZKD Grosuplje;
STRELEC, akcijski film

nedelja, 24. 6. 2007 ob 22. uri, KD Biser in ZKD Grosuplje; na Adamičevem trgu pod lipo koncert domovinskih pesmi
PREDPRAZNIČNI VEČER; vokalne zasedbe ZKD Grosuplje

četrtek, 28. 6. 2007 od 11. do 23. ure, ZKD Grosuplje;
Kolodvorska ulica
Mesto na ulici (vrtiljak zabave) – program oblikujejo: **Zavod Bufeto, modelarji OŠ Brinje, likovni krožek OŠ Louisa Adamiča, Mini Teater Ljubljana, Društvo Ane Monro, KD Big Band Grosuplje z gostjama Alenko Godec in Eldo Viler**, člani ZKD Grosuplje ter publika; **za izven**

KINO petek, 29. 6. 2007 ob 20.00, ZKD Grosuplje;
SPIDERMAN 3

torek, 17. julij 2007 ob 20.30 uri, cerkev Tabor Cerovo;
ZKD Grosuplje in SEVIQS Brežice
Johan Sebastian Bach: **SOLO PARTITE IN SONATE ZA VIOLINO**; solistka **Lidewij van der Voort** (Nizozemska); za izven

torek, 21. avgust 2007 ob 19. uri, Mestna knjižnica Grosuplje;
ZKD Grosuplje in Dnevi poezije in vina Medana 2007
Mednarodni večer poezije gostujočih evropskih pesnikov; za izven

* Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa

Rezervacija vstopnic: ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,

INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

V Grosupljem letos prvič organiziramo festivalski dan, ki je namenjen vsem prebivalcem občine in tudi obiskovalcem od drugod. Dogodek združuje v organizaciji Občino Grosuplje, Radiem Zelenival, nosilec pa je Zveza kulturnih društev Grosuplje. S poletnim kulturnim celodnevni dogajanjem pa se aktivno vključujemo tudi v kulturno produkcijo Regionalne razvojne agencije Ljubljanske razvojne regije (RRA LUR).

Zavod Bufeto predstavljajo štirje artisti, ki bodo poleg ustvarjalne cirkuške delavnice za otroke izvedli še dve animacijsko-interaktivni cirkuško-klovnski predstavi. Režijsko in dramaturško jih bodo povezali v konceptualno celoto in tako za najmlajše obiskovalce ustvarili čisto pravo cirkuško vzdušje.

Prispevek učencev OŠ Louisa Adamiča bo ozadje odra za nastopajoče. Z mentorico Simono Potokar pripravljajo motive, ki bodo dišali po pravem počitniškem vzdušju. Pri organizaciji in realizaciji zamisli jih je podprla tudi svetovalka Andreja Zupančič – Kojič.

Člani modelarskega krožka OŠ Brinje pod vodstvom mentorja Ivana Doviča bodo organizirali tekmovanje z modeli avtomobilčkov; posebnost pa bo nedvomno predstavitev električnega avtomobila, ki so ga izdelali sami. Zaključek dopoldanskega dela programa bosta tudi dva banda OŠ Brinje – Roza burek in Šolski band.

Mini Teater Ljubljana je bil ustanovljen 1999 in povezuje ustvarjalce iz Slovenije, Hrvaške, Združenih držav Amerike, Rusije in Čada; na programu ima več kot 20 gledaliških in lutkovnih predstav, celotna ekipa pa šteje več kot 100 ustvarjalcev. Angleška ljudska pravljica Trije prašički, oživili jo bodo igralci animatorji – Tajša Železnik, Miha Arh in Gašper Jarni - je znana klasična zgodba o treh pujskih, njihovem prepiru o materialu za hiške in prepirih z volkom. Na predstavo še posebej vabimo vse otroke, ki so letos obiskovali Lutkovni abonma 2006/2007 ZKD Grosuplje.

Tolkalci, sicer učenci Glasbene šole

Mesto na ulici

Vrtiljak zabave 28 .6. 2007 od 11. do 23. ure na Kolodvorski v Grosupljem

Grosuplje, bodo pod vodstvom mentorja Francija Krevha ustvarili začetni ritem in zven popoldanskega dela programa kulturne ulice. Atrakcija so njihovi domiselni bobnarski triki.

Profesorsko jedro GŠ Grosuplje pa sestavlja tudi mentor razreda harmonike – Primož Kranjc (tudi član zasedbe Astropia), ki nam bo v solistični točki pričaral tango temperament, ki ga bosta podkrepila še plesna para.

Prvič bo v Grosupljem tudi Festival Ana Desetnica Društva Ane Monro. Njihov program sestavljajo Staticman, živi kip, portugalski umetnik, ki je do popolnosti razvil umetnosti mirovanja. Predstavil nam bo dva lika – kipa, Mozarta in Living statue crazy. Od Mestne knjižnice Grosuplje in po vsej Kolodvorski se po odvijala ulična predstava »Zgodbe od drugod«, ki je tudi del ponudbe Društva Ane Monro. Predstavo je pripravila likovna skupina in vsebuje večje število najrazličnejših lutk, kostumov in artistov. Hugo, ki prihaja iz Argentine, mednarodni ulični komedijant, je v 14. letih nastopanja navdušil že veliko gledalcev. Njegov talent, skupaj z veliko porcijo improvizacije, zagotavlja razburljivo in privlačno predstavo. Lee Hayes (Nizozemska) se ukvarja z žongliranjem od leta 1979. S svojimi točkami je nastopal po celem svetu od Evrope, Izraela, Tajske, Laosa, Avstralije do Nove Zelandije. Predstava Gajbe temelji na žongliranju s štirim gorečimi keglji na visokem stolpu, zgrajenem iz gajb. Z združevanjem perfektne žongliranja in norih šal ustvarja atmosfero čistega užitka.

Big band Grosuplje že celo desetletje

nastopa po vsej Sloveniji in tujini (Nemčija, Hrvaška...). Sodelovali so z eminentnimi jazz glasbeniki, kot so Western Jazz Quartet (ZDA), Rick Stitzl (ZDA), Sigi Feigl (Avstrija), Boško Petrović, Saša Nestorović, Davor Križić (Hrvaška)... Z njima bosta nastopili priznani slovenski pevki Alenka Godec in Elda Viler.

S programom, ki vam ga bomo predstavili, se priključujemo širšemu slovenskemu in evropskemu festivalskemu dogajanju mest. Kot producent ZKD Grosuplje ponuja v programsko ponudbo RRA LUR-a tudi Big Band Grosuplje in Gledališče GGNeNi; s to ponudbo, kjer smo v družbi s produkcijskimi hišami, kot so Mini Teater Ljubljana, društvo Ane Monro ter Študentska založba in Založba Sanje, lahko računamo na hitrejšo in bolj gotovo pot do evropskih sredstev za naša društva, obenem pa jim zagotavljamo nastope v sosednjih občinah.

Seveda pa dogodkov brez dobre publike ni. Torej vsi: bodoči cirkusantje, igralci, glasbeniki, pisatelji, plesalci, telovadci, raziskovalci, čisto majhni, mladi in malo starejši - povabljeni na pravi kulturni vrtiljak zabave! Poskrbeli smo, da se boste lahko aktivno vključili v program.

Program

11:00	CIRKUŠKA DELAVNICA ZA OTROKE – ZAVOD BUFETO
13:00	2 BANDA OŠ BRINJE – ROZA BUREK IN ŠOLSKI BAND
13:30	MODELARJI OŠ BRINJE
14:15	TRIJE PRAŠIČKI – LUTKOVNA IGRA ZA OTROKE
16:00	TOLKALCI GLASBENE ŠOLE GROSUPLJE
	PRIMOŽ KRANJC (GŠ GROSUPLJE, ASTORPIA) - TANGO HARMONIKA, OB GLASBI PLESNI PARI ZAPLEŠEJO TANGO
17:00	ANA MONRO THEATRE – FESTIVAL ANA DESETNICA
-	STATICMAN (ŽIVI KIP, PREDSTAVI 2 LIKA: MOZART IN LIVING STATUE CRAZY)
-	ULIČNA PREDSTAVA »ZGODBE OD DRUGOD«
-	KLOVN HUGO – FILOZOFIJA ŽIVLJENJA
-	GAJBE (ŽONGLER Z OGNJEM LEE HAYES)
20:45	BIG BAND GROSUPLJE Z GOSTJAMA ALENKO GODEC IN ELDO VILER

28. junij

**VRTILJAK ZABAVE OD 11:00 DO 23:00 URE
NA KOLODVORSKI V GROSUPLJEM**

STATICMAN, Portugalska

**ANA MONRO
THEATRE**

TOLKALCI GŠ GROSUPLJE

TRIJE PRAŠIČKI

MINI TEATER LJUBLJANA

**KLOVN HUGO,
Argentina**

FESTIVAL ANA DESETNICA

ZGODBE OD DRUGOD

ZAVOD BUFETO

CIRKUŠKA DELAVNICA ZA OTROKE

BIG BAND GROSUPLJE Z ALENKO GODEC IN ELDO VILER

ŽONGLER LEE HAYES, Nizozemska

MODELARJI OŠ BRINJE

LIKOVNI KROŽEK OŠ LOUIS ADAMIČ

**ROZA BUREK IN
ŠOLSKI BAND OŠ BRINJE**

**TANGO HARMONIKA
IN PLES**

TORTA VELIKANKA

MAJESTO

**RADIO
ZELENI VAL**
93.1 + 97.0 MHz

ZKD Grosuplje

Ivo Frbežar iz Makedonije in Bolgarije kot akademik - z dvema nagradama.

Pesnik, pisatelj, prevajalec, založnik, zadnje čase uspešen ilustrator slikanic za otroke, podpredsednik slovenskega kluba književnikov PEN, je ob svojem delu stkal mnoge vezi s književniki slovanskih narodov. Prevajajo njegovo poezijo, vabijo ga na svoja pesniška srečanja. Tako je bilo tudi letošnje pomlad.

Pravkar ste se vrnil z „male balkanske turneje“.

V dneh med 18. in 27. majem sem bil povabljen na dva mednarodna pesniška festivala, prvi, »8. Mednarodna Literarna manifestacija ILINDEN 2007« je potekal 18. in 19. maja v skopski občini Ilinden v Makedoniji, druga, »Mednarodni poetski festival »SLAVJANSKA PREGRADKA« (Slovanski objem) od 21. do 27. maja v bolgarskem črnorskem letoviškem mestu Varna. S te male »balkanske turneje« sem se nepričakovano vrnil kar z dvema nagradama in priznanjema. V Makedoniji je to nagrada za literaturo in priznanje za osebni doprinos k afirmaciji prireditve, druga iz Bolgarije pa je posebna nagrada za »celostno pesniško ustvarjanje«, za »duševno prosvetljevanje bralca s pesniško besedo« in nazadnje za »doprinos k utrjevanju slovanske ideje«. Nagrada vključuje tudi podpis pogodbe in natis izbora moje poezije, ki ga bo realizirala ena največjih in najplivnejših bolgarskih založb, založba Kristo Botev, ki je med drugim tudi glavni sponzor festivala in te posebne nagrade.

Nekaj mojih prevodov je v bolgarskem jeziku že objavljenih v spremljajočem zborniku »ZNAČI«.

V Makedonijo so vas že večkrat povabili!

Srečanj v Skopju se udeležujem že vse od leta 2000, t.j. vse od začetka, prevajam makedonske pesnike. Pri Mondeni je izšla

poezija Rista Jačeva, trenutno pa prevajam antologijo makedonske poezije. Slovenka, prof. Bistrica Mirkulovska, ki že od rojstva živi v Makedoniji, pa je prevedla izbor moje poezije, ki je v knjižni izdaji izšla l. 2003, bila nagrajena in takoj razprodana.

Z makedonskimi literati imam že več kot deset let bogate stike in mnoge tudi osebno poznane. Vsi tudi izjemno cenijo moje delo pri popularizaciji makedonske književnosti v tujini.

Kako poteka življenje in delo na pesniškem festivalu?

V programu srečanja v Skopju so bili, med drugim, tudi obiski in branja v OŠ »Goce Delčev«, na 'učiliščih' »Risto Krle« in »Brata Miladinov«, okrogla miza na temo »Velika pesem in njen prevod« in sklepni »miting« z recitali večine udeležencev in podelitvijo nagrad. Gostje, preko 60 jih je bilo, so prišli iz Grčije, Turčije, Bolgarije in Srbije. Srečanju je oba dneva prisostvoval tudi župan občine Ilinden.

Bili ste tudi v Bolgariji. Je bil program Slovanskega objema drugačen?

Pomen 1. vseslovanskega festivala v Varni pa je drugačen. Zaznamuje ga ideja slovanstva, ki izvira od Cirila in Metoda. 24. maja je namreč v Bolgariji kulturni praznik, ki je posvečen obema bratom. To je povod za praznovanje na ulicah, mimohod šolskih kolektivov in učencev, s priložnostno mašo v osrednji pravoslavni cerkvi in s splošnim ljudskim slavjem. Glavna organizatorica festivala je pesnica, dramaturginja, kulturna organizatorica, prevajalka in galeristka Elka Njágolovova. Gostje so na festival prišli iz vseh nekdanjih jugoslovanskih republik, danes samostojnih držav, iz Ukrajine, Rusije in Poljske ter seveda Bolgarije. Z izjemno pozornostjo sta festival spremljala tudi dva ruska konzula v Bolgariji, poljski veleposlanik in češka veleposlanica, prav tako vsi bolgarski mediji, vključno z več TV postajami in Radiem Varna, ki je posnel oba enoinpolurna recitala udeležencev.

Kot pesnik sem se predstavil z branjem poezije na dveh večerih v studiju Radio Varna, na otvoritveni in sklepni prireditvi v Festivalnem kompleksu v Varni in v posameznih skupinah v mestih Ruse na Donavi, na meji z Romunijo, v Plovdivu in Šumenu v osrednji Bolgariji ter v Burgasu in Kavarni, ki tako kot Varna (z antičnim imenom Odessos) ležita ob Črnem morju in v Dobriču v Dobrudži.

Na festivalih poezije delijo tudi nagrade!

Glavno nagrado »leteče pero« je prejel

popularni ruski pesnik Andrej Dementijev, avtor več kot tridesetih pesniških zbirk, izdanih v več kot 3 milijonih izvodov. Od 1981 do 1991 je bil sekretar sveta mednarodnega združenja pisateljev. Meni so namenili nagrado za celostno pesniško ustvarjanje.

Kako ste predstavili Slovenijo in slovensko literaturo Bolgarom?

Na srečanju sta bili tudi dve okrogli mizi: »Pomen svetih bratov za slovansko literaturo danes in diskusija o današnji situaciji v založništvu in objavljanju v literarnih časopisih in revijah v posameznih slovanskih državah.

Sam sem v prispevku oz. predavanju na okrogli mizi sodelujočim predstavil pomen Brižinskih spomenikov, Trubarja, Prešerna, pisateljskih ustav in naše himne Zdravljice za konstituiranje današnje, svobodne in samostojne države Slovenije v okviru EU in slovanskega jezika kot enega od uradnih jezikov Evropske unije in s tem požel izredno zanimanje prisotnih književnikov, politikov (prisotni so bili tudi konzuli in veleposlaniki) in medijev, za katere sem potem dal več izjav.

Ustanovili ste Slovansko literarno akademijo!

Festival je posebej zaznamovala na predlog Bolgarije ustanovljena prva Slovanska literarna akademija. Soustanovitelji in v bistvu tudi prvi akademiki, so postali vsi predstavniki sodelujočih držav. Tako sedaj Slovenijo v Akademiji tudi uradno predstavljam kot Ivo Frbežar, pesnik, član PEN in DSP. Nova akademija, ki bo imela sedež v Varni, je v Bolgariji tudi uradno notarsko vpisana. O vsem sem obvestil tudi Ministrstvo za kulturo Slovenije (tudi osebno g. Jožeta Horvata) in pa Slovanski forum in go. Andrejo Rihter. Ta bo v juniju potovala prav v Bolgarijo in na podlagi mojih informacij navezala tudi stike med Forumom in Festivalom v Varni.

S kakšnimi vtisi se vračate iz Bolgarije?

Festival v Varni je sicer minil evforično, saj je na jugovzhodu slovanska ideja izjemno živa in potreba po sodelovanju velika. Pred Akademijo je obsežen, ambiciozen program in vrsta konkretnih nalog. Podprta je tudi s sponzorstvom tako mesta Varne, gospodarstva in Ruskega veleposlaništva.

Ivo Frbežar pravi, da ni nič narobe, da smo pri tem sodelovali tudi Slovenci oziroma slovenski pesniki, ki lahko s poezijo, torej tudi brez politike, tkejo bratske in prijateljske vezi.

Marija Samec

PHILIPS

LCD

HD ready

LCD televizor
Philips 32PFL7332

Diagonala 82 cm, ločljivost 1366x768 px, kontrast 4000:1, svetilnost 550 cd/m², Pixel Plus 2HD. USB vhod, 2x HDMI, Digital Natural Motion.

999,00 € 239.400 SIT

Večnamenski barvni
tiskalnik HP C3180 Photosmart

Ločljivost tiskanja 4800x1200 dpi. Hitrost tiskanja in kopiranja do 20 b./ 22 čb str./min., optični čitalnik 1200x2400 dpi 48 bit. Čitalec pomnilniških kartic. USB 2.0.

89,99 € 21.565 SIT

Canon

5,2 mio točk

3x optični zoom

Digitalni fotoaparar
Canon A 450

Ločljivost 5,2 mio točk, 5 cm LCD zaslon, 3x optični in 4x digitalni zoom, podpira SD in MMC pomnilniške medije. Makro slikanje že od 1 cm.

119,90 € 28.733 SIT

MP3 1 GB

MP3 predvajalnik Apple iPod Shuffle

Pomnilnik 1 GB. Predvaja mp3/WAV/WMA formate. Li-ion baterija. Do 12 ur predvajanja s polno baterijo.

84,99 € 20.367 SIT

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

Athlon64 X2 2,2 GHz

320 GB hdd

1 GB ram

Računalniški komplet
FSC Scaleo Pa2512

Procesor AMD Athlon64 X2 4400+ 2,2 GHz, pomnilnik 1 GB DDR2, trdi disk 320 GB sata2, DL DVD±RW Lightscribe zapisovalnik, Nvidia GeForce 7500LE 256 MB tv-out. DVI-out. Čitalec kartic. Miška in tipkovnica.

19" LCD zaslon Philips 190V7 in barvni tiskalnik Epson D78.

849,00 € 203.454 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA

WWW.BIGBANG.SI

Big Bang Rudnik - že 5 let z vami!

TC Supernova, Jurčkova cesta 228,
1000 Ljubljana, tel.: 01 420 25 60

Bolex d.o.o. - skupina Merkur, Ljubljana. Ponudba velja od 15. 06. 2007 do prodaje zalog. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
GSM: 031/679-079
Tel. faks: 01/7870-066

Moč Jesenskega kruha

**Pekarna
Grosuplje**

NARJEJNO Z LJUBEZNOSTJO

VSE NEPREMIČNINSKE STORITVE NA ENEM MESTU!

AŽUR Kolodvorska c. 2 Grosuplje tel. 01 786 0880 031 610 644
NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Pohod po Radenskem polju

Turistično društvo Boštanj skupaj s Centrom Grajski vrt Boštanj je organiziralo že 6. spomladanski pohod po Radenskem polju in okolici. Sončne sobote, 19. maja, ob 9. uri smo se zbrali na dvorišču Grajskega vrta.

Izbirali smo lahko med tremi različnimi pohodi: botaničnim, dolgim 2-3 ure, ki ga je vodil biolog in naravovarstvenik Stane Peterlin, pohodom po Radenskem polju, dolgim 4-5 ur, ki ga je vodil Toni Gruden in pohodom do Županove jame in Tabora nad Cerovem, dolgim 4-5 ur, ki ga je vodila Andreja Grablovič. Narava je v maju čudovita. Na vseh treh pohodih se nam je razkazovala z vsem svojim okrasjem.

Vsak pohodnik je prejel majico s podobo nekdanjega grajskega vrta, pohod pa smo zaključili z dišečo in okusno toplo malico.

Marija Samec

FizioFit Mediko
Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
www.tico.si/mediko,
e-mail: medico@siol.net

Brezskrbno v kopalke!

**Uspešno zmanjšujemo celulit in
Vam pomagamo izgubiti
odvečne kilograme.**

**Opravljamo tudi depilacije,
nego obraza in dekolteja,
pedikuro, manikuro.**

**Fizioterapija na koncesijo
ali samoplačniško.**

**PRODAJA
ODPRTIH VIN
VIPAVSKEGA
VINORODNEGA
OKOLIŠA**

**VINSKA KLET
VIDMAR**
Taborška c. 10, 1290 Grosuplje
(vhod na parkirišču za Občino Grosuplje)

**POLEG 8 ODPRTIH VIN
(zelen, sauvignon, chardonay
mešano belo in rdeče, barbera, merlot,
cabernet sauvignon),**

**VAM PONUJAMO TUDI BUTELIČNA VINA,
MED KATERIMI PRESENEČATA
Zlati rumeni muškat
in merlot (barrique).**

Delovni čas:
ponedeljek - petek
9-12 in 14-18
sobota 9-13
**NEDELJA IN
PRAZNIKI ZAPRTO**

GSM 031 536 299

Minister za zdravje opozarja, da je pretirano pitje alkohola zdravju škodljivo.

PROTAN d.o.o.
MDB 2, 8273 LESKOVEC pri Krškem
Slovenija

PROTAN

PVC STREŠNA KRITINA

**Izvedemo nove in saniramo stare terase
s PVC zaščito.**

Tel.: +386 (0)7 488 14 00 • Fax.: +386 (0)7 488 14 13
E-mail: info@protan.si • http://www.protan.si

Kvalifikacijski turnir mladih ribičev za državno prvenstvo

V nedeljo, 10. junija 2007, smo ribiči Ribiške družine Grosuplje organizirali kvalifikacijski turnir za odhod na državno prvenstvo.

Tekmovanje je potekalo v lepem in toplem vremenu. Kvalifikacijskega turnirja so se udeležile naslednje ekipe iz ribiških družin Straža Sava – Ljubljana, Domžale, Vrhnika in Grosuplje. Ribe niso prijemale tako, kot smo vajeni, a vendarle dobrih rezultatov in vzdušja ni manjkalo. Vsi tekmovalci si zaslužijo čestitke, ker so pokazali izredno veliko borbenost in vztrajnost. Organizacija je bila na zelo visokem nivoju. Kot zanimivost pa je potrebno omeniti, da so naši mladi ribiči dosegli odlične rezultate, kljub temu da imajo neprimerljivo manj lovnih voda

kot ostale ribiške družine. Ekipno se trenutno nahajamo na drugem mestu, a ostajajo nam še tri kvalifikacijske tekme, na katerih bomo s pomočjo odličnih mentorjev nedvomno dosegli še boljše rezultate.

Bogdan Kulić-Ležimirac

Doseženi so naslednji rezultati!

Posamično ZRD Ljubljana – Mladinci

1. Črt Valentinčič	Straža Sava	3.255 g
2. Jan Hujč	Domžale	1.885 g
3. Andraž Habjan	Domžale	945 g

Posamično ZRD Ljubljana – Pionirji

1. Mark Kulić	Grosuplje	2.605 g
2. Monika Horvatič	Grosuplje	1.280 g
3. Žan Šturm	Straža Sava	1.230 g

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA

JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje

Tel.: 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

MOBILNA TELEFONIJA

POOBlašČENI ZASTOPNIK

NAVIKA

napihljivi čolni

izvenkrmni motorji

11. tradicionalna kulturna prireditev

Stati inu obstati v Škocjanu

V nedeljo popoldne, 10. junija 2007, so se zbrali na dvorišču pred nekdanjo šolo v Škocjanu pri Turjaku, da bi proslavili svoj krajevni praznik v spomin na krst Primoža Trubarja, ki so ga opravili v tukajšnji cerkvi sv. Kancijana pred 499 leti. Poleg domačinov, ki so pripravili bogat kulturni program, so se slovesnosti udeležili prijatelji in ljubitelji teh krajev in ljudi iz bližnje in daljne okolice. Kljub temu da se je med prireditvijo nekoliko silil dež, pa so jo Škocjanci »spravili pod streho« kar na prostem.

Jože Miklič

Prisotne je pozdravil predsednik Krajevne skupnosti Škocjan **Jože Kraševac** in povedal, da že potekajo priprave na prireditev, ki bo prihodnje leto, ko bodo praznovali 500 let rojstva Primoža Trubarja, župan **Janez Lesjak** pa je še posebej poudaril pomen Primoža Trubarja, ki je Slovincem utrl pot v evropsko kulturo.

Zizbrano besedo in glasbo so pod nadstreškom ob nekdanji šoli nastopili Štefan Zrnc in vlogi Primoža Trubarja, **Andrej Adamič** in **Maja Sodja** pa sta recitirala pesnitev Janeza Menarta Pogreb 1589, ki opisuje pogreb Jurija Dalmatina, službujočega tudi v Škocjanu. Po njegovi zaslugi smo Slovenci 16. narod na svetu, ki je dobil Knjigo vseh knjig. Na prireditvi je nastopil tudi **kvintet mladih glasbenikov**, ki deluje pod mentorskim vodstvom Mateja Kovačiča z Glasbene šole Grosuplje in idejnim vodjem Janezom Gerlom. Zaigrali so Avsenikovi skladbi Po planinski magistrali in Na Golici. **Nina Kralj** je prebrala nekaj misli o Trubarju, ki so jih zapisali Ivan Prijatelj, Ivan Tavčar in Anton Slodnjak. Nato je zapel **Moški pevski zbor Vokal** iz Grosupljeja pod vodstvom **Primoža Cedilnika**, ki je sodeloval doslej že na vseh prireditvah in v katerem prepeva tudi nekoč zelo daleč poznani glasbenik **Janez Sever**, brat našega sodelavca Leopolda. Za pokušino je mlada Klara Kuret prebrala odlomek iz že pripravljenega gradiva, ki ga Kulturno društvo Škocjan namerava izdati v naslednjem letu. **Suhe češplje** se imenuje ženska etno glasbena skupina iz Gradeža (frajtonerico in kitaro igrata mlada fanta), ki igra na priručne

domače instrumente. V pogovoru pa smo izvedeli, da skupina z ostalimi v svoji vasi skrbi za tradicijo ohranjanja sušenja sliv in drugega sadja ter druge turistične zanimivosti.

Na prireditvi je prišel tudi Tone Krivanoga (igra ga **Martin Tomažin**), ki je ljudem na humoren način pojasnil, da je v Škocjanskih rentižil že takrat, ko so tlako odpravljali ali pa je v gostilni pri Glažarju najraje harmoniko poslušal. Dal pa je tudi nekaj navodil in usmeritev glede prihodnjih »političnih dogajanj« v stilu – če boste že koga volili, volite mene – torej je sklep enoglasno sprejet, torej sem predsednik. V njegovem duhu so mu pritrjevali **Polde Blatnik** in pevsko instrumentalni trio.

Po scenariju Jožeta Marolta je prireditev povezovala **Ana Gregorič**, **Igor Podlogar** pa je poskrbel za ozvočenje, prireditev pa so obiskali tudi konjeniki iz **Trubarjeve konjenice**.

Srečanje gasilskih veteranov Gasilske zveze Grosuplje

G. Anton Kraševac, odgovoren za veterane med nagovorom.

Vedno v družbi lepih deklet.

Predsednik Andrej Bahovec rad obišče tudi »pozadino«, kjer poskrbijo za dobrote.

Gasilsko društvo Velika Loka je bilo 18. 5. 2007 gostitelj gasilskih veteranov. Nismo se zbrali prvič, smo pa bili prvič v tako velikem številu. Kar osemindeset se je nas odzvalo na povabilo g. Kraševca, ki je v zvezi sprejel to odgovorno nalogo, da bo vmesni-povezovalni člen med aktivnimi in malo že opešanimi, a še vedno delovnimi gasilci, ki so presegli mejo šestdeset in več let tega kratkega zemeljskega potovanja. Če dodamo še nekaj spremljevalcev in še tiste domače, ki so skrbeli za kuho in strežbo, smo bili kar lepa stotnja in še malo povrh. Že sam vhod v vas so marljivi gostitelji lepo obeležili, da bo tu v vasi res nekaj svečanega. Okolica gasilskega doma je bila vzorno urejena. Sam sprejemni prostor ob domu so okrasili z rožami in zelenjem, ob zunanjem robu lepo v loku pa dali na ogled gasilsko opremo iz naših otroških let in dodali še malo opreme naših dedov.

Mladina, ki je ni bilo malo, pa je nam, prihajajočim, olepšala čas z metanjem žoge v koš, ki so jo sem pa tja prav čarovniško metali. Ko je bilo nas veteranov več, so si brez besed in kričanja ožili prostor in ko je bilo nas sivolasih dovolj, so prav tiho in neopazno spraznili igrišče, še malo postali in tiho pozdravili in odšli.

Gostitelj pa je po uvodnem pozdravu vseh prisotnih poimensko pozdravil še goste in nekaj bolj imenitnih, ki so tudi nosilci dela v gasilski zvezi. Po kratkem opisu zgodovine GD Velika Loka in pav tako jedrnatem opisu razstavljenе opreme, je predal besedo predsedniku gasilske zveze g. ing. Andreju Bahovcu Kot vedno je tudi to pot g. Andrej v nekaj besedah povedal veliko in na kraju se je veteranom zahvalil za prispevek k razvoju gasilstva v upanju, da bodo tudi oni, ki zdaj

vodijo in usmerjajo gasilstvo, ponosno stali tam, kjer zdaj stojimo mi in se s ponosom ozirali na prehojeno pot.

Gostitelj je nas prisotne povabil na majhno zakusko z besedami: »Zdaj pa pojdimo še na drugi del našega srečanja, tam boste pa sede nadaljevali, kar bo v teh letih prav gotovo dobrodošlo.« Ta majhna zakuska je bila vse prej kot majhna, predvsem pa skrbno pripravljena in nadvse prijazno in hitro postrežena.

Nato so prišli ob polni mizi dobrega domačega peciva na vrsto še govorniki, kmalu pa se je oglasila naša domača pesem, pevci so se strnili skupaj in veselica je bila tu.

Gostitelj se je vsem skupaj pristrčno zahvalil za velik odziv in prav z veseljem povedal, da vloženi trud ni bil zaman. Pozval nas je, naj ostanemo še z njimi. Po burnem aplavzu je zopet zadonela pesem. Na ramenih cerkvenih pevcev smo tudi malo slabši pevci prišli na svoje.

Zapisal Marjan Šircelj st.

SLIKA ZGORAJ: Veterani radi tudi zapojejo. **SLIKA SPODAJ:** Čisto prava gasilska slika veteranov ob loški obnovljeni gasilski »cigovnci« in »rossenbauerici«.

Da ne bi nikoli zagorelo

Nesreče so pogost pojav, vedno prisotna grožnja za varnost ljudi, okolja in premoženja. Požarov ne moremo napovedovati, lahko pa se poučimo o ustreznem ravnanju v primeru naravnih in drugih nesreč. Ta spoznanja so nas vodila v organizacijo obsežne in vsebinsko bogate vaje s področja zaščite in reševanja: UMİK IZ VRTCA KEKEC V PRIMERU POŽARA, ki smo jo izvedli v VVZ Kekec Grosuplje v četrtek, 31. maja 2007, dopoldne.

Z vajo smo želeli preizkusiti način evakuacije otrok iz zgradbe, v kateri biva več kot 200 otrok in zaposlenih. Ob vaji smo preverili tehnično in organizacijsko pripravljenost za varno zapustitev zgradbe. Osnovni namen je bil brez nepotrebne vznemirjanja varno zapustiti zgradbo.

Vajo smo izvedli v sodelovanju s Prostovoljnimi gasilskim društvom Grosuplje, Policijsko postajo Grosuplje, Zdravstvenim domom Grosuplje, Občino Grosuplje, Skavti STEG Grosuplje 1 in Društvom tabornikov - rod Louis Adamič, ki so nam pomagali pri izvedbi vaje. S svojo prisotnostjo so izkazali priznanje za naše delo in trud ter potrditev, da smo na pravi poti pri ozaveščanju za ravnanja v primeru naravnih in drugih nesreč.

Že seznam sodelujočih govori o obsežnosti vaje ter pestrih dejavnostih, ki so dopolnjevale program. Policisti, gasilci, reševalci, taborniki in skavti so otrokom predstavili dejavnosti, ki jih počnejo v vsakodnevem življenju. Otroke so posebno pritegnila različna vozila, zvočni signali na vozilih ter zabavne igre pred in pod šotori. Ob igri in ogledih so pridobivali pomembne izkušnje o ljudeh v uniformah, spoznavali so njihovo vlogo pri skrbi za ljudi ter odpravljali morebitne strahove. Že pred vajo in po njej so se v svojih igralnicah igrali različne igre, kjer so se življali v vloge gasilcev, reševalcev ali policistov, opisovali in podoživljali so dogodke z vaje, spraševali in iskali dodatne informacije pri vzgojiteljicah ter se predvsem veliko igrali.

Vajo so si ogledali predstavniki služb, ki se z varnostjo in reševanjem poklicno ukvarjajo. Skupen zaključek vseh na vaji je bil, da lahko zaposleni z dobro pripravljenostjo in samozaščitnim ravnanjem delo profesionalnim ekipam zelo olajšamo ali celo preprečimo najhujše posledice, ki jih naravne in druge nesreče lahko povzročijo.

Andreja Jaklič Šimnic,
VVZ Kekec Grosuplje

Gasilci v vrtcu.

Otroci z vrtca s prikupno policistko.

Skavti so poskrbeli za začasna bivališča.

Popravek 2

V Grosupeljskih odmevih, št 5 - maj 2007, je bilo na strani 22. v članku Od začetkov Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje je minilo že 20 let avtorice Marije Samec napačno objavljeno ime načrtovalca prizidka k poslopju glasbene šole. Pravilno ime je Jožef Kozlevčar iz Šmarja - Sapa. Prizadetim se opravičujemo

Uredništvo Grosupeljskih odmevov

»Nedeljsko kosilo«: Štorklja v Zagradcu ima letos tri mladiče, izvalili pa so se ravno v času, ko smo odnesli gradivo za prejšnjo številko časopisa v tiskarno. Slika narejena okoli 12. ure v nedeljo, 10. junija 2007. - Foto Jože Miklič

Skavti smo jahali v sončni zahod

Grosupeljska skavtska srečanja so se odvijala tudi pretekli mesec. Srečanja so potekala kot ponavadi z eno izjemo. Tokrat smo se klanovci (starostna skupina od 16 do 21 let) podali h Čoževim iz Leskova nad Višnjo Goro in tam, v večernem siju sonca, jahali. Za to dejavnost smo se odločili že na začetku leta in tako smo sedaj izpolnili zastavljeni cilj. Jahanje je dejavnost, ki je ne moreš početi vsak dan, zato smo to vzeli kot izziv. Imeli smo se zelo lepo in preživeli večer v zaledju prijetne kmetije in dveh konj, ki sta nas pridno prenašala. Na kmetiji imajo približno 20 konj, pri njih pa se lahko vsi nadebudni naučijo jahanja. Skrbijo tudi za nekaj konj, ki so v lasti ljubljanskih jahalcev. Upamo, da se konjička, ki smo ju jahali, nista preveč utrudila zaradi naše razigranosti. Razigranost je proti koncu prešla v prijetno utrujenost in tako smo se nasmejani podali domov. Družini Čož pa se najlepše zahvaljujemo za gostoljubje in prijaznost.

Primož Korošec

Uigrani – že 20 let

20 let delovanja Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje - Nadaljevanje s naslovnice

Voditelj slavnostne prireditve ob počastitvi 20-letnice delovanja orkestra Igor Ahačevčič iz Dobrepolja je v eni izmed svojih navedb povedal, da mu je ustanovitelj orkestra zaupal, kako obzirno je treba delati z mladimi ljudmi. V začetku so k uspehu in rasti orkestra veliko pripomogli tudi profesorji na glasbeni šoli, ki so imeli že nekaj izkušenj z drugimi orkestri, kot na primer prof. **Ivan Matoš** in g. **Hribar**.

Orkester že od samega začetka sodeluje na Srečanjih pihalnih orkestrów Dolenjske, več kot deset let se udeležuje Dneva godbe v Dobrepolju, igra prvomajske budnice, redno je sodeloval na občinski prireditvi "Zlata jesen", se udeleževal pustovanj in organiziral vsakoletni božično-novoletni koncert ter igral na raznih občinskih in drugih prireditvah v okolici, ki jih organizirajo različne gospodarske družbe in društva.

V orkestru se je zvrstila cela mala armada mladih in nekoliko manj mladih glasbenikov. Nekaterim med njimi pa je glasba postala tudi poklic. V dvajsetih letih se je nabralo ogromno nastopov in še veliko več vaj. Zato poleg tega zapisa dodajamo tudi nekaj pomembnejših dogodkov v orkestru. Koliko pa mora vsak posamezni glasbenik v orkestru poleg talenta vložiti tudi dela, da je vsaka nota nato na nastopu odigrana tako, kot je treba, vemo le tisti, ki smo se kdaj srečali z glasbo ali pa smo imeli v njem tudi katerega od svojih otrok.

Na tokratni prireditvi je orkester zazvenel uigrano, saj so v ta namen vložili še nekaj dodatnih naporov. Pri tem ne smemo pozabiti na izredne soliste, ki jih orkester premore. Posebej pa naj kljub temu omenimo našega starega znanca **Jerneja**

Kralja, ki smo ga med drugim srečevali na različnih prireditvah v Grosupljem in okolici kot zborovodjo različnih pevskih zborov. Jernej s Pihalnim orkestrom sodeluje na »dodeljenem« baritonu že vse od ustanovitve in pravi, da je ta instrument nato prav vzljubil, z njim pa nastopa tudi v bras kvartetu Chorus.

V programu je orkester poleg dveh skladb svojega prvega dirigenta Marjana Sajovica zaigral še skladbo Jamesa Curnowa *A day at museum*, Erica Whitaccrea *October*, Jakoba de Haana *Yellow mountains*, Leroya Andersona v priredbi Michaela Edwardsa *Buglers Holiday*, priredbo Jas a gigolo, proti koncu programa pa še Jaca Pastoriusa *The chicken*. Skupaj s pevko Evo Hren (akademska glasbenica in profesorica, ki poučuje kitaro na Glasbeni šoli v Logatcu ter je bila članica nekdanje vokalnega tria *Katrinās*) pa so zaigrali še narodno *Po jezeru*, prekmursko *Venci vejli*, ki ju je aranžiral akademski glasbenik Marko Mozetič (sin znanega pravnikarja in nekdanjega poslanca v prvem demokratično izvoljenem Državnem zboru) ter vedno-zeleno *Sepetovo Poletno noč* (skladbo je vrsto let prepevala najbolj prepoznavno Marjana Deržaj), ki jo je priredil sedanji dirigent orkestra Mitja Dragolič.

V slavnostnem programu je sodeloval tudi perspektivni Narodnozabavni kvintet z dvema skladbama pod vodstvom prof. Mateja Kovačiča ter idejnim vodstvom očeta harmonikarja v kvintetu Janeza Gerla, sicer profesionalnega tonskega tehnika in priznanega glasbenika.

V. d. ravnatelj **Dean Telić Zavašnik** se je na prireditvi še posebej zahvalil vsem dosedanjim dirigentom **Vladimirju Škrlec**, **Boštjanu Dimniku** in **Mitji Dragoliču**, najzaslužnejši med njimi pa je bil nedvomno **Marjan Sajovic**, ki je umrl le dober teden pred praznovanjem obletnice. Zahvalo in priznanje za vse, kar je družina Sajovic naredila za Glasbeno šolo, je g. Zavašnik predal ženi pokojnega. Svojo zahvalo vsem do zdaj sodelujočim v orkestru in sodelavcem v glasbeni šoli ter vsem zunanjim podpornikom pa je zaključil z željo: »Naj zaokroži glasba, ta zvonka radost!«

Za konec je Pihalni orkester zaigral še Sajovčevo priredbo *Avsenikove skladbe Spomin*. Kot običajno pa je poskrbel tudi za glasbeni dodatek, ki smo ga poslušalci vzpodbudili z bučnim in vztrajnim ploskanjem za dobro pripravljen in odigran program.

In kljub temu da je orkester morda nastal

SLIKA NA NASLOVNICI: Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje pod vodstvom Mitje Dragoliča.

SLIKE LEVO OD VRHA NAVZDOL: Igor Ahačevčič v pogovoru z Vladimirjem Rozmanom.

Narodno zabavni kvintet Glasbene šole Grosuplje.

Eva Hren je zapela skupaj s pihalnim orkestrom.

Del zbrane pobleke.

»iz dobre slovenske fofšarije«, kot je na prireditvi dejal župan **Janez Lesjak**, saj sta (pozneje ustanovljeni občini) Ivančna Gorica v Stični in Dobropolje na Vidmu že imeli svoji godbi, pa si lahko Grosupeljčani želimo še več tako »dobrih fofšarij«, saj danes lahko rečemo, da imamo po zaslugi Pihalnega orkestra in strokovnega kadra na Glasbeni šoli Grosuplje vzgojenih vrsto glasbenikov, ki dejavno oblikujejo glasbeni del kulture v grosupeljskem in tudi v slovenskem prostoru.

Iz kronike Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje

1987 - V maju je na pobudo kulturnih organizacij ter dolgoletne želje prvega ravnatelja Glasbene šole Grosuplje prof. **Marjan Sajovic** ustanovil 30 članski Pihalni orkester, ki je z leti pridobil nove člane. Za potrebe Pihalnega orkestra so v Glasbeni šoli Grosuplje začeli poučevati mali boben.

1988 - 15. junija je bil uradno odprt prizidek, v katerem je imel nato orkester vaje, v njem pa se je zvrstilo vsako leto več koncertov manjših komornih skupin in solistov.

1989 - je orkester sodeloval v radijski oddaji Veseli tobogan, na RTV Ljubljana v Pionirskem tedniku in na slovenski obali, kjer so otroškemu zdravilišču v Ankaranu pripravili koncert.

1990 - so nastopili na Kmečki ohceti v Ljubljani ter nato zabavali tudi goste hotela Palace in Bernardin v Portorožu. Pripravili so tudi skupni koncert z New Swing Quartetom, z mažoretno skupino so nastopili na prvomajskem programu na Polževem, udeležili so se humanitarne prireditve za paraplegike v Ponikvah ter s sakralnimi pesmimi nastopili pri procesiji svetega Rešnjega telesa v Grosupljem, nastopili pa so tudi ob proslavi 70-letnice tovarne Motvoz in platno.

1992 - 1. januarja je Glasbena šola Grosuplje postala samostojna. 16. maja je na regijskem tekmovanju pihalnih orkestrrov v Grosupljem v 3. kategoriji orkester prejel srebrno plaketo.

1993 - v septembru je orkester sodeloval na prireditvi v počastitev 100-letnice prihoda prvega vlaka v Grosuplje.

1994 - 12. januarja se je predstavil v televizijski oddaji Klub klubok.

1995 - je orkester dobil prve uniforme, ki jih je sponzoriralo podjetje ABC Tabor, direktor Marjan Ahlin in z izdatno pomočjo podjetja Winterhalter Grosuplje, direktor Stane Vehovec. Nato je obiskal kraje matične firme v Meckenbeurnu ter bližnje kraje v Avstriji, Nemčiji in Švici oziroma kraje ob Bodenskem jezeru. Glasbene izkušnje so izmenjali z glasbeniki konzervatorija v Lindau in z gojenci Glasbene šole v Ravensburgu, igrali so v Friedrichshafnu, Konstanzu, Tettnangu, St. Margarethen in Altenmarktu, iz nemškega časopisja pa smo lahko prebrali, da so obiskali tudi Salzburg, rojstno mesto glasbenega velikana Mozarta.

1996 - je orkester iz Meckenbeurna 15. in 16. maja vrnil obisk in nastopal skupaj z našimi orkestraši na trgu pred železniško postajo v Grosupljem in drugih krajih v okolici. Za nastanitev gostov iz tujine smo poskrbeli starši članov domačega orkestra. 14. decembra je orkester gostoval v Trstu.

1997 - je dirigentsko palico orkestra prevzel **Vladimir Škrlec**.

1998 - 25. aprila je RTV Slovenija posnela oddajo o Glasbeni šoli Grosuplje, v kateri je nastopil tudi orkester. 26. junija je nastopil na splavu po Ljubljani in na Pogačarjevem trgu v Ljubljani. Z nekaterimi komornimi skupinami so posneli tudi CD ploščo, na kateri je med 17. skladbami orkester posnel 4 skladbe.

1999 - 21. maja je orkester sodeloval na UNICEF-ovi prireditvi Otrokom sveta v ljubljanskih Križankah.

2000 - 26. aprila je orkester igral na prireditvi ob odprtju nove občinske zgradbe, 4. junija pa se je udeležil območne revije na Vrhniki.

2002 - je dobil od sponzorskega prispevka podjetja VELE d.d. nove srajce. Orkester je v 70-članski ekipi pod vodstvom novega dirigenta **Boštjana Dimnika** praznoval petnajsto obletnico delovanja. Na prireditvi sta nastopila tudi pihalna orkestra iz Stične in Dobropolja.

2004 - Februarja je sodeloval na slavnostni prireditvi fundacije Ana na ljubljanskem gradu, avgusta pa je z gostujočim belgijskim orkestrom iz Leuvena priredil koncert v Tartinijevem gledališču v Piranu. Istega leta je posnel tudi zgoščenko.

2005 - 3. junija je orkester skupaj z orkestrom iz Komna ter nekaterimi solisti nastopil v Slovenski filharmoniji.

2006 - Od 14. do 16. junija se je Pihalni orkester udeležil največjega mednarodnega tekmovanja mladinskih pihalnih orkestrrov v Evropi - Mid Europe Schladming in osvojil 2. mesto v konkurenci med 10 orkestri v C kategoriji. V jeseni je vodstvo orkestra prevzel mladi Mitja Dragolič.

2007 - 9. maja je umrl prof. Marjan Sajovic, ustanovitelj Pihalnega orkestra in upokojeni ravnatelj Glasbene šole Grosuplje. Poleg dela z orkestrom in glasbeno šolo je zapustil številne skladbe in priredbe - med njimi sta tudi Uvertura in Spomin, ki ju je orkester zaigral na letošnji slavnostni prireditvi ob 20-letnici delovanja 18. maja.

SLIKE DESNO OD VRHA NAVZDOL:

Zahvala ravnatelja Glasbene šole Deana Telića Zavašnika dirigentu Vladimirju Škrlecu,...

... dirigentu Boštjanu Dimniku...

... in ženi pokojnega dirigenta Marjana Sajovica.

Jernej Kralj v skupini baritonov.

Na obisku mešani pevski zbor Glasbene matice

Bil je lep dan in še lepši večer

Tri leta zapored so pevci mešanega pevskega zbora Glasbene matice iz Ljubljane prihajali v grosupeljsko župnijsko cerkev, kjer so prepevali pri eni izmed sv. maš in potem nadaljevali druženje z grosupeljskimi čebelarji v Čebelarskem domu na Sp. Blatu pri Grosupljem, s katerimi jih veže njihovo ime – Glasbena matica in seveda delavnost. Kot je delavna in pridna drobna čebela pri nabiranju cvetnega prahu oz. medu, tako pridni in vztrajni so vsi pevci, ki prepevajo v enem izmed pevskih zborov Glasbene matice. Kajti samo delavnost, vztrajne vaje in močna volja so porok za uspehe, kakršne žanjejo povsod, kjer zapojejo. Letošnja sezona je namreč že 116. po vrsti neprekinjenega delovanja. To pa je dovolj zgovoren dokaz marljivosti in pridnosti.

Sobota, 2. junij.

Letošnji obisk in srečanje s svojimi prijatelji pa so zasnovali nekoliko drugače, in sicer tako, da spoznajo tudi nekaj lepote naše občine. Sredi popoldneva so si gostje v organizaciji Turističnega in okoljskega društva Županova jama in Univerze za tretje življenjsko obdobje z velikim navdušenjem ogledali lepote, bisere naše kraške lepote, Županovo jamo. Za dobrodošlico so poskrbele tudi pevke Ženskega pevskega zbora Magdalena, ki jih z »Matičarji« poleg ljubezni do petja družijo tudi pristno prijateljstvo. Za prijetnejše trenutke in prelepo vzdušje je pred Županovo jamo poskrbel Kvartet Rožca - 4 mladi fantje pod vodstvom Urbana Tozona. Za kvartet Rožca pravijo, da je otrok Glasbene matice, s katerim Matičarji res niso imeli veliko dela. Štirje mladi fantje izvrstno pojejo vse zvrsti glasbe in navdušujejo staro in mlado. Bilo je prijetno popoldne, kjer je tudi gostoljubnost

organizatorjev imela svoje mesto.

Za nadaljnje druženje in prepevanje pa je poskrbelo Turistično društvo Kopanj, ki je pevce, skupaj z grosupeljskimi Magdalenami, povabilo na koncert v prelepo kopanjsko cerkvico Marijinega vnebovzetja. Popoldne se je že nagibalo v mrak, ko so se po nebu podili temni oblaki in niso obetali prijetnega večera, v katerega upajoč so počasi prihajali pevci Glasbene matice na prečudoviti hribček Kopanj, se sprehajali ob kamniti mizi in poberkovali o našem velikem Slovencu Prešernu, ki je otroška leta preživljal pri prastricu – župniku na Kopanju. V tako prijetnem vzdušju in sozvočju narave so se lahko rojevali že prvi stih v mlademu možu – je bilo slišati v pogovorih.

Še nekaj priprav, nekaj akordov vseh treh nastopajočih – Mešanega pevskega zbora Glasbene matice pod vodstvom Tomaža Tozona, Kvarteta Rožca, ki ga vodi Urban Tozon, in mešanega pevskega zbora Magdalena pod vodstvom Emila Kovačca, in vse je bilo nared za začetek koncerta.

Prečudovito prepevanje obeh zborov in kvarteta z vsebino zapetih pesmi se je prelepo vklapljal v ambient kopanjskega Marijinega svetišča. S pesmijo Ljubim te gospod... čaka duša te moja, čaka cerkev ta vsa, da prideš v dol solza, je Kvartet Rožca požel tako bučen aplavz, ki ga ni in ni hotelo biti konec toliko časa, da so nas potešili še s tisto znano »Lepših fantov na svetu ni, kot so dolenjski furmani«.

Navdušil nas je Večerni Avevsem Zemljanom mešanega pevskega zbora Glasbene matice in njihovo povabilo: »Ostanite z nami, večer se že spušča in dan je minil...« Še bi ostali ta večer v kopanjski cerkvici, še bi

poslušali solistke Pojdem v Rute in Tam, kjer teče bistra Zila, pa Angelček, varuh moj, v izvedbi Magdalen, pa je čas prehitro minil in večer je klical po novih dogodkih, vnaprej načrtovanih. Toda bilo je, kot da se stari prijatelji, ki jih družijo veselje do petja in vsega lepega, ne morejo raziti. Nobenega uvodnega tona ni bilo potrebnega, pa že je iz grl množice pevcev zadonelo ubrano petje, kot da se koncert le nadaljuje pod nebom, kjer pesmi prisluhnejo ptice, ki se skrivajo v mogočni kopanjski lipi, kot da se pesem zliva v dolino tja po širnem Radenskem polju. Ko pa je utihnila pesem, so spregovorila dekleta MPZ Magdalena. Biserka Jakopin, predsednica zbora je v imenu grosupeljskih pevke izrekla dobrodošlico »Matičarjem«: »Lepo pozdravljeni, naši dragi prijatelji Glasbene matice tukaj v prekrasnem zavetju kopanjske cerkvice. Zbrali smo se ob kamniti mizi, kjer se je v zgodnjem otroštvu kalil naš pesnik Prešeren. Prav je, če rečemo, da se je tu rodila ljubezen do domovine in lepe domače besede. To je še dodatna vzpodbuda za nas, da smo se odločili prav, ko med ljudmi širimo slovensko pesem. Mi doma, vi pa tudi v tujini in izredno smo veseli vaših uspehov, ki ste jih deležni povsod, kjerkoli zapojete.«

In namenila nekaj lepih misli g. Tomažu Tozonu: »V posebno čast si štejemo, da smo vaši prijatelji, da lahko pojemo z vami in vsakomur se radi pohvalimo, da nas je poslušal sam veliki mojster Tomaž Tozon in seveda, da se družimo s pevci Glasbene matice.«

Tem lepim besedam je sledilo novo presenečenje: g. Tozonu so v spomin in zahvalo Magdalene izročile pristni slovenski šopek in košaro, polno Prešernovih kroglic.

Vesetje in navdušenje je bilo nepopisno, prav tako besede zahvale velikega mojstra, ki je navdušeno pozdravljal pevce iz dobrepoljskih logov, ki so se pridružili poslušalcem. Sploh pa je poudaril, kamorkoli pride, povsod sreča dobre stare znance. To tako dobro de! In potrjuje stari rek, da kdor poje, zlo ne misli in da imajo pevci povsod dobre prijatelje...

»Pa pogledjte, kakšno moč ima slovenska pesem in druženje pravih ljudi. Tudi vremena so se nam zjasnila,« je srečanje zaključila Biserka, ko so se po nevihti razkropili tudi temni oblaki.

Počasi se je spuščal mrak, ko se je kača avtomobilov spuščala v dolino, po radenski cesti tja do Čebelarskega doma na Spodnjem Blatu, kjer se je nadaljevalo druženje vrlih pevcev – Matičarjev in Magdalen. In seveda grosupeljskih čebelarjev, ki so letos že četrto leto gostili prijatelje Glasbene matice, med katerimi so se že spletle iskrene vezi prijateljstva.

Njegov veliki jubilej – 70-ih let

Preostanek večera v Čebelarskem domu pa je bil prav poseben večer. G. Tomaž Tozon je namreč praznoval svoj 70. jubilej in istočasno tudi naznanil, da zapušča svoje veliko poslanstvo vodenja zborov Glasbene matice. Odhaja v pokoj. Kanec pelina za vse njegove pevce, ki si, pravijo, delovanje zborov brez njega težko predstavljajo, saj jim pomeni alfo in omego njihovega delovanja.

Zato pa je mene zanimalo, kako na svoj odhod gleda g. Tomaž Tozon, zakaj se je odločil zanj in zapletla sva se v prav prijeten pogovor.

»Delo, ki ga opravljam, mi res pomeni veliko življenjsko poslanstvo. Toda ocenil sem, da je to tisti pravi trenutek, ko človek v dobrem zapusti neko ekipo in prepusti možnost novim vzgibom mladih. Čas se spreminja, okus tudi, treba je ohraniti ravnotežje s stroko, izkušnjami, predvsem pa z mladostjo. Ohranil bom mentorsko delo, kot sem to počel do sedaj. Razmišljam o klicu gibanja, veselja do vseh generacij prijateljev pevcev, ki sem jih vsa ta leta spoznal. Vesel sem, da za menoj ostaja sled, predvsem pa, da stopa na mojo pot tudi sin, za katerega slutim, da razmišlja o podobnem poslanstvu, ki sem ga imel sam. Tudi zato morda smelo zrem v prihodnost naših zborov,« je povedal optimistično in po krajšem premisleku nadaljeval: »Če naredim bilanco, mislim, da smem biti zadovoljen, sodeč po prijaznih obrazih, ki jih srečujem in s katerimi sem v življenju sodeloval. To gotovo potrjuje moja tehtna ugotovitev, da je iskreno petje bližnjica k sreči, da vem, kaj je sreča, da pot do nje poznam, da sem vse življenje hodil po tej poti in da so jo mnogi z menoj prehodili...« so iskrene besede odzvanjale v sobotni večer.

Si predstavljate svoje življenje brez svojih »Matičarjev«, sem nadaljevala pogovor, pa mu ni bilo potrebnih trenutkov za razmislek, ko je povedal: »Ohranjam še moški pevski zbor Glasbene matice, s katerim sem začel delovanje, to je zbor 70 pevcev iz vse Slovenije. Njim bom ostal zborovodja, sicer pa ostajam mentor vsem svojim prijateljem – pevcem, zato mi nostalgija ni potrebna. Človek se sicer v trenutkih slovesa slabo počuti, vendar izkušnje kažejo, da so poti, na katerih se še naprej lahko srečuješ. In to mi daje novih moči, vzgibov in prihajajočih sončnih dni,« je zaključil z besedami, ki sem jih, mimogrede, pričakovala. Kajti ljubitelji petja so prav posebni ljudje. Prijetno se je družiti z njimi. In tako mi je na koncu pogovora obljubil, da se bom tudi v Grosupljem še lahko srečevali z njim. Stedil je res en lep večer. Bilo je praznovanje s torto velikanko za njegovih 70 let, bilo je veliko prijetnih pogovorov.

Hvala vam, g. Tomaž Tozon. In hvala vam, pevci, ki večkrat naredite dan lepši, kot bi bil sicer. So trenutki, ki jih človek v življenju potrebuje.

Alenka Adamič

Uspešen nastop Kitarskega orkestra Glasbene šole Grosuplje v Žalcu

**Kaj je glasba?
To človek je, ki čuti
in iz globin svojega srca
pove, kar sluti.**

V soboto, 12. 5. 2007, se je 3. srečanja kitarskih orkestrów in ansamblov Slovenije v Žalcu udeležil tudi Kitarski orkester Glasbene šole Grosuplje.

Kitarski orkester je priložnostni orkester, katerega sestavljajo učenci kitare pri pedagoginji Barbari Škrjanc. Na prireditvi se je predstavilo 14 orkestrów in ansamblov iz vse Slovenije. Naš orkester se je predstavil s 3 skladbami, za katere je priredbe pripravil g. Braco Doblekar. Ob dolgih in napornih vajah, močni spodbudi in potrpežljivosti gdč. Barbare in g. Braca ter podpori vodstva Glasbene šole Grosuplje,

so bili vsi napori pozabljeni, ko so stopili na oder in skladbe odlično zaigrali. Prireditve je snemala tudi RTV Slovenija.

Pravijo, da glasba povezuje ljudi. Poseben čar pa je igranje v orkestru, saj se med učenci spletajo prijateljske vezi. Kitarskemu orkestru želimo še veliko volje do dela ter čimveč uspešnih nastopov.

Vera Mehle

P.S. Ob različnih gostovanjih in nastopih učencev na drugih glasbenih šolah ugotavljamo, v kakšnih prostorih in tehničnih razmerah delajo druge glasbene šole. Ob vseh dosežkih, ki jih dosegajo učenci Glasbene šole Grosuplje, bi se tudi v Grosupljem moral najti denar za ureditev dostojnih prostorskih in tehničnih razmer.

Odlične uvrstitve učencev Glasbene šole Grosuplje

1. mednarodno tekmovanje mladih glasbenikov ITHAKA, Ljubljana 2007:

kategorija inštrumenti s tipkami : I -

Miha Koprivnikar Kranjc 83,50 - pohvala
Lucija Prijatelj 82,75 - pohvala
Mentorica: Lovorka Nemeš Dular, prof.

kategorija pihala in trobila: III -

Mojca Ahlin 86,60 - 3. nagrada
Mentorica: Helena Potočnik, prof.

kategorija pihala in trobila: III - Y

Nace Zupančič 72,20 - pohvala
Mentor: Robert Petrič, prof.

kategorija kitara: IV - D

Samo Štajner 86,40 - 3. nagrada
Mentor: Relja Turudič, prof.

3. mednarodno srečanje harmonikarjev, Moravske Toplice 2007

- Glasba S. in V. Avsenika, kategorija D

Luka Žitnik 92,00 (dosegel najvišje število točk v svoji kategoriji)
- 2. nagrada

Mentor: Primož Kranjc, prof.

Vodstvo Glasbene šole Grosuplje

Koncert MPZ Šmarje - Sap ob 60-letnici svojega delovanja

Šmarje – Sap, 19. maja 2007 – Moški pevski zbor Šmarje - Sap, ki je zvezda stalnica na šmarskem kulturnem nebu, je s slavnostnim koncertom zaokrožil praznovanje ob 60-letnici krajevnega kulturnega društva. S svojo predstavitvijo je primaknil piko na »i« šmarskemu mesecu kulture, ki se je začel z odprtjem razstave ob 60-letnici delovanja KUD Šmarje - Sap in nadaljeval z gledališkim večerom.

Janez Pintar

Moški pevski zbor Šmarje - Sap je zapel skupaj tudi s Šmarnicami.

Po pripovedovanju starejših krajanov ima organizirano cerkveno in posvetno petje v Šmarju že zelo dolgo tradicijo, prvi ohranjeni zapisi pa segajo v obdobje po drugi svetovni vojni. Tako v okviru KUD Šmarje - Sap že od njegove ustanovitve leta 1947 aktivno deluje tudi moški pevski zbor. Zgodovino MPZ Šmarje - Sap je že v prejšnji (majski) številki Grosupeljskih odmevov predstavil urednik Jože Miklič. Naj dodam le to, da MPZ Šmarje - Sap že vrsto let sodeluje domala na vseh kulturnih prireditvah v kraju ter na mnogih pogrebih poje v slovo. Zbor pred poletnimi dopusti že po tradiciji zapoje domačemu občinstvu, ob visokem jubileju pa so se mu letos pridružili še ŽPZ Laniške predice s Škofljice, MePZ Makedonskega kulturnega društva Biljana, MPZ Corona iz Grosupljega, MPZ Šentvid, vokalna skupina Šmarnice in ljudske pevke iz Šmarja.

Kot se spodobi, je s koncertom pričel gostitelj in slavljenec - MPZ Šmarje - Sap, pesmi pa so izražale spomin na mladost kot čas norosti,

nedolžnosti, brezskrbnosti, hrepenenja, zapeljevanja, strasti, sanjarjenja... in čas sladkih, prvih ljubezni. Ženski pevski zbor Laniške predice je začeto temo o mladostni zaljubljenosti prelil v pesem o močni ljubezni, v pesem o razdajanju in odrekanju, v pesem o nepredvidljivosti življenja, v pesem o razočaranju, ko življenje skrene iz začrtanih tirov. Moški pevski zbor Corona pod vodstvom Jerneja Kralja se je na tokratni predstavitvi osredotočil na ljubezen do slovenske domovine, ljubezen do svoje domovine Makedonije pa je prevevala tudi nastop MePZ Makedonskega kulturnega društva Biljana, ki ga vodi Vesna Ristov Petrov. Ljubezen do dekleta je bila osrednja tema v nastopu flavtistke Mojce Ahlin in citrarja Dušana Mazaja, pa tudi nastopa MPZ Šentvid pod vodstvom Rudija Cerca. Vokalna skupina Šmarnice pod vodstvom Jerneja Kralja se je v svojem nastopu osredotočila na hrepenenje, ki domuje v srcu pesmi.

Med koncertom so nekdanjim pevcem, ki so v MPZ Šmarje - Sap prepevali vsaj pet let, podelili posebna društvena priznanja. Prejeli so jih: Jernej Kralj, Nace Gorc, Jože Pucihar, Marjan Pucihar, Jože Potokar z Jurčičeve ceste, Jože Potokar z Gregorčičeve ceste, Marjan Potokar, Matija Potokar, Franc Šest, Franci Šest, Marjan Tomažin, Jože Grozde, Samo Marn, Jože Brezovar, Franc Vidic, Jože Deržič, Anton Ferbežar, Anton Mrvar, Rado Smole, Marjan Žvegla in Dušan Mazaj. Posebna društvena priznanja so prejele tudi

sedanje pevke in sedanji pevci, ki aktivno pojejo že vsaj pet let. To so: Milena Glavan, Petra Mohar Bregar, Tanja Zajc Filipič, Darja Mišmaš, Barbara Černe, Mirjam Černe, Tina Baloh in Tanja Zavašnik ter Ivan Boh, Rudi Mišmaš, Tone Kirm, Srečo Pucihar, Marjan Žugič, Franci Vidic, Tomaž Vidic, Srečo Suša, Janez Ahlin, Brane Petrovič, Marjan Mestek, Ljubo Vilar, Slavko Zaviršek, Jože Terner in Franc Bregar.

Trenutno MPZ Šmarje - Sap pod vodstvom Mojce Jevnikar Zajc tvorijo: Darja Jontes, Rudi Mišmaš, Anton Kirm in Ivan Boh (1. tenor); Srečo Pucihar, Marjan Žugič, Franci Vidic, Tomaž Vidic in Srečo Suša (2. tenor); Ljubo Vilar, Marjan Mestek, Andrej Zrnc, Jovan Markov, Brane Petrovič in Janez Ahlin (1. bas) ter Franc Bregar, Slavko Zaviršek in Andrej Selan (2. bas).

Za jubilejni koncert je izviren vezni tekst pripravila Darja Jontes, program pa je povezovala Tina Šlajpah. Predsednik KUD Šmarje - Sap Ljubo Vilar se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri obeležitvi 60-letnice šmarskega kulturnega društva. Posebej je izpostavil KS Šmarje - Sap, OŠ Šmarje - Sap, PGD Šmarje - Sap, TD Šmarje - Sap, DPZ Sončnica ter Miro Zaviršek, Darjo Štibernik in Ivo Čakš. Sponzorji so bili GMM d.o.o., Komunalno podjetje Grosuplje, Matjaž Jerovšek s.p., Kogast, Avtodeli Jerovšek, Zobec d.o.o., Jože Sivec s.p., TPG Žnidaršič, Jože Hribar s.p. in Lado Kastelec s.p.

Večer so zaključile ljudske pevke iz Društva upokojencev Šmarje - Sap, ki jih je na citrah spremljal Dušan Mazaj. Ubrani ljudski pesmi so pritegnili mnogi poslušalci. Ob petju in kozarčku »rujnega« se je tudi nadaljeval in zaključil prijeten večer.

Še na mnoga leta, MPZ Šmarje - Sap!

Pevci iz Makedonije - Vse foto Brane Petrovič.

Ljudske pevke z Dušanom Mazajem.

Filmska šola – Vzgajanje pogleda

S filmsko šolo so začeli najprej v kamniški knjižnici, nato pa so ta projekt razširili tudi na druge zainteresirane knjižnice z namenom, da spodbudijo selektivno rabo neknjižnega gradiva v knjižnicah.

Razumevanje filma pomeni obliko kritične pismenosti, ki je ob dobrih filmih preprosto neogibna, saj imajo taki filmi kot umetniški izdelki preveč dimenzij, da bi jih lahko dojeli z enostavnim zdravorazumskim ogledom. Za kritično razumevanje filmov je nujno dobro poznavanje literature, predvsem tiste, ki je povezana z nastajanjem, razvojem in poznavanjem filma od literarnih predlog do strokovne literature. Filmska šola Vzgajanje pogleda je namenjena vsem, ki želijo filme tudi razumeti, ne samo gledati. Prvo Vzgajanje pogleda nam je v Mestni knjižnici Grosuplje posredoval Dušan Rutar, filozof in teoretik, ki je napisal že več knjig o filmu.

Druga učna ura filmske šole bo v Knjižnici Dobropolje, tretja pa v jeseni zopet v Mestni knjižnici Grosuplje.

Lastovke so prepevale na Krimu.

Na letošnjem petem srečanju pevskih zborov na Krimu so se med desetimi zbori predstavile zopet /že drugič/ tudi grosupeljske pevke Lastovke. Kot vedno, jih je tudi tokrat uspešno popeljala v odličnem nastopu ga. Mojca Intiharjeva. Vreme, veliko prijetnega petja in seveda lepa okolica vrha Krima so mnogo obiskovalcem pustili prijetne spomine.

Foto Marjan Trobec

Spoštovani bralci, dragi dopisovalci!

Ker se je v maju in juniju v občini Grosuplje zvrstilo zelo veliko raznovrstnih prireditev, je prispelo na naše uredništvo tudi zelo veliko gradiva za objavo in ker so tehnične (in finančne) možnosti omejene na največ 80 časopisnih strani, žal, nismo mogli vsega gradiva objaviti v tej številki. Zato bo objavljeno v naslednji številki, ki jo načrtujemo, da bo izšla (okoli) 25. julija.

Še posebej pa se zaradi tega opravičujem Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Pri svoji odločitvi o začasni odložitvi objave teh prispevkov sem menil, da bo zaradi zgoraj navedenih razlogov vseeno bolj celovito in pregledno, če bo vse gradivo v zvezi z njihovimi dejavnostmi ob zaključku »šolskega leta« objavljeno skupaj v isti številki časopisa.

Pravtako se opravičujem tudi šmarskim gasilcem. Tudi njihov prispevek bo objavljen v prihodnji številki.

Prosim za razumevanje!

**Jože Miklič, odgovorni urednik
Grosupeljskih odmevov**

Šmarski gasilci vabijo na otvoritev prizidka in asfaltiranega dvorišča!

S prizidkom so pridobili skupni garažni prostor za tri gasilska vozila, klubski prostor, katerega so v celoti opremili ter priložnostni kletni prostor. Skupna asfaltirana površina pred gasilskim domom znaša približno 770 m².

Projekt je bil velik finančni zalogaj, zato upajo, da jih boste občani občine Grosuplje, krajani KS Šmarje - Sap in drugi obiskali in se v velikem številu udeležili

prireditve ob prevzemu prizidka in asfaltiranju dvorišča

**v soboto, 30. junija 2007
ob 18. uri, pred gasilskim
domom v Šmarju - Sap.**

Po prevzemu bo sledila velika vrtna veselica z ansamblom
Domen in vižarji.

Za pijačo in jedačo bo poskrbljeno.
Vabljeni!

SLS.
Slovenska ljudska stranka

**Občinski odbor
Slovenske ljudske stranke
in Nove generacije
Grosuplje**

VABITA
**na družabno srečanje
članov in simpatizerjev
v nedeljo 1. julija
ob 12. uri na KUCELJ.**

Za hrano, pijačo in dobro voljo
bo poskrbljeno.

Pridružite se nam
in povabite še svoje prijatelje!

Pod 80-letno krošnjo gatinskega gasilskega društva

Na Gatini so v soboto, 2. junija 2007, proslavili 80 let delovanja njihovega prostovoljnega gasilskega društva. Slovesnosti se je poleg okoliških gasilcev in gasilcev iz sosednje Kriške vasi ter Brekovic pri Žireh pridružil tudi Božo Knez kot najvišji predstavnik iz Gasilske zveze Slovenije na gatinski prireditvi. Ob njem pa še vodstvo Gasilske zveze Grosuplje, grosupeljski župnik Janez Šket, predsednik KS Grosuplje Anton Žitnik in župan občine Grosuplje Janez Lesjak. Slovesnost so zaželi s povorko, nato nadaljevali z nagovori, kulturnim programom, praktičnimi predstavitvami zgodovinskega razvoja gasilstva, sklenili pa so jo z gasilsko veselico.

Jože Miklič

Slavnostna povorka se je začela pri gasilskem domu sredi vasi.

Predsednik Tone Lampret je nanizal nekaj podatkov iz kronike društva.

Postrojeni gasilci pred tribuno.

Prikaz gašenja z ročno »cigavenco« in vedri, kakršnega so verjetno uporabili tudi takrat, ko je zgorelo pol vasi.

Gatinsko prostovoljno gasilsko društvo, v katerega se združujejo člani in članice iz Spodnjega Blata, Spodnjih Duplic, Praproč in Gatine, je poznano kot eno bolj prizadanih gasilskih društev med gasilci v občini. Tako je bilo tudi letos, ko so se že vse od občnega zbora pospešeno pripravljali, da bi slovesno proslavili visok jubilej. V ta namen so ustanovili posebno 7-člansko komisijo.

Slovesnost sote sobote začetis povorko, v kateri so poleg gasilcev sodelovali tudi konjeniki, Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje, nadaljevali pa s prikazom zgodovinskega razvoja gasilstva. Pri uprizoritvi najstarejše tehnike še iz časov rajneke Avstro-Ogrske so jim z opremo in uniformami priskočili na pomoč šmarski gasilci, aktivno pa so se v prikaz vključili tudi gatinski veterani Alojz Lampret, Alojz Zajc, Janez Koprivc in Franc Kozlevčar. Sledil je prikaz gašenja z motorno brizgalno ILO, ki so jo pripeljali s konji in kmečkim gumi vozom, z oblekami pa so jim pomagali gasilci iz Račne. Nato so s fičkom na prikolici pripeljali že precej modernejšo brizgalno Rossenbauer. Na koncu pa so prikazali tudi hitri napad s kombiniranim vozilom Tam. V prikazu so uporabili najnovejše zaščitne obleke z dihalnimi aparati, ki omogočajo, da lahko gasilci stopajo v zadimljene notranje prostore.

Z nagovori je začel predsednik društva Tone Lampret in ob pozdravnem nagovoru nanizal dogodke iz kronike gasilskega društva, ki jih povzemamo v nadaljevanju prispevka. Na koncu pa je spregovoril tudi o nekaterih načrtih, ki jih nameravajo uresničiti v bližnji prihodnosti. Župan Janez Lesjak je čestital Gatincem in jim zaželel tudi v bodoče veliko

lepih trenutkov ob druženju. Razveselil se je, da gasilci skrbno varujejo tudi svojo tehnično dediščino, ki jo je dovolj že za pravi muzej, in še vedno deluje. Občudovanja vredna je tudi zgodovina in trdnost gasilske tradicije. V zadnjih stotih letih se je na naših tleh izmenjalo mnogo družbenih sistemov in držav, gasilstvo pa ostaja eno in isto. Kar pa so pokazali, je porok, da bo tako ostalo tudi v prihodnje. Župan pri tem ni pozabil povedati, da so v današnjem času, ko se v družbi širi duh porabništva, individualizma in splošne brezbriznosti, gasilci tisti, ki ohranjajo solidarnost, požrtvovalnost in domoljubje in ki za te vrednote vzgajajo mladi slovenski rod. Andrej Bahovec, predsednik Gasilske zveze Grosuplje, pa je delo gatinskega društva primerjal mogočnemu hrastu, ki se je v 80 letih razraslo v mogočno drevo. Pod svojo krošnjo je zbralo staro in mlado iz štirih okoliških vasi. To drevo se je močno ukoreninilo in se ni bati, da ne bi kljubovalo bodočim izzivom. Za duhovni nagovor je poskrbel grosupeljski župnik Janez Šket in dodal prošnje za varno delo pri tem plemenitem in humanitarnem poslanstvu.

Na slovesnosti so podelili tudi priznanja Gasilske zveze Grosuplje in visoka odlikovanja Gasilske zveze Slovenije, ki so jih prejeli Borut Koller, Marija Trontelj, Anton Lampret, Jože Zupančič in Alojz Zajc. Gatinski gasilci pa so se s kipcem sv. Florjana zahvalili Albini Rus, ki je brezplačno odstopila del svojega zemljišča za dostop do parcele, kjer Gatinci nameravajo graditi nov gasilski dom s funkcionalnim dvoriščem za vaje in športne dejavnosti. Posebno pa so se zahvalili skupini Kogast d.d. iz Grosupljega, 17 sponzorjem in donatorjem ter 71 darovalcev prispevkov in dobitkov.

V kulturnem programu so nastopili domači glasbeniki: Jani Javornik s harmoniko, Matevž Škulj z blok flavto, Mija Fajdiga z violino, študentska folklorna skupina iz Račne, Luka Keber s harmoniko, Urška Čakš s citrami in Anja Keber z blok flavto.

Po slovesnosti so se nato povsili do ranih jutranjih ur na gasilski veselici, na kateri je igral ansambel Franca Miheliča. Tudi močna dežna ploha jim ni mogla do živoga, saj so veselico pripravili pod veliko streho na domačiji Lampretovih.

Gašenje z motorno brizgalno ILO.

Iz kronike PGD Gatina

Prvi začetki gatinskega gasilstva segajo še v obdobje pred ustanovitvijo gasilskega društva na Gatini, saj se je gasilskemu društvu v Grosupljem že leta 1912 pridružilo osem fantov iz Gatine in bližnje okolice, ki so kmalu ustanovili lastno gasilsko četo. Zgradili so prvi gasilski dom in se opremili s prvo ročno brizgalno. Ustanovni zbor Gasilskega društva Gatina pa je bil 12. junija 1927 v Žgajnarjevi hiši na Gatini, ob ustanovitvi je društvo štel 42 članov. Največji požar v zgodovini njihovega društva je bil že dve leti po ustanovitvi, ko je majhna iskra parne lokomotive ob izdatni pomoči vetra upepelila pol vasi, saj so bile tedaj hiše večinoma krite s slamo.

Zaradi prostorske stiske so prvi gasilski dom kmalu porušili in leta 1937 na istem mestu zgradili novega. Pomembno je bilo tudi leto 1940, ko je društvo pridobilo prvo motorno brizgalno. V drugi svetovni vojni je bil gasilski dom močno poškodovan in izropan, motorna brizgalna pa je vojno srečno preživela za oltarjem gatinske cerkve. V letu 1957 je bil ob tridesetletnici razvit prvi prapor in leta 1977 zgrajen prizidek k gasilskemu domu. Sedanji prapor je bil razvit ob sedemdesetletnici društva leta 1997.

Prvo orodno gasilsko vozilo IMV 1600 so dobili leta 1984, ostala gasilska vozila in motorna brizgalna Rosenbauer pa so v uporabi še danes.

Danes društvo šteje skupaj 152 članov, od katerih je 37 mladih, starih med 7 in 16 let. Poleg gasilstva kot osnovne dejavnosti so gasilci prisotni tudi v krajevnem dogajanju, po pogodbi s Krajevno skupnostjo Grosuplje so tudi upravljalci pokopališča na Gatini.

Čas pa tudi gasilcem nalaga nove izzive. 70 let star gasilski dom je postal nefunkcionalen in utesnjen sredi vasi, brez prostora za parkiranje ter gasilsko in športno vadbo. Z izdatnimi prispevki krajanov ter Gasilske zveze Grosuplje so v preteklih letih kupili zemljišče, katerega nameravajo najprej z nasipanjem usposobiti za športno-rekreativno dejavnost in gasilsko vadbo. Po izvedenem postopku spremembe namembnosti, ki že teče, nameravajo na njem zgraditi sodobni gasilski dom, v katerega bomo lahko na tople spravili tudi kombinirano gasilsko vozilo, ki sedaj gostuje v najetem in neogrevanem prostoru.

Gatinski gasilci so zelo ponosni na zmago leta 2004 v občinskem merilu.

Žal, nesreča nikoli ne počiva.

Že dva dni po gatinski prireditvi (v ponedeljek, 4. junija pozno popoldne) so morali gatinski gasilci posredovati pri gašenju požara, ko se je pojavil ogenj v garaži na domačiji v njihovi vasi blizu gasilskega doma. V garaži sta bila med drugim v času požara parkirana kar dva avtomobila drug za drugim. Gasilci so vstopali v zadimljeno notranjost s sodobnimi dihalnimi aparati, izvlekli avtomobila in pogasili ogenj. Zaradi hitrega posredovanja se ogenj ni razširil na stanovanjsko hišo. Naj pa še zapišemo, da so tudi grosupeljski gasilci izredno hitro prišli na kraj požara, a jim ni bilo treba posredovati, saj so ogenj pogasili domači gasilci.

Ana, Klemen in Tilen zmagali v finalu malih Sivih celic

Kar petkrat, če v tekmovanje vključimo tudi predtekmovanje za Male sive celice, so se morali dokazovati naši vrli junaki, skoraj bi jim lahko rekli mladi učenjaki, Ana Likovič, Klemen Golobič in Tilen Jurca, da so postali državni prvaki. Na polfinalnem tekmovanju so v bitki do finalnega tekmovanja kar za 9 točk (50 : 41) premagali sotekmovalce iz OŠ Bratov Letonja iz Šmartnega ob Paki, 6. junija pa je potekalo finalno tekmovanje, kjer so se naši sedmošolci še zadnjič pomerili v znanju in dokazovanju svojih sposobnosti, in sicer z učenci OŠ Vita Kraigherja iz Ljubljane. Čeprav je Tilen v pogovoru z novinarko ob predstavitvi šole in mladih tekmovalcev zaželel dobrih uspehov in znanja nasprotni ekipi, pa je iskreno željo po zmagi ohranil zase, za Ano in Klemena. Spet so pokazali, da imajo ogromno znanja, saj so na vprašanja brezkompromisno odgovarjali in tako zmagali z dokaj dobro premočjo 42 : 37. Veselje vseh treh, pa tudi sošolcev, ki so ves čas dobro in vzpodbudno navijali zanje, je bilo nepopisno, saj so Ana, Klemen in Tilen ne le sebi (to so si gotovo prisluzili s trdim delom), temveč tudi svojim sošolcem iz obeh oddelkov 7. razreda, ki jih obiskujejo naši zmagovalci, priborili tudi prečudovit izlet v Gardaland, na katerega so odšli 12. junija.

Postati finalist v tekmovanju za Male sive celice ni mačji kašelj, to z gotovostjo lahko trdi vsakdo, ki si je oddajo ogledal in, roko na srce, marsikdaj zaman iskal odgovor na zastavljeno vprašanje, mladi tekmovalci pa so odgovore stresali kar iz rokava. To sicer velja tudi za ekipo nasprotnikov, vendar pa o zmagovalcih vedno pravimo, da so pač bolj blesteli v znanju in imeli verjetno tudi kanček sreče.

Ko so se naslednji dan zmagovalci vrnili med svoje sošolce, so pohvale in veselje nad zmago kar deževale, saj so z zmago ponesli v širšo javnost tudi ime Osnovne šole Brinje Grosuplje in občine Grosuplje.

»4. decembra 2006 smo stopili prvič na to našo pot,« se začetkov spominja zgovorna Ana. Enkrat na teden smo sezjutraj pred prvo šolsko uro dobili z učiteljico, da smo lahko predebatirali, kar nam morda ni bilo prav jasno, ko smo se vsak zase učili,« zgodbo o uspehu nadaljuje Klemen, Tilen pa pristavi: »Poleg vseh 3 knjig Male sive celice smo več brskali po vseh poljudnoznanstvenih knjigah. Tu smo namreč dobili splošna znanja, splošno razgledanost, brez tega bi bili na teh tekmovanjih mrzli.«

Ker na Malih sivih celicah ne bodo mogli več tekmovali, saj so »rezervirane« za sedmošolce, so že odkrili, da bi bila »Abeceda« tisto pravo zanje... Morda bomo o teh mladih korenjakih še lahko kdaj pisali ter o njihovih bleščečih uspehih.

Alenka Adamič

80 let PGD Luče: Pomen gasilstva na vasi je mnogo širši od njegove osnovne dejavnosti.

Luče, 6. in 9. junij – V sredo zvečer so luški gasilci v dvorani gasilskega doma sklicali slavnostno sejo, na kateri so podelili značke in priznanja za dolgoletno službovanje v gasilskih vrstah, v soboto pa so s povorko, godbo iz Dobropolja, skoraj z vsemi društvi iz Gasilske zveze (GZ) Grosuplje slovesno proslavili 80 let svojega delovanja. Prireditve se je poleg vodstva GZ Grosuplje in najvišjega predstavnika na prireditvi iz GZ Slovenije Boža Kneza udeležil tudi župan Janez Lesjak.

Jože Miklič

Začetek gasilske povorke.

Slavnostna tribuna.

Gasilci so se postrojili pred gasilskim domom.

Udeleženci slavnostne seje PGD Luče v sredo, 6. junija 2007.

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Luče so v sredo, 6. junija 2007, na slavnostni seji podelili značke za dolgoletno službovanje: za 10-, 20-, 30-, 40- in 50-letno delovanje v društvu. Za najdaljši staž med gasilskimi vrstami pa so značke prejeli še živeči naslednji veterani: Milan Rupnik, Martin Potokar st., Anton Potokar in Franc Pajk. Slavnostni seji so prisostvovali tudi član predsedstva Gasilske zveze Slovenije Božo Knez, poveljnik Gasilske zveze Grosuplje Janez Brodnik in predsednik Krajevne skupnosti Žalna Janez Kalar.

Na slovesnosti v soboto zvečer je predsednik društva Boštjan Hrovat najprej pozdravil vse prisotne, nato pa je na kratko prebral utrinke iz kronike društva, ki jih povzemamo v nadaljevanju prispevka. Predsednik GZ Grosuplje Andrej Bahovec je čestital vsem prizadevnim članom, ki se tudi v zadnjih letih, ko on vodi zvezo, trdno vključeni v to mrežo humanitarnega poslanstva. Pridobili so ogromno, obnovili dom, nabavili novo vozilo, glavino pa predstavljajo mladina in srednja generacija, ki se strokovno izobražuje in izpopolnjuje tudi na tekmovanjih. S tem zagotavljajo, da bodo v njihovih vrstah še vrsto let zagotovljeni pogoji za nadaljnje delovanje. V osemdesetih letih je usahnila cela vrsta organizacij tudi v teh krajih, gasilstvo pa je ostalo in preživelo tudi mnoge neprijazne čase, predvsem zato, ker organizacijo držijo skupaj ljudje dobre volje in vsi tisti, ki želijo nesebično pomagati bližnjemu. Predstavnik

predsedstva GZ Slovenije Božo Knez je poudaril, da so se ob nabavah različnega gasilskega orodja in opreme ter gradnje in dograjevanja gasilskega doma gradile tudi čvrste vezi tako med člani društva kot med ostalimi krajani. Zahvalil pa se jim je tudi za številne ure strokovnega dela, ki ga v kroniki niso niti omenili. »Tako delajte še naprej, da bomo ob praznovanju 90-letnice in nato tudi 100. obletnice lahko slišali podobno kroniko, kot smo jo tokrat!«

Župan Janez Lesjak je ob pozdravu, zahvali in čestitkah dejal, da kar precej društev praznuje v zadnjih letih podobne obletnice. S tem se kaže, da so ljudje že v preteklosti na območju današnje občine in celo širše že zelo dobro sodelovali in si poizkušali pomagati, kadar so jim pretile razne ovire in nevarnosti ali nesreče. V današnjem času, ko je močno poudarjen individualizem, pa so take organizacije še posebnega pomena – njihov pomen je precej večji od same požarne zaščite. Danes pa so zahteve glede varovanja pred nesrečami precej večje. Zato je prepričan, da bodo gasilci sledili sodobnim potrebam, na občini pa bodo k temu poizkušali dodati tudi še kaj »cvenka«.

Na prireditvi so podelili tudi nekaj gasilskih priznanj in odklivanj na ravni občinske kot tudi državne gasilske zveze. Slednja so prejeli: Brane Kastelic, Anton Brčan st., Jože Pajk, Martin Potokar in Prostovoljno gasilsko društvo Luče. Program je povezovala Polona Šeme.

Luški gasilci so se vsem prisotnim društvom zahvalili za udeležbo s priložnostno plaketo. Zahvalili so se tudi številnim sponzorjem in donatorjem ter generalnemu sponzorju Margop. Po prireditvi je Godba na pihala Dobropolje, ki je nastopila v povorki in v uradnem delu prireditve, zaigrala še nekaj skladb za dobro razpoloženje med gasilci, nato je na veselici za ples in zabavo skrbel ansambel Modrijani. Morda so prav slednji pregnali še zadnje ostanke pretečih oblakov, ki so med prireditvijo grozili, da bodo namočili vse prisotne tudi od zunaj.

Dva od štirih še živečih veteranov, ki sta prejela značko in priznanje za 60 let delovanja v gasilskih vrstah – Anton Potokar in Milan Rupnik.

Iz kronike PGD Luče

Prostovoljno gasilsko društvo Luče je bilo ustanovljeno leta 1927. Glavni povod za njegovo ustanovitev je bil večji požar, ki je v vasi uničil več gospodarskih poslopij. Še istega leta je bilo v člansko knjigo društva vpisanih 33 rednih aktivnih članov.

Leta 1928 je društvo kupilo prvo ročno brizgalno in nekaj osnovne opreme, ki je služila svojemu namenu vse do druge svetovne vojne. Sledila so leta vojne in življenje društva je v tem času malo zamrlo, vendar se je takoj po osvoboditvi zopet začelo aktivno delo.

Leta 1956 so kupili prvo motorno brizgalno »Savica«. Leta 1962 so se gasilci lotili prve temeljiteše prenove gasilskega doma. K staremu domu so naredili prizidek, v katerem so se poleg gasilskih dejavnosti opravljale tudi druge kulturne in družabne dejavnosti. Istega leta so kupili tudi drugo bolj zmogljivo in modernejšo motorno brizgalno »Sora«. Leta 1968 je društvo nabavilo društveni prapor. Po zadnjem požaru v vasi leta 1976 so se odločili, da potrebujejo sodobnejšo motorno brizgalno ILO. Leta 1980 so nadzidali stavbo in jo leta 1981 končali. Nabavili so tudi prvi gasilski avto Zastava 850 oziroma »Fičo-kombi«, da bi lahko hitreje prišli na kraj nesreče.

Večja vzdrževalna dela na gasilski stavbi so nato izvedli v začetku 90. let, ko so napravili fasado in kasneje leta 1996 začeli s temeljito prenovo notranjih prostorov. Narejena je bila nova dvorana na podstrehi, obnovljeno je bilo pritličje doma, urejena je bila tudi okolica gasilskega doma.

Leta 1999 so kupili novo večje in močnejše gasilsko vozilo Renault Master, katerega še uporabljajo. Naredili so tudi novo in sodobno prikolico za motorno brizgalno in gasilsko orodje.

V zadnjem času so obnovili in razširili sanitarije, napeljali centralno kurjavo na olje in obnovili notranja in zunanja vrata. Posodobili so tudi operativno opremo, saj so nabavili nekaj novega orodja, čelade, zaščitne gasilske obleke in škornje. Nenazadnje so letos kupili tudi lepo število novih gasilskih svečanih oblek.

Lučki ustanovni gasilci, ki so se slikali ob ročni brizgalni - »cigovnici«, nabavljeni leta 1928.

Fotografija je iz leta 1932.

Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 33

Mesec maj je čas porok. Gospod Brane Žitnik se spominja, kako so se včasih ženili, koliko dela so imeli vaški fantje ob tem in kjer je veliko mladih umov na kupu, se tudi marsikaj zgodi.

Pripravila Marija Samec

Podrti smo šrangno pri Osmuku

Ko smo že malo odrasli in smo mislili, da nismo več otroci, smo že hoteli biti fantje, so se pa začele drugačne zgodbe in ena od takih je podiranje šrangne pri Osmuku.

V moji neposredni bližini se je soseda, Osmukova Mara, možila. Takrat je bila navada, da se zagradi (postavi šrangno), da se postavi rampo (oviro), dva mlaja in tablo 'Živel ženin in nevesta'. Potem so fantje prišli, postavili mizo in so zahtevali odkupnino. Ker je bilo to na našem področju, smo mislili, da to pripada nam. Ampak smo bili še zeleni, saj smo bili 50. leta stari 14, 15 let in seveda so bili tu še študentje, ki so bili že fantje in seveda so si jemali pravico do šranganja. Ker pa je bilo to na našem področju in nas ni noben niti pogledal niti nam privoščil besedo, smo bili užaljeni in zvečer po opravljenih delih v štalah smo se srečevali in smo peli ali pa smo šli kam klicat (dekleta) ali kaj drugega, nagajat kakšnim dekletom. Vendar ta petek pa smo se dobili in si rekli: 'Osmukova Mara se ženi, ampak rampo bodo postavljali študentje, nas pa niso nič vprašali.' Iz naše užaljenosti in domišljavosti smo en dva tri sklenili, da mi to rampo poderemo. "V redu, poderemo!" Mi smo bili takoj enotni, da poderemo. Zdaj smo morali počakati, da so pri tej hiši ugasnili luč. Mislim, da je kar precej dolgo trajalo, vendar pa tam ob enajstih se je luč ugasnila in mi smo šli v akcijo. Čakali smo pod Finkovim kozolcem na mrvi, tam smo poležavali in gledali, kdaj se bo luč ugasnila. Prišli smo do te rampe in smo jo podrti in odvekli na veliki most v Grosuplje. Vrhove smo razlomili in tablo prav tako na mostni ograji in vse zmetali v vodo. In mi junaki smo peli kot štinglci. Ali ni vrag, da so pri Osmukovih to opazili in slišali in stric od neveste kmalu pride s kolesom proti velikemu mostu. Se ustavi: "Dober večer, fantje!" "Dober večer, Ivan!" "Pojete, požete," pravi. "Ja malo pojemo." Je rekel: "Kaj je pa tamle dol tistole v vodi?" Ker je bila voda plitka, seveda ni odplavila vrhov in vsega, kar smo zmetali z mostu. "Ne vemo, kaj je," smo se delali nevedne. "A," je rekel, "jaz bom pa pogledal." Seveda vrže tiste copate dol, hlače zaviha in gre v vodo, ki je bila plitka in prime za vrh in ga dvigne. "Aha, tole ste naredili? A vi ste tisti? Prav, fantje," je rekel, "kar počakajte, grem jaz do starešine fantov, do Cirila, kar tle počakajte, pa se bomo zmenili." Mi smo začutili nevarnost. Tedaj smo se šele zavedli, kaj

smo naredili, da je to strahotna sramota za hišo in za fante, in smo zginili vsak na svoj dom ko strela. Jaz sem bil kolovodja tega in ni minilo pol ure, ko so se pojavili pri nas na dvorišču in so začeli na okno trkati: fantje, oče od neveste, stric od neveste. In seveda jaz vstanem, odprem okno, je že padlo. Sicer sem se umaknil, da je padlo po steklu. A mama se je zbudila in začela spraševati, kaj je. Zunaj na dvorišču je bilo vpitje in zmerjanje, jaz pa skozi druga vrata ven, na kolo in letim do Vodičarja. Kličem prijatelja, kličem, pa ga nisem mogel doklicati. Takrat ni bilo nobenega avtomobila, nobene javne razsvetljave, ponoči je bilo temno, a taka tišina, da se je človeški glas slišal po celi vasi. In tako so oni takoj vedeli, kje sem jaz. Približevali so se po cesti, tedaj pa se Ivanov oče zbudi in vpraša: "Brane, kaj pa je?" "Ivana bi rad," sem rekel. "Pa saj ga ni še doma." Takoj sem vedel, da spi na kozolcu s svojim kolegom. Tačas so že prišli oče, stric in fantje do mene in seveda je vse izgledalo tako, da bo prišlo do pretepa in da jih bom temeljito skupil. Vendar sem nekako postavil kolo pred sebe in tedaj so se že tudi kolegi na kozolcu spravili k sebi. Skočili so pod kozolec, da bi jih dobili, pa so vendar na drugo stran preko lat skočili, ker so bili tako drobni in so ušli. Do fizičnega obračuna med nami ni prišlo, izrečena pa je bila grožnja, da mora biti do jutra nazaj postavljeno tako, kot je bilo. Oni so odšli, mi pa smo bili prestrašeni, kaj zdaj. Sklenili smo takole: v Vodičarjevi delavnici bom jaz napisal novo tablo, druga dva gresta v Resje (področje današnjega pokopališča, ki je bil tedaj en sam gozdl), po dve smreki, in jih prineseta, da bomo to do jutra postavili nazaj. Jaz sem res na roko napisal to tablo, zelo grdo, pa vendar sem čakal, kdaj bosta prišla z mlaji, pa ju ni bilo. Pa se je že začel dan delati, pa nič. Končno prideta z eno drobno smrečico in z enim malo bolj debelim mlajem. Vse je bilo videti zelo žalostno. "Ja, kje sta pa tako dolgo hodila?" "Midva sva bila v Resju, pa sva že posekala dve smreki, pa sta bili tako debeli, da jih nisva mogla odnesti. Potem pa sva šla na Koščakov hrib, kjer so bile tedaj dosti manjše smreke." Šla sta od Lučovnikovih po grabnu, po današnji Partizanski. Miličniška postaja je bila pa v hiši pri železniškem nadvozu. In ta dva fanta sta šla s sekiro ob enih ponoči mimo te hiše in straža ju je ustavila. Takoj so ju potegnili na policijsko postajo na zaslišanje. Povedala sta, v kakšni zagati smo in so ju kar razumevajoče kmalu izpustili. Šla sta na Koščakov hrib in sta potem tisti dve smreki prinesla in smo proti jutru, ko se je že dan delal, to nesrečo postavili nazaj, ki ni imela nikakršnega izgleda. Vendar v tisti zmešnjava nismo bili v stanju drugega narediti. Takrat smo se pravzaprav zavedli, da nismo še fantje, da smo še zeleni in da si samo domišljamo, da smo fantje.

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Poletne pasti, ki prežijo na pse

Toplotni udar

V prihajajočem poletju verjetno spet lahko pričakujemo zelo visoke temperature, ki postajajo zaradi malomarnega odnosa do narave naš vsakoletni spremljevalec. Toplotni udar pravimo stanju, ki je življenjsko nevarno in doleti psa, ki je izpostavljen previsokim temperaturam na soncu, predvsem pa se to lahko zgodi zelo hitro, v dobrih desetih minutah, če je pes zaprt v avtu.

Pes se najbolje počuti pri temperaturi zraka med 16 in 20 stopinjami Celzija, kar je malo manj, kot to velja za ljudi. Res pa je, da lahko pes bolje kot človek prenaša višje, še zlasti pa nižje temperature. Kadar psa zebe, ima naježeno dlako, se trese po vsem telesu in je videti malce »skrčen« - teh znakov ni težko opaziti. Če je psu prevroče, pa ponavadi opazimo šele, ko je tik pred toplotnim udarom, se pravi, ko je že ogroženo njegovo življenje. Večina skrbnikov je zmotno prepričanih, da si bo pes sam poiskal senco, če mu bo prevroče. Še zlasti mladiči in mladi psi radi tudi v zelo vročih dneh ležijo na soncu, na terasi ali na balkonu in se predajajo sončnim žarkom. Tudi pri igri ali pa pri tekanju za predmeti, tekanju ob kolesu ponavadi daje pes »vse od sebe«, da je »pregret« pa skrbnik opazi šele, ko je kuža že povsem izčrpan. Zato je prav, da v vročih poletnih dneh pazljivo spremljamo, kaj se dogaja s psom, predvsem pa moramo preprečiti, da se ne bi »pregrel«.

Nekaj prepovedi v vročih poletnih dneh:

- Pes ne sme ležati na soncu več kot pet minut.
- Psa ne smemo pustiti v avtomobilu, čeprav je vozilo v senci.
- Tekanje ob kolesu, intenzivno igranje ali vadba naj ne traja več kot pet minut.

Pa še nekaj priporočil:

- Če je mogoče, psu omogočimo osvežitev oziroma kopanje v (čisti) vodi, lahko pa to storimo kar na domačem dvorišču s cevjo za zalivanje vrta.
- Kuža naj ima vedno na voljo pitno vodo.
- Na sprehod s psom gremo zgodaj zjutraj ali pa pozno zvečer.
- Čez dan psu ne dajemo težke hrane, še najbolje je, da dnevni obrok hrane razdelimo na dva ali tri dele.
- Ko smo s psom na izletu, poskrbimo, da bo počival v senci..

V zelo vročih dneh imejmo psa stalno pod nadzorom. Pohitreno dihanje, nemir, nervoza, modrikaste vidne sluznice (to opazimo, če dvignemo ustne in pogledamo dlesni), tresenje telesa na dotik so tisti znaki, ki nas opozarjajo, da je treba nemudoma ukrepati, saj gre bržkone za znake toplotnega udara, ki je za psa lahko smrtno nevaren.

Srčne gliste – dirofilarioza

Zaradi klimatskih sprememb in globalnega segrevanja, ki je prehitelo naša pričakovanja, se tropske bolezni selijo tudi k nam. Dirofilaria je ena takih in je za psa lahko tudi usodna, okuži se lahko tudi mačka. Še do nedavna je veljalo, da bolezen ogroža pse predvsem na območju severne Dalmacije, Istre in severne Italije. Danes pa skrbi podatek, da je bilo na lanskem svetovnem prvenstvu šolanah psov v Novi Gorici, kjer je veterinarska služba pregledovala kri tekmovalnih psov, z dirofilario okuženih kar 80 % slovenskih psov, veliko s Primorske. Dirofilarioza ali okužba s srčnimi glistami je nevarna, lahko celo smrtonosna bolezen psov, prenašalec bolezni pa je komar. Srčne gliste (Dirofilaria Immitis) so dolge, bele živali, valjaste oblike. Odrasle srčne gliste živijo v desni polovici srca in bližnjih večjih žilah, ki potekajo med srcem in pljuči. Invazija srčnih glist je lahko množična, v enem psu lahko parazitira celo več kot sto zajedavcev, vendar je to izjema.

Življenjski krog gliste je razmeroma zapleten. Odrasli osebki, ki živijo v desni polovici srca in v večjih krvnih žilah, ki

povezujejo srce in pljuča, izločajo drobne ličinke, ki jih imenujemo mikrofilarije. Le-te čakajo v krvnem obtoku na vmesnega gostitelja (komarja), ki jih posrka skupaj s krvjo. Ko komar, okužen z ličinkami, piči naslednjo žrtev, se ličinke preselijo v kožo novega gostitelja. V organizmu nato poteka nadaljnji razvoj parazita in približno po dveh mesecih se razvojne oblike pojavijo v krvnem obtoku. Celoten razvoj od pika komarja pa do odraslega osebka traja več mesecev.

Odrasle gliste zaradi številčnosti in velikosti (lahko dosežejo velikost do 35 cm) povzročajo razširitev srca in žil ter tudi zamašitve le teh. Zaradi oteženega pretoka krvi iz srca v pljuča se pojavijo naslednji znaki: neješčnost, hujšanje, apatičnost ter nabiranje tekočine v trebuhu, prvi znak bolezni pa je običajno kašelj. Prvi organ, ki je prizadet, so tako ponavadi pljuča, kjer lahko že nekaj glist povzroči veliko škodo. V nadaljevanju bolezni se pokažejo bolezenske spremembe tudi na srcu. Srce se poveča in ne deluje več normalno. Še kasneje pa se lahko pojavijo tudi spremembe v delovanju jeter in ledvic. Nedvomno pa je najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da organizem utрпи veliko škode, še preden skrbnik opazi kakršnekoli zunanje znake invazije srčnih glist. Razvojne oblike gliste pa krožijo po krvi in jih lahko v izjemnih primerih najdemo v koži, kjer povzročajo srbež z gnojnimi mehurčki. Diagnostika je zelo hitra in preprosta, saj obstojajo hitri testi, ki v nekaj kapljicah krvi zaznajo povzročitelja bolezni.

Zdravljenje bolezni je v začetnem stadiju uspešno, kasneje pa težavno in večinoma neuspešno, pri zdravljenju pa nastopajo resni zapleti. Odmrle srčne gliste namreč kri lahko odplavi, s tem pa nastanejo zamašitve žil, ki so lahko usodne. Zato je izredno pomembna uporaba sredstev za preprečevanje bolezni. Posebno je to pomembno pri živalih, ki potujejo v mediteransko območje, kjer je bolezen najbolj razširjena. Za preprečevanje bolezni uporabljamo preventivna sredstva v obliki sirupa, tablet ali kapljic, ki jih nakapljamo na kožo živali. Pred odhodom na počitnice je torej potreben posvet z veterinarjem. Če je bila žival izpostavljena piku okuženega komarja, pa mora pes dobiti zdravilo največ mesec dni po dogodku.

Vir: revija Moj pes št. 6/2004 in 7/2005

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Reiki - univerzalno življenjsko energijo lahko posredujemo

V Sloveniji se z različnimi stopnjami reikija ukvarja približno 20.000 oseb

Mojca Sajovic

Reiki je umetnost naravnega zdravljenja in ena od čudovitih sposobnosti vsakega posameznika. Nekateri se ga naučijo uporabljati zase, za družinske člane in prijatelje, drugi spet za veliko širši krog uporabnikov. Je oblika zdravljenja s prenosom življenjske energije, ki je vsepovsod okoli nas in v nas, preko dlani po starodavni japonski tradiciji. Metodo je konec 19. stoletja oživil dr. Mikao Usui, japonski teolog, ki je kot oče reikija zapisal pet osnovnih temeljnih etičnih načel:

- Samo danes ne skrbi.
- Samo danes se ne jezi.
- Spoštuj svoje starše, učitelje in starejše.
- Živi pošteno.
- Bodi hvaležen za vse, kar prinaša življenje.

REI pomeni univerzalen, neomejen vidik energije, KI pa življenjsko silo. Reiki je najpreprostejši način naravnega zdravljenja, kar jih poznamo in je v uporabi tudi dandanes pri raznih komplementarnih metodah zdravljenja, kot sta na primer akupunktura in shiatsu. Prav tako pa je prisotna pri telesnih in duhovnih vadbah, kot sta na primer tai-chi in joga.

Polaganje rok je najstarejša metoda zdravljenja. Dokaze za to najdemo že v jamskih risbah kamene dobe, v egipčanskih zapisih, v stari grški antiki in seveda tudi v mladi krščanski veri. Že takrat je bilo polaganje rok priznana metoda zdravljenja, ki ga pozna in zmora vsak.

Že pred 5000 leti so reiki razumeli Tibetanci. Znanja o reikiju so se od tam prenesla na Indijo, Japonsko, Kitajsko, Egipt, Rim in Grčijo. Gospa Havajo Takata je zaslužna, da je reiki spoznal tudi zahodni svet. Leta 1937 je odprla svojo kliniko na Havajih, od koder se je reiki razširil po svetu.

Reiki se uporablja kot dopolnilna – komplementarna metoda zdravljenja. Idealen je za lajšanje bolečin, tako akutnih kot kroničnih, in pospeševanje delovanja zdravil. Primeren je tudi za sicer zdrave uporabnike, ki se na ta način 'napolnijo z energijo'. Predvsem pa je pomembno, da metoda vzpodbuja naravne obrambne

sposobnosti organizma: vodi h globinski sprostitvi, sprošča energetske blokade, razstruplja telo, dovaja zdravilno življenjsko energijo, izboljša psihofizično stanje. Možnost delovanja z reikijem je dana vsakemu človeku, ki je pripravljen odpreti energiji določene predele telesa in duše. Poleg opravljenih tečajev reikija je pogoj za izvajanje terapij tudi t.i. iniciacija, ki jo opravi mojster reikija. Nekateri začutijo energijski pretok skozi svoje roke nemudoma, pri drugih je potrebno nekaj časa in vaje, vendar se učinek reikija prične takoj ne glede na to, ali ga reikist začuti ali ne. Reiki ima lahko stranske učinke, zato se je potrebno o njih poučiti, nima pa škodljivih posledic. Upošteva uporabo nekaterih zdravilskih metod, npr. homeopatijo in uporabo Bachovih cvetličnih kapljic, ki znatno pospešujejo in izboljšajo terapevtski učinek. Terapevt – začetnik potrebuje le radovednost in zagnanost pri učenju.

Reiki seveda kot vse naravne metode zdravljenja zelo dobro vpliva tudi na živali in rastline. Ko izvajamo reiki, polagamo roke na telo, kjer se vzpostavi ravnovesje v vseh celicah telesa in podpira ozdravljenje na vseh ravneh. Pogosto se zgodi, da se posamezniku utrne nova misel, ko mu npr. položimo roke na prsa, glavo ali kamorkoli. Nenadoma spozna izvor svoje bolezn, ki je v napačnih in dolgo negovanih negativnih miselnih vzorcih in napačnih prepričanjih. Nekateri se pričnejo zavedati problemov, ki so jih vse življenje potiskali v podzavest, in tako najdejo novo življenjsko pot. Ne zgodi se tako redko, da ponovno zberejo pogum za svojo ozdravitev še tako težke kronične bolezni.

Čar reikija je, da deluje pri vsakem človeku drugače. Včasih pacient čuti takojšnje olajšanje, drugič se bolečina celo poglobi in šele čez čas mine. Bolezen, ki je pacient dolejal sploh ni imel, se lahko pojavi in nato ponovno izgine. Metoda se uporablja kot dopolnitev vseh drugih načinov naravnega zdravljenja in vzpostavljanja duhovnega ravnovesja. Je zelo primeren način takojšnjega olajšanja pri mnogih boleznih. Zavedati se moramo, da reikija ne uporabljamo samo za obravnavo bolnih,

ampak tudi za hitrejšo osebno in duhovno rast posameznika. Nekdo si srčno želi in upa, da bi ozdravel, drugi si želi predvsem psihične sprostitve in ravnovesja, tretjega zanima predvsem duhovni razvoj. Reiki pripomore in podpira vse omenjeno hkrati. Pri polaganju rok na telo obstaja 10 do 20 temeljnih položajev, ki pa jih ni potrebno izvajati po točnem zaporedju, čeprav ima leto določene prednosti. Mnogi učitelji reikija svetujejo, naj terapevt vodi notranji občutki in intuicija. Seanse naj bi izvajali štiri dni zaporedoma, kar vzpodbudi čiščenje strupov iz telesa. Pacient naj med tem pije veliko čaja ali vode, približno od 2 do 3 litre dnevno, vendar ne med samo seanso. Celotna seansa naj bi trajala eno uro. Če je pacient zelo bolan ali star, pa mora biti zdravljenje krajše, naj ne presega 20 ali 30 minut. Ta čas zadostuje tudi za otroke ali dojenčke. Skozi telo se pretaka življenje, ne oziraje se na to, ali o tem terapevt ali pacient razmišljata ali ne. Ko med seanso reikija občutimo notranje ravnovesje, začutimo tudi, da se dogaja nekaj lepega. Preplavljajo nas mir, življenjskost in veselje.

Usposobljenost za reiki se deli na tri stopnje in mojstrstvo. Prva stopnja reikija usposobi terapevta za prenos te energije nase in na druge s pomočjo polaganja rok. Reikija se ne uči kot vseh drugih oblik zdravljenja, kajti vsi smo z reikijem že rojeni. Z iniciacijami se odprejo notranji kanali, da bi energija lažje tekla. Že po prvih iniciacijah reikist opazi pri sebi pozitivne spremembe. S prvim certifikatom si pridobi sposobnosti samozdravljenja in zdravljenja drugih. Čimveč reikija uporablja v praksi, močnejši tok teče skozi roke in telo. Z reikijem druge stopnje se zdravilni učinek poveča. Po drugi stopnji se izvaja reiki predvsem na daljavo, torej v odsotnosti osebe, ki ji je zdravljenje namenjeno. To metodo imenujemo tudi mentalna metoda.

Celovite informacije o reikiju objavlja na svojih spletnih straneh Reiki društvo Slovenije, ki omogoča tudi brezplačne poskusne terapije vsako sredo od 19. do 21. ure v Ljubljani. Več na <http://www.freewebs.com/reikislovenija/drustvo.htm>.

5. konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije

V Ljubljani, v konferenčni dvorani Krke d.d., je potekala od 31. 5. 2007 do 2. 6. 2007 V. konferenca slovenskih zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev iz sveta in Slovenije. Glavni namen srečanja je medsebojno spoznavanje in povezovanje slovenskih zdravnikov doma in po svetu ter predstavitev dosežkov slovenske zdravniške stroke širši javnosti doma in v tujini. Na podlagi tega cilja se je oblikoval tridnevni program konference. Osnovni del je bil sestavljen iz predavanj priznanih slovenskih medicinskih strokovnjakov iz tujine in iz Slovenije. Predstavili so najnovejše dosežke s področja zdravljenja kardiovaskularnih bolezni in raziskovalnega dela slovenskih medicinskih strokovnjakov, pripravili pa so tudi okroglo mizo o etiki v medicini in spregovorili o partnerstvu med zasebnim in javnim zdravstvom v Sloveniji in tujini.

Poleg osrednjega strokovnega srečanja je bil pripravljen tudi program družabnega in turističnega značaja za spoznavanje in širjenje ideje slovenstva in pripadnosti slovenskemu narodu po širnem svetu. Organiziran je bil ogled kardiološkega centra Medicor v Izoli, izveden pa je bil tudi kulturno bogat večerni sprejem pred začetkom konference v Slovenski filharmoniji.

Častni pokrovitelj srečanja je bil predsednik Vlade RS, Janez Janša, ki je v Vili Podrožnik pripravil sprejem.

Na srečanju je uvodne besede spregovorila predsednica Organizacijskega odbora prof. dr. Metka Zorc, dr. med., Slovenka leta, katere korenine izvirajo tudi iz naše občine. Ga. Zorc je izrazila veliko zadovoljstvo, da se začeta ideja o sodelovanju in povezovanju zdravnikov iz sveta in Slovenije nadaljuje in nadgrajuje. Izrazila je tudi zadovoljstvo, da je osrednja tema letošnjega srečanja bolezni

srca in ožilja, ki predstavlja še vedno enega glavnih vzrokov smrti v deželah razvitega sveta in s tem tudi v Sloveniji. Sledili so pozdravni nagovori:

- dr. **Franceta Cukjatiya**, dr. med., predsednika Državnega zbora Republike Slovenije,

- mag. **Andreja Bručana**, dr. med., ministra Republike Slovenije za zdravje,

- mag. **Janeza Krambergerja**, predsednika komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu,

- **Zorka Pelikana**, državnega sekretarja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu,

- prof. dr. **Vladislava Pegana**, dr. med., predsednika Zdravniške zbornice Slovenije in

- prof. dr. **Pavla Poredoša**, dr. med., predsednika Slovenskega zdravniškega društva.

Uvodno petkovo predavanje je imel prof. Roberto Favalaro, dr. med., ki prihaja iz **Favaloro Foundation** v Argentini. Letos mineva 40 let od prve koronarne srčne operacije, s katero je Rene Favalaro, velik prijatelj Slovenije, rešil milijone življenj po vsem svetu, saj se je njegova tehnika aorto-koronarne premostitve ohranila vse do današnjih dni.

Pravzaprav je bil celoten petkov program strokovno bogat s področja kirurgije srca in ožilja. Posamezni sklopi so si tako sledili od področja bolezni srca in ožilja, kirurškega zdravljenja srčnega popuščanja in tehnologije prihodnosti. V popoldanskem času pa je bil še sklop predavanj, namenjen zdravljenju perifernih žilnih bolezni, genetiki srčno-žilnih bolezni in predstavitvi raziskovalnega dela slovenskih medicinskih strokovnjakov iz sveta in Slovenije. V tem že omenjenem petkovem programu so sodelovali priznani strokovnjaki, ki večinoma delujejo v okviru Kliničnega Centra in pa Slovenci, ki so s svojo strokovnostjo in prizadevnim delom uspeli v svetu in to svoje znanje delijo tudi s slovenskimi zdravniki.

Sobotni program je bil razdeljen v dva temeljna sklopa, to je Etika v zdravstvu in Odnos med zasebnim in javnim zdravstvom.

V tematskem sklopu Etika v zdravstvu so sodelovali:

- doc. dr. **Anton Jamnik**, Teološka fakulteta,

- prof. dr. **Jože Balažič**, dr. med., Medicinska fakulteta v Ljubljani,

- prim. **Majda Kregelj Zbačnik**, dr. med., Klinični center Ljubljana,

- Dr. sc. **Michael Weber**, dr. dent. med.,

Avstrija in

- Sr. **Mirjam Praprotnik**, dr. med., Albanija: Misijonarsko delo v Albaniji.

Doc. dr. Anton Jamnik je v razpravi in zborniku, ki je izšel od tej priložnosti, nanizal bogato razmišljanje o dostojanstvu človeka, ki je temelj etike zdravstvenih delavcev. Njegova razprava je predstavljena v nadaljevanju.

Dostojanstvo človeka – temelj etike zdravstvenih delavcev

Živimo v pluralni demokratični družbi. Demokracija ni samo politična oblika skupnega življenja, ampak tudi način mišljenja posameznika in družbe. V središču demokratičnega mišljenja je svoboda posameznika. Celotna zamisel družbe gre v smeri čim večjega zagotavljanja svobode vsakemu posameznemu državljanu. Eden od pogojev mirnega sožitja v pluralni demokratični družbi je strpnost, oziroma spoštovanje različnih mnenj. Znotraj demokracije imajo posamezniki različne poglede na to, kaj je dobro in kaj slabo: tudi na etičnem področju obstaja pluralizem različnih pogledov. Večkrat pridemo navzkriž ob vprašanju, ali je kaka stvar moralno dobra ali ne. Ljudje imamo različna prepričanja in poglede na življenje in svet. Pa vendar živimo skupaj, skupaj oblikujemo družbo, zato se moramo dogovoriti, na katerih skupnih vrednotah bo temeljilo delovanje naše družbe. Govorimo o t.i. etičnem minimumu, oziroma svetovnem etosu, kar je danes ena temeljnih osnov za medsebojni dialog. Našteti moremo nekatere temeljne principe, ki izhajajo iz dostojanstva človeškega življenja in zagovarjajo nedotakljivost življenja:

- Ravnaj z vsemi človeškimi življenji, kot da so obdarjena z enako vrednostjo.

- Nikoli ne umori nedolžnega človeškega življenja.

- Ravnaj z vsakim človeškim življenjem kot z neprecenljivim darom.

Prav zaradi izredne aktualnosti navedene tematike, sprejemanja zakonodaje in pomembnih odločitev, ki zadevajo bistvo človeškega življenja, je Papeški svet za pastoralo zdravstvenih delavcev izdal poseben dokument z naslovom »Listina zdravstvenih delavcev«. Zdravstvenim delavcem in tudi drugim strokovnjakom bo pri njihovem delu dragoceno vodilo, saj temelji na načelih splošne humanosti, iz katere izhaja tudi krščanska morala. Lahko bi rekli, da gre za neke vrste sintezo Hipokratove etike in krščanske morale. Že

sam začetek dokumenta nakaže bistveni poudarek etičnega kodeksa zdravstvenih delavcev in našega odnosa do bioetičnih vprašanj: »Delo zdravstvenih delavcev ima veliko vrednost zaradi služenja življenju. Predstavlja najbolj človeško in krščansko dejavnost, ki jo sprejemamo in uresničujemo ne le na ravni tehnike, marveč s posvečanjem in ljubeznijo do bližnjega. Gre za obliko krščanskega pričevanja. Njihov poklic zahteva, da so varuhi in služabniki človeškega življenja. Življenje je prva in osnovna dobrina človeške osebe. Skrb za življenje se torej izraža predvsem z resnično humanim delom za blagor telesnega življenja. Temu se zdravstveni delavci lahko posvečajo poklicno ali prostovoljno. To so zdravniki, farmacevti, medicinske sestre in tehniki, bolniški duhovniki, redovniki in redovnice, upravni delavci, prostovoljci, zaposleni na različnih mestih v preventivi, kurativni in medicinski rehabilitaciji. Prva in bistvena oblika »te skrbi« je njihova čuječa in prizadevna navzočnost ob bolnikih. S tem delo zdravnikov in medicinskih sester dobiva svojo izjemno človeško in krščansko vrednost.« (Listina zdravstvenih delavcev, 1). Na področju etike (bioetike) poznamo dva glavna tokova: bioetiko kvalitete življenja, ki zagovarja, da je dopustno vse, kar je tehnično možno, in človeški svobodi pripisuje primarno vrednost (glavni predstavnik Peter Singer, avstralski filozof). Etika nedotakljivosti in svetosti življenja pa nasprotno poudarja, da človek ni absoluten gospodar svojega življenja, toliko manj življenja drugih ljudi. Življenje sprejema kot dar, kot nekaj svetega. Sprejemanje življenja kot dar pa vsebuje tudi zahtevo, da prevzame odgovornost za svoje lastno življenje, za življenje drugih ljudi in življenje nasploh.

Ob različni etičnih dilemah in izjemno hitrih novih dosežkih se postavlja ključno vprašanje, ali je človek moralno dorasel moči, ki jo je pridobil z izsledki znanstveno-tehničnega razvoja. Zna odgovorno uporabljati pridobitve naše civilizacije? Ima torej dovolj izoblikovano zavest odgovornosti, da se moč, ki jo ima, ne bo na koncu obrnila proti njemu?

Posebej prepričljivo pa je bilo predavanje ali kar pričevanje - dr. sc. Michaela Webra, dr. dent. med., iz Koroške v sosednji Avstriji z naslovom Izkušnja pomoči misijonarjem na Madagaskarju. Dr. Weber je v privatni ordinaciji že 17 let, družina je zdrava in srečna in tako se je izoblikovala želja pomagati tudi izven svoje ordinacije. Tako se je povezal s slovenskim misijonarjem Pedrom Opeko na Madagaskarju v vasi Akamasoi in pripravil projekt preventive za 8500 otrok. Pred veliko nočjo letošnjega leta je organiziral nakup in montažo novega zobozdravniškega stola v ambulanti Akamasoe. Po njegovem, »če ne dobimo ali si ne predelamo etičnega pogleda, potem tudi ne moremo uspeti v našem poklicnem življenju, saj smo si medicinski

poklic večinoma izbrali zaradi želje pomagati bolnikom, kar jim pristojno po dostojanstvu.« Kaj vse se je dogajalo, je predstavil z dvema kratkima filmoma, ki sta požela odličan odziv in ju je pripravil njegov sin.

Kot zadnji sklop tridnevne konference je bila na vrsti okrogla miza z naslovom »Odnos med zasebnim in javnim zdravstvom«, ki so ga vodili:

- mag. **Andrej Bručan**, dr. med., minister za zdravje,

- prim. prof. dr. **Zmago Turk**, dr. med., UKC Maribor in

- prof. dr. **Metka Zorc**, dr. med., Medicinska fakulteta v Ljubljani in MC Medicor-Izola.

Predavali pa so:

- doc. dr. **Bojana Beović**, dr. med., Klinični center Ljubljana,

- **Thomas Zorc**, dr. med., ZDA,

- **Ronald Chufo**, Airmed International, Alabama, ZDA,

- prof. dr. **Franz Copf**, dr. med., Nemčija,

- **Darko Perko**, dr. med., Praxismgemeinschaft Gartenmatt, Švica,

- **Andrej Pitako**, odvetnik,

- prof. dr. **Metka Zorc**, dr. med., Medicinska fakulteta v Ljubljani in MC Medicor-Izola

- mag. **Marko Bitenc**, dr. med., Zdravstveni zavod Zdravje,

- prim. **Risto Angelski**, dr. med., Cardial d.o.o.,

- prof. dr. **Marga Kocmur**, dr. med., Psihijatrija Kocmur Marga d.o.o. in

- mag. **Ignac Groznik**, dr. dent. med.

Tudi ta sklop je med udeleženci konference zbudil veliko zanimanje in tudi pričakovanje, ki se je v celoti uresničilo. Okrogla miza je posredovala veliko novih informacij o spremembah zdravstvenega sistema v posameznih državah. Del teh sprememb se postopoma uvaja tudi v naš zdravstveni sistem, seveda pa je zdravstveni sistem nikoli dokončana zgodba v smislu optimalnega

delovanja, zato se in se bo spreminjal, ker gre razvoj medicine, zdravljen in načinov zdravljenja nenehno naprej in odkriva še neodkrite možnosti zdravljenja. Kot primer javno zasebnega partnerstva je bil predstavljen MC Medicor, ki je tretji slovenski srčni center, ki deluje v okviru mreže javnega zdravstvenega sistema. MC Medicor v Izoli je prvi mednarodni center za zdravljenje boleznih srca in ožilja in se je razvil zaradi dolgih čakalnih dob na srčno operacijo in invazivne diagnostične postopke. Nastal je kot rezultat dolgoletne skupine slovenskih zdravnikov in društva na srcu operiranih Slovenije, ki so omogočili zbiranje sredstev za celotno investicijo. Obsežna rekonstrukcija starih prostorov v obstoječi bolnišnici v Izoli je dokončno oblikovala idejo zdravljenja bolnika v prijetnem domačem okolju ob posebni negi ni pozornosti. Ekipa strokovnjakov na čelu z enim od vodilnih srčnih kirurgov v svetu prof. Ninoslavom Radovanovičem in izkušen team, ki vodi postoperativno zdravljenje, ter vrhunska nega izurjenih medicinskih sester ob najsodobnejši tehnologiji omogoča, da so rezultati zdravljenja bolnikov na izjemnem nivoju. V slabih treh letih delovanja bolnikom nudimo kompletno zdravljenje kardiovaskularnih boleznih, od vseh vrst srčnih operacij, invazivne diagnostike, vstavljanja žilnih opornic v srčno in periferno ožilje ter najsodobnejšo neinvazivno diagnostiko, CT koronarno angiografijo. Sodelovanje s priznanimi mednarodnimi ustanovami omogoča stalen prenos znanja in uvajanje novih diagnostičnih in terapevtskih metod. Napori ekipe in vseh sodelujočih so bili deležni posebne pohvale, ko je bil center izbran v letu 2006 na osnovi ankete Ministrstva za zdravje za najboljšo bolnišnico v Sloveniji.

Pripravil: Matjaž Trontelj

Srečanje delovnih invalidov > Dolenjske in Bele Krajine

V soboto, dne 26. 5. 2007, je bil za nas grosupeljske delovne invalide velik dan. Bili smo gostitelji vsakoletnega srečanja delovnih invalidov Dolenjske in Bele krajine. Na tem območju delujejo DI Grosuplje, DI Trebnje, Medobčinsko DI Novo Mesto, DI Metlika, DI Črnomelj, DI Kočevje in DI Ribnica. Za organizacijo srečanja je vsako leto zadolženo društvo, ki je hkrati tudi koordinator regije. Dan je bil namenjen druženju, medsebojnem spoznavanju in spoznavanju kraja gostitelja. Srečanja se je udeležilo več kot petsto invalidov.

Društvo delovnih invalidov Grosuplje, skupina za pripravo prireditve

Dan se je za nekatere člane začel že zelo zgodaj. Ob šest uri zjutraj se nas je nekaj zbralo v Boštanju, kjer je bilo potrebno opraviti še marsikaj, da bo vse nared za prihod udeležencev srečanja.

Ob deveti uri je osem naših članov počakalo avtobuse iz ostalih društev. Vsak vodič je bil zadolžen za svoj avtobus. Naloga vodiča je bila, da popelje goste po Grosupljem in jim predstavi naš kraj. Ponosno smo jim pokazali našo novo knjižnico, občinsko stavbo, šole, jih opozorili na kipe, ki krasijo naš kraj in jih peš pospremili do cerkve sv. Mihaela. Ob zvokih Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje smo se vsi skupaj malo odžejali, nato pa si ogledali staro in novo cerkev, kjer nam je gospod župnik Janez Šket na kratko predstavil zgodovino Grosupljega in grosupeljsko cerkev.

Polni vtisov in očarani nad lepoto mozaika smo nadaljevali pot proti Boštanju, kjer nas je pričakal lepo pripravljen prostor in pridružili so se nam ostali povabljeni. Med njimi so bili predsednik ZDIS-a gospod Drago Novak in sekretarka ZDIS-a gospa mag. Tanja Hočevnar, župan občine Dobropolje gospod Janez Pavlin, podžupan občine Grosuplje gospod Dare Gabrijel, predstavnik občine Ivančna Gorica gospod Pavel Groznik in predsednik DU Grosuplje

gospod Borut Hrovatin.

Dobrodošlica vsem se je glasila v naslednjih iskricah: »Med prostranstvom časa ujemite droben trenutek, v katerem so prijaznost, nasmeh, veselje in prijateljstvo. Srečanja in druženja z ljudmi so tisto, zaradi česar je življenje lepo in kar nas bogati. Naj bo takšen ves naš današnji dan!«

Po pozdravu predsednice DI Grosuplje gospe Anice Perme so vse navzoče pozdravili tudi vsi povabljeni predstavniki občin in predsednik ZDIS. Sledil je kulturno zabavni program. Sopranistka Jerica Steklasa je prekrasno zapela našo himno. Čebelice in Palčki iz vrtca Tinkara so očarali z svojim plesom, petjem in oblekami prav vsakega udeleženca. Mentorice Darja Brčan, Karmen Omahen, Tina Predalič in Diana Rigelj so jih na nastop izvrstno pripravile. Vokalni sekstet Komplet iz Dobropolja pa je dokazal, da v njihovih krajih dobro petje ne bo izumrlo. Ko je zapela Jerica Steklasa, so prisluhnille tudi zadnje klepetulje, njena sestra Urška Steklasa, ki je vseskozi tudi vodila program, pa je popestrila dogodek še s svojima humorističnima točkama. Sledilo je kosilo in težko pričakovani srečelov. Ansambel AS band z Dragom Zakrajškom je skrbel, da smo lahko zaplesali.

Popoldan se je prevešal v večer in prvi

so se utrujeni začeli odpravljati. Vsi so se zahvaljevali za prelep dan, ki so ga preživeli pri nas. Zadovoljni in nasmejani so se poslavljali od starih in novih prijateljev in polni vtisov odhajali proti svojim domovom.

Dneva in zabave je bilo konec, nekatere pa je čakalo še veliko dela. Ko smo pozno ponoči končali s pospravljanjem, smo bili zadovoljni, da smo s svojim delom in humanitarnim poslanstvom polepšali dan marsikateremu udeležencu. Zato bi se v imenu skupine za pripravo prireditve radi zahvalili vsem, ki so nam pomagali pri organizaciji tega srečanja. Posebno predsednici Anici Perme, tajnici Emi Boh in vsem članom in članicam, ki so kakor koli pomagali, da je naše srečanje potekalo tako, kot smo si želeli. Potrebno je bilo vložiti veliko ur dela, veliko volje in energije. Posebna zahvala velja vsem poverjenikom in članom, ki so zavzeto zbirali darila za srečelov, zavijali dobitke in so pri tem vključevali v delo tudi svoje družinske člane. V aktivnostih pri pripravah na ta dan smo imeli veliko dela, hkrati pa tudi veliko druženja in spoznavanja drug drugega. Če bomo nadaljevali tako složno, bo naše društvo iz dneva v dan bolj uspešno in vedno rajši se bomo srečevali. Posebna zahvala tudi vsem nastopajočim, sponzorjem in donatorjem. Posameznike je težko naštet, ker jih je preveč.

SLIKA ZGORA: Predsednik ZDIS Drago Novak.

SLIKA LEVO: Zbrani invalidi in njihovi spremljevalci pod napuščem Grajskega vrta Boštanj.

V Grosupljem so invalide pričakali tudi s pihalno godbo.

Odrasli skavti so poskrbeli za postrežbo.

Nastopajoči otroci iz vrtca Tinkara.

Dobrepoljski Sekstet komplet (manjkala je ena pevka).

Invalidom se je pridružil tudi grosupeljski župnik Janez Šket.

Razdeljevanje pomoči v hrani najbolj ogroženim v Sloveniji tudi v letošnjem letu

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve letos že drugo leto zapored izvaja ukrep dobave hrane iz intervencijskih zalog Evropske skupnosti najbolj ogroženim osebam v Sloveniji.

Rdeči križ in Slovenska Karitas bosta v letošnjem letu razdelila več kot 1.395 ton hrane in 1,090 milijon litrov mleka socialno najbolj ogroženim posameznikom in družinam na območju Slovenije. V lanskem letu je tovrstno pomoč prejelo več kot 150 tisoč oseb. Skupno akcijo sta predstavila državni sekretar na Ministrstvu za delo Marko Štrovs in državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo Branka Tome.

Ukrep spada med ukrepe skupne kmetijske politike EU za stabilizacijo kmetijskih trgov. Vsako leto ga izvajajo države članice, ki se zanj prijavijo. Kmetijski proizvodi iz intervencijskih zalog Evropske skupnosti se dajo na razpolago dobrodelnim organizacijam v državah članicah, ki jih v predelani ali nepredelani obliki razdelijo najbolj ogroženim osebam brez plačila. Sloveniji je bilo za leto 2007 iz intervencijskih zalog EU odobrenih skupno 1,272 milijona EUR, oziroma dobrih 2.600 ton v obliki žit, 653 ton sladkorja, 90 tisoč EUR za nakup riža in dobrih 527 tisoč EUR za nakup posnetega mleka v prahu. Rdeči križ in Slovenska Karitas bosta v letošnjem letu razdelila

565 ton sladkorja, 430 ton koruznega zdroba, 160 ton brušenega riža, 146 ton pšenične moke in dobrih 94 ton testenin. Razdelila bosta tudi mleko v skupni višini 1.090 tisoč litrov. Razdeljevanje hrane se je že začelo in se bo nadaljevalo v tudi v jesenskem času od septembra dalje. V letu 2006 je bilo razdeljenih približno 875 ton moke, sladkorja, testenin, ješprenja in riža ter 2,1 mio litrov mleka. Skupna vrednost intervencijskih zalog za leto 2006 je bila cca 1,3 mio EUR, skupna vrednost izdelkov po maloprodajnih cenah pa približno 2,3 mio EUR. Rdeči križ Slovenije je razdelil 62,1 % hrane, Slovenska Karitas pa 37,9 %. Rdeči križ je razdelil hrano 118.254 osebam, Karitas pa 62.229 oseb. Pri razdeljevanju hrane je sodelovalo več kot 11 tisoč prostovoljcev iz vse Slovenije. ARSKTRP je z namenom zagotavljanja kakovosti in pravilnosti razdeljevanja hrane v lanskem letu opravila skupno 71 kontrol v centralnih skladiščih, v proizvodnji in na razdelilnih mestih. Evropska komisija na ta način omogoča državam članicam, da proizvode iz intervencijskih skladišč (t.i. tržne presežke) uporabijo v dobrodelne namene. S tem se za EU zmanjšajo stroški skladiščenja in upravljanja z zalogami kmetijskih proizvodov, države članice pa lahko hkrati pomagajo svojim socialno ogroženim prebivalcem.

Pripravil: Matjaž Trontelj

Društvo invalidov Grosuplje obvešča

Letovanje za ohranjanje zdravja bo v Žusterni v Kopru

- od 23. 6. do 30. 6. 2007.

Kopalni dan v termah Tuhelj in obisk groba Kunej Irene

- 14. 7. 2007.

Kopalni dan za težje invalide v Pineti

- 7. 8. 2007.

Letovanje na Malem Lošinju

- od 8. 9. do 15. 9. 2007.

Na objavljena letovanja in kopalne dneve se lahko prijavijo vsi občani.

Prijave sprejemamo v pisarni društva na Taborski 3 v Grosuplju.

Za informacije pa pokličite število 041 799 998.

**Predsednica DI Grosuplje
Anica Perme**

Skupščina Rotary kluba Grosuplje je za novega predsednika izvolila Borisa Peterko.

V soboto, drugega junija, je na Pajčni pri Zagradcu potekala redna letna skupščina Rotary kluba Grosuplje. Skupščino je s slovensko himno otvorila znana operna pevka ga. Mirjam Kalin. Uvodno besedo je imel g. Stanislav Vehovec, ki je klub vodil prvo rotarijsko leto. V nadaljevanju je dosedanja predsednica kluba ga. Zdenka Cerar podala poročilo in nato predala vodenje kluba novemu predsedniku Borisu Peterki.

Besedilo in fotografije mag. Branka Škufca

Delo v zadnjem rotarijskem letu.

V zadnjem rotarijskem letu je potekalo kar nekaj dobrodelnih dejavnosti. Naj omenim obdaritev devetnajst rejenčkov in "Zlati ključ Grosupljega", ki je bila nedvomno največja prireditev, ki jo je vodil prijatelj Boris Peterka. Zbrani denar je bil namenjen za pomoč pri ustanovitvi Rotaract kluba Grosuplje. Rotarijci so pomagali tudi številnim družinam, katerim je pomoč olajšala njihove vsakdanje stiske.

Rotarijsko leto, ki mu je predsedovala ga. Zdenka Cerar, je bilo zaznamovano s številnimi prijetnimi druženji in izleti. V Kongu so gostili rotarijske prijatelje iz Dornberku in na Štajersko. Člani in njihovi zakonski partnerji ter prijatelji so bili deležni tudi številnih izobraževanj. Naj omenim samo nekaj eminentnih gostov, ki jih je klub gostil: dr. Valentin Inzko, veleposlanik Republike Avstrije, mag. Jožica Novak Peterka, mag. Samir Amarin, konzul Kraljevine Jordanije v Sloveniji in številni drugi.

Ga. Zdenka Cerar je povedala, da je klub zapustilo pet članov, nekateri iz osebnih

razlogov, drugi zaradi preobremenjenosti. Poudarila je, da so jim vrata vedno odprta in da prijateljstvo ostaja enako.

V klubu so tudi glasovali zato, da bi Slovenija imela samostojni distrikt, kajti sedaj spadajo v rotarijski distrikt 1910, v katerega poleg Slovenije spadajo tudi Avstrija, Madžarska, Bosna in Hercegovina in Hrvaška. Večinsko mnenje, ki je bilo pozitivno, so posredovali vodstvu distrikta v Sloveniji.

Odhajajoča predsednica je povedala, da je težko naštetati vse pomembne aktivnosti, ki so jih v preteklem letu člani kluba izvajali. Rotarijci so se udeležili sestankov prijateljskih Rotary klubov po Sloveniji in v tujini.

Trenutno sodelujejo pri akciji zbiranja sredstev za razminiranje. Z mednarodnim skladom za razminiranje so v dogovoru za akcijo pomoči z Rotary klubom v Bakuju, v Azerbajdžanu, udeležili pa se bodo akcije zbiranja sredstev za razminiranje v Bosni in Hercegovini.

Ga. Zdenka Cerar se je na koncu vsem zahvalila za njihovo delo, trud, njihovo prijateljstvo in čestitala za uspehe, ki so jih skupaj dosegli. Dodala je, da imajo kaj pokazati in da so zastavili dobro podlago za nadaljnje delo kluba.

Sprejem novih članov.

Sledil je slavnostni sprejem novih članov kluba, in sicer g. Andreja Agniča, g. Petra Grita, g. Jureta Hribarja, g. Marka Lavriha in g. Ervina Struno. Novi člani so v klub pristopili kot gospodje, s sprejemom pa so postali prijatelji. Dobili so značko in nagelj. Prijateljica Mirjam Kalin je novim članom zapela "Vsi so vejnci vejli". Seveda so bili deležni številnih čestitk.

Med povabljenimi je bil tudi častni član iz kluba Ljubljana Emona, boter Otmar Zorn, ki je čestital Zdenki Cerar in vsem članom za tako bogato vsebinsko izpeljavo rotarijskega leta. Čestital je tudi vsem petim novim članom kluba.

Predaja predsedniških pooblastil.

Predsednica Zdenka Cerar je predala svoje zlato okrasje novemu predsedniku, prijatelju Borisu Peterki in mu čestitala za novo vlogo, ki jo je sprejel. Novi predsednik je na kratko predstavil načrte za naprej in dodal: "Brez vas ne bo nič. Na meni je, da vam prisluhnem in izvabim iz vas najboljše."

G. Stanislav Vehovec je povedal, da so imeli namen izvesti spust po reki Krki, vendar

Novim članom kluba je zapela operna pevka Mirjam Kalin

Saša in Simon Matajič sta zabavala prisotne.

Ga. Zdenka Cerar pri poročilu o delu Rotary kluba Grosuplje v letu 2006/2007.

zaradi vremena to ne bo možno. Dodal je, da bodo to nadoknadili naslednje leto. Vsem je zaželel lep dan.

Sledilo je kosilo, ki sta ga popestrila prijatelja Borisa Peterke, in sicer g. Simon Matajič in njegova hčerka Saša. Ob spremljavi kitare in violine sta zapela znane prekmurske ljudske pesmi. Med kosilom je potekal tudi srečelov.

Pogovor z go. Zdenko Cerar.

Ob koncu uradnega dela prireditve sem poklepetala z go. Zdenko Cerar. Povedala je: "Moj moto je pomagati doma, v svojem domačem okolju tistim posameznikom, ki pomoč potrebujejo. Pomoč naj bo pristrčna, naj bo tolikšna, kot jo posameznik potrebuje. Raje vidim, da pomagamo večkrat po malem." Zelo se ji je vtisnila pomoč, ki so jo pripravili za rejence. Največji kompliment pa je doživela, ko jo je direktorica Centra za socialno delo Grosuplje prosila, ali bodo pomagali pri kriznem centru. Seveda je bil odgovor pritrdilen. "Zelo vzpodbudno za nas je že dejstvo, da ljudje vedo, da se lahko obrnejo na nas, da bodo pri nas dobili pomoč," je navdušeno povedala ga. Zdenka. Rotarijci morajo biti med seboj prijatelji, pomagati si morajo tudi med seboj. "Povezave med rotarijci potekajo po celem svetu. Pomagali smo tudi našemu znanemu mlademu umetniku Juretu Godlerju, ki se je vpisal v Salzburgu na konservatorij. Stopili smo v stik z Rotary klubom Salzburg in jih prosili za pomoč pri šolanju in naleteli na pozitiven odziv," je z veseljem razlagala o prijateljstvu med rotarijci po celem svetu.

Člani kluba se med sabo nazivajo prijateljica in prijatelj. Pa še eno posebnost sem opazila na sestanku. Rotarijci ne ploskajo, ampak namesto tega trkajo po mizi.

Naj članom kluba ob koncu zaželimo čim bolj uspešno delo, čim več uspešnih dobrodelnih akcij, da bi klub pod vodstvom novega predsednika Borisa Peterke deloval še naprej tako uspešno.

SLIKA NA NASLOVNICI:

Novi predsednik Rotary kluba Grosuplje, g. Boris Peterka ob prevzemu funkcije.

Vreme v Grosupljem: maj 2007

Za veliki traven je bilo značilno zelo toplo, a nestanovito vreme, ki je v začetku meseca sicer oviralo prvo košnjo, vendar prekinilo sušo.

Iztok Sinjur

Prvega maja nas je pričakalo sveže jutro. Medtem ko se je v meteorološki hišici 2 m nad tlemi živo srebro ustavilo pri +3,3 °C, se je pri tleh ohladilo na vsega +0,5 °C. Čez dan se je pooblačilo in naslednjih teden dni je prevladovalo spremenljivo vreme s pogostimi padavinami. Največ jih je bilo v popoldanskih urah 4. maja, ko je v obilnem deževju na kvadratni meter tal padlo nekaj več kot 48 litrov padavin (to predstavlja 46 % običajnih majskih padavin v letih od 1995 do 2005).

Ob koncu prve dekade se je vreme počasi izboljšalo in dnevne temperature so kmalu presegle +25 °C. Najtopleje po tem poslabšanju je bilo 14. maja, ko se je v vetrovnem popoldnevu segrelo do +28,2 °C. Že naslednji dan nas je dosegla hladna fronta, ki sicer obilnih padavin ni prinesla, se je pa občutno ohladilo (16. maja je bila najvišja dnevna temperatura le +14 °C). Sledilo je nekajdnevno spremenljivo vreme s plohami in nevihtami. Že 18. maja zjutraj se je razjasnilo in dan je bil zaradi dotoka hladnejšega zraka kljub sončnemu vremenu prijetno svež (najvišja dnevna temperatura ni dosegla +20 °C). Ker je jasno nebo vztrajalo tudi v noč, je bilo sobotno jutro, 19. maja občutno hladnejše od preteklih (+3,7 °C).

Med 21. in 26. majem smo imeli pravo poletno vreme, saj so se najvišje dnevne

temperature kljub pogosti spremenljivi popoldanski oblačnosti gibale blizu tridesetim stopinjam Celzija.

Zadnje dni meseca, je podobno kot lansko leto, sledila občutna ohladitev s pogostimi padavinami, predvsem plohami in nevihtami.

Srednja mesečna temperatura je bila +16,1 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2005 približno eno do dve stopinji Celzija previsoko. O toplem maju govori tudi podatek o številu toplih dni, to je dni, ko je najvišja dnevna temperatura dosegla ali preseгла +25 °C. Takih dni je bilo deset. Tako jutra s povprečno temperaturo +10,1 °C, kot tudi popoldnevi s povprečno temperaturo +22,7 °C so bili glede na povprečje obdobja 1995-2005 pretopli. Najvišja mesečna temperatura je bila +29,6 °C (22. 5.), najnižja pa +3,3 °C (1. 5.). Megla je bila opažena v 12 jutrih; prav v mestu je bila sedemkrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Grmelo in bliskalo se je razmeroma pogosto, takih dni je bilo 11, vendar močnejših neviht, ki bi povzročale nevšečnosti, ni bilo. V dvanajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter padlo 106 litrov padavin. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2005 predstavlja običajno količino padavin. Po letu 1995 je bil najbolj namočen maj leta 2006 s 184, najbolj suh pa leta 1998 z 48 litri padavin.

»Bog plačaj vsako vaše dobro delo!«

Nedelja, 3. junij 2007 – Na eno uro in pol trajajočem dobrodelnem koncertu so v cerkvi sv. Martina pod Boštanjem poleg domačega Moškega pevskega zbora Samorastnik pod vodstvom Draga Zakrajška nastopili tudi Moški pevski zbor Barje z zborovodjem in solistom Venčeslavom Zadravcem in mlada sopranistka Jerica Steklasa, katero je spremljal mladi pianist Lovro Frelj. Z dobrodelnim koncertom so pomagali materi s tremi otroki, ki je brez zaposlitve, otroci pa so kljub težavam uspešni v šoli. Zbrali so 940 €, od tega so poleg petja sami pevci v zboru Samorastnik darovali tudi svoj prispevek v znatni višini.

Jože Miklič

Komu so pomagali?

Moški pevski zbor Samorastnik pod vodstvom Draga Zakrajška se je obrnil na Škofijsko Karitas Ljubljana, da bi želeli z organizacijo dobrodelnega koncerta in s svojim petjem pomagati eni od socialno ogroženih družin. Iz Karitas so jim nato odgovorili z naslednjim pismom:

»Izrazili ste željo, da bi na dobrodelnem koncertu zbirali sredstva za družino v stiski. Pošiljamo vam primer družine, ki potrebuje pomoč.

Štiričlanska družina, mama in trije otroci iz okolice Ljubljane. Mama je veliko pretrpela. Mož ji je omejeval njeno gibanje in prepovedal stike z zunanjim svetom. Iz leta v leto je bilo huje. Pri zadnji nosečnosti je ni pustil niti na obvezne zdravniške preglede. Omejeval ji je celo hrano. Zadnja dva otroka sta bolna in veliko časa preživita pri zdravnikih in po bolnicah. Materi je pred dvema letoma uspelo pobegniti od moža. Z otroki je odšla v varno hišo. Po bivanju v varni hiši si je najela stanovanje in zaživela mirno življenje. Ker je trenutno brez službe in živi od socialne pomoči in otroških dodatkov, bi nujno potrebovala nekaj sredstev za lažje pokrivanje tekočih stroškov. Vsi otroci obiskujejo osnovno šolo in so v šoli kljub težavam dokaj uspešni.

Lep pozdrav od delavcev Škofijske Karitas Ljubljana«

Z domačimi Samorastniki so zapeli še pevci z Barja in sopranistka Jerica Steklasa.

S tako dobro akustiko, kot se z njo ponaša baročni biser cerkve sv. Martina pod Boštanjem med cerkvami v naši občini, se ne ponaša najbrž nobena. Zato domači pevci radi zapojejo v njej, kjer so pred leti posneli kar precej skladb iz svojega repertoarja - eno kaseto so poimenovali Dolenjski furmani, drugo pa V Marijinem vrtu. Vsi pevci pojejo tudi v mešanem cerkvenem pevskem zboru. Domačih pevcev našim bralcem ni potrebno posebej predstavljati, saj jih občani srečujemo na različnih prireditvah v občini in izven nje že 17 let, še posebej pa na pogrebnih slovesnostih. V prvem delu nastopa so zapeli pet Marijinih pesmi, v drugem pa slovenske narodne in umetne pesmi.

To pot pa so domači pevci povabili k sodelovanju tudi Moški pevski zbor Barje, ki ga vodi upokojeni operni pevec Venčeslav

Z besedo je dobrodelni koncert v cerkvi pod Boštanjem povezovala Zvonka Škrjanec. Zadaž Moški pevski zbor Samorastnik.

Zadravec. Njega poznamo tudi kot pevovodjo v sosednji župniji Kopianj. Pevci v zboru so si za svoj zaščitni znak izbrali žabo. Prav tako Žalci radi pravijo, da je žaba tudi njihov simbol. Nenazadnje kot »svojo himno« zelo radi zapojejo tudi Vodopivčeve Žabe. Kljub temu pa Žab niso zapeli ne eni ne drugi, a sem prepričan, da bo to ena od prvih pesmi, ki jo bodo zapeli skupaj na enem izmed skupnih nastopov.

Zbor Barje je bil ustanovljen 1976. leta. Ob njihovi lanski okrogli obletnici je za veselje z glasbo poskrbel Drago Zakrajšek s svojim ansamblom in tako je začelo rasti tudi pevsko prijateljstvo. Pevci pa so v preteklosti že nekajkrat nastopali po naših krajih. V zboru je skupaj 19 pevcev, v njem pa prepeva kar osem Jožetov, ki se lahko razvrstijo tudi po glasovih v pravi oktet. Naj pa še kot zanimivost povemo,

Moški pevski zbor Barje, ki ga vodi Venčeslav Zadravec.

Pevcem so v klopih prisluhnili tudi sopranistka Jerica Steklasa, pianist Lovro Frelj in Jeričina sestra Urška, ki je dober teden pred tem koncertom vodila srečanje delovnih invalidov Dolenjske in Bele krajine na Grajskem vrtu Boštanj.

da v njem prepeva tudi brat znanega harmonikaša Henčka Burkata Alojz Burkat. Zbor prepeva kar širok spekter narodnih in umetnih pesmi, med katerimi sta me še posebej prevzeli ruska narodna Dvanajst razbojnikov s solistom in najstarejšim pevcem v zboru Jožetom Krušičem in Kraljica sveta angelska s solistom Venčeslavom Zadravcem.

S svojim nastopom je marsikoga izredno veselo presenetila petnajstletna mlada sopranistka Jerica Steklasa, ki ima svoje korenine v naši župniji. Z glasbo se srečuje vse od mladih nog. Končala je devet razredov violine in šest razredov klavirja, zraven pa je vedno tudi prepevala. Solo petja se uči na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Prepričani smo, da se bo njen glas slišal še na marsikaterem odru, še posebej pa smo veseli, da smo ji lahko prisluhnili v našem okolju.

Program je povezovala Zvonka Škerjanec. Po koncertu so vsem obiskovalcem postregli s pecivom, katerega so preskrbeli pevci domačega zbora oziroma njihove žene, nastopajoče pa sta pogostila Grajski vrt Boštanj in Avtotransporti Kastelec.

*Vse do zadnjega si upal,
da bolezen s trdno voljo boš ugnal,
a pošle so ti moči
in zatisnil si oči.*

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega očeta in dedka

Ivana Turka

(1933-2007)
iz Grosupljega.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi poslednji poti.

Zahvaljujemo se tudi za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in svete maše.

Žalujoči vsi njegovi.

Romanje žalske župnije na Kopanj

Na binško ponedeljek je v cerkvi Marije Vnebovzete na Kopanju že več kot sto let posebej slovesno. Na ta dan pridejo, kar pomnimo domačini, romarji iz župnije Žalna v procesiji od podružnice sv. Martina k Mariji na Kopanj. Z njimi običajno pride tudi župnik iz Žalne, pod katero spada ta soseska.

Romanje k Mariji na Kopanj je že več kot stoletje namenjeno božjemu varstvu pred točo, ko pa je v naših krajih ljudi zdesetkala tudi španska mrzlica, so se še posebej zaobljubili Mariji v varstvo tudi verniki v soseski sv. Ožbolta v Lučah.

Veliko smo še kot otroci klepetali o tem res velikem in svečanem prihodu romarjev v vas Velika Račna, kamor so pred leti romarji običajno prišli peš od cerkve sv. Martina pod Boštanjem Tukaj so imeli najprej skupno sveto mašo in nato s Križanim na čelu odšli v procesijo proti Veliki Račni. Pri kapeli svete Marjete so nekoliko strnili procesijo in od tu naprej običajno nesli spredaj tudi kip Marije ter s pesmijo in glasno molitvijo nadaljevali pot na kopanjski hribček, ki ima prav na vrhu to lepo Marijino cerkev. Ni pa bilo nič posebnega, da so kip Marije nosili celo dolgo pot od Boštanja.

Lahko si le mislimo, kako globoka je bila vera in želja po božji pomoči, da je še danes po toliko letih v teh ljudeh ta zaobljuba tako živa. Imajo jo kot obvezo, ki jo je treba s spoštovanjem jemati in tako tudi je.

Romarji se zdaj »v modernejšem času« do pod hriba pripeljejo z vozili in šele pri kapeli nato začnejo procesijo. Molilec vodi molitev, sodelujoči pa lepo sodelujejo. Mašo v cerkvi zaključijo običajno s petimi litanijami Matere božje in ljudskim petjem, udeležijo pa se jo tudi domači farani iz kopanjske župnije, ki nikoli ne pozabijo pohvaliti gostujočega pevskega zbora.

Naj pa ob tem povemo še, da je kopanjska cerkev že stoletja romarska cerkev, saj so k njej prihajali peš iz pražupnije Šmarje, iz Stične, Dobropoljci so se zbrali pri cerkvi sv. Antona na Rebri in od tod prišli peš, pa tudi »iz Krke daljine« (kot pravi ljudska pesem) so prišli kar čez Ilovo Goro.

Marjan Šircelj

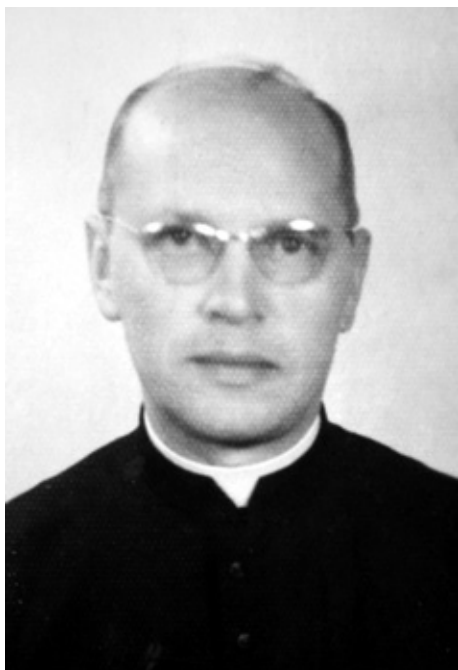

Župniku Viktorju Pristovu v spomin

Po desetih letih še vedno živi med kopajskimi farani.

Letos bo 8. julija minilo že deset let, od kar je (še vedno neznanec, ali pa jih je bilo več) umoril župnika na Kopanju Viktorja Pristova. Novica je takrat pretresla vso župnijo mnogo širšo občino Grosuplje in slovensko javnost. Čeprav tragična, je bila njegova smrt veliko sporočilo in blagoslov vsem nam, ki se zavedamo, da je naše bivanje na Zemlji le piščet vetra. Z žalostjo v srcu upamo, da se bodo v srcih izoblikovali tudi biseri, ki tej dolini solza in megle prinašajo vero, upanje in ljubezen v vsakdanje življenje za življenje v večnosti in se bodo izpolnile besede, ki jih je na pogrebu 11. julija 1997 izrekel starosta in takratni ključar Anton Potokar st.: »Naj Bog, ki zna pisati ravno tudi po krivih črtah, obilno blagoslovi vaše delo med nami, saj je On tisti, ki daje rast in blagoslov.«

Jože Miklič

Kako sem se srečal z g. župnikom Viktorjem Pristovom?

Prvo zlato mašo je g. župnik Viktor praznoval na Brezjah 11. junija 1994. Pozneje sta bili ponovitvi zlatih maš v Lescah, v Št. Juriju in Šentjerneju. 24. julija 1994 ga je s svojim prihodom počastil takratni beograjski nadškof dr. France Perko, z njim pa so prišli domačin iz Male Ilove Gore dr. Anton Jamnik, takratni nadškofijski tajnik oziroma sedanji škof ter takratni žalski župnik Ciril Oražem in poliški župnik Tone Pahulje.

Še vedno pa se zelo živo spominjam njegove zlate maše na Kopanju, ki je bila 14. avgusta 1994 popoldne, dan pred žegnanjem v tej župniji. Župljani so mu podarili cerkveni mašni plašč iz zlatega brokata ter kupili gorsko kolo, ki se ga je razveselil bolj kot bi mu kdo podaril mercedesa, saj je bil pri osemindesetih letih še vedno čil in zdrav in ljudje so ga potem večkrat videli voziti se z njim. Ponovitev zlate maše je bila 10. 9. 1994 tudi v Žalni, s katero župnija Kopanj tradicionalno sodeluje.

Prav v tistih dneh me je Krajevna skupnost Grosuplje povabila k sodelovanju pri izdaji turističnega vodnika Lepote in zanimivosti Grosupljega in okolice. Ker se takrat z g. Viktorjem še nisva osebno poznala, sem naprosil prijatelja in takratnega predsednika Krajevne skupnosti Račna Jožeta Podržaja ml. iz Čušperka, da bi me povezal z njim, kajti slišal sem, da mnogim ljudem rad pove o zgodovini cerkve in drugih zanimivostih v župniji Kopanj. Že kmalu po njihovem žegnanju na veliko mašo smo se dobili vsi trije skupaj. Z izredno pozornostjo do vseh verskih znamenj v cerkvi in župnišču smo se sprehodili po cerkveni ladji, koru, in si nato še v župnišču ogledali viseče slike, kjer je bilo spravljenih nekaj starejših in umetniško manj zanimivih Langusovih slik.

Nekatere reči sem sicer iz zgodovine že poznal, nekaj tudi po zaslugi Pepce Zajčeve, ki je zapisala poljudno zgodovino župnije Kopanj. Med svojim nizanem zgodovine je omenil, da sta bila cerkev in župnija leta 1943 požgana in da so dobri ljudje uspeli poskriti le nekaj kipov in slik ter nekaj druge manjše opreme, leta 1945 pa je bila cerkev

še bombardirana. S posebnim žarom mi je pravil o postavitvi novega oltarja v letu 1970, kjer sta vzdani relikviji mučencev sv. Kvirina in Armanda, listina o posvetitvi oltarja in kamen z vrha Triglava, ki ga je osebno prinesel. Prav na tem stavku sem se potem še večkrat ustavil in pomislil, ne samo, kakšen župnik je bil, temveč tudi kako močno zaveden Slovenec je bil.

S prijazno besedo pa me je »popeljal« tudi po drugih svetiščih v župniji Kopanj – kapeli svete Marjete v Račni, kjer so grobnice Lazarinijevs Čušperka, pa nekdanje grajske kapele v Čušperku, ki je razen nekaj drugih manjših ostankov, ostala edina od nekdanj vplivnega čušperskega gradu in cerkve na Veliki Ilovi Gori, kjer v Sv. Trojici lahko razmišljamo o nedoumljivem Najvišjem. Nanizal je tudi vrsto kapelic in križev, katerih pozneje v knjigi nisem omenjal. Tudi o viharju mi je pravil, ki se je razbesnel v šestdesetih letih, ko je treščilo v stoletja staro lipo. Le-to so nato dokončno podrli in na njeno mesto ob Prešernovo mizo posadili novo, ki je danes dosegla že kar lepo višino.

Potem sva se z župnikom Pristovom še nekajkrat srečala. Na žegnanju ali kakšni birmi ni bilo časa za pogovor. Srečala sva se, kadar sem pohajal po Radenskem polju in se kar nekajkrat ob studenčku povzpel

Na letošnji binkoštni ponedeljek, 28. maja 2007, ko smo ponovno poromali žalski farani k Mariji, h kateri se obračamo s prošnjami za odvrnitev slabega vremena in bolezni, nas je domačin Tone Potokar ml. ob pozdravu spomnil na prežalostni dogodek, ki so ga doživeli pred desetimi leti v tej naši sosednji in močno povezani župniji.

Po maši sva se z g. Potokarjem pogovorila, da bi župljani za Grosupeljske odmeve radi napisali nekaj v spomin na njihovega priljubljenega župnika Viktorja Pristova, ki je med njimi bival in deloval skoraj 31 let. Že naslednji dan se nas je zbrala manjša skupina, da smo v župnišču pregledali nekaj njegovih ohranjenih dokumentov ter zapisov v kroniki.

Naknadno mi je g. Potokar prinesel še nekaj fotokopij člankov, ki so bili objavljeni v različnih časopisih in, ker me ni bilo doma, je zraven pripisal: »Žal je umor nepojasnen tudi še danes po desetih letih in to je bolečina za slehernega župljana tudi danes in kot izgleda, bo tudi v prihodnje. Zakaj je moral umreti duhovnik – župnik, ki je 31 let svojega življenja trdo delal v župniji Kopanj?...«

sam ali z družino na vrh kopanjskega hriba, ali pa sem še komu od svojih sorodnikov ali prijateljev želel pokazati, kje se je mlademu Francetu prebudila pesniška duša. Tja sem zašel tudi zaradi župnikove prijaznosti, ko si začutil, da se človek rad pogovori, pa med pogovorom doda še kakšno šalo in te sprejema takega, kakršen si.

Spomnim se ga tudi po tem, da je skoraj vsakič, ko je bilo lepo vreme, na soncu sušil razne cvetove, liste, korenine in plodove, ali pa je bil z motiko na vrtu. Ljudje znajo povedati, da je živel precej asketsko in da je večino zelenjavne hrane pridelal sam. Tudi semena za razne rože in zelenjavo je vzgajal sam.

(To zgodbo sem nato povedal tudi kriminalistu, ki je odkrival morebitne motive za umor in sem sodeloval tudi s skupino kopanjskih župljanov, ki se je srečala v župnišču na pobudo istega kriminalista z istim razlogom.)

»ON je tisti, ki daje rast in blagoslov.«

A to je le delček zgodbe, ki sem si jo vtisnil v spomin o pokojnem duhovniku Viktorju Pristovu. In če pomislim, koliko teh zgodb se je nanizalo med domačini, kopanjskimi župljani, je moja zgodba le drobno gorčično zrno v polno zvrhani kašči. Ljudje so mu bili, in so mu še vedno, hvaležni za vse duhovne in svetne darove, ki jih je nesebično razdal. Korak za korakom se je loteval tudi večjih gospodarskih posegov. Zadnje njegovo tako delo je bila organizacija obnove kapele sv. Marjete v Račni, katero slovesen zaključek so načrtovali za 20. julij 1997, a ga ni dočkal. Rad je pomagal po svojih močeh tudi pri obnovi krajev.

Ljudje radi povedo, da je vsa leta z velikim žarom oznanjal Božjo besedo in se še posebej posvečal vzgoji otrok. Radi so mu pomagali pri ministriranju. V Račni nikoli ni manjkalo pevcev na koru. Kdor poje, dvakrat moli, pravi ljudski rek in tega se še vedno držijo. Nedvomno so k temu pripomogli tudi pevovodje in vsi ostali, ki so skrbeli, da so se pevci srečevali z žarom v srcu, pa čeprav večkrat med mrzlimi stenami. Tudi ključarji, zvonarji, krasilke cerkve in drugi so skrbeli, da so bile procesije zares slovesne in so z njimi tudi na zunaj pokazali, kako globoka je njihova vera.

Od njega so se poslovili 11. julija 1997. Pogrebne slovesnosti se je udeležilo 61 sobratov v duhovništvu z ljubljanskim

metropolitom in nadškofom dr. Francem Rode in upokojenim dr. Alojzijem Šuštarjem. Dr. Rode se je spraševal, kaj je vendar privedlo zločinca, da je dvignil roko nad svojega brata? Odgovor je našel v odnosu človeka do greha, ki mu človek ne gospoduje, temveč se mu predaja. Pri tem pa je zastavil vprašanje vzgoje ljudi za vrednote, kot so poštenje, pravičnost, dobrot, spoštovanje... Brez teh vrednot in božjih zapovedi nobena družba in nobeno življenje niso mogoči.

Oče Toneta Potokarja, starejši Anton Potokar se je kot ključar poslovil v imenu župljanov in pri tem spomnil na nove bronaste zvonove, ki so jih nekoliko pred tem tragičnim dogodkom blagoslovili in obesili v zvonik. »Ostali nam boste trden zgled delavnega, osebno izredno skromnega človeka, saj je vse vaše življenje bilo en sam delovni dan po pravilu sv. Benedikta – Moli in delaj... Za vse, kar se nam kdaj ni zdelo prav, vam iz srca odpuščamo, kakor smo prepričani, da ste tudi vi nam vse, kar z naše strani ni bilo prav do vas, že davno odpustili, vsekakor pa do konca svojih v svoji zadnji uri. Naj Bog, ki zna pisati ravno tudi po krivih črtah, obitno blagoslovi vaše delo med nami, saj je on tisti, ki daje rast in blagoslov.« V imenu občanov občine Grosuplje se je od župnika Pristova poslovil podžupan dr. Peter Hostnik: »Izgubili smo velikega človeka, oznanjevalca resnice, poslanika miru, polagalca moralnih vrednot, v srca vernih, človeka odprtega srca, katerega večni nasmeh je izražal predanost poslanstvu Cerkve.«

Življenjepis župnika Viktorja Pristova iz župniške kronike

Sprehodimo se še skozi njegovo življenje. Sledi smo pobrali iz Župniške kronike Kopanj. O sebi je ob »prvi« zlati maši pri Mariji Pomagaj na Brezjah 11. junija 1994 zapisal naslednje:

»Rodil sem se 4. 12. 1919 v Hrašah (Lesce) št. 18 pri »Kraličuk«. Bilo nas je 10 otrok, 7 fantov in 3 deklice. En bratec in ena sestra sta umrla majhna. Jaz sem bil predzadnji. Oče Jakob je bil mizar in manjši kmetovalec. Mama je bila doma iz Spodnjega Otoka, »Vovkova« Marjana, rojena Tomejc, župnija Mošnje, pod katero spadajo Brezje. Ljudsko šolo sem obiskoval v Lescah, gimnazijo pa v Kranju. Jeseni 1938 sem vstopil v Ljubljansko semenišče. 11. 6. 1944 me je Gregorij Rožman posvetil v duhovnika. Preprosto novo mašo sem imel pri Mariji – begunki iz Brezij v Ljubljanski stolnici, ker zaradi nemške zasedbe Gorenjske nisem mogel v Lesce. Imenovan sem bil za kaplana na lgu s službo prefekta v Zavodu sv. Stanislava, ki je deloval v delno zgrajenem »Baragovem semenišču«, sedaj Pionirskem domu pri Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. 5. 5. 1945 sem odšel preko Ljubelja v Celovec v begunstvo. Bil sem v taboriščih v Italiji, Modeni, Senigaliji, nazadnje pa v brazilskem semenišču v Rimu. 31. 12. 1946 sem iz Neaplja odpotoval z ladjo, ki je šla po žito v Argentino, v Brazilijo. Jaz in Anton Vidmar, duhovnik iz Brusnic pri Novem mestu, sva šla v škofijo Pelotos na

jug Brazilije. Jože Košiček in Anton Grčman sta z isto ladjo odpotovala v Argentino in tam uredila z g. Hladnikom, izseljenskim duhovnikom potrebno za prihod največjega števila slovenskih beguncev iz evropskih taborišč. V Pelotosu sem največ poučeval v malem semenišču in pomagal po župnijah. Leta 1960 je Anton Vidmar vstopil v jezuitski red, jaz pa sem odšel v nadškofijo Sao Paulo, kjer sta bila dva slovenska duhovnika, Alojzij Ilc iz Dolenje vasi pri Ribnici in Ludvik Ceglar iz Stične, oba sošolca iz Ljubljanskega semenišča. Poučeval sem v semenišču v Sao Raquel in pomagal g. Ilcu, ki je bil župnik Presvetega Zakramenta v Sao Paulo. Leta 1965 sem obiskal Slovenijo in tukaj ostal.«

Po zapletih s takratno oblastjo je leta 1966 končno dobil dovoljenje za opravljanje svojega poklica v domovini. Ker je v župniji Kopanj takratni 88-letni župnik Ivan Kogovšek povsem opešal, je župnija potrebovala novega stalnega duhovnika. Od tu naprej pa g. župnik Viktor Pristov živi med Radenci, Predolci, Ilovci in Čušperčani ter še v mnogih drugih, ki smo ga imeli priložnost spoznati ne samo kot župnika, temveč tudi kot človeka z velikim srcem.

G. Viktor Pristov! Na Vas se obračamo s prošnjo, naj v to dolino solza, ki jo v zadnjih dnevih prevevajo tako žalostni dogodki ob milosti kopanjske Marije Vnebovzete tudi z Vašo priprošnjo blagodejno posijejo žarki upanja na vse žalostne duše!

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljava,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

ZAHVALA
*ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
brata, dedka in pradedka*

Alojza Zrimška

(1. 3. 1927 – 17. 5. 2007)
iz Zagradca pri Grosupljem 25.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in se od njega poslovili ter ga pospremili k zadnjemu počitku.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste mu v času težke bolezni stali ob strani in ga spodbujali.

Hvala vsem, ki ste zanj darovali cvetje, sveče ter darove za cerkev in sv. maše.

Zahvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen pogrebni obred, pevskeemu zboru Samorastnik za izbrano petje, trobentaču Andreju Zakrajšku za zaigrano Tišino, Tonetu Adamiču za poslovilno organizacijo in PGD Zagradec pri Grosupljem za pomoč pri organizaciji pogreba ter izkazano poslednjo čast.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju in negovalkam grosupeljskega Doma starejših občanov za nego in pomoč v času njegove težke bolezni.

Žalujoči vsi njegovi.

*Zaman so bili dnevi upanja, trpljenja,
ker bolezen bila je močnejša od
življenja.*

ZAHVALA
*ob prezgodnji izgubi našega dragega
moža, očeta in dedka*

Antona Štefe

1932 – 2007
iz Grosupljega.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebno se zahvaljujemo g. kaplanu Matjažu Celarcu in g. župniku Janezu Šketu za lepo opravljen pogrebni obred, sodelavcem Pekarne Grosuplje, dr. Sonji Gruden dr. Darku Taseskemu in g. Antonu Adamiču za organizacijo pogreba.

Hvala tudi vsem tistim, ki ste mu v času njegovega življenja stali ob strani, ga imeli radi in ga spoštovali.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste bili z nami v težkih dneh in ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoči: žena Ana, sinova Iztok in Miro ter hči Mira z družinami

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.*

ZAHVALA
*Ob boleči in nenadomestljivi izgubi
našega dragega moža, ata, dedka,
pradedka in tasta*

Franca Škrjanca st.

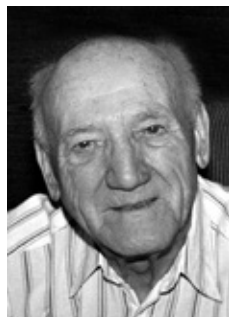
19. 8. 1927 - 25. 5. 2007
iz Udja pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev, svete maše in za vsa izrečena sožalja. Hvala vsem tistim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k počitku.

Iskrena hvala g. župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen obred, pevcem za lepo odpete pesmi in zaigrano Tišino, g. Tekavcu za ganljive besede slovesa ter osebju ZD Grosuplje.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste ga imeli radi in bili z nami v težkih dneh slovesa.

Žalujoči: žena Milka, sin Franc z družino in hčerka Milena z družino

ZAHVALA

*16. maja smo se poslovili od našega
dragega*

Viktorja Žnidaršiča st.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Godbi Cerknica in pevcem, g. Urbasu iz Cerknice in g. Petriču iz Grosupljega za občutene poslovilne besede, zahvala osebju Doma Deos in duhovniku za poslovilni obred.

Žalujoči: žena Anica, otroci Viko, Tomo, Marjan in Nuša z družinami

Jezusovo srce

Nekdo je v antikvariatu stikal po starinah. Nenadoma je obstal; v roke mu je prišla dragocena knjiga, ki jo je pred kratkim daroval globoko ljubljeni in spoštovani osebi z vdanim in iskrenim posvetilom.

Kaj bi storili mi, če bi se nam kaj takega primerilo?...

...Jezusovo srce namvsak dan pošilja darila, velike milosti in dobrote, mi pa jih lahko miselno zavračamo...

Ne, včeraj je bilo tako! danes pa se streznimo in recimo: »Nikoli več!«

iz Farnega pisma župnije Žalna (župnik Andrej Šink), 10. 6. 2007

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Tokrat, zvonovi, zvonite...
(A.M. Slomšek)*

ZAHVALA
*ob izgubi moža, očeta, brata, tasta,
dedka in strica*

Staneta Okorna

12. 4. 1935 - 12. 5. 2007
iz Velike Račne.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali lajšati žalost, darovali cvetje, sveče, darove za cerkev in maše. Zahvala tudi g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen obred, moškemu pevskeemu zboru in mešanemu pevskeemu zboru za ganljivo petje ter osebju Zdravstvenega doma Grosuplje. Posebna hvala tudi PGD Račna za organizacijo pogreba in g. Jožefu Valentinčiču za ganljive poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili v njegov tihi dom.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*V enaindevetdesetem letu je kot zrelo
žito omahnil v smrt naš dragi mož, oče,
brat, stric in stari oče*

Alojz Okorn

Šparovčev Lojze s Hude Police.

Ob tem težkem trenutku se toplo zahvaljujemo dr. Cirilu Golobu in sestri Zorici za njuno skrb, zdravljenje in tople besede, ki so ga dolgo hrabrile in vzpodbujale. Zahvaljujemo se šmarski organizaciji Zveze borcev in organizacijam ZB iz sosednjih krajev, ki ste se s prapori tako spoštljivo poslovili od našega ata. Lepa hvala gospe Nadi Rovškovi za ganljiv in hkrati vzpodbuden poslovilni govor. Hvala tudi duhovniku gospodu dr. Bojanu Korošaku za lep pogrebni obred. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga obiskovali in bodrili v času bolezni ter mu v slovo darovali cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča družina in sorodniki

*Vse življenje si garal,
Vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

*Na prvi dan meseca maja nas je
zapustil dobri mož, oče, stari oče, brat
in stric*

Viktor Škulj

10. 2. 1937 - 1. 5. 2007,

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam bili v težkih trenutkih v oporo in tolažbo. Hvala ZD Grosuplje, posebno patronažni službi; zdravstvenemu osebju bolnišnice Golnik ter nevrološke klinike KC Ljubljana za njihov trud.

Hvala vsem, ki ste ga pokropili, zanj molili, darovali cvetje, sveče, svete maše in poklonili dar za potrebe cerkve ter ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Posebna zahvala velja g. župniku Janezu Šketu za lep pogrebni obred in g. kaplanu Matjažu Celarcu za vse molitve.

Zahvaljujemo se g. Tonetu Adamiču in družini Kozlevčar za poslovilno organizacijo.

Iskrena hvala vsem gasilcem iz PGD Gatina in pogrebceem. Prav tako se zahvaljujemo tudi gasilcem drugih gasilskih društev, ki ste ga v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Hvala združenima pevskeima zboroma Zgodnja Danica in Magnifikat za lepo zapete pesmi na večer pred zadnjim slovesom in na pogrebni sveti maši.

Zahvala njegovim prijateljem pevcem Moškega pevskega zbora Vokal Grosuplje, pevskega zbora DU Ljubljana - Šentvid, Moškega zbora Corona, da ste ga s pesmijo, ki ga je spremljala vse življenje, pospremili k večnemu počitku.

Hvala govornikom g. Jožetu Levsteku, g. Marjanu Adamiču, g. Franciju Ovčaku in g. Tonetu Lampretu za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ob izgubi naše drage mame, stare
mame in prababice*

Marije Vilar

(27.3.1912 - 24.5.2007)
iz Šmarja Sapa

se zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in darove za cerkev. Posebna zahvala sosedama Anici in Muniri za njuno skrb, patronažnim sestram ZD Grosuplje, gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za poslovilno mašo in opravljen obred, Moškemu pevskeemu zboru Šmarje - Sap za ganljivo petje in pogrebneemu zavodu Perpar iz Šentvida pri Stični. Iskreno se zahvaljujemo tudi Janezu Pezdircu, Marku Hribarju, Poldetu Perovšku in Janezu Turelu.

Žalujoči vsi njeni.

O vlogi kristjanov v politiki

je bilo v času po osamosvojitvi Slovenije pri nas veliko govora, vendar pa se pogledi o tem pogosto tudi razhajajo. Pojavljajo se celo stališča, da za politiko veljajo drugačna moralna načela kot za druga področja življenja in dela in da dosledni kristjani ne morejo aktivno delovati v politiki. Če bi se sprijaznili s tako miselnostjo, bi odprli pot moralni anarhiji, ki bi bila vse kaj drugega kot politični pluralizem.

Publicist dr. Lojze Gosar v Novem svetu

David in Nika – državna prvaka

Ples – njuna strast in ljubezen

Marija Majzelj Oven, prof. nemščine in mentorica plesne dejavnosti

David Kastelec in Nika Markelj sta na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici člana nadaljevalne plesne skupine standardnih in latinskoameriških plesov. V paru plešeta šele drugo leto, vendar sta nam v teh dveh letih s svojimi solo ter nastopi v skupini popestrila mnoge šolske in izvenšolske prireditve (npr. Dan šole, prireditev ob zaključku šol. leta,

slovesnost ob podelitvi spričeval poklicne in splošne mature, informativni dnevi, srečanje plesnih skupin treh občin ...).

Po pouku ju pot pogosto zanese v plesno učilnico, kjer navdušeno trenirata in izpopolnjujeta bolj ali manj zapletene plesne korake. Svoj prosti čas, v katerem združujeta prijetno s koristnim nesebično žrtvujeta za

občudovalce plesa, ki bi jima bili radi podobni. S svojim usklajenim in prefinjenim načinom gibanja znata David in Nika pričarati zadovoljstvo in navdušenje na odru in med publiko.

Ples kot univerzalni svetovni jezik, ki je hkrati tudi most med športom in umetnostjo spodbuja pri njima vedrost, sproščenost, spontanost, vztrajnost, komunikativnost in družabnost.

Da sta odlični in perspektiven plesni par sta dokazala letos 11. maja v Slovenj Gradcu, kjer sta skupaj z ostalimi plesnimi pari slovenskih srednjih šol tekmovala na Šolskem plesnem festivalu. Državno tekmovanje je organizirala Plesna zveza Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport. Tekmovali so plesalke in plesalci, ki niso člani plesnih klubov.

David in Nika sta samozavestno in elegantno odplesala cha-cha, swing, in salso s predpisanimi koreografijami in glasbo ter prepričljivo osvojila naslov državnih prvakov. Njun ples so pohvalili tudi priznani mednarodni plesni sodniki.

Uspeh dijaka in dijakinje 2.a razreda je hkrati tudi uspeh šole, zato sem ju predlagala, da se jima na prireditvi ob zaključku šolskega leta podeli srebrna Jurčičeva nagrada.

Želim jima še naprej mnogo plesnih užitkov in sreče ob doživljanju novih uspehov.

Neobičajno nogometno prvenstvo

Na nogometnem igrišču Brinje je v soboto, 2. junija 2007, nastopalo sedem nogometnih moštev deklic do 12 let starosti iz vse Slovenije, ki so se pomerile med seboj. Na prvi sliki je ekipa grosupeljskega NK BRINJE, na drugi pa uspešna, atraktivno odbita žoga naše mlade vratarke.

Marjan Trobec

Kolesarski maraton treh občin 2007

Kot je že običaj, vsako prvo nedeljo v juniju Kolesarsko društvo Grosuplje pripravi v našem kraju pravi kolesarski praznik. Maratona se je v nedeljo, 3. junija, udeležijo 750 kolesarjev iz vse Slovenije, Hrvaške in celo 2 udeleženca iz Nemčije. Vsi so bili navdušeni nad organizacijo in vzdušje je bilo na progi ter tudi na cilju fantastično. Maratona se je udeležilo tudi 140 šoloobveznih otrok in kar je še posebno razveseljivo, da kljub nekaj padcem ni bilo hujših poškodb.

Predsednik Kolesarskega društva Grosuplje Toni Hren - Foto Marjan Trobec in Tone Kogovšek

Prijetno sta nas s svojo udeležbo presenetila župana občin Ivančna Gorica, g. Jernej Lampret, in župan občine Videm Dobropolje, g. Janez Pavlin. Župan Grosupljega je bil žal službeno zadržan. Za prihodnje leto pa sta omenjena župana že napovedala dirko treh občin in županov, seveda na kolesih.

Najštevilčnejše skupine so bile: ekipa Škoda avto, Felixi iz Trzina in Hitri polži. Najstarejša udeleženca sta bila zakonca Miketič iz Ljubljane letnik 1929 in 1933, najmlajša udeleženka pa Brina Predalič iz Grosupljega. Padel je tudi neuradni rekord proge: na razdalji 95 km z višinsko razliko 1200 m, 2:40 min, s povprečno hitrostjo 35,2 km/h so v cilj pripeljali trije vrhunsko pripravljene rekreativci.

Na podelitvi smo izžrebali 250 praktičnih daril, na progi razdelili 300 kg banan pokrovitelja podjetja Minozi, 500 kosov energetskih ploščic in tablet ISOSTAR, 500 kosov peciva Pekarne Grosuplje, iztočili več kot 1000 l raznih napitkov.

Zahvaljujemo se pokroviteljem, ki so omogočili prireditvev. Podjetju ŠKODA avto, članom moto kluba FIRE GROUP Ivančna Gorica za varovanje na progi, kuharicam O.Š. Brinje za izvrstno malico, ZŠAM Ivančna Gorica, gasilskim društvom v občini Ivančna Gorica, vsem trem občinam, ZŠO Grosuplje, še posebno pa članicam in članom kolesarskega društva Grosuplje, ki so zopet dokazali, kaj pomeni uigrano volunteersko delo.

Vsem še enkrat hvala in nasvidenje na 10. maratonu treh občin 2008.

Košarkarski klub Grosuplje - 10 let

Pogovor z Božidarjem Gabrijelom – predsednikom Košarkarskega kluba Grosuplje

Pogovarjal sem se se Jože Miklič

Grosupeljski odmevi: Košarkarski klub Grosuplje letos praznuje 10 let delovanja, zato najprej klubu ob jubileju čestitamo, čestitamo pa tudi vam kot vodilnemu v vsem času delovanja kluba in nenazadnje tudi osebno za dolgoletno delo na športnem področju.

V teh letih se je nedvomno nabralo mnogo dogodkov, mnogo uspehov, veliko mladih je zamenjalo košarkarske vrste in se je izoblikovalo veliko ekip. Nedvomno je ostalo tudi veliko spominov. Zato bi vas prosil, če jih nekaj nanizate.

Božidar Gabrijel: Hvala lepa za čestitke. Košarkarski klub je bil ustanovljen leta 1997, zato v letošnjem letu praznujemo 10. obletnico. Pravzaprav smo že eno leto prej začeli igrati košarko v Šolski košarkarski ligi. V Grosupljem je obstajal takrat Košarkarski klub Kaja, ki se je ukvarjal pretežno s člansko ekipo, pa tudi sedaj tekmujejo bolj v rekreacijski ligi. Z mladimi

se v Grosupljem do takrat ni še nihče ukvarjal. Mi pa smo želeli, da bi pionirji, ki so izšli iz šole, nadaljevali s košarko tudi po končani osnovni šoli v kadetskimi, mladinskih in drugih vrstah.

Zato smo se v sezoni 1997/1998 včlanili v Košarkarsko zvezo Slovenije, kamor smo prijavi dve ekipi za tekmovalje, in sicer pionirje in kadete. Na začetku smo tekmovali v 2. slovenski košarkarski ligi (SKL). Nato smo postopoma rasli in dobili tudi nove ekipe v mladinskih vrstah. Strokovno delo sta opravljala Bojan Vavpotič in Viktor Jurečič, na začetku pa je pomagal tudi Boris Legan.

Največje uspehe kluba v tem času so dosegle mlajše selekcije. Posebej je treba omeniti tudi Borisa Jeršina, ki se je v sezoni 1999/2000 uvrstil v slovensko državno reprezentanco. Imeli pa smo kar precej močno zaledje v mladih, saj smo košarko uvedli na vseh šolah v Grosupljem in Šmarju - Sapu. V klubu je takrat igralo okoli 100 mladih igralcev.

Grosupeljski odmevi: Kdaj ste prvič organizirali člansko ekipo?

Božidar Gabrijel: V sezoni 2000/2001 smo tako že imeli tudi člansko ekipo. Z njo smo tri leta tekmovali v 3. SKL, dve leti v 2. SKL, v lanskem letu pa nam je uspelo prodreti v 1. B SKL.

Grosupeljski odmevi: In »kako se držijo« mlajše ekipe?

Božidar Gabrijel: V glavnem se vseskozi držijo v 1. SKL, sem ter tja pa kakšni ekipi zmanjka za malenkost in zdrkne za kakšno sezono v 2. SKL. V letošnjem letu pa imamo vse mlajše selekcije v 1. SKL, člani pa bodo v 2. SKL.

Naj povem še, da imamo tudi dve ženski selekciji – mlajše pionirke in starejše pionirke.

Grosupeljski odmevi: Kdaj so začele nastopati?

Božidar Gabrijel: Pred tremi leti. V letošnjem letu so tako mlajše kot starejše pionirke v 1. SKL in so trenutno še neporažene. Prav tako tudi dekleta želijo, da bi nadaljevale s kadetsko in nato tudi starejšimi selekcijami. Trenutno jih trenira okoli 40. Srečujemo pa se s prostorskim problemom. Kljub temu da je na voljo 5 telovadnic, so vse polno zasedene. Zato dekleta trenirajo zjutraj ob 7. uri pred poukom. Zelo uspešno jih vodi Teo Hojč.

Grosupeljski odmevi: Kako imate poskrbljeno trenutno za trenerje?

Božidar Gabrijel: Za prihodnje leto se še nismo dokončno odločili, kdo naj bi treniral posamezne ekipe. Nekaj zadev v zvezi s tem je že znano, bo pa najbrž prišlo še do nekaterih manjših sprememb. Na vseh šolah v občini imamo organizirane tudi šole košarke, v katero je vključenih približno 50 otrok. V lanskem letu smo to dejavnost razširili še na občino Škofljica, dobro pa sodelujemo tudi z Velikimi Laščami. Šolo vodi Peter Hojč, mlajše v Ivančni Gorici je prevzel Igor Erčulj, na Škofljici pa profesorica telovadbe vzgoje.

Grosupeljski odmevi: Ali gre pri tem za neposredno delovanje vašega kluba na teh šolah?

Božidar Gabrijel: Da. V letošnjem letu bi radi s svojim delovanjem prišli še na šolo Višnja Gora in če bo mogoče, tudi v Ivančno Gorico in Šentvid, vendar v slednjih dveh dajejo več pozornosti nogometu in rokometu, zato tega ni mogoče zagotovo napovedati v naprej. In če na koncu vse skupaj seštejemo, s katerimi športnimi dejavnostmi se vse ukvarjajo mladi v občini Grosuplje, se lahko čudimo, da dobimo sploh še koga za kakšno tako dejavnost.

Grosupeljski odmevi: Koliko vseh je vključenih v delo Košarkarskega kluba Grosuplje?

Božidar Gabrijel: Vseh skupaj je vključenih okoli 150 ljudi.

Grosupeljski odmevi: Kdo so bili ustanovni člani kluba in kakšne so bile njihove funkcije?

Božidar Gabrijel: Na prvem občnem zboru smo sprejeli statut in izvolili upravni odbor v sestavi: predsednik Božidar Gabrijel, tajnik Barbara Miklavčič, člani pa so bili Stane Repar, Ivan Ploj, Davorin Tomažin, Iztok Gruđen in Milan Hojč. Ustanovni člani so bili še Bojan Vavpotič, Brigita Repar, Marija Podvršič, Marko Strojčan, Boris Legan in Nataša Perko. Na začetku je bil upravni odbor zelo delaven, a ker nismo bili financirani iz proračuna, so bili napori v zvezi s tem še podvojeni. Zato smo kmalu ta upravni odbor razširili na člane, ki so prihajali kot vidni predstavniki gospodarstva in so nam pomagali pri zbiranju sponzorskih sredstev. Tako so v upravni odbor bili vključeni Alojz in Janez Jamnik ter Miran Hribar in Jože Zrimšek.

Grosupeljski odmevi: *Kako je bilo v nadaljnjem vodenju in kako upravljate klub danes?*

Božidar Gabrijel: Za menoj je bil 4 leta predsednik kluba Leon Zupančič, zadnje dve leti pa sem ponovno prevzel vodenje kluba. Sprejeli smo tudi vse potrebne akte. Upravni odbor šteje 11 članov. Predsednik kluba je Andrej Gabrijel, sekretar Gorazd Trontelj, za šolo košarke je zadolžen Teo Hojč, z logistiko pa se ukvarja Alja Gabrijel.

Grosupeljski odmevi: *Ker odigrate vsako sezono približno polovico vseh tekem izven Grosupljega, kako imate poskrbljeno za prevoze igralcev?*

Božidar Gabrijel: Ker igramo z vsemi selekcijami, ki jih je skupaj 7, praktično potujemo po vsej Sloveniji. Igramo na primer s klubi, kot so Krka, Pivovarna Laško, Slovan, Olimpija, Ilirija, Helios. V soboto, 2. 6., smo uspešno odigrali tekmo s kadeti in odšli v 1. SKL skupaj z Domžalami. Na tekme se vozimo z avtobusom. Povprečne razdalje so kar velike in zato so tudi temu primerno visoki stroški prevozov. K temu je treba dodati tudi sodniške stroške. V povprečju pride od 130 do 150 €

na tekmo za eno ekipo. V lanskem letu smo imeli 136 tekem, polovica pa jih je bila izven Grosupljega.

Grosupeljski odmevi: *S kakšnimi sredstvi letno operira klub?*

Božidar Gabrijel: *Približno med 60 in 70 tisoč € na leto.*

Grosupeljski odmevi: *Ali lahko poveste, kolikšni so deleži sponzorjev in znesek proračuna?*

Božidar Gabrijel: Za mlajše selekcije stroške pokriva pretežno Občina Grosuplje, člansko pa sponzorji pretežno iz Grosupljega. Vrsto let nas podpirajo Logo, Hi-Po, Pekarna Grosuplje, Winterhalter, Black & Decker in Kovinastroj servis. Je pa tudi še več drugih, ki so nam občasno priskočili na pomoč kot na primer Nova ljubljanska banka, Telekom in SCT.

Grosupeljski odmevi: *V 10. letih je bilo nedvomno tudi več veselih, pa tudi manj veselih dogodkov. Bi morda katerega izpostavili?*

Božidar Gabrijel: Za posamezne ekipe so bili takšni dogodki različni. Med veselimi so bile običajno poletne priprave v Kranjski Gori.

Grosupeljski odmevi: *Teh priprav ste imeli kar nekaj v preteklosti. Ali jih še vedno organizirate?*

Božidar Gabrijel: Še vedno in tudi letos gredo na te priprave. Trenutno imamo okoli 60 prijav, računamo pa, da bo v Porentov dom vsega skupaj odšlo okoli 80 mladih.

Grosupeljski odmevi: *Nam lahko zaupate, kakšen se vam zdi odnos Grosupeljčanov do košarke in kako je z udeležbo na tekmah?*

Božidar Gabrijel: Obisk na tekmah rahlo narašča, ni pa pretiran. V zadnjem času opažamo, da so se starši najmlajših selekcij zelo vključili in hodijo bodrit svoje otroke. To velja še posebej za pionirje, pa tudi za pionirke. Na drugih tekmah pa bi lahko bilo več gledalcev, kot jih je. Zanimanje za tekme pa narašča z uspehi. Pri tem odigra pomembno vlogo tudi tradicija, kot jo opažamo pri drugih športih v Grosupljem, kjer so tudi bolj bučni gledalci. Pri košarki pa so bolj umirjeni.

Grosupeljski odmevi: *Nekoliko poveživa še Šolsko košarkaško ligo! Grosuplje je že drugič zapored bilo drugo. Lani ste za las izgubili z Rogaško Slatino, letos s Pivko. Verjetno gre zasluga tudi pri tem uspehu Košarkarskemu klubu Grosuplje?*

Božidar Gabrijel: Strokovno klub sodeluje pri tem s šolo Louisa Adamiča. To sodelovanje traja že vse od začetka delovanja kluba, organizacijo pa prepuščamo učiteljem športne vzgoje. Finalni tekmi sta bili

Dva »izredna« dogodka

Odpeljali so se domov

Nekega dne so se z avtobusom odpeljali na tekmo v Ajdovščino. Tam pa je bila dvorana zaklenjena. Nato so iskali hišnika po vsej Ajdovščini, ki je (tako izgleda) pozabil, da je tega dne napovedana tekma. Grosupeljčani so se nato (ne da bi odigrali tekmo) odpeljali domov.

(spomnil se ga je Milan Hojč)

»Poden« na Podnu (v Škofji Loki)

Nekega davnega dne, ko je med grosupeljskimi starejšimi pionirji igral še moj sin Matic, so se odpeljali po zmago v Škofjo Loko, ko bi se morali srečati z domačini v njihovi dvorani Poden. Sin pa se je tega dne vrnil precej prej kot ostale dneve in povedal, da niso tekmovali zato, ker je sredi zime počila cev centralne kurjave v dvorani. Lahko si mislite, kako je komentiral, ko je prišel domov: »To je bil pa res Poden!«

(Jože Miklič)

obakrat v hali Tivoli. Dvakrat smo sicer izgubili, morda pa nas čaka pozitivno presenečenje v tretje.

Košarkarski klub je v zadnjih letih prejel kar nekaj priznanj za svoje uspehe. Še posebej pa so ponosni pa priznanja, ki so jih dobili na prireditvah Naj športnik leta v občini Grosuplje.

Grosupeljski odmevi: *Košarkarskemu klubu kot vam in vodstvu kluba želim še veliko uspehov.*

Hvala za pogovor.

Kako si je bil Matic pri vojakih hlače pritrdil

To se je zgodilo v času, ko so naše fante klicali k vojakom v južne kraje – »tja med rodne brate«.

Tudi rekrut Matic je dobil uradni »poziv« za odhod v šumadijski Kragujevac. Na listu je bilo v »jugoslovanskem« jeziku natanko naštet, kaj mora vzeti na pot: »kofer« predpisanih razsežnosti, v njem pa to in to, čisto na koncu pa je pisalo – »i maramice«. »To in to« je Matic še kar dobro razvozlal, le »maramice« si ni znal predstavljati. Povprašal je na okoli, pa mu nihče od domačih ni znal razložiti, kaj bi to bilo. Nazadnje se je teti Tereziji le posvetilo: »Maramice so naramnice. Te ti bodo hlače gor držale, saj veš, da pri vojakih ne delajo oblek po meri.« Tako je Matic v vojaškem kovčku poleg drugega pricijazil tudi »avstržle« in si jih skrbno namestil na vojaške hlače. Nekoliko se mu je čudno zdelo, da so ga bratje iz južnih krajev postrani pogledovali, še posebej, ko je eden izmed njih pripomnil: »Se vidi, da je Slovenec, je neшто ekstra.« Matic pa si tega ni gnal k srcu. Pomilovalno je vračal poglede in si mislil: »Kar posmehujte se, reve balkanske, naj se vidi vaša zaostalost in revščina. Še preprostih hozentregarjev si ne morete privoščiti.« Resnejše opozorilo je Matic dobil naslednje dni, ko si je kapetan prvič ogledal poravnano četo: »Baci to, dovoljan ti je opasač; nije ti toliki stomak,« je ukazal in hlačni nosilci so romali v kovček.

Matic še danes rad pokaže naramnice, ki jih je bil kupil za vojaške potrebe namesto žepnega robca.

LS

Burk, kolikor hočete

1. Gospodinja: »Zadnjič ste mi prodali zelo star fižol; se ni prav nič rad kuhl!

Branjevka: »Je kateri ven skočil, ko ste ga kuhali?

Gospodinja: »Ne, to pa ne!«

Branjevka: »No vidite, da se je rad kuhl!«

2. V ženitveno posredovalnico pride moški srednjih let in pove svojo željo: »Rad bi spoznal mlado, lepo, pametno, bogato in izobraženo žensko zaradi poroke.

Psihologinja, ki ga je poslušala, nekaj časa razmišlja, nato pa predlaga: »Glede na vaše pogoje vidim eno samo rešitev: preselite se v katero od arabskih dežel. Tam se namreč lahko poročite z več ženskami, če vam jih bo uspelo najti.«

Kdo pravi, da ne vem!!!

1. Kdaj je praznoval svoj god cesar Franc Jožef?

- a) na dan sv. Jožefa, 19. marca
- b) na dan sv. Frančiška. 4. oktobra
- c) obakrat

2. Koliko venčnih listov imajo križnice?
.....

3. Katerega silaka je opisoval Fran Levstik?

- a) Petra Klepca
- b) Velega Jožeta
- c) Martina Krpana

4. Označi plin, ki je značilen za premogovnike!

- a) amoniak
- b) metan
- c) ogljikov dioksid

5. Katero orodje je svoj čas rabilo tudi kot politični simbol?

- a) plug
- b) kosa
- c) srp

6. Kako se imenuje najstarejša grosupeljska tovarna?

- a) Špaga in džins
- b) Cvirn in platno
- c) Motvoz in platno
- d) Štrik in flanela

7. S čim so si ljudje v preteklih stoletjih pogosto brisali nos?

- a) z rokavom
- b) s kravato
- c) s svilenimi robčki

8. V čem so se prevažali mostiščarji po Ljubljanskem barju?

- a) v kajakih
- b) v kanujih
- c) v drevakih

Odgovori na vprašanja iz prejšnje številke: 1. c, 2. c, 3. b 4. a, 5. enega, 6. a) 7. a.

3. Učiteljica učenki pregleduje domače naloge iz matematike in se čudi: »Neverjetno, vedno dobiš prevelik seštevek. Računaš sama, ali ti kdo pomaga?

»Oče mi pomaga,« iskreno odgovori učenka.

»Kaj pa je tvoj oče po poklicu,« je radovedna učiteljica.

»Natakar.«

Smešno lahka križanka

V osenčenem navpičnem stolpcu bo povedala, katera rastlina vedno bolj simbolizira novodobno ljubezensko razmerje dveh partnerjev. Povem naj le to, da to ni nagelj, niti vrtnica niti rožmarin. Pri iskanju gesla je v pomoč tudi pesniški dodatek.

Vodoravno: 1. povelje, 2. testament, 3. samec domače perjadi, 4. ročno zaganjalo pri starih motorjih, 5. starejša prometna sredstva, 6. rogata domača žival.

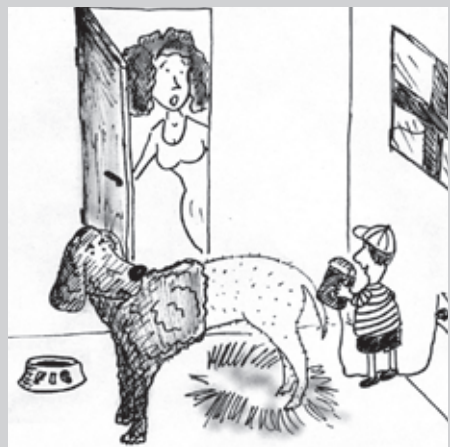

Pesniški dodatek

(Za lažje iskanje gesla v križanki)

Pomena dva ima beseda:

eden je agrarni, drugi bolj vulgarni.
Prvo sejemo spomladi,
drugo, ko se imamo radi.
Prvo dobi z oblakov žegen,
drugemu ta ni potreben.
Oba kalita zlasti maja,
z obeh na koncu d... nastaja.

Mami, atov novi brivnik odlično deluje!

Štiri kosmata vprašanja in štirje kosmati odgovori

1. Kaj ostane tam, kjer se osel valja? Dlaka.

Čemu so se smejali pred 100 leti

Kam pes taco molí

Misijonar je vernikom domače fare pisal pismo, ki ga je takole zaključil: »Dragi bratje in sestre v gospodu. Že dolgo se niste nič oglasili. Pošljite mi nekaj denarja, da bom vedel, da ste še živi in zdravi.«

Molččnost

Gospa (novi služkinji): »Pomnite, kar se pri nas zgodi, se ne sme nič zvedeti. Znete molčati?«

Micka: »Pa še kako! Pri prejšnji gospe sem pobila najmanj dvajset krožnikov, pa še danes nihče ne ve.«

Zaletavost

Kmetu je pogorela hiša. Od zavarovalnice pride komisija in sprašuje: »Oče, kako je ogenj nastal?« »Aa?«

»Kako je začelo goreti, sprašujemo!«

»I, kar začelo je.«

»Ali hitro ali počasi?«

»Dolgo se ni hotelo prijeti.«

Postrežnica, ki naj pospravi sobo profesorju, se je začudila: »Tak človek se imenuje redni profesor, kako pa potem izgleda šele pri drugih!«

Podobnica

Žival na sliki je bila žaba. To smo takoj vedeli, kajne. Malo težje se je bilo spomniti domislic, povezanih s to živaljo. Meni so prišle na misel te-le besedne mojstrovine:

»Ima usta ko žaba«, »Žabe ni težko v vodo seganjat«, »To je bila prava žabja svatba«, »Majhna žaba daleč skoči.«
»Žaba bo skočila v vodo tudi, če bi jo na prestol postavil«, »Vsaka žaba nazadnje le ven pokuka«, »Babe regljajo kakor žabe«, »Mehko je kot žabja volna« ... in tako naprej, in tako naprej.

Nova podoba bo prav gotovo izzvala lepo število besednih kompozicij o našem »vsakdanjem« na sliki. Prijazen pozdrav do prihodnjič! L S

Mesar: »Jaka, pridi hitro sem in gospej zdrobi kosti!«

Šaljive uganke

1. Zakaj je Adam v raj ugriznil jabolko?

2. Kaj je v vseh loncih na Slovenskem?

3. Česa sonce še nikoli ni obsijalo?

4. Kaj je hudo narobe, pa vendar ni greh?

5. Kaj imata skupnega advokat in kolo?

ODGOVORI: 1. ker tedaj še niso iznašli noža, 2. dno, 3. senca, 4. če levi čevlji objujemo na desno nogo, 5. oba je treba dobro namazati.

2. Na katero stran pade zajec, ko ga lovec zadene?

Na kosmato stran.

3. Zakaj so nekdanj govorili: »300 kosmatih«?

Ker dlje niso znali šteti.

4. Zakaj je dobro, da dandanes ženske niso bolj kosmate?

Ker bi porabile preveč barve.

Mi se volimo

»...SOVA ga je vzela...«

Nekateri v SOVI v zadnjem času veselo jodlajo tisto znano slovensko narodno

»ČUK se je oženil - tra, la, la, SOVA ga je vzela - hop! - sa, sa...«

Oni drugi iz VOS, OZNE, UDBE in SDV pa jim odpevajo:

»Nabrusimo kose, že klas dozoreva...«

V EHO CAJTNGIH odkrili SOVO

S pomočjo VGA (Veleupeljske Gostilniške Agencije) smo sredi belega dne z lučjo in s pomočjo razpinitih EHO CAJTNGOV dokončno odkrili tajno lokacijo SOVE. Bajse se obeša celo na drogu pred POŠEVNO BRINJEVO ŠOLO.

Mi v POREDNIŠTVU EHO CAJTNGOV pa menimo, da je že skrajni čas in naj se SOVA preseli na drugo primernejšo lokacijo - recimo - na britof, da bo vsaj kaj pametnega počela, kot na primer - odganjala lopove, ki serijsko kradejo bakrene žlebove.

Kako sanirati stranko?

Nekaj manj kot 1 milijon € dolgov lahko saniraš, če postaviš NLP (Nedolžno, Lepo in Pametno) KK (Katarino Medičejsko) na predsedniško mesto LDS (Lucidno Deficitarne Stranke). Program stranke je pomagal v celofan zavijati MM (Mrki Miča-ić), klub temu da Dušan K. ne pozna nje(gov)(n)le vsebine.

Iz enega - dva sindikata

Iz nekdanjih sindikatov so menda zdaj predlagali, da bi svoj znak, na katerem sta poleg ostale kmečke in delavske krame naslikana tudi srp in kladivo, da bi ju ločili: na eni strani naj bi bil kmečki sindikat, na drugi pa kovinarski. Himna pa bo še vedno obema INTERNACIONALNA... »Pol' se bosta pa med seboj vžgala...!«

Mi se imamo radi, radi, radi...

Na Madžarskem so nedavno tekmovali v poljubljanju žensk z moškimi, v Ljubljani pa so menda ene in drugi poljubljali avtomobile.

Bog pomagaj - Madžarom, Slovenkam in Slovencem tako ni več pomoči.

Živalske

Pride čas

Je čas setve, zato pride tudi čas žetve.

Je čas košnje, zato je tudi čas vožnje...

Opozorilne table

V enem od kinoloških društev so se odločili, da bodo pse zaščitili pred nevarnimi ljudmi z naslednjimi opozorilnimi tablicami.

»Mi imamo radi tudi živali«

je rekel jøežek Lumpu, ki je nanj lajal, kot bi se mu utrgalo. Je že vedel, zakaj!?

»Račka na vodi!«

je dejal racman in planil na njo.

Pogovor med zajcema

Prvi zajec Skok: A' si tudi ti na travi?

Drugi zajec Zobec: Seveda.

Od kar pomnim... Menda jo bodo masovno začeli uživati tudi ljudje.

Prvi zajec Skok: Potem pa hitro pojeva tale obrok, da nama ga ne ukradejo!

(Slik'co je z interneta posredovala Mojca S(.) Predol.)

Kakšen izgleda jøežek?

Že skoraj ves zadnji mandat se je ena od gledalk našega medija po tihem spraševala, kakšen vendarle izgleda tale jøežek. Tokrat izjemoma objavljamo njegovo pravo fotografijo.

Med ljudmi

Kdo kroji javno mnenje?

Turbokapitalistični tajkuni, turboangelčki s turbofolk glasbo in missice v BIK-brotherju.

Kruha in iger!

so rekli stari Rimljani. Iger imamo kolikor hočete (tudi političnih), le za kruh ne vemo, kdaj bo pošel.

Babičin nasvet

»Jaz se še vedno držim babičinega nasveta: manj fantov boš imela, bolj te bodo imeli radi.«

- Lepotica Manca & Zver.

Še pomnite tovariši!

Nagrada - 30 let potem

Iz republiške konference SZDL smo izvedeli, da je Mitja Ribičič prejel 2. junija 1977 nagrado in priznanje za HUMOR. Zdaj se Mitja menda ne smeje prav pogosto, v grlu pa mu je ostal cmok in težko požira črko H. Izgleda, da ga kot drugega po »činu« v nekdanji OZNI skrbi, kaj je med zapiski v arhivih SOVE kljub rezanju na »nudlčke« še ostalo.

Ribičiču nagrada za humor

Sinoči so v Narodni galeriji v Ljubljani slovesno podelili nagrade in priznanje Janeza Krajca za humor in duhovitost na Slovenskem. Prejeli so jih predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič.

katerem teče razprava in začini misli z vedro prispevijo. Zna se pošaljiti tudi na

VEČER

Maribor, četrtek, 2. junija 1977

Na diplomi, ki jo je dobil Mitja Ribičič, vtisnjeno v risksko matrico, piše: »Življenja ne idealizira, niti ga ne spravlja v kalupe. Vselej pripravljen pridihniti izvimi samoupravni rešitvi. Rad duhovito povzame problem, o

svoj račun. Pri uresničevanju velikih ciljev človeštva je, ob kritični ostrini duha, ohranil zaupanje v človeka.»

Iz naših krajev

Kdo bo za pijačo dal...?

Neposredno pod kapom nekdanje šole v Škocjanu smo na lastna ušesa slišali, da Tone Kriva-Noga spet rentiži po teh krajih, hodi od gostilne do gostilne in politično hujska tamkajšnje prebivalce, kako naj pridejo na oblast. V ta namen jim je sicer predlagal, da se lahko odločajo med Lepo Denarnico Slovenijo (LDS), Svetovno Ljubezensko Stranko (SLS), Svetovno Dirkalno Stranko (SDS), Samo Naši Smo (SNS), Novo Smerjo (NSi) ali pa Svobodno Deželo (SD), a jim je na koncu ponudil edino pravo in možno stranko z enovitim programom SŽS - Stranko Žejnih Slovenije ter vse prisotne povabil za šank...

Vsak, ki je dal za rundo, je lahko postal član.

MANA

Baje je pred tisočletji IZRAELCEM V PUŠČAVI padala MANA z nebes. Zdaj se je to zgodilo tudi VELEUPELJČANOM, le da to pot ni zraven ne TABORA, ne VELETA! Sta že šla v nebesa, ker ju je že zdavnaj MATILDA povohala. Upamo, da ne bo to tako tudi z MANO.

Predlog (ob)нове prometne signalizacije

pri eni od jøežkovih dostopnih poti do lastne vasi.

(Glej fotografijo)

Brez komentarja

(Al' me češ, če te jaz 'čem?)

(Če ne greš z menoj, te pa odnesem.)

Od kod ime FOLKLORA?

jøežek je dolgo tuhtal, od kod izvira ta beseda - zdaj je pogruntal: »Folku se vedno bolj rola. Če pa malo popije, smo pa čisto trapast',« je še dodal.

Iz jøežkove beležnice

Merilno orodje

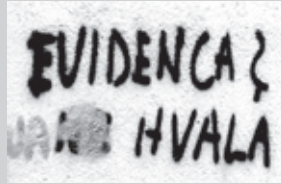
Menda so zdaj že ugotovili, zakaj tako počasi napreduje popis nepremičnin: baje so popisovalci merili prostore z merilno

verigo iz časov, ko so po Kranjski deželi pred dvesto leti delali franciscejski kataster, ki jo je nazadnje kompariral jøežek Zagraški za študente geodezije in zemljemersko zbilrko na gradu Wagen-sperg (s PRE/Drzrim - parkom) Pri tem pa niso pomislili, da je narejena v seženjskem (colskem) in ne v metriskem merilnem sistemu. Zdaj tuhtajo, da bi vse skupaj malo pomnožili, a nimajo pravega rehenšibarja. Pomnožili pa bodo...!

Zahvaljujejo se

Med drugimi aktualnimi novicami smo tudi izvedeli, da se močno zahvaljujejo popisovalcem, še bolj pa vsem, ki so oddali podatke.

Davki – kakor za koga?

Popis nepremičnin se je po prvem planu iztekel koncem aprila. V tem času je bilo popisanih približno polovica vseh stavb. Ko bodo končali, jih bo popisanih približno 70 %. Od tega pa jih bo treba vsaj pol krepko preveriti.

Prognoza:
Kaj bodo nato rekli lastniki nepremičnin?

Dolenjčku so odbili nos

Ob ponovnem ogledu etno fletne zbrke na istem gradu je jøežek Zagraški opazil, da je nekdo prav Dolenjčku odbil nos. Trikrat lahko ugibate, zakaj! (Zato, ker ga je imel preveč rdečega od cvička.)

»Saj nihče ne bere cajtngov!«

je zadnjič zatrjevala ena od sodobnih gospodinj na POLIŠKI PLANOTI. jøežek pa ji je v dokaz odvrnil: »Samo nekaj o nekemu napišite v cajtn narobe, pa boste videli, ali jih berejo ali ne!«

Gužva pred poredništvom?

Pred vrati naslednjega mandata uredništva EHO CAJTNGOV smo opazili močno gužvo novih kandidatov. Vsi pričaku-

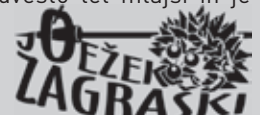
jejo, da je to zlata jama slovenskega žurnalizma. Ne vedo pa, da jih znotraj letega čaka ostro novinarsko pero, mučilno poredniško srednjeveško orodje, pa še bolj nabrušeni meči lokalne politike in večkrat tudi zelo zlobni in špičasti jeziki.

Zamenjati je treba...

Ena od stalnih donatork (donira prek dohodnine - o.p.) in občasnih oglaševalk (oglašča se nam po telefonu - o.p.) si je zaželela, da bi

zamenjali vse - od POREDNIKA, VSE ŽURNALISTE Z JØEŽKOM VRED, pa do TISKARJA, saj trdi, da menda uporabljajo še vedno GUTENBERGOVE metode. Mi pa ji v dokaz pošiljamo fotografijo tiskarskega stroja, na katerega tiskamo EHO CAJTNGE. Že iz priloženega se vidi, da je stroj vsaj dvesto let mlajši in je primerek najnovejše tehnologije, ki jo je uporabljal Valvasor.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec
Oblikovanje: Miha Črtalič
Fotografije in prelom: Jože Miklič
Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2
Izdelaiva filmov:
AMSET – MACEDONI, Grosuplje, Pod gozdom 3/9

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od aprila 2007 dalje) v nakladi 6.152 izvodov) in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI DO PRVEGA PETKA V MESECU.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisci prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo.

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustrežno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J (39,6 x 27,3)	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta. Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celotno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna različno popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas.

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF zapisu ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca filmov amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/ 98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne)
ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Ob državnem in občinskem prazniku čestitamo vsem bralkam in bralcem Grosupeljskih odmevov. Prazniki so priložnost, da se poveselimo ob že postorjenem in ustvarimo nove vezi za prihodnje. Ponosni smo na svojo domovino in da živimo v tako lepih in srčno bogatih krajih.

Uredništvo
Grosupeljskih odmevov

Posredujemo in svetujemo pri nakupu LCD TV aparatov!!!

GABER servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale audio video naprave

Tel.: 041-774-274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas: pon., sre., pet. 9-12^h in 14-16^h

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

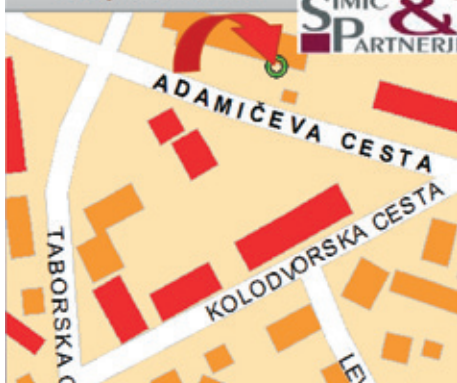
01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

RAČUNOVODSKI SERVIS
DRAGO KASTELEC S.P.

041/741-500

FRANŠIZNA SKUPINA
SIMIČ & PARTNERJI

Adamičeva cesta 3D, GROSUPLJE
www.racunovodja-grosuplje.si

VEČ KOT LE RAČUNOVODSKI SERVIS!

Gramat Gril d.o.o.

BLAGOVNI CENTER
Grosuplje, Rožna dolina 9
☎ 01 786-33-66, 786-33-63

www.gramat-gril.si

Del. čas: pon.-pet. 7-18^h, sob. 7-12^h

**Vabilo
na
počastitev
dneva državnosti
in
občinskega
praznika
občine Grosuplje**

**Slavnostna seja
Občinskega sveta
Občine Grosuplje
s podelitvijo
priznanj**

**bo v sredo, 20. junija 2007
s pričetkom ob 18. uri
v Kulturnem domu
Grosuplje.**

Vabi Občina Grosuplje

**Svečanost ob
dnevu državnosti**

**pa bo v ponedeljek,
25. junija 2007
na Polževem.**

ob 14:00

**Maša za domovino,
ki jo bo vodil
škof dr. Anton Jamnik,**

ob 15:30

**Osrednja svečanost
Slavnostni govornik bo
predsednik Državnega
zboru Republike
Slovenije
dr. France Cukjati
Sledil bo bogat
kulturno-zabavni
program.**

Vabita Občina Grosuplje
in Občina Ivančna Gorica

Varčevanje in vse bančne storitve na
Ljubezniv Oseben Način

PE GROSUPLJE, Kolodvorska 3 ● tel.: 01 7862-925 ali 01 7862-926 ● fax: 01 7861-719
e-mail: info@lon.si ● WWW.LON.SI

Bančne storitve na Ljubezniv Oseben Način

Hranilnica LON d.d., Kranj, z dovoljenjem Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev, Vam nudi:

- VARČEVANJA z najboljšo obrestno mero
- Vodenje OSEBNIH in POSLOVNIH RAČUNOV
- POTROŠNIŠKE KREDITE
- PODJETNIŠKE KREDITE
- Možnost LIMITA na osebnem in poslovnem računu
- E-LON za fizične in pravne osebe (elektronska banka)
- Najcenejši PLAČILNI PROMET
- MENJALNIŠKO POSLOVANJE

Pri odprtju OSEBNEGA ali POSLOVNEGA RAČUNA, Vam nudimo:
**brezplačno 6-mesečno vodenje računa
ali brezplačno pristopnino za E-LON.**

Varčevanje na Ljubezniv Oseben Način

V Hranilnici Lon d.d., Kranj Vam nudimo široko paleto različnih varčevanj:

- VEZANE VLOGE – DEPOZITI

Pri sklenitvi vezane vloge nad 1 letom, Vam prištejemo 0,20% na obstoječe obrestne mere.

- Varčevanje ZLATA REZERVA
- Varčevanje PLUS
- Varčevanje ZLATI LON
- RENTNO varčevanje

POTROŠNIŠKI KREDITI

NOVO – POČITNIŠKI in STANOVANJSKI krediti

Hranilnica LON d.d., Kranj odobrava kredite:

- Zaposlenim
- Upokojencem
- Tujim državljanom za čas veljavnosti delovne vize
- Obrtnikom, kmetom ter osebam v svobodnih poklicih

VIŠINA KREDITA je odvisna od plačilne sposobnosti kreditojemalca (višina plače oz. pokojnine) in njegovih obremenitev dohodka (prosta 1/3 oziroma 45% plače, če je le-ta večja od 420 EUR). Poplačamo Vam tudi stari manj ugodni kredit in vam izplačamo razliko.

Pri nas lahko najceneje plačate položnice – 0,75 EUR.

Ob predložitvi kupona lahko uveljavljate **eno od naštetih ugodnosti:**

- plačilo položnice brez provizije
- 0,20% bonus k obrestni meri pri dolgoročni vezavi
- brezplačno 6-mesečno vodenje računa
- brezplačna pristopnina na E-LON

**V letošnjem letu Vas dodatno vabimo, da
PRAZNUJETE z nami z VARČEVANJEM 3 X 15:**

Hranilnica LON praznuje **15 let poslovanja,**
vsi ki sklenejo depozitno pogodbo za obdobje **15 mesecev,**
si zagotovijo fiksno obrestno mero **4,15 %.**